

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

**ΘΕΩΡΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ**

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τετραμηνιαία Έκδοση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού

- 1. Ιδιοκτήτης - Εκδότης: Γενική Γραμματεία Αθλητισμού**
- 2. Έδρα:** Κηφισίας 7, Αθήνα 11523, τηλ. 210-6496528 - Fax: 210-6472010
- 3. Νόμιμος Εκπρόσωπος - Υπεύθυνος κατά νόμον:** Σταύρος Δουβής
Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού
- 4. Ιδρυτές - Διευθυντές Σύνταξης:** Γιώργος Παναγόπουλος - Ανδρέας Μαλάτος
- 5. Επιτροπή επιμέλειας ύλης:** Κων/νος Λοιζάς, Σπύρος Μπάκας, Φωτεινή Σιομανίδου,
Γιώργος Δαλάκος, Μάριος Παπαλουκάς
- 6. Επιμέλεια ενημερωτικού δελτίου:** Τάσος Αντωνίνης, Αντώνης Αντωνόπουλος,
Σωτήρης Τριανταφύλλου
- 7. Συντακτική Επιτροπή:** Θωμάς Μεντεσιδης, Θωμάς Στάμου, Άγγελος Κουτλιάνος, Ανδρέας
Μαλάτος, Γιώργος Παναγόπουλος
- 8. Σύμβουλοι έκδοσης:** Αργύρης Κοκκινάκης - Γιώργος Βλαζάκης
- 9. Ηλεκτρονική επεξεργασία:** Διονυσία Ρωμανού, Μαριάννα Δερμιτζάκη, Χρυσούλα Στράτου
- 10. Γραμματεία:** Αδαμαντία Σουγκλάκου, Δροσούλα Μανταφούνη
- 11. Δημόσιες σχέσεις:** Κατερίνα Δαπέρογλα, Αγγελική Σακκαλόγλου
- 12. Υπηρεσίες Πληροφορικής:** Παναγιώτης Οπλοποιός
- 13. Ιστοσελίδα Internet:** Βλίσσης Γκίνης
- 14. Επιστημονική Επιτροπή:**
Πρόεδρος: Νικόλαος Κλαμαρής
Μέλη: Αντώνης Μπρεδήμας, Ελίνα Μουσταίρα, Στέλιος Κουσουλής+,
Λίνα Κουσκουνά, Δημήτριος Παναγιωτόπουλος, Ανδρέας
Μαλάτος, Αχιλλέας Μαυρομάτης, Παντελής Δέδες

Σημείωση: Η συμμετοχή όλων των άνω αναφερομένων προσώπων στο παρόν περιοδικό είναι τιμητική και άμισθη.

Μελέτη εντύπου - φωτοστοιχειοθεσία - εκτύπωση: ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΘΕΩΡΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΤΕΤΡΑΜΗΝΙΑΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Η΄ - Τεύχος 2
ΜΑΪΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2007

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ 2007

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά τον Ν. 2121/1993 και τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου

SECRETARIAT GENERAL OF SPORTS

Sports Law Review

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2007

Copyright©: Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

1. International Sport Law Association
2. Asser Institut
3. Konstanzer Arbeitskreis für Sportrecht
4. Sport und Recht
5. Il Calciatore
6. Centre de droit et d'économie du sport
7. International Sport Lawyers Association
8. CONI (Comitato Olimpico Nazionale Italiano)
9. ΔΟΕ (Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή)
10. UNESCO
11. DGX- Επιτροπή Ευρωπαϊκής Ένωσης
12. EPAS -Συμβούλιο της Ευρώπης

ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Στον πίνακα των νομικών επιστημονικών συνεργατών θα καταγράφονται τα πρόσωπα που συμβάλλουν ως νομικοί επιστήμονες στην έκδοση της ΕΑΔ, συνεισφέροντας άρθρα τους, σχολιασμούς, νομολογία ή άλλα κείμενα αθλητικονομικού ενδιαφέροντος.

1. Βούλτσης Ιωάννης, Δικηγόρος
2. Ηλιάδης Χρήστος, Δικηγόρος - Μέλος ΕΣΚΑΝ
3. Πανταζόπουλος Στέφανος, Πρόεδρος Πρωτοδικών - Λέκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών
4. Παπαλουκάς Μάριος, Διδάκτωρ Αθλητικού Δικαίου, Ειδικός Επιστήμων Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
5. Χρονοπούλου Καλλή, Δικηγόρος
6. Meirin J.M., Assesor - Director da Desporto e Direito

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Στον πίνακα των ειδικών επιστημονικών συνεργατών θα καταγράφονται τα πρόσωπα που συμβάλλουν ως επιστήμονες - μη νομικοί - στην έκδοση της Ε.Α.Δ., συνεισφέροντας άρθρα τους, σχολιασμούς ή άλλα κείμενα σχετικά με την οργάνωση, διοίκηση προαγωγή και ανάπτυξη του αθλητισμού.

1. Κάκκος Βασίλης, Διδάκτωρ Αθλητικής Ψυχολογίας ΤΕΦΑΑ
2. Καραστάθης Δημήτρης, Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ

3. Σταύρου Νεκτάριος, Διδάκτωρ Αθλητικής Ψυχολογίας ΤΕΦΑΑ
4. Πίγκος Γιώργος, Διδάκτωρ Βιοκινητικής ΤΕΦΑΑ
5. Νεδέλκου - Γιαλεδάκη Καλλιόπη, MSc Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Δικαίου Θαλάσσης - Αέρος
6. Ρηγοπούλου Πέπη, Καλλιτέχνης - Πανεπιστημιακός
7. Τουμάζης Γιάννης, Ιστορικός Τέχνης
8. Lamoral Rik, Sportsjournalist - Πρόεδρος της Ένωσης Αθλητικογράφων Βελγίου

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Στις 28 Ιουλίου 2007 η Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου έχασε ξαφνικά έναν από τους πρωτεργάτες της επανέκδοσής της, τον Στέλιο Κουσούλη, Αναπληρωτή Καθηγητή της Πολιτικής Δικονομίας στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του περιοδικού.

Ο θάνατος του Στέλιου Κουσούλη έθεσε για τον υπογράφο-ντα ένα οδυνηρό και απροσδόκητο τέλος σε μια ειλικρινή φιλία και επιστημονική συνεργασία. Είχα συγγράψει μαζί του την Αθλητική Νομοθεσία (εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα - πρώτη έκδοση το 2000 και δεύτερη το 2003) και τον είχα συμβουλευθεί σε πολλά δικονομικά ζητήματα επί νομικών προβλημάτων αθλητικού δικαίου που είχα αντιμετωπίσει.

Είθισται από την στήλη αυτή να διατυπώνονται γενικές απόψεις περί της επιστήμης και του αθλητισμού, της δημόσιας διοίκησης, της εφαρμογής και ερμηνείας του αθλητικού δικαίου κλπ από πρόσωπα που έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στη διαδρομή αυτού του περιοδικού, του αθλητικού δικαίου και του αθλητισμού γενικότερα.

Ο Στέλιος Κουσούλης υπήρξε ένα τέτοιο πρόσωπο, που όμως δεν πρόλαβε να μας τιμήσει από την στήλη αυτή με τις σκέψεις του. Για τον λόγο αυτό αφιερώνουμε το παρόν τεύχος στη μνήμη του και με ομόφωνη απόφαση της συντακτικής επιτροπής θα συνεχίσουμε να αναγράφουμε το όνομά του στη σύνθεση της Επιστημονικής Επιτροπής του περιοδικού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΛΑΤΟΣ

Διευθυντής Σύνταξης της ΕΑΔ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Στο παρόν τεύχος του περιοδικού αναδημοσιεύουμε το άρθρο του Προέδρου Πρωτοδικών και Λέκτορος του Πανεπιστημίου Αθηνών Στέφανου Πανταζόπουλου, σχετικά με το νομικό καθεστώς της αθλητικής δικαιοσύνης μέχρι και τον Ν. 3262/2004, παραθέτουμε δε και το άρθρο της δικηγόρου Καλλής Χρονοπούλου που αναφέρεται στην επίλυση των οικονομικών διαφορών μέσω των Ε.Ε.Ο.Δ. και επικεντρώνεται ιδιαίτερα στον νομικό προβληματισμό, ο οποίος δημιουργείται με την σχετική δικαιοδοτική λειτουργία στον χώρο του ποδοσφαίρου, ιδίως κάτω από το πρίσμα και του νέου νόμου 3479/2006. Για το θέμα αυτό παραπέμπουμε ιδιαίτερα και στις αντίστοιχες αποφάσεις - εισηγήσεις της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού και της Επιτροπής Εφαρμογής Νομοθεσίας που παρατίθενται στο κεφάλαιο της Νομολογίας.

Από το κεφάλαιο της νομοθεσίας πρέπει να κάνουμε ιδιαίτερη μνεία στην πρόσφατη ρύθμιση των χρεών ΠΑΕ, ΚΑΕ, ΤΑΑ και σωματείων προς το Δημόσιο, ενώ στο ενημερωτικό δελτίο παραθέτουμε την πολυσυζητηθείσα «Λευκή Βίβλο για τον Αθλητισμό» που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία μαζί με την Διακήρυξη της Νίκαιας του 2000, που επίσης παρατίθεται, συνιστούν την βασική τοποθέτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στον αθλητισμό.

Ως απολύτως συναφή παραθέτουμε και την Λευκή Βίβλο κατά της Παχυσαρκίας, η οποία συμπληρώνει ουσιαστικά, στο μέρος που την αφορά, την Λευκή Βίβλο για τον Αθλητισμό.

Τέλος, παρατίθεται στο Ενημερωτικό Δελτίο και η εισήγηση του Προέδρου της ένωσης επαγγελματιών αθλητικογράφων του Βελγίου Rik Lamoral με θέμα «Ολυμπιακοί

Αγώνες και Πολιτική» που αναπτύχθηκε κατά το «Θερινό σχολείο Ευρωπαίων Αθλητικογράφων» στην Ολυμπία - Μάιος 2007.

Με τον τρόπο αυτό πιστεύουμε ότι και το ανά χείρας τεύχος της ΕΑΔ αποτυπώνει πλήρως την αθλητικονομική επικαιρότητα της χρονικής περιόδου στην οποία αναφέρεται, συνεχίζοντας με συνέπεια αυτό που επί δύο σχεδόν χρόνια πραγματοποιούμε: την επιστημονικά υπεύθυνη και νομικά τεκμηριωμένη προσέγγιση του σύγχρονου αθλητισμού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΛΑΤΟΣ

Διευθυντής Σύνταξης της ΕΑΔ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΘΕΩΡΙΑ

9. Σ. Πανταζόπουλος, Η αθλητική δικαιοσύνη (Μετά τους Ν. 2725/1999, 3057/2002 και 3262/2004) 213
10. Κ. Χρονοπούλου, Η επίλυση των οικονομικών διαφορών από τις επι-
τροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών και τα όργανα που προβλέ-
πει το καταστατικό της ΕΠΟ..... 241

B. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

17. Ν. 3599/2007 (ΦΕΚ 176/Α/2007): Σύσταση Πανελληνίου Συλλόγου
Φυσιοθεραπευτών και άλλες διατάξεις (Άρθρο 20, Αντικατάσταση
διατάξεων του Π.Δ. 218/2006 περί ιδιωτικών γυμναστηρίων) 271
18. Ν.3606/2007 (ΦΕΚ195/Α/2007): Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων
και άλλες διατάξεις (Άρθρο 86, Ρύθμιση χρεών προς το Δημόσιο των
Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α. και αθλητικών σωματείων) 272
19. Π.Δ. 90/2007 (ΦΕΚ 107/Α/2007): Σύσταση Διεύθυνσης Ποιότητας και
Αποδοτικότητας και Τμήματος Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρίες
στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού του Υπουργείου Πολιτισμού,..... 279

Γ. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

24. Εφ. Αθηνών 118/2005: Αθλητική Ομοσπονδία. Τριτανακοπή. Λόγος
δημοσίου συμφέροντος. Άκυρη η σύσταση δεύτερης ομοσπονδίας
στον ίδιο κλάδο άθλησης από σωματεία που δεν έχουν υπαχθεί στην
ήδη λειτουργούσα. 289
25. ΑΣΣΕΑΔ 4/2007: Ε.Ο.Μπριτζ. Πειθαρχικό παράπτωμα η απρεπής συ-
μπεριφορά προς μέλη και όργανα της ομοσπονδίας. Η γραπτή εναντί-
ον τους καταγγελία στην Γ.Γ.Α. δεν προστατεύεται από «το δικαίωμα
του αναφέρεσθαι». 293
26. ΑΣΣΕΑΔ 53/2007: Ντόπινγκ. Ενεργητική νομιμοποίηση του ΕΣΚΑΝ για
προσφυγή κατά αποφάσεως του Μ.Δ.Ο. της ΕΟΚ σε υποθέσεις ντό-
πινγκ. Αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα ακόμη και η απρόσφορη από-
πειρα αποφυγής ή παροχής αρωγής προς αποφυγής ελέγχου..... 300
27. ΑΣΣΕΑΔ 89/2007: Προπονητής καλαθοσφαίρισης: Το ασυμβίβαστο της
ιδιότητας προπονητή και αθλητή ισχύει για την συμμετοχή με τις ιδιό-
τητες αυτές σε αγώνες της ίδιας κατηγορίας..... 309
28. ΑΣΣΕΑΔ 100/2007: Αναστολή έκδοσης απόφασης του Μ.Δ.Ο. του ΕΣΑ-
ΚΕ. Έλλειψη αρμοδιότητας ΑΣΣΕΑΔ να κρίνει αποφάσεις αναστολής 313

29. Ε.Ε.Α. 18/6/2007: Η υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής στην Ε.Ε.Α. ως προϋπόθεση συμμετοχής των ομάδων στα επαγγελματικά πρωταθλήματα ποδοσφαίρου εξακολουθεί να ισχύει και μετά την κατάθεση του «αυτοδιοίκητου» του ελληνικού ποδοσφαίρου με το άρθρο 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006 316
30. Ε.Ε.Α. 4/6/2007: Η εκτός πλαισίου του Ν. 2725/1999 συγκροτηθείσα από την ΕΠΟ ΕΕΟΔΕΠ δεν αποτελεί νόμιμη διαιτησία και οι αποφάσεις της δεν έχουν εκτελεστικότητα. Αδυναμία κατάπτωσης εγγυητικής επιστολής..... 322
31. ΕΑΘΕΝ/ΓΓΑ 249/15-3-2007: Το ποσοστό 10% των καθαρών κατά χρήση εισπράξεων της ΠΑΕ που δικαιούται το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο περιλαμβάνει και τα ποσά που προκύπτουν από την πώληση των εισιτηρίων διαρκείας..... 326
32. ΕΑΘΕΝ/ΓΓΑ 253/21-6-2007: Παράνομη και αντισυνταγματική η συμμετοχή τακτικών δικαστών σε όργανα του ποδοσφαίρου, η σύνθεση των οποίων δεν προβλέπεται στον Ν. 2725/1999. Η εξαίρεση του άρθρου 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006 δεν καλύπτει την έλλειψη της σύμφωνα με το Σύνταγμα απαραίτητης νομοθετικής πρόβλεψης..... 328
33. ΕΑΘΕΝ/ΓΓΑ 256/31-7-2007: Κώλυμα συμμετοχής στο ΔΣ αθλητικής ομοσπονδίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 6 Ν. 2725/1999 μετόχων ανωνύμων εταιριών με σκοπό την κατασκευή ή εμπορία προϊόντων αθλητισμού ή αθλητικών ειδών. Δεν βρίσκει εφαρμογή σε μετόχους Α.Ε. με άλλους καταστατικούς σκοπούς οι οποίες κατέχουν μετοχές άλλων ανωνύμων εταιριών που εμπίπτουν στην παραπάνω διάταξη. 334

Δ. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

13. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Νίκαιας, 7-9/12/2000: Παράρτημα IV - Διακήρυξη για τα ειδικά χαρακτηριστικά του αθλητισμού και την κοινωνική του αποστολή στην Ευρώπη (Διακήρυξη Νίκαιας) 341
14. COM (2007) 391 final/11-7-2007, Λευκή Βίβλος - Λευκή Βίβλος για τον αθλητισμό..... 345
15. COM (2007) 279 final/30-5-2007, Λευκή Βίβλος - Λευκή Βίβλος για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη Διατροφή, το Υπερβολικό Βάρος και την Παχυσαρκία 376
16. R. Lamoral, Ολυμπιακοί Αγώνες και Πολιτική, 395

Α . Θ Ε Ω Ρ Ι Α

Στην «ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ» θα δημοσιεύονται πρωτότυπες και ανέκδοτες επιστημονικές μελέτες - εργασίες που έχουν αντικείμενο την αθλητική νομοθεσία, διοίκηση, οργάνωση και δικαιοσύνη και παρουσιάζουν νομικό ενδιαφέρον. Παράλληλα θα αναδημοσιεύονται και κείμενα από άλλα αθλητικά ή νομικά έντυπα (μετά φυσικά από σχετική άδεια) χάριν της συγκέντρωσης και διάδοσής τους. Όπως πάντα, η ΕΑΔ θα είναι ανοικτή σε κάθε νομομαθή και άνθρωπο του αθλητισμού που θέλει να διατυπώσει από την θέση αυτή την προσωπική του άποψη για κάθε νομικό ζήτημα που αναφέρεται στην οργάνωση, διοίκηση και νομική κατάσταση του αθλητισμού μας σε όλες του τις εκφάνσεις.

Η αθλητική δικαιοσύνη (Μετά τους ν. 2725/1999. 3057/2002. 3262/2004)

Σημείωση σύνταξης: Το παρόν άρθρο του κ. Στέφανου Πανταζόπουλου αποτελεί αναδημοσίευση με την έγκριση του συγγραφέα από το νομικό περιοδικό «Ελληνική Δικαιοσύνη»

Την τελευταία πενταετία η Πολιτεία με σειρά νομοθετημάτων για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό προσπαθεί να πραγματώσει, περισσότερο αποτελεσματικά από κάθε άλλη φορά, τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 16 παρ. 9 Σ ότι «ο αθλητισμός τελεί υπό την προστασία και την ανώτατη εποπτεία του Κράτους. Το Κράτος επιχορηγεί και ελέγχει τις ενώσεις των αθλητικών σωματείων κάθε είδους, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει επίσης τη διάθεση των ενισχύσεων που παρέχονται κάθε φορά στις επιχορηγούμενες ενώσεις σύμφωνα με τον προορισμό τους». Το ζήτημα της θεσμικής κατοχύρωσης του αθλητισμού εν γένει σ' ένα κράτος, της παροχής οικονομικών επιχορηγήσεων και κινήτρων αναγκαίων για την ανάπτυξη του, τη διαμόρφωση των οργάνων από τα οποία θα διοικείται εκάστοτε, τη συγκεκριμένη μορφή σύνθεσης και διοίκησης των διαφόρων σωματείων ή άλλων μορφών ανάπτυξης του αθλητισμού, εξ αιτίας της πληθώρας των αθλημάτων, είναι καθ' εξοχήν πολυσήμαντο, εν όψει των ποικίλων παραγόντων, επιρροών, σκοπιμοτήτων, ακόμη και πολιτικών ή κοινωνικών, που εδώ εμφανίζονται, σε συνδυασμό με την ολοένα και περισσότερο ενασχόληση της κοινωνίας όχι μόνο με αυτή καθ' αυτή την άθληση, η οποία ανέκαθεν υπήρχε, έστω και ερασιτεχνικά, αλλά κυρίως με τη συγκεκριμένη νοοτροπία και αντίληψη, που επιφυλάσσουν και έχουν οι εκάστοτε αρμόδιοι στην ανάπτυξη του αθλητισμού.

Στόχος της μελέτης αυτής βέβαια δεν είναι η ενασχόληση με τα ζητήματα του αθλητισμού εν γένει, αλλά με ένα συγκεκριμένο κομμάτι του που άπτεται της σπαργανώδους χρονικά εμφάνισης της αθλητικής δικαιοδοσίας από εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς, λόγω και της προσωπικής εμπειρίας μου επί τέσσερα χρόνια στη θέση αυτή. Παράλληλα δεν παραλείπεται η ανάπτυ-

ξη ορισμένων θέσεων προς το σκοπό βελτίωσης του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου.

Α. Η σύνθεση των αθλητικών δικαιοδοτικών οργάνων από τακτικούς εν ενεργεία δικαστές.

Ο ν. 2725/1999 για πρώτη φορά καθιέρωσε τη σύνθεση των αθλητικών δικαιοδοτικών οργάνων από τακτικούς δικαστές των πολιτικών δικαστηρίων, που έχουν επιλεγεί με τη διαδικασία της κλήρωσης από τριπλάσιο αριθμό δικαστών με απόφαση του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διοίκησης του πρωτοδικείου της έδρας της ομοσπονδίας. Στη συνέχεια διορίζονται με απόφαση της τελευταίας ή του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου. Το σύστημα αυτό αντικατέστησε το προηγούμενο, όπου ο αθλητικός δικαστής οριζόταν με απόφαση των εκάστοτε Δ.Σ. των Ενώσεων δίχως αναγκαία να είναι τακτικός δικαστής εν ενεργεία, επομένως το διορίζον όργανο είχε μεγάλη ευχέρεια επιλογής. Με το άρθρο 2 παρ. 3, 4 ν. 2993/2002 «τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών κλπ» το πιο πάνω σύστημα καταργήθηκε και ορίστηκε ότι όπου στις διατάξεις για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό προβλέπεται η συμμετοχή σε συμβούλια ή επιτροπές ή η ανάθεση έργων σε δικαστικούς λειτουργούς εν ενεργεία αυτοί αντικαθίστανται από συνταξιούχους δικαστικούς λειτουργούς, από μέλη ΔΕΠ ή από δικηγόρους στον Άρειο Πάγο.

Με το ν. 3057/2002 «τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2725/1999, ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Πολιτισμού και άλλες διατάξεις» επικυρώθηκε εκ νέου η επιλογή της σύνθεσης των αθλητικών δικαιοδοτικών οργάνων από τακτικούς εν ενεργεία δικαστές, με την υποχώρηση του ν. 2993/2002. Έτσι, μέχρι την ισχύ του νέου ν. 3262/2004 «τροποποιήσεις άρθρων του ν. 2725/1999 και άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αθλητισμού», στα ομαδικά αθλήματα της καλαθοσφαίρισης, της πετοσφαίρισης, της χειροσφαίρισης και της κολυμβητικής για το άθλημα της υδατοσφαίρισης το πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο ήταν μονομελές συγκροτούμενο από δικαστικό λειτουργό εν ενεργεία με το βαθμό του πρωτοδίκη και το νόμιμο αναπληρωτή του.

Στο ομαδικό άθλημα του ποδοσφαίρου αρχικά με το ν. 2725/1999 οριζόταν και εκεί μονομελής αθλητικός τακτικός εν ενεργεία δικαστής. Με το άρθρο 127B του ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 49 ν. 3057/2002, ορίστηκε ότι στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο το δικαιοδοτικό όργανο απαρτίζεται

από τρία μέλη, από ένα πρόεδρο πρωτοδικών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης ως πρόεδρο και από δύο νομικούς, δικηγόρους ή επίτιμους δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης υψηλού κύρους και ειδικής εμπειρίας. Ο ως άνω δικαστικός λειτουργός με το νόμιμο αναπληρωτή του θα επιλέγονται με τη διαδικασία της κλήρωσης, όπως και το μονομελές πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο των άλλων ομαδικών αθλημάτων. Στην παρ. 3 του άρθρου 127 Β ν. 2725/1999 ορίστηκε ότι στην ΕΠΟ λειτουργεί πενταμελής πρωτοβάθμια πειθαρχική επιτροπή συγκροτούμενη από ένα πρόεδρο πρωτοδικών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης ως πρόεδρο, έναν πρωτοδική και τρεις νομικούς, δικηγόρους ή πρώην δικαστικούς λειτουργούς. Και εδώ οι εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί και οι αναπληρωτές τους θα επιλέγονται με το πιο πάνω σύστημα της κλήρωσης. Στην παρ. 3 του ίδιου ως άνω άρθρου ορίστηκε ότι η πενταμελής επιτροπή εφέσεων της ΕΠΟ συγκροτείται από έναν αρεοπαγίτη ή πρόεδρο εφετών της πολιτικής ή ποινικής δικαιοσύνης ως πρόεδρο, έναν εφέτη, έναν δικηγόρο και δύο νομικούς, δικηγόρους ή πρώην δικαστικούς λειτουργούς. Η επιλογή των ως άνω δικαστικών λειτουργών εν ενεργεία και των αναπληρωτών τους γίνεται με διορισμό τους από το τριμελές συμβούλιο του Εφετείου Αθηνών.

Με το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3262/2004, που αντικατέστησε την παρ. 1 του άρθρου 127 Β ν. 2725/1999, ορίστηκε ότι το ως άνω τριμελές πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, που διορίζεται με απόφαση της ΕΠΟ, συγκροτείται από ένα πρόεδρο πρωτοδικών και από δύο πρωτοδίκες της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης που κληρώνονται με τη διαδικασία που προβλέπεται στον οργανισμό Δικαστηρίων με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διοίκησης του πρωτοδικείου Αθηνών. Με την παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου ν. 3262/2004 ορίστηκε ότι η τριμελής πειθαρχική επιτροπή της ΕΠΟ συγκροτείται από έναν πρόεδρο πρωτοδικών και δύο πρωτοδίκες που κληρώνονται με την ως άνω διαδικασία, όπως και οι νόμιμοι αναπληρωτές τους, ενώ στην παρ. 3 ορίστηκε ότι η αρχικά πενταμελής επιτροπή εφέσεων της ΕΠΟ απαρτίζεται πλέον από τρεις εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς, έναν πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης που επιλέγονται με κλήρωση κατά την ως άνω διαδικασία με τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

Ειδικά στην τελευταία υπόθεση της επιτροπής εφέσεων η νομοθετική μεταρρύθμιση αναφέρεται όχι μόνον στον αριθμό των απαρτιζόντων αυτήν

μελών και στην ιδιότητά τους ως δευτεροβάθμιων τακτικών δικαστών εν ενεργεία, αλλά και στη διαδικασία επιλογής τους με τη διαδικασία της κλήρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οργανισμό των δικαστηρίων, ενώ υπό την ισχύ του ν. 3057/2002 οι δικαστικοί λειτουργοί ως μέλη της διορίζονταν από τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου διοίκησης του Εφετείου Αθηνών. Σημειωτέον ότι στον ν. 2725/1999 την πενταμελή επιτροπή εφέσεων της ΕΠΟ συγκροτούσαν πέντε δικαστικοί λειτουργοί (έναν πρόεδρο εφετών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης και τέσσερις εφέτες), που διορίζονταν από το τριμελές συμβούλιο διοίκησης του Εφετείου Αθηνών.

Στην πρωτοβάθμια πειθαρχική επιτροπή ο αριθμός των μελών της μειώνεται από πέντε σε τρία, που είναι όλα τακτικοί δικαστές εν ενεργεία της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης. Στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο το πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο παρέμεινε τριμελές अपαρτιζόμενο όμως από δικαστικούς λειτουργούς του πρώτου βαθμού, που επιλέγονται με τη διαδικασία της κλήρωσης, ενώ τα άλλα δύο μέλη του μη δικαστές εν ενεργεία υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς επέλεγε το ΔΣ του επαγγελματικού συνδέσμου.

Σε τοπικό επίπεδο το πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο για την επίλυση αθλητικών διαφορών από την τέλεση αγώνων μεταξύ ομάδων που εδρεύουν στις διοικητικές περιφέρειες Ηπείρου, Θεσσαλίας, Κεντρικής, Δυτικής και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης για τις κατηγορίες των ομαδικών αθλημάτων θα επιλέγεται και αυτό με τη διαδικασία της κλήρωσης από τριπλάσιο αριθμό δικαστών που ορίζεται με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διοίκησης του πρωτοδικείου Θεσ/κης (άρθρο 12 ν. 3262/2004), ενώ προηγουμένως διοριζόταν πρωτοδίκης της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης που υπηρετούσε στο τελευταίο (άρθρα 122 ν. 2725/1999 και 42 ν. 3057/2002).

Παραεπιπτόντως σημειώνεται ότι και οι πενταμελείς πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών που προκύπτουν από τις συμβάσεις μεταξύ αθλητών ή προπονητών και ΑΑΕ ή αθλητικών σωματείων που διατηρούν ΤΑΑ, που είχαν συσταθεί με το ν. 2725/1999 και διατηρήθηκαν με το ν. 3057/2002, απαρτίζονται πλέον μετά το ν. 3262/2004 (άρθρο 13) οι μεν πρωτοβάθμιες από τρεις δικαστικούς λειτουργούς εν ενεργεία (ένα πρόεδρο πρωτοδικών και δύο πρωτοδίκης της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης) που επιλέγονται με τη διαδικασία της κλήρωσης κατά τον

οργανισμό των δικαστηρίων, από ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου ή της οικείας ολομέλειας των τμημάτων αμειβόμενων αθλητών ή του διοικητικού συμβουλίου της ομοσπονδίας και ένα εκπρόσωπο των αθλητών ή κατά περίπτωση των προπονητών κατά προτίμηση νομικό. Οι δευτεροβάθμιες επιτροπές από τρεις δικαστικούς λειτουργούς εν ενεργεία (πρόεδρος εφετών και δύο εφέτες), που επιλέγονται με τη διαδικασία της κλήρωσης κατά τον οργανισμό των δικαστηρίων, από ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου της οικείας ομοσπονδίας και έναν εκπρόσωπο αθλητών. Ενώ υπό την ισχύ των ν. 2725/1999 και 3057/2002 στις ως άνω πρωτοβάθμιες επιτροπές δεν συμμετείχαν καν δικαστικοί λειτουργοί (ένα μέλος διοικητικού συμβουλίου, τέσσερις δικηγόροι παρ' εφέταις), ενώ στις δευτεροβάθμιες επιτροπές συμμετείχαν μόνον δύο δικαστικοί λειτουργοί (πρόεδροι εφετών ή εφέτες που επιλέγονταν με τη διαδικασία της κλήρωσης κατά τον οργανισμό των δικαστηρίων, έναν εκπρόσωπο της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας, του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου και από ένα δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω).

Μόνο αλώβητο από τις διαχρονικές νομοθετικές μεταρρυθμίσεις έμεινε το (δευτεροβάθμιο) πειθαρχικό δικαιοδοτικό όργανο που υπάρχει στη ΓΓΑ Ανώτατο Συμβούλιο Επίλυσης Αθλητικών Διαφορών (ΑΣΕΑΔ) τόσον ως προς τον αριθμό των μελών του (15), όσον και ως προς τη σύνθεση του από εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς και εισαγγελείς της πολιτικής, ποινικής και διοικητικής δικαιοσύνης.

Από τη συνολική πιο πάνω διαχρονική νομοθετική ρύθμιση ως προς τη σύνθεση των πρωτοβάθμιων ή δευτεροβάθμιων αθλητικών πειθαρχικών δικαιοδοτικών οργάνων ή ακόμα και αυτή των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών συνάγονται τα εξής σημαντικά συμπεράσματα: α) το σύστημα της επί πολλά χρόνια πειθαρχικής δίωξης και κύρωσης των παραπτώματων των ομαδικών αθλημάτων του επαγγελματικού ή ερασιτεχνικού αθλητισμού από διοριζόμενους αρμοδίως εν γένει νομικούς ιδιώτες αντικαταστάθηκε από την απονομή της αθλητικής δικαιοσύνης από τακτικούς εν ενεργεία δικαστές και μάλιστα στην πλειοψηφία τους οριζόμενους με τη διαδικασία της κλήρωσης κατά τον Οργανισμό των Δικαστηρίων. Η ελληνική πολιτεία εμπιστεύθηκε ορθά τον πειθαρχικό έλεγχο των παραπτώματων των ομαδικών αθλημάτων στους εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς, λαμβανομένου υπόψη της αναμφίβολης αντικειμενικότητας και ανεπηρέαστης κρίσης τους, της

ομοιόμορφης εφαρμογής του εκάστοτε πειθαρχικού δικαίου ή κανονισμών σε σειρά υποθέσεων και της αρμόζουσας επιβολής των αναγκαίων κυρώσεων, της ορθότερης ερμηνείας των εκάστοτε νομοθετικών κειμένων, λόγω της μακρόχρονης εμπειρίας τους και της καθημερινής ενασχόλησης τους στην απονομή του δικαίου, τη δημιουργία εμπιστοσύνης στο φορέα του πειθαρχικού οργάνου, αλλά και του γενικότερου σκοπού της πάταξης της βίας στους αθλητικούς χώρους, η οποία (βία) μερικές φορές στο παρελθόν, όταν ο πειθαρχικός έλεγχος ασκείτο από φυσικά πρόσωπα μη δικαστές, ήταν αποτέλεσμα της άνισης μεταχείρισης ορισμένων σωματείων ως προς την εφαρμογή του πειθαρχικού ελέγχου. Επομένως, η επιλογή της συγκρότησης του αρμόδιου πειθαρχικού οργάνου του επαγγελματικού ποδοσφαίρου και της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας επιτροπής της ΕΠΟ με μικτό σύστημα πλειοψηφίας μη εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών, που υιοθετήθηκε με το άρθρο 127B ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 49 ν. 3057/2002, κατά παρέκκλιση του προϊσχύσαντος άρθρου 119 ν. 2725/1999, δεν μπορούσε να εξακολουθεί να παραμένει ισχύουσα, καθότι εισήγαγε αδικαιολόγητη διάκριση της γενικότερης κρατικής πολιτικής ως προς τον καθορισμό των αρμόδιων αθλητικών πειθαρχικών οργάνων στο κατ' εξοχήν λαοφιλές και ευαίσθητο χώρο του ομαδικού αθλήματος του ποδοσφαίρου, β) η αθλητική πειθαρχική δικαιοδοσία στα ομαδικά αθλήματα εμφανίζεται ενιαία και συνεχής εξωτερικώς ως προς τα απαρτίζοντα αυτών όργανα όχι μόνον στον πρώτο αλλά και στο δεύτερο βαθμό. Έτσι, ο έλεγχος της κρίσης των πρωτοβάθμιων αθλητικών πειθαρχικών οργάνων γίνεται στο δεύτερο βαθμό πάλι από εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς με τη δυνατότητα δημιουργίας σταθερής νομολογίας, αποδείχνοντας το ενδιαφέρον της πολιτείας και την πρόσδοση κύρους στα προβλεπόμενα όργανα στον ευαίσθητο χώρο του αθλητισμού, γ) εμφανίζεται η νομοθετική επιλογή της στελέχωσης των αθλητικών πειθαρχικών οργάνων από εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς και όχι η καθιέρωση ειδικού τμήματος αθλητικής δικαιοδοσίας εντός αυτής της ίδιας της δικαιοδοτικής λειτουργίας. Τούτο σημαίνει ειδικότερα ότι τα ως άνω όργανα δεν καθίστανται δικαιοδοτικά κατά την έννοια των άρθρων 87 επ. Σ, παρά τη ρητή χρήση του όρου αυτού από όλα τα προαναφερθέντα νομοθετικά κείμενα, οι εν ενεργεία δικαστές δεν απολαύουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας, δεν έχουν δικαίωμα απολαυών ανάλογων με το λειτούργημά τους, δεν ελέγχονται πειθαρχικώς κατά την άσκηση των πιο πάνω καθηκόντων τους βάσει των

οριζομένων στο Σ, δεν έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται με διατάξεις που έχουν τεθεί κατά κατάλυση του Σ, δεν υποχρεούνται να μην εφαρμόζουν νόμο που το περιεχόμενό του αντίκειται στο Σ και δεν απαιτείται η απόφαση που εκδίδουν να είναι ειδικά και εμπειριστατωμένα αιτιολογημένη κατά συνταγματική επιταγή, δ) οι επιβαλλόμενες πειθαρχικές ποινές είναι ορθότερες και δικαιότερες με εκτίμηση των συνολικών συνθηκών του παραπτώματος, λόγω της μη υπάρχουσας εμπειρίας των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, ε) αναδεικνύεται ο θεσμικός ρόλος του αθλητικού δικαστή, πέραν των αμιγώς πειθαρχικών του καθηκόντων, με την υποβολή προτάσεων για την καλύτερη διατύπωση ή εν γένει ρύθμιση των οικείων πειθαρχικών κανονισμών των ομοσπονδιών, με σκοπό την τροποποίηση τους.

Η νομοθετική επιλογή της ανάθεσης του πειθαρχικού ελέγχου και της εκδίκασης των οικονομικών διαφορών σε εν ενεργεία δικαστές συνοδεύθηκε απαραίτητα από τη λήξη της θητείας των μέχρι τη δημοσίευση του ν. 3262/2004 συγκροτούντων τα πρωτοβάθμια δικαιοδοτικά όργανα και τις επιτροπές μελών τους (άρθρο 23 ν. 3262/2004). Αυτά παραμένουν στη θέση τους μέχρι τη νέα συγκρότηση των οργάνων, η οποία, κατά τη νομοθετική ρύθμιση, θα γίνει το αργότερο μέχρι τις 15-10-2004. Η ως άνω προθεσμία είναι ενδεικτική, έτσι που η πάροδος της να μη δημιουργεί ζητήματα παράνομης άσκησης πειθαρχικού ελέγχου των ήδη υπαρχόντων οργάνων, τα οποία νομιμοποιούνται γι' αυτήν μέχρι το διορισμό των νέων οργάνων κατά τον ως άνω οριζόμενο τρόπο.

B. Ο Αθλητικός Εισαγγελέας.

Η καταπολέμηση της βίας στους αθλητικούς χώρους των ομαδικών αθλημάτων και η τέλεση γνήσιων ποινικών αδικημάτων από φιλάθλους ή άλλους παράγοντες, που θα είχαν ως συνέπεια την επιβολή ποινικών και συνακόλουθα πειθαρχικών κυρώσεων καθιστούσαν αναγκαία την πρόβλεψη αθλητικού εισαγγελέα. Έτσι, το άρθρο 128 ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 50 ν. 3057/2002 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 ν. 3262/2004 προβλέπει ότι στις Εισαγγελίες Πλημμελειοδικών Αθηνών, Πειραιώς και Θεσ/κης ορίζεται από τον προϊστάμενό τους αρμόδιος για τον αθλητισμό εισαγγελέας, ο οποίος ασκεί την ποινική δίωξη για τα ποινικά αδικήματα που τελούνται εξ αφορμής αθλητικών εκδηλώσεων και κατά τη διάρκεια αυτών, καθώς και για αδικήματα που τελούνται από πρόσωπα που συμμετέχουν στη

διοίκηση των αθλητικών φορέων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων ή των καθηκόντων τους και εποπτεύει στην εκτέλεση των κύριων και παρεπόμενων ποινών που επιβάλλονται κατά τον αθλητικό νόμο. Επίσης διευθύνει το έργο των αστυνομικών αρχών για την αντιμετώπιση των φαινομένων βίας με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις και μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων του αθλητικού νόμου.

Γ. Η αρμοδιότητα του πρωτοβάθμιου αθλητικού πειθαρχικού οργάνου.

Στο άρθρο 120 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 ν. 3057/2002, ορίζονται για πρώτη φορά οι αρμοδιότητες του οργάνου αυτού. Τούτο εκδικάζει: α) τις πειθαρχικές και λοιπές παραβάσεις και επιβάλλει τις ποινές που προβλέπονται από τις διατάξεις των κανονισμών αγώνων του οικείου αθλήματος. Οι παραβάσεις αυτές πρέπει να έχουν σχέση με τη διεξαγωγή των αγώνων και τα αποτελέσματά τους, β) τις παραβάσεις που αφορούν υποθέσεις δωροδοκίας ή δωροληψίας, για αλλοίωση αποτελέσματος αγώνων και επιβάλλει τις σχετικές ποινές, γ) τις ενστάσεις κατά του κύρους αγώνος. Πριν την ισχύ του ν. 2725/1999 η αρμοδιότητα αυτή ανήκε σε άλλα διοικητικά όργανα που ορίζονταν στα καταστατικά των ομοσπονδιών. Έτσι, το πρωτοβάθμιο πειθαρχικό όργανο δεν περιορίζεται μόνο στη βεβαίωση των πειθαρχικών παραπτώματων και την επιβολή ποινών κατά τη διάρκεια ενός αγώνος, αλλά υπεισέρχεται και σε θέματα που άπτονται της διεξαγωγής ενός αγώνος. Τούτο, όμως, απαιτεί την ιδιαίτερη γνώση των τελευταίων από τους δικάζοντες δικαστές, εν όψει της βαρύνουσας σημασίας της εκδοθησόμενης απόφασης, η οποία οδηγεί στην απώλεια της νίκης για το σωματείο που νίκησε και την επιβεβαίωση της ανεπιθύμητης στους αθλητικούς χώρους λαϊκής ρήσης «κέρδισε τον αγώνα στα χαρτιά». Σημαντική, ωστόσο, είναι η εμπιστοσύνη που επέδειξε ο νομοθέτης με την επιλογή του αυτή προς το αθλητικό δικαιοδοτικό όργανο.

Οι υποθέσεις που αναφέρονται στο κύρος αγώνος προβλέπονται συνήθως στα καταστατικά των διαφόρων ομοσπονδιών ή σε γενικούς κανονισμούς οργάνωσης και διεξαγωγής πρωταθλημάτων (π.χ. αντικανονική συμμετοχή αθλητή, πλαστοπροσωπία από αθλητή κ.λ.π.). Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής της διάταξης δεν έχει σαφώς οριοθετηθεί καταστατικά, με συνέπεια οι απόψεις των δικάζοντων δικαστών σχετικά με το εάν μία πραγματική υπόθεση εντάσσεται στο κύρος αγώνος η όχι να δίστανται. Τούτο έχει ιδιαίτερη σημασία κυρίως όχι μόνον για την επαύξηση της αρμοδιότητας των πειθαρχ-

χικών οργάνων και τη μείωση της αρμοδιότητας άλλων που ορίζονται στα διάφορα καταστατικά, αλλά κυρίως γι' αυτόν καθ' αυτόν τον καθορισμό των υποθέσεων που συνιστούν αιτίες της μη εγκυρότητας ενός αγώνος. Το ζήτημα οπωσδήποτε θα αντιμετωπιστεί, κυρίως, νομολογιακά σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στα οικεία καταστατικά. Πάντως, η ως άνω γενική νομοθετική διατύπωση κατοχυρώνει νομοθετικά το τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ του πειθαρχικού οργάνου για οποιαδήποτε αγωνιστική παράβαση, που θα μπορούσε να επηρεάσει το τελικό αποτέλεσμα ενός αγώνος.

Ο τρόπος διατύπωσης των ως άνω ενστάσεων ορίζεται ρητά στον νόμο ή στα διάφορα καταστατικά των αθλητικών σωματείων. Σημαντική εδώ είναι η διάταξη του άρθρου 120 παρ. 2 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 ν. 3057/2002, και στη συνέχεια τούτο τροποποιήθηκε από το άρθρο 9 παρ. 2 ν. 3262/2004, σύμφωνα με την οποία οι ενστάσεις, αναγράφονται στο φύλλο αγώνος και υποστηρίζονται εντός δύο ημερών από την τέλεση του αγώνος, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στους κανονισμούς του κάθε αθλήματος. Συνήθως οι κανονισμοί ορίζουν και την καταβολή ενός παραβόλου. Η ως άνω νομοθετική επιφύλαξη πρέπει να ισχύει και ως προς την προθεσμία υποστήριξης των ενστάσεων. Έτσι, εάν δεν ορίζεται προθεσμία υποστήριξης της ένστασης στους κανονισμούς των αθλημάτων, θα ισχύσει η προθεσμία των δύο ημερών του ως άνω άρθρου. Σε κάθε άλλη περίπτωση, θα ισχύει η αναγραφόμενη προθεσμία υποστήριξης στους κανονισμούς, δ) κάθε άλλη παράβαση και επιβάλλει τις ποινές που ανατίθεται στο όργανο αυτό με άλλες διατάξεις του νόμου αυτού ή με κανονισμούς ή με αποφάσεις της οικείας ομοσπονδίας. Εδώ εμπíπτουν:

1) η διαπίστωση των πειθαρχικών παραβάσεων που ορίζονται στα άρθρα 41 έως 41ΣΤ (π.χ. παράνομη διάθεση εισιτηρίων αθλητικών συναντήσεων, αδικήματα βίας με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις) και η επιβολή των πειθαρχικών ποινών που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 41Z ν. 3057/2002, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 παρ. 15 περ. ιδ ν. 3207/2003, και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 παρ. 1, 2 ν. 3262/2004,

2) η παράβαση των διατάξεων του άρθρου 69 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 ν. 3057/2002, σχετικά με τους περιορισμούς απόκτησης των μετοχών αθλητικών ανωνύμων εταιρειών και την απαγόρευση της πολυιδιοκτησίας (άρθρο 69 παρ. 12),

3) η άρνηση παροχής εγγράφων ή πληροφοριών από τους οικείους

επαγγελματικούς συνδέσμους, τις ΑΑΕ ή τα ΤΑΑ στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού κατά τον τακτικό έλεγχο που διενεργεί και η μη προσκόμιση πιστοποιητικού της ως άνω Επιτροπής περί τήρησης των νομίμων υποχρεώσεων από τις ΑΑΕ ή ΤΑΑ προς την οικεία διοργανώτρια αρχή (άρθρο 77Α παρ. 2, 3 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 ν. 3057/2002). Με το άρθρο 19 ν. 3262/2004 ρυθμίστηκε ο τρόπος της καταβολής των οφειλών των ΑΑΕ, ΤΑΑ και αθλητικών σωματείων προς το Δημόσιο ή το ΙΚΑ. Για όσο χρόνο τηρείται η ρύθμιση και συνεχίζονται οι καταβολές χορηγούνται πιστοποιητικά ενημερότητας των χρεών προς το Δημόσιο και πιστοποιητικό βεβαίωσης ασφαλιστικής κάλυψης. Αν για οποιοδήποτε λόγο τα ως άνω σωματεία ή ΑΕ απολέσουν το ευεργέτημα μιας τουλάχιστον των ρυθμίσεων του ως άνω άρθρου 19, τότε απαγορεύεται η διενέργεια μεταγραφών. Επομένως, αν λάβει χώρα τέτοια μεταγραφή παρά την ως άνω απαγόρευση, τότε ανακύπτει ζήτημα αντικανονικής συμμετοχής του αποκτηθέντος αθλητή και αρμόδιο για την ένσταση κατά του κύρους αγώνος είναι πάλι το δικαιοδοτικό όργανο,

4) η παράβαση των διαχειριστικών υποχρεώσεων των ΑΑΕ και ΤΑΑ (π.χ. μη υποβολή προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων προς την ως άνω Επιτροπή και κατάθεση εγγυητικής επιστολής τράπεζας, η μη εξόφληση των τυχόν ληξιπροθέσμων και απαιτητών οφειλών των ΑΑΕ και ΤΑΑ προς τις ομοσπονδίες, τους υπερεκείμενους συνδυασμούς, τους αθλητές, τους προπονητές κ.λ.π. που έχουν επιδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, η μη υποβολή αναλυτικού πίνακα των πάσης φύσης εσόδων και εξόδων) κατ' άρθρο 78 παρ. 3 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 ν. 3262/2004,

5) η παράβαση της συμμετοχής στα όργανα της διοίκησης ΑΑΕ και ΤΑΑ προσώπων που ήταν μέλη οργάνων διοίκησης και κηρύχθηκαν έκπτωτα του αξιώματός τους με τελεσίδικη απόφαση του αρμόδιου δικαιοδοτικού οργάνου (άρθρο 80 ν.2725/1999),

6) η παράβαση της υποχρέωσης των ΑΑΕ και ΤΑΑ να χορηγούν αντίγραφο της κίνησης του λογαριασμού κίνησης που τηρείται σε αναγνωρισμένη τράπεζα στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού και την ΓΓΑ (άρθρο 81 παρ. 2 ν. 2725/1999). Στις τελευταίες τρεις υποθέσεις των άρθρων 78, 80, 81 ν. 2725/1999 το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο επιλαμβάνεται της εκδίκασής τους ύστερα από έκθεση της ως άνω Επιτροπής κατά τη διαδικασία της παρ. 2 άρθρου 77Α ν. 2725/1999. Η έκθεση αυτή αποτελεί διαδικαστική προϋπόθε-

ση του παραδεκτού της άσκησης της πειθαρχικής δίωξης από το πειθαρχικό όργανο,

7) η παράβαση της υποχρέωσης υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης ή αντίγραφου ποινικού μητρώου στην ως άνω Επιτροπή των προσώπων μελών της διοίκησης ΑΑΕ και ΤΑΑ, η έκπτωση προσώπου από όργανο διοίκησης ΑΑΕ ή ΤΑΑ ή ως διαχειριστή ΤΑΑ λόγω ύπαρξης κωλύματος του άρθρου 3 παρ. 1 ν. 3057/2002, και η μη συμμόρφωση των ΑΑΕ ή ΤΑΑ προς τις αποφάσεις του αρμόδιου δικαιοδοτικού οργάνου που επιβάλλουν την έκπτωση του μέλους (άρθρο 83 παρ. 4, 5 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 ν. 3057/2002). Στις ως άνω υποθέσεις απαιτείται επίσης η έκθεση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού.

Ορισμένες φορές η ρύθμιση αυτή παρεκκλύεται στην πράξη. Τούτο διότι μεσολαβεί μεγάλο χρονικό διάστημα από τη σύνταξη της έκθεσης της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού μέχρι την έκδοση της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι τούτο μπορεί να λάβει γνώση των ως άνω υποθέσεων μετά το τέλος του πρωταθλήματος από λόγους ανεξάρτητους της θέλησής του, εφόσον είναι ο τελευταίος κρίκος της αλυσίδας. Έτσι, σημαντικό δεν είναι εδώ η διαπίστωση του ότι όντως τα μέλη του Δ.Σ μιας ΑΑΕ ή ενός ΤΑΑ δεν έχουν υποβάλει νομίμως και εμπροθέσμως το αντίγραφο του ποινικού μητρώου ή τη δήλωση περιουσιακής κατάστασης, προκειμένου να εκπέσουν αυτά από το διοικητικό αξίωμα. Αλλά η δυνατότητα επιβολής της πειθαρχικής ποινής της αποβολής από το πρωτάθλημα της ομάδας με απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, που να μπορεί να εκδοθεί εντός της αγωνιστικής περιόδου, στην οποίαν το φυσικό πρόσωπο ασκεί καθήκοντα μέλους Δ.Σ αυτής. Διότι μπορεί να εκδοθεί η απόφαση του δικαιοδοτικού οργάνου για την έκπτωση του τελευταίου, αλλά η ομάδα να μην συμμορφωθεί κάλλιστα προς την απόφαση αυτή και το μέλος να εξακολουθεί να εκτελεί τα καθήκοντά του, η δε εκδοθησόμενη απόφαση για την αποβολή της από το πρωτάθλημα μετά την αγωνιστική περίοδο να καθίσταται άνευ ουσιαστικού περιεχομένου. Επομένως, ορθότερο είναι να καταργηθεί η διάταξη αυτή ως προς τις επιβαλλόμενες ποινές και να οριστεί νομοθετικά η υποβολή του αντίγραφου ποινικού μητρώου ή της δήλωσης περιουσιακής κατάστασης ως αναγκαίων προϋποθέσεων για τη δυνατότητα εκλογής των φυσικών προσώπων των ΤΑΑ ή ΑΑΕ σε διοικητικά αξιώματα,

8) η παράβαση της υποχρέωσης καθορισμού με αποφάσεις των οργάνων των ΑΑΕ και ΤΑΑ των προμ και των όρων καταβολής τους δέκα πέντε ημέρες πριν από την έναρξη των οικείων πρωταθλημάτων και η γνωστοποίησή τους στην ως άνω Επιτροπή και στους αθλητές τους (άρθρο 86 παρ. 3 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 ν. 3057/2002). Το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο επιλαμβάνεται ύστερα από έκθεση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού,

9) η παράβαση της απαγόρευσης μεταγραφών αθλητών δίχως την εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων των ΑΑΕ και ΤΑΑ και η αντικανονική συμμετοχή του αποκτηθέντος αθλητή σε αγώνα και η παράβαση της σύναψης συμβολαίου αθλητή ή προπονητή καθ' υπέρβαση του υποβληθέντος στην Επιτροπή προϋπολογισμού (άρθρο 93 παρ. 1, 2 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 ν. 3057/2002),

10) η εκδίκαση των υποθέσεων ντόπινγκ, οι πειθαρχικές παραβάσεις ντόπινγκ και η επιβολή των πειθαρχικών κυρώσεων για την αιτία αυτή (άρθρα 128Α επ, 128Ζ, 128Η, 128Ι ν. 2725/1999, όπως προστέθηκαν με το ν. 3057/2002). Εδώ ανακύπτουν δύο ερμηνευτικά ζητήματα. Το πρώτο αφορά τον καθορισμό του αρμόδιου πειθαρχικού οργάνου, όταν το κρούσμα ντόπινγκ εντοπίζεται σε αθλητή σωματείου της οικείας ομοσπονδίας ή του επαγγελματικού συνδέσμου. Το δεύτερο έχει σχέση με το ύψος και το είδος των ποινών που επιβάλλονται, όταν υπάρχει διάσταση μεταξύ των οριζόμενων στο άρθρο 128Η ν. 2725/1999 και στους κανονισμούς των ομοσπονδιών ή των επαγγελματικών συνδέσμων. Ως προς το πρώτο ζήτημα λεκτέα τα εξής: Στην παρ. 1 του άρθρου 128Ι ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 61 ν. 3057/2002, ορίζεται ότι αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων του ντόπινγκ είναι τα προβλεπόμενα πειθαρχικά όργανα των οικείων αθλητικών ομοσπονδιών. Στην παρ. 3 του ίδιου ως άνω άρθρου ορίζεται ότι το ΔΣ της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας ή του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου οφείλει να διαβιβάσει στο οικείο πρωτοβάθμιο πειθαρχικό όργανο τις υποθέσεις ντόπινγκ μέσα σε οριζόμενη προθεσμία. Οι άνω δύο παράγραφοι δεν εναρμονίζονται, αφού στην μεν πρώτη αναφέρεται ως αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για την εκδίκαση των υποθέσεων ντόπινγκ το ανήκον στην οικεία ομοσπονδία, ενώ στην δεύτερη προσθέτει τη λέξη «οικείο» πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο.

Οι δύο διατάξεις θα πρέπει να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα της γενικής

ρύθμισης του άρθρου 119 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 39 ν. 3057/2002, για τη σύσταση πρωτοβάθμιων δικαιοδοτικών οργάνων σε ομοσπονδίες και επαγγελματικούς συνδέσμους. Εφόσον ο νομοθέτης θέλησε τη θεσμική αυτή διαφοροποίηση και την ύπαρξη διαφορετικού πειθαρχικού οργάνου, οι υποθέσεις ντόπινγκ των αθλητών των ομάδων που απαρτίζουν τον επαγγελματικό σύνδεσμο θα εκδικάζονται από το οικείο πειθαρχικό όργανο και οι υποθέσεις ντόπινγκ των αθλητών των σωματείων της ομοσπονδίας από το αντίστοιχο. Οποιαδήποτε άλλη άποψη αντίκειται στο νόμο και περιπλέκει τα πράγματα.

Ως προς το δεύτερο ζήτημα ισχύουν τα εξής:

Συνήθως οι πειθαρχικοί κανονισμοί των ομοσπονδιών ή των επαγγελματικών συνδέσμων προβλέπουν τις ίδιες ποινές με τις οριζόμενες στο άρθρο 128 Η ν. 2725/1999, όπως τούτο προστέθηκε με το άρθρο 59 ν. 3057/2002. Όταν το ύψος και το είδος των ποινών μεταξύ των οριζομένων στους κανονισμούς και στο νόμο διαφοροποιούνται τότε θα πρέπει να γίνει η εξής διάκριση. Αν οι πειθαρχικές ποινές για το ντόπινγκ που ορίζονται στους οικείους κανονισμούς είναι ελαφρύτερες από αυτές που ορίζονται στο ως άνω άρθρο, τότε δεν πρέπει να εφαρμόζεται ο οικείος κανονισμός, αλλά να επιβάλλονται οι ποινές του άρθρου 128 Η ν. 2725/1999. Τούτο, αφενός, διότι η πολιτεία με τον καθορισμό των πειθαρχικών ποινών έχει εκδηλώσει τη βούληση της για την κατά το δυνατόν πληρέστερη πάταξη του ντόπινγκ και αναμένει τα αποτελέσματα της πολιτικής της. Αφετέρου, διότι ο νόμος υπερισχύει του κανονισμού των αθλητικών ομοσπονδιών, διαφορετικά, θα παρακαμπτόταν η νομοθετική βούληση. Τούτο απορρέει και από το άρθρο 135 παρ. 8 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 30 παρ. 3 ν. 3262/2004, σύμφωνα με το οποίο παρέχονται σύντομες προθεσμίες για την εναρμόνιση των καταστατικών των αθλητικών ομοσπονδιών, των επαγγελματικών συνδέσμων, των αθλητικών σωματείων και των αθλητικών ενώσεων προς τις διατάξεις των ως άνω νόμων, επί ποινή αυτοδίκαιης άρσης της ειδικής αναγνώρισής τους. Όταν, όμως, οι πειθαρχικές ποινές για τις παραβάσεις ντόπινγκ που ορίζονται στα οικεία καταστατικά των ομοσπονδιών κλπ είναι μεγαλύτερες ή κατά τη φύση τους επαχθέστερες για τους αθλητές, τότε δεν ανακύπτει πρόβλημα επιβολής τους από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα. Τούτο διότι μπορεί η γενική συνέλευση του αθλητικού σωματείου ή της ομοσπονδίας ενός αθλήματος, για λόγους που αναφέρονται αποκλειστικά σ' αυτό και προς το σκοπό διαφύλαξης του κύ-

ρους του, να θεωρεί ότι δικαιολογείται ο ορισμός επαχθέστερων ποινών ακολουθώντας αυστηρότερη πολιτική. Η θέση αυτή είναι ήδη ρητή νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 128H παρ. 10 ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 59 ν. 3057/2002).

Δ. Η διαδικασία ενώπιον του αθλητικού πειθαρχικού οργάνου.

Ο νομοθέτης δεν επεμβαίνει στον καθορισμό της ακολουθητέας πειθαρχικής διαδικασίας για την επιβολή της πειθαρχικής ποινής. Εκείνο που ορίζει μόνον είναι ότι τα πρωτοβάθμια δικαιοδοτικά όργανα μπορούν να επιλαμβάνονται και αυτεπαγγέλτως με πράξη του προέδρου τους ή του προέδρου του αντίστοιχου δευτεροβάθμιου οργάνου, επί παραβάσεων προβλεπόμενων στον νόμο ή στους οικείους πειθαρχικούς κανονισμούς (άρθρο 121 παρ. 3 εδ. β ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 ν. 3057/2002). Επίσης για την επιβολή των πειθαρχικών κυρώσεων του άρθρου 41 Z ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 ν. 3057/2002, για αδικήματα βίας, το δικαιοδοτικό όργανο επιλαμβάνεται αυτεπαγγέλτως ή μετά από αναφορά της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, της ΔΕΑΒ, της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας ή του επαγγελματικού συνδέσμου (άρθρο 41 Z παρ. 8 ν. 2725/1999). Επομένως, η διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού οργάνου ορίζεται άλλοτε ρητά και με συγκεκριμένο τρόπο και άλλοτε πολύ γενικά στους οικείους κανονισμούς των αθλητικών ομοσπονδιών ή επαγγελματικών συνδέσμων ή σωματείων.

Βασικός κανόνας είναι η προηγούμενη κλήση σε απολογία του σωματείου ή του αθλητή του. Ο κανόνας αυτός τηρείται πάντοτε για τα βαρύτερα παραπτώματα, ενώ μερικές φορές οι κανονισμοί ορίζουν ότι για τα ελαφρύτερα παραπτώματα δεν είναι απαραίτητη η κλήτευση των πειθαρχικώς διωκτέων. Ο αθλητικός δικαστής ή το αναπληρωματικό μέλος συνήθως συντάσσει τη κλήση του πειθαρχικώς υπεύθυνου, στην οποία αναφέρεται συγκεκριμένα το πειθαρχικό παράπτωμά του για το οποίο καλείται να απολογηθεί. Στην πράξη το όργανο που συντάσσει και υπογράφει την ως άνω κλήση είναι διαφορετικό απ' αυτό που εκδικάζει την υπόθεση, προκειμένου να μην θεωρείται ότι ένα και το αυτό πρόσωπο είναι ο διώκων και ο αποφασίζων. Τούτο επιτυγχάνεται με την εναλλαγή του αθλητικού δικαστή και του νόμιμου αναπληρωτή του.

Ο τελευταίος συντάσσει την ως άνω κλήση με βάση τα προσκομιζόμενα ενώπιόν του αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία συνήθως ορίζονται στους οικεί-

ους κανονισμούς των ομοσπονδιών. Στο προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς δεν οριζόταν κάτι σχετικό. Ήδη με το άρθρο 9 παρ. 2 ν. 3262/ 2004 ορίζεται ότι για τα πειθαρχικά παραπτώματα το δικαιοδοτικό όργανο επιλαμβάνεται με βάση το φύλλο αγώνος και τη μαγνητοσκοπήση του αγώνος ή την αναφορά του αρμόδιου για τον αθλητισμό εισαγγελέα ή, όπου αυτός δεν υπηρετεί, του κατά τόπον αρμόδιου εισαγγελέα ή της αρμόδιας αστυνομικής αρχής ή της ΔΕΑΒ ή της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας ή του επαγγελματικού συνδέσμου, καθώς και με οποιοδήποτε άλλο νόμιμο αποδεικτικό στοιχείο, μη δεσμευόμενο από τυχόν μη αναφορά της πειθαρχικής παράβασης στο φύλλο αγώνα. Για τις πειθαρχικές παραβάσεις που συνδέονται με τα αδικήματα βίας που αναφέρονται στο άρθρο 41ΣΤ ν. 2725/ 1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 ν. 3057/ 2002, ο αρμόδιος για τον αθλητισμό εισαγγελέας ή ο εισαγγελέας, στην περιφέρεια του οποίου τελέστηκαν αυτά, μπορεί να υποβάλλει στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο έγγραφη έκθεση για τα γεγονότα που συνέβησαν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας της αθλητικής συνάντησης εντός ή εκτός του αγωνιστικού χώρου.

Η ως άνω ρύθμιση είναι πολυσήμαντη, ρηξικέλευθη και συμβάλλει τα μάλα στην ουσιαστική απονομή της πειθαρχικής δικαιοσύνης στους αθλητικούς χώρους. Από την ως άνω ρύθμιση συνάγονται τα εξής: α) ο νομοθέτης απαριθμεί ενδεικτικά τα αποδεικτικά μέσα, με βάση τα οποία το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο θα επιληφθεί του πειθαρχικού παραπτώματος, εφόσον αναφέρεται στον νόμο ότι μπορεί να λάβει υπόψη του «οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό μέσο». Έτσι, ο νομοθέτης διώκει την πληρέστερη πληροφόρηση του αθλητικού δικαιοδοτικού οργάνου ως προς την διάπραξη ή μη ενός πειθαρχικού παραπτώματος. Επομένως, το τελευταίο μπορεί να βασιστεί στον αθλητικό τύπο, σε φωτογραφίες που έχουν ληφθεί, σε αναφορές των αθλητικών παραγόντων των ομάδων κ.λ.π., δηλ. έχει πλήρη ελευθερία ως προς τη συγέντρωση των αναγκαίων πληροφοριών, αρκεί το αποδεικτικό στοιχείο να έχει ληφθεί με νόμιμο τρόπο. Ειδικώς η αναφορά της μαγνητοσκοπήσης στα αποδεικτικά στοιχεία δεν είναι τίποτε άλλο παρά οι μηχανικές απεικονίσεις ή αναπαραστάσεις που θεωρούνται ως ιδιωτικά έγγραφα κατ' άρθρο 444 αρ. 3 ΚΠολΔ, β) τα ως άνω αποδεικτικά στοιχεία είναι ισότιμα μεταξύ τους και δεν απαριθμούνται αξιολογικώς ή με ιεραρχική σειρά την οποία πρέπει να ακολουθήσει το δικαιοδοτικό όργανο. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν όλα ή μερικά μόνον απ' αυτά για την πληροφόρηση του. Μεταξύ τους δεν υπάρ-

χει σχέση επικουρικότητας αλλά αλληλοσυμπλήρωσης, εφόσον κατατείνουν στην ανακάλυψη της ουσιαστικής αλήθειας, όμοια όπως ισχύει στην ποινική και πολιτική δίκη, γ) το φύλλο αγώνος αποδυναμώνεται αξιολογικά και παύει να αποτελεί την πανάκεια της απόδειξης ή μη μιας πειθαρχικής παράβασης. Το δικαιοδοτικό όργανο μπορεί να ασκήσει την πειθαρχική του εξουσία για ένα παράπτωμα, ακόμα και αν αυτό δεν αναφέρεται στο φύλλο αγώνος, σύμφωνα με την ως άνω ρητή ρύθμιση. Πρόκειται αναμφίβολα για σοφή ρύθμιση, με την έννοια ότι παύει η εξάρτηση του πειθαρχικού οργάνου από την καταχώρηση του η μπ σ' αυτό από το αρμόδιο όργανο. Επομένως, δεν μπορεί πλέον να επικαλεστεί ένα αθλητικό σωματείο προς απαλλαγή του ότι δεν έχει λάβει χώρα ένα πειθαρχικό παράπτωμα, επειδή τούτο δεν έχει αναγραφεί στο φύλλο αγώνος. Αλλά και σε πραγματικό επίπεδο η ως άνω ρύθμιση αντιμετωπίζει το στόχο της πάταξης της βίας στους αθλητικούς χώρους, διότι δεν έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο να μην καταχωρούνται πειθαρχικά παραπτώματα στο φύλλο αγώνος, είτε διότι ο συντάσσων αυτό δεν τα αντιλήφθηκε, είτε διότι δεν θέλησε να τα καταχωρίσει. Επί πλέον, η ρύθμιση αυτή ασκεί και ευνοϊκή επίδραση στους διαιτητές, οι οποίοι δεν θα φέρουν πλέον το ψυχολογικό βάρος της μόνης αξιόπιστης πηγής για την καταγραφή των παραπτωμάτων στους αγωνιστικούς χώρους, αποδεσμεύοντας αυτούς από ενδεχόμενους εκφοβισμούς και συμψηφισμούς, ενώ ταυτόχρονα καθίστανται άνευ επιρροής κρίσεις περί του εάν τα συντάσσοντα τα φύλλα αγώνος όργανα έπραξαν η όχι καλώς. Το δικαιοδοτικό όργανο έχει τη δικριτική ευχέρεια να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία για την τέλεση του παραπτώματος η διευκρινίσεις από τα πρόσωπα του γυμνασίου η του παρατηρητή του αγώνος, κάτι που συμβαίνει συχνά στην πράξη, ιδίως όταν οι εκθέσεις τους περιέχουν ασάφειες, αοριστίες η αντικρουόμενα στοιχεία.

Η κλήση προς απολογία αποστέλλεται στο φυσικό πρόσωπο η το αθλητικό σωματείο συνήθως με φαξ. Μεταξύ της ως άνω κλήσης και της ημερομηνίας εκδίκασης της υπόθεσης μεσολαβεί μία μικρή προθεσμία, προκειμένου οι πειθαρχικώς υπεύθυνοι να ετοιμάσουν την υπεράσπισή τους. Στην κλήση συνήθως αναγράφεται ότι τα υπεύθυνα πρόσωπα μπορούν να απολογηθούν και γραπτώς, αν δεν επιθυμούν να παρευρεθούν αυτοπροσώπως και να απολογηθούν προφορικώς. Η παρουσία τους την ημέρα της εκδίκασης της υπόθεσης δεν είναι υποχρεωτική και μπορούν να εκπροσωπηθούν από δικηγόρο η να παρασταθούν με δικηγόρο. Μπορούν επίσης να καταθέσουν απολογητικό

υπόμνημα την ημέρα συζήτησης της υπόθεσης. Μπορεί να παρευρεθούν και τρίτα πρόσωπα που θα παρέμβουν υπέρ των πειθαρχικώς υπευθύνων, είτε θα είναι οι προτεινόμενοι μάρτυρες στην υπόθεση.

Ε. Οι οριζόμενες πειθαρχικές ποινές. Το περιεχόμενο των πειθαρχικών κανονισμών.

Οι πειθαρχικές ποινές ορίζονται στους κανονισμούς των ομοσπονδιών ή των επαγγελματικών συνδέσμων και αφορούν είτε τους αθλητές (ερασιτεχνών ή αμειβόμενων αθλητών), είτε τους προπονητές, είτε τους κόουτς, είτε τους αθλητικούς παράγοντες του σωματείου (π.χ. πρόεδρος, έφορος, συνοδοί, πρόσωπα που έχουν οποιαδήποτε σχέση ή εξάρτηση με το σωματείο δηλ. φροντιστές, ιατρούς, στατιστικολόγους κ.λ.π.), είτε το τελευταίο, κυρίως για παραπτώματα των φιλάθλων του Αυτές συνήθως είναι: α) η έγγραφη σύσταση, β) η (αυστηρή) έγγραφη επίπληξη και η παράλληλη ανακοίνωση στα σωματεία ή δημοσίευση στο τύπο (ιδίως επί δυσφήμισης του αθλήματος), γ) η χρηματική ποινή, δ) το πρόστιμο, ε) ο αποκλεισμός από τους αγώνες για κάποιες αγωνιστικές ημέρες ή χρονικό διάστημα, ανάλογα με τη φύση του παραπτώματος, στ) η απαγόρευση εισόδου των παραγόντων στους αγωνιστικούς χώρους για ορισμένο χρόνο, ζ) οι ειδικές ποινές του ντόπινγκ (άρθρο 128Z ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 58 ν. 3057/2002), η) η αφαίρεση βαθμών επί υποθέσεων ενστάσεων κατά του κύριου αγώνος ή ο μηδενισμός του σωματείου, θ) ο αποκλεισμός της έδρας του σωματείου για ορισμένες αγωνιστικές ημέρες. Οι ποινές αυτές είναι ανάλογες με τη βαρύτητα του παραπτώματος, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και βαίνουν κλιμακούμενες προς τα πάνω. Επίσης το είδος και το ύψος τους εξαρτώνται από το εάν τα παραπτώματα αφορούν σε ερασιτέχνες ή σε αμειβόμενους αθλητές, κατά ποίων προσώπων στρέφονται και ποία η επιρροή των παραπτωμάτων στην εξέλιξη του αγώνος (κανονική διεξαγωγή αγώνος, προσωρινή οριστική διακοπή του. Έτσι, οι ομοσπονδίες και τα αθλητικά σωματεία καθορίζουν στους κανονισμούς τους κατά το δοκούν και ελεύθερα τα πειθαρχικά παραπτώματα και τις επιβλητέες ποινές.

Όσο με το άρθρο 9 παρ. 1 ν. 3262/2004 προστέθηκε τρίτη παράγραφος στο άρθρο 120 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 ν. 3057/2002, σύμφωνα με την οποία η πειθαρχική ποινή του αποκλεισμού της έδρας, όπου αυτή προβλέπεται στους οικείους κανονισμούς και διατάξεις, καταργείται και αντ' αυτής επιβάλλεται αντίστοιχη ποινή διεξαγωγής

του αγώνος χωρίς θεατές (κεκλεισμένων των θυρών). Η διάταξη αυτή είναι αναγκαστικού δικαίου. Έτσι, τα σωματεία, οι επαγγελματικοί σύνδεσμοι και οι ομοσπονδίες πρέπει να την συμπεριλάβουν στους κανονισμούς τους ή να τροποποιήσουν την υπάρχουσα ποινή του αποκλεισμού της έδρας και δεν μπορούν να εξακολουθούν να ορίζουν την τελευταία. Ο αθλητικός δικαστής είναι υποχρεωμένος να επιβάλλει την ποινή της τέλεσης αγώνος χωρίς θεατές, όταν συντρέχει περίπτωση. Η νομοθετική αυτή επιλογή είναι απόλυτα επιτυχής και ορισμένες ομοσπονδίες (π.χ. ΕΟΠΕ) είχαν ήδη προκρίνει αυτή την πειθαρχική ποινή κυρίως για παραπτώματα των φιλάθλων τους.

Σκοπός του νομοθέτη εδώ είναι η πλήρης καταπολέμηση της βίας. Είχε παρατηρηθεί ότι η ποινή του αποκλεισμού της έδρας δημιουργούσε όχι μόνον το επί πλέον πρόβλημα της επιλογής του τόπου διεξαγωγής της τιμωρηθείσας ομάδος με τη αντίπαλό της, αλλά ουσιαστικά ήταν μία ποινή δίχως τελικό αντίκρουσμα. Οι φιλάθλοι της υπαίτιας ομάδος οργανωμένα ή όχι μετέβαιναν στον τόπο διεξαγωγής του αγώνος και δημιουργούσαν άλλα επεισόδια, ιδίως σε κρίσιμους βαθμολογικά αγώνες. Το σωματείο, επί πλέον, ήταν υποχρεωμένο να επιβαρύνεται οικονομικά για τη μετάβαση όλου του αθλητικού επιτελείου στην ορισθείσα πόλη, ενώ αντιμετώπιζε και το ψυχολογικό παράγοντα του αγωνίζεσθαι εκτός έδρας. Τώρα ουσιαστικά κυρώνεται ο αληθής υπαίτιος του πειθαρχικού παραπτώματος, εφόσον στερείται της δυνατότητας παρακολούθησης του αγώνος και, συνάμα, τα αθλητικά σωματεία αναγκάζονται, εφόσον υφίστανται αναμφίβολα οικονομική θυσία από την έλλειψη των θεατών, να ελέγχουν περισσότερο αποτελεσματικά και με διάφορους τρόπους την είσοδο των φιλάθλων τους στους αγωνιστικούς χώρους, προκειμένου να μην επαναληφθεί το ίδιο φαινόμενο. Η στάθμιση αυτή των συμφερόντων μεταξύ των οπαδών των ομάδων που στερούνται της δυνατότητας να παρακολουθήσουν έναν κρίσιμο αγώνα και της δημιουργίας οικονομικής ζημίας σ' αυτές, εάν δεν απομακρύνουν τους κακούς φιλάθλους από τους αγωνιστικούς χώρους, θα συμβάλλει στην εξάλειψη της βίας από τους αγωνιστικούς χώρους.

Οι διάφοροι πειθαρχικοί κανονισμοί έχουν διατυπωθεί πολλές φορές με ασάφεια, είναι επιεικείς ως προς το ύψος των επιβλητέων ποινών, ιδίως όταν πρόκειται για επαγγελματικό σύνδεσμο, δεν αντιμετωπίζουν όλες τις δυνατές εμφανίσεις των πειθαρχικών παραπτωμάτων, έτσι που να δικαιολογείται απόλυτα η γενική ρήτρα αναγνώρισης στο πειθαρχικό δικαιοδοτικό όργανο

της ευχέρειας αναλογικής υπαγωγής μιας υπόθεσης στον τάδε ή δείνα πειθαρχικό κανόνα. Ορισμένες φορές το ύψος των ποινών είναι καθορισμένο από το ίδιο τον κανονισμό. Δηλ. οι ποινές καθορίζονται με ανελαστικό τρόπο, π.χ. εξύβριση διαιτητή επιβάλλονται δύο αγωνιστικές ημέρες. Έτσι, το δικαιοδοτικό όργανο δεν έχει καμία ουσιαστική συμβολή στην επιμέτρηση της ποινής, εφόσον αρκεί μόνον η διαπίστωση της παράβασης και ακολουθεί η αυτόθροη επιβολή της. Αυτό βέβαια αποδυναμώνει τη δυνατότητα διαφορετικής εκτίμησης του ίδιου πραγματικού περιστατικού, εφόσον επιβάλλεται πάντα η ίδια ποινή και στις δύο περιπτώσεις. Ωστόσο, ορθότερο σύστημα είναι η πρόβλεψη κατώτατου και ανώτερου ύψους ποινής, όπως γίνεται και στο ποινικό δίκαιο, προκειμένου το δικαιοδοτικό όργανο να εκτιμά όλες τις περιστάσεις της πειθαρχικής παράβασης και να επιβάλλει την αρμόζουσα ποινή.

Ελλείπουν, επίσης, διατάξεις για την εκτίμηση της προσωπικότητας των πειθαρχικώς διωκομένων ή τη δυνατότητα αναγνώρισης ελαφρυντικών περιστάσεων, ιδίως στο σύστημα του εκ των προτέρων αυστηρού καθορισμού των ποινών. Η διατάξεις για την επιβολή κυρώσεων, όταν οι αποφάσεις του δικαιοδοτικού οργάνου δεν εκτελούνται από τα αρμόδια όργανα και διατίθεται το διατακτικό τους με «συμφωνία κυρίων» μεταξύ των διαγωνιζόμενων ομάδων, με συνέπεια να εξαρτάται αποκλειστικά η εκτέλεση των ποινών είτε από την καλή προαίρεση του διωχθέντος σωματείου, είτε από την υποβολή σχετικής ένστασης από τα αντίπαλα σωματεία. Με βάση τα πιο πάνω, ο νομοθέτης πρέπει να επέμβει πιο ενεργά στη ψήφιση διατάξεων με αναγκαστικό περιεχόμενο, προκειμένου στη συνέχεια να εναρμονίζονται υποχρεωτικά προς αυτές οι ως άνω κανονισμοί.

Εδώ πρέπει να αναφερθεί ιδιαίτερα το γεγονός της εναρμόνισης των κανονισμών των επαγγελματικών συνδέσμων με τον κανονισμό της ομοσπονδίας του αθλήματος. Συνήθως στους κανονισμούς της ομοσπονδίας ορίζεται ρητά ότι η εφαρμογή του είναι υποχρεωτική για όλα τα πρωταθλήματα και για το κύπελλο Ελλάδας, καθώς και ότι κανονισμοί αντίθετοι προς τον κανονισμό της ομοσπονδίας δεν έχουν ισχύ και εφαρμογή. Εξ άλλου, προβλέπεται η δυνατότητα διαφοροποίησης του περιεχομένου του κανονισμού του επαγγελματικού συνδέσμου, υπό την προϋπόθεση της μη πρόσκρουσής του στο πνεύμα και το γράμμα των κανονισμών της ομοσπονδίας και της αποδοχής του από το Δ.Σ αυτής. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι το τεκμήριο αρμοδιότητας ως προς τον πειθαρχικό κανονισμό υπάρχει υπέρ της εκάστο-

τε ομοσπονδίας του αθλήματος. Έτσι ορίζεται ότι το πειθαρχικό δίκαιο της ομοσπονδίας ισχύει και για τους αγώνες του επαγγελματικού συνδέσμου και παρέχεται η δυνατότητα στον τελευταίο να προβλέπει την επιβολή μόνον χρηματικών προστίμων που αυτός καθορίζει.

Στην πράξη, όμως, το πειθαρχικό δίκαιο του επαγγελματικού συνδέσμου τόσον ως προς το είδος, το ύψος και τη φύση των επιβλητέων ποινών όσον και ως προς τον καθορισμό των πειθαρχικών παραπτώματων είναι εν μέρει διαφορετικό, σε σημείο που στον κανονισμό του επαγγελματικού συνδέσμου οι ποινές να είναι ελαφρύτερες απ' αυτές που ορίζονται για ένα σωματείο της Α2 εθνικής κατηγορίας. Το δικαιοδοτικό όργανο του επαγγελματικού συνδέσμου είναι διαφορετικό απ' αυτό της ομοσπονδίας του αθλήματος, με συνέπεια να εφαρμόζει μόνον το πειθαρχικό δίκαιο που έχει ορίσει ο πρώτος και δεν γνωρίζει καν το πειθαρχικό δίκαιο της τελευταίας, το οποίο κατά ρητή διάταξη του κανονισμού της έχει παράλληλη ισχύ.

Στους αγώνες κυπέλλου Ελλάδος τίθεται το ζήτημα του καθορισμού του εφαρμοστέου πειθαρχικού δικαίου και συνακόλουθα του αρμόδιου δικαιοδοτικού οργάνου προς εκδίκαση των υποθέσεων, ιδίως όταν η ίδια η ομοσπονδία του αθλήματος, σε συνεννόηση με τον οικείο επαγγελματικό σύνδεσμο, υιοθετεί την άποψη του τελευταίου ότι το πειθαρχικό του δίκαιο εφαρμόζεται και σε αγώνες κυπέλλου μεταξύ των ομάδων που τον απαρτίζουν. Τούτο ισχύει μόνο στην ομοσπονδία της καλαθοσφαίρισης, ενώ οι άλλες ομοσπονδίες έχουν την εποπτεία της διοργάνωσης του κυπέλλου. Ανεξάρτητα από την εσωτερική νομιμότητα της απόφασης αυτής, εν όψει ρητών διατάξεων των κανονισμών των ομοσπονδιών ότι αυτοί εφαρμόζονται και στους αγώνες κυπέλλου στους οποίους μετέχουν και άλλες ομάδες, εκτός εκείνων που αποτελούν τον επαγγελματικό σύνδεσμο, ή της εξέτασης της συνδρομής των προϋποθέσεων βάσει των οποίων μπορεί να είναι νόμιμη μία τέτοια απόφαση, η ως άνω θέση δημιουργεί περαιτέρω προβλήματα.

Ανακύπτει το συγκεκριμένο ερώτημα, ποιο πειθαρχικό δίκαιο θα εφαρμοστεί και ποιο δικαιοδοτικό όργανο θα επιληφθεί μίας πειθαρχικής παράβασης που έλαβε χώρα μεταξύ μιας ομάδος του επαγγελματικού συνδέσμου και μιας ομάδος της Α2 εθνικής κατηγορίας που ανήκει στην ομοσπονδία ομαδικού αθλήματος. Η άποψη ότι εδώ θα εφαρμοστούν και τα δύο πειθαρχικά δίκαια και θα επιληφθούν και τα δύο δικαιοδοτικά όργανα ανάλογα με την ομάδα ή τους αθλητές της που υποπίπτουν σε πειθαρχική

παράβαση, κατά συνεπή άποψη της ως άνω θέσης που θέλει την εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου του επαγγελματικού συνδέσμου στους αγώνες κυπέλλου, μόνον πειστική δεν μπορεί να είναι αφού διαμορφώνει μία κατάσταση άλογη. Το ζήτημα γίνεται οξύτερο, όταν οι κυρώσεις του πειθαρχικού δικαίου της ομοσπονδίας είναι αυστηρότερες απ' αυτές του δικαίου του επαγγελματικού συνδέσμου και έχει ως συνέπεια οι ομάδες της Α2 κατηγορίας να τιμωρούνται με αυστηρότερες ποινές απ' αυτές των ομάδων του επαγγελματικού συνδέσμου, εφόσον για τις πρώτες δεν μπορεί να εφαρμοστεί το πειθαρχικό δίκαιο του τελευταίου, ιδίως όταν αυτό ορίζει επιβολή μόνον ή (και) χρηματικών προστίμων.

Για το λόγο αυτό είναι προς την ορθή κατεύθυνση η νομοθετική παρέμβαση του καθορισμού των πειθαρχικών ποινών των αθλητικών σωματείων, των ΑΑΕ ή ΤΑΑ για τις παραβάσεις των άρθρων 41 έως 41Z ν. 2725/1999, ιδίως επί αδικημάτων αθλητικής βίας (άρθρο 41Z ν. 2725/1999 όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 ν. 3057/2002 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 ν. 3262/2004). Οι πειθαρχικοί δε κανονισμοί των ως άνω πρέπει να εναρμονιστούν προς την ως άνω ρύθμιση εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του ν. 3262/2004 επί ποινή της αυτοδίκαιης άρσης της αναγνώρισης (άρθρο 135 παρ. 8 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 παρ. 3 ν. 3262/2004). Η ως άνω κατακριτέα άποψη υποκρύπτει, επομένως, προσπάθεια αντικατάστασης του αρμόζοντος εφαρμοστέου πειθαρχικού δικαίου και συνακόλουθα αφαίρεση του νόμιμου πειθαρχικού δικαιοδοτικού οργάνου, εφόσον με την επιλογή του πρώτου, επιλέγεται και το δεύτερο. Ενώ το αντίθετο θα έπρεπε να λαμβάνει χώρα, εφόσον ο αθλητικός δικαστής της ομοσπονδίας είναι αυτός που έπρεπε να επιληφθεί της εκδίκασης των αγώνων κυπέλλου, η διοργάνωση του οποίου ανήκει κατ' εξοχή στην ομοσπονδία του αθλήματος.

ΣΤ. Η απόφαση του αθλητικού πειθαρχικού οργάνου.

Η στελέχωση της αθλητικής δικαιοσύνης από εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς έχει ως συνέπεια την έκδοση στην πράξη πλήρως αιτιολογημένων αποφάσεων ως προς τη διαπίστωση της πειθαρχικής παράβασης και την επιβολή της αρμόζουσας ποινής. Ο χρόνος έκδοσης της απόφασης ορίζεται στο νόμο μόνον για τις υποθέσεις της αρμοδιότητας του δικαιοδοτικού οργάνου επί της εκδίκασης των πειθαρχικών παραπτώματων και της εκδίκασης των ενστάσεων κατά του κύρους αγώνος. Οι αποφάσεις αυτές εκδίδονται μέσα σε επτά ημέρες από την τέλεση του αγώνος (άρθρο 120 παρ. 2 ν. 2725/1999,

όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 9 παρ. 2γ ν. 3262/2004). Η αναφορά στο τελευταίο άρθρο των υπό στοιχεία α και β περιπτώσεων, ενώ το άρθρο 120 παρ. 2 ν. 2725/1999 αναφερόταν στις ίδιες υποθέσεις των α' και γ' περιπτώσεων για την έκδοση της απόφασης εντός επτά ημερών από την τέλεση του αγώνος δεν είναι νομοθετική αβλεψία και δεν εισάγει διαφορετική ρύθμιση για την υπόθεση της εκδίκασης της υπόθεσης δωροδοκίας ή δωροληψίας. Απλώς οι περιπτώσεις α και β της παρ. 2γ του άρθρου 9 ν. 3262/2004 αναφέρονται στις υποθέσεις των παρ. α και β του άρθρου 2, όπως αυτό αντικατέστησε το άρθρο 120 παρ. 2 ν. 2725/1999.

Πρόκειται για ενδεικτική προθεσμία, δίχως καμία κύρωση ως προς την έκδοση της απόφασης μετά την πάροδό της. Ο νομοθέτης θέλησε τη γρήγορη εκδίκαση της υπόθεσης και την επιβολή των πειθαρχικών ποινών, προκειμένου να διεξάγεται ένα πρωτάθλημα αθλητικών ομάδων, δίχως σκοπιμότητες και με ίσους όρους μεταξύ τους πέρα και από το εκάστοτε αγωνιστικό τους πρόγραμμα που είναι γνωστό εκ των προτέρων. Η προθεσμία δε αυτή είναι και συνάρτηση του εβδομαδιαίου χρόνου διεξαγωγής των αγώνων. Οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων δικαιοδοτικών οργάνων κοινοποιούνται παρααχρήμα και με ευθύνη του προέδρου του οργάνου στον Πρόεδρο του αντίστοιχου δευτεροβάθμιου οργάνου (άρθρο 121 παρ. 3 ν. 2725/1999, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 41 ν. 3057/2002).

Z. Η εκτέλεση των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών οργάνων.

Οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών οργάνων είναι αμέσως εκτελεστές άμα τη εκδόσει τους σ' όλες τις υποθέσεις που εκδικάζουν και όχι μόνον σ' αυτές της επιβολής των πειθαρχικών παραβάσεων ή των ενστάσεων κατά του κύρους αγώνος, όπως αφήνει να νοηθεί η γραμματική διατύπωση του άρθρου 9 παρ. 2γ ν. 3262/2004, που αντικατέστησε το άρθρο 120 παρ. 2 ν. 2725/1999. Τούτο συνάγεται και από το άρθρο 126 παρ. 1 εδ. στ ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 46 ν. 3057/2002, σύμφωνα με το οποίο η προσφυγή κατά των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων δικαιοδοτικών οργάνων δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης. Αλλά και από το άρθρο 121 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 41 ν. 3057/2002, το οποίο αναφέρει τις υποθέσεις νόμιμης άσκησης προσφυγής κατά των πρωτοβαθμίων αποφάσεων των δικαιοδοτικών οργάνων, που δεν περιορίζονται μόνον στις υποθέσεις των οριζόμενων πειθαρχικών πα-

ραβάσεων στους αθλητικούς κανονισμούς ή στις ενστάσεις κατά του κύρους αγώνος. Όπως επίσης και από το άρθρο 41 Ζ παρ. 8 εδ. α ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 ν. 3057/2002 επί επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων για αδικήματα βίας.

Πολύ σημαντική είναι η νομοθετική ρύθμιση για το χρόνο έκτισης της ποινής της διεξαγωγής αγώνος χωρίς θεατές του αθλητικού σωματείου, του ΤΑΑ ή της ΑΑΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 121 παρ. 2γ ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 9 παρ. 2 ν. 3262/2004, οι αποφάσεις που επιβάλλουν την ως άνω ποινή εκτελούνται την επόμενη από την έκδοσή τους αγωνιστική ημέρα κατά την οποίαν το σωματείο, το ΤΑΑ ή η ΑΑΕ είναι γηπεδούχοι, εκτός εάν μεταξύ της έκδοσης της απόφασης και της τέλεσης του αγώνος μεσολαβεί χρονικό διάστημα μικρότερο από πέντε ημέρες, οπότε η απόφαση εκτελείται τη μεθεπόμενη αγωνιστική. Με τη ρύθμιση αυτή αποφεύγονται συνηθισμένες στο παρελθόν πρακτικές της επιλογής αγώνος για την έκτιση της επιβληθείσας ποινής ανάλογα και με τη δύναμη της αντίπαλης ομάδας, και όλα τα αθλητικά σωματεία ή ΤΑΑ ή ΑΑΕ αντιμετωπίζονται ισότιμα.

Η ως άνω ρύθμιση συνδυαζόμενη με εκείνη της έκδοσης απόφασης εντός επτά ημερών από την τέλεση του αγώνος, στον οποίο έλαβε χώρα πειθαρχική παράβαση, αποδείχνει ότι ο νομοθέτης θέλησε την άμεση έκτιση της ποινής, με την επισημείωση βέβαια ότι η πρώτη ρύθμιση για την έκτιση της ποινής την επόμενη αγωνιστική ημέρα καθίσταται στην πράξη ανεφάρμοστη και ανάγεται σε κανόνα η έκτιση της ποινής τη μεθεπόμενη αγωνιστική ημέρα, αν ληφθεί υπόψη ότι ο αθλητικός δικαστής επιλαμβάνεται της υπόθεσης περίπου την τρίτη η τέταρτη ημέρα από την τέλεση του αγώνος, όπου εκδίδεται και απόφαση. Επομένως, το εναπομένον διάστημα μέχρι την επόμενη αγωνιστική ημέρα από την έκδοση της απόφασης είναι πάντα μικρότερο από πέντε ημέρες (ημερολογιακές κατά το νόμο, όχι εργάσιμες) και θα εκτίεται η επιβληθείσα ποινή τη μεθεπόμενη αγωνιστική ημέρα. Η αρχική διάταξη του άρθρου 120 παρ. 2 εδ. β ν. 2725/1999 που όριζε ότι η ποινή εκτίεται τη μεθεπόμενη αγωνιστική ημέρα από την έκδοσή τους κατά την οποίαν το ΤΑΑ η ΑΑΕ είναι γηπεδούχοι ήταν περισσότερο ρεαλιστική.

Η ως άνω νομοθετική ρύθμιση ισχύει αναμφίβολα τόσο για τους αγώνες πρωταθλήματος, όσον και για τους αγώνες κυπέλλου που παρεμβάλλονται μεταξύ των πρώτων. Έτσι, εάν σε έναν αγώνα κυπέλλου σημειωθούν επεισόδια και επιβληθεί η ποινή της διεξαγωγής αγώνος δίχως θεατές και στη

συνέχεια η τιμωρηθείσα ομάδα αγωνίζεται σε αγώνα πρωταθλήματος στην έδρα της, η ποινή θα εκτιθεί σ' αυτόν και όχι σε άλλον αγώνα κυπέλλου που θα διεξαχθεί μεταγενέστερα μεταξύ της τελευταίας ομάδας και της αντιπάλου της. Εδώ η νομοθετική διατύπωση είναι αδιάσπικτη, εφόσον ορίζεται γενικά για έκτιση αγωνιστικής ημέρας, ανεξάρτητα από το εάν πρόκειται για αγώνα πρωταθλήματος ή κυπέλλου. Το ίδιο ισχύει και αντίστροφα, εάν δηλ. τιμωρηθεί κάποιος σωματείο σε αγώνα πρωταθλήματος και μεσολαβήσει αγώνας κυπέλλου, όπου εκεί θα εκτιθεί η επιβληθείσα ποινή. Η άποψη αυτή, που ήδη είναι ρητή ρύθμιση στους κανονισμούς ορισμένων ομοσπονδιών (π.χ. ΕΟΠΕ), δικαιολογείται με βάση το σκοπό του νόμου που είναι η εξάλειψη της βίας. Επομένως είναι κατακριτέα η πρακτική επαγγελματικού συνδέσμου που εκμεταλευόμενη την έλλειψη διάταξης του πειθαρχικού του κανονισμού ως προς την κύρωση για την έκτιση των επιβληθεισών ποινών και, ύστερα από συνέλευση όλων των μελών του, αποφάσισε την έκτιση των ποινών για επεισόδια σε αγώνα κυπέλλου, σε μελλοντικούς αγώνες κυπέλλου της τιμωρηθείσας ομάδας και όχι στο πρωτάθλημα, όπως είχε διατυπωθεί στο διατακτικό της απόφασης, με συνέπεια η ομάδα αυτή να εκτίει ενδεχομένως ακόμη και σήμερα τις ποινές που της επιβλήθηκαν από το πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο πριν από ενάμιση έτος, έστω και εάν μεταγενέστερα περιέλαβε διάταξη στον κανονισμό της ότι εκτίονται οι ποινές του αγώνος κυπέλλου σε αγώνες πρωταθλήματος, δίχως όμως να ορίζει και την κύρωση για την παράβαση των αποφάσεων του δικαιοδοτικού οργάνου ως προς την έκτιση της ποινής !!! Για το λόγο αυτό θα πρέπει το τελευταίο να καταστεί νομοθετικά αρμόδιο για την ορθή εκτέλεση των επιβληθεισών απ' αυτό ποινών με την παράλληλη πρόβλεψη κύρωσης, όταν παραβιάζεται η απόφαση του. Μάλιστα θα πρέπει να προβλεφθεί και στο χώρο της καλαθοσφαίρισης διάταξη ανάλογου περιεχομένου με αυτή του άρθρου 127B παρ. 5 ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 49 ν. 3057/2002, που ισχύει για το ποδόσφαιρο, σύμφωνα με την οποίαν οι πράξεις και οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων πειθαρχικών και δικαιοδοτικών οργάνων δεν επικυρώνονται, ούτε ελέγχονται, αναστέλλονται ή ακυρώνονται από το ΔΣ του επαγγελματικού συνδέσμου ή της ΕΠΟ.

Ειδικώς στις υποθέσεις του ντόπινγκ, οι πειθαρχικές κυρώσεις αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία λήψης του δείγματος και εάν επιβλήθηκε η κύρωση για την άρνηση υποβολής σε έλεγχο ντόπινγκ, υπολογίζεται

από την ημερομηνία της άρνησης ή της μη συμμόρφωσης, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση η ποινή υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης (άρθρο 128 Ι ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 61 ν. 2357/2002).

Η. Η προσφυγή κατά των αποφάσεων του πρωτοβάθμιου αθλητικού πειθαρχικού οργάνου.

Οι αποφάσεις του πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου προσβάλλονται με προσφυγή ενώπιον του ΑΣΕΑΔ (άρθρο 121 παρ. 1 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 ν. 3057/2002 σε συνδ. με άρθρο 124 στοιχ. ε ν. 2725/1999, όπως τούτο τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 ν. 3057/2002). Εξαίρεση αποτελούν οι αποφάσεις της τριμελούς πρωτοβάθμιας επιτροπής της ΕΠΟ, και του τριμελούς δικαιοδοτικού οργάνου της ΕΠΑΕ η προσφυγή κατά των οποίων εκδικάζεται από την τριμελή επιτροπή Εφέσεων της ΕΠΟ κατ'εφαρμογή του άρθρου 126 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 ν. 3057/2002 (άρθρα 121 παρ. 1 ν. 2725/1999 σε συνδ. με άρθρο 127B παρ. 4 ν. 3057/2002 και άρθρο 2 ΙΙ του Δικονομικού κανονισμού ΕΠΑΕ). Η χρήση του όρου «προσφυγή» αντί «έφεση» κατά των ως άνω αποφάσεων είναι συνειδητή νομοθετική επιλογή και απόρροια ή απόδειξη του ότι οι αποφάσεις αυτές δεν εκδίδονται από γνήσια δικαιοδοτικά όργανα και δεν συνιστούν δικαστικές αποφάσεις, που μπορούν να προσβληθούν μόνο με ένδικα μέσα σύμφωνα με τον γενικό εθιμικό κανόνα «ακυρωτικά μέσα δεν ασκούνται κατά δικαστικών αποφάσεων».

Ο νομοθέτης απαριθμεί τις υποθέσεις που μπορεί να ασκηθεί η ως άνω προσφυγή, επιλέγοντας έτσι το μικτό σύστημα του περιορισμένα εκκλητού των ως άνω αποφάσεων, ανάλογα με τη φύση και το ύψος της επιβληθείσας ποινής. Η απαρίθμηση στο νόμο είναι περιοριστική. Επομένως, άσκηση προσφυγής πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 121 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 ν. 3057/2002, δεν είναι επιτρεπτή και τυχόν ασκηθείσα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Προσβάλλονται με έφεση: α) οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κατά του κύρους αγώνος, β) όταν επιβάλλεται, πλέον αποκλειστικά, η ποινή της διεξαγωγής αγώνος χωρίς θεατές (άρθρο 121 περ. β ν. 2725/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 ν. 3262/2004), γ) οι αποφάσεις που επιβάλλουν ποινή στέρησης δικαιώματος εισόδου σε αγωνιστικούς χώρους στους παράγοντες των ομάδων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών η ποινές έκπτωσης από το σωματειακό ή εταιρικό αξίωμα για διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών, δ) όταν επιβάλλονται

ποινές αποκλεισμού σε αθλητές πάνω από δύο αγωνιστικές ημέρες και σε προπονητές ή σε άλλα πρόσωπα που έχουν σχέση με την ομάδα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών, ε) όταν επιβάλλουν πρόστιμο τουλάχιστον 5000 ευρώ. Εδώ εντάσσεται αναλογικά και η χρηματική ποινή, εφόσον στους πειθαρχικούς κανονισμούς η διάκριση της χρηματικής ποινής με το πρόστιμο δεν είναι σαφής, αλλά και δεν έχει τη σημασία της διάκρισης στο ποινικό δίκαιο, στ) επί επιβολής ποινών που ορίζονται στα άρθρα 69 παρ. 12, 77α παρ. 2, 3, 78 παρ. 4, 80,83 παρ. 4, 5, 86 παρ. 3 και 93 παρ. 1.2.

Ειδικώς επί απόφασης που έχει επιβάλλει την ποινή της αφαίρεσης βαθμών μιας νίκης για κάθε αγώνα πρωταθλήματος και για όσο χρόνο διαρκεί η παράβαση αυτή, επειδή τα ΤΑΑ ή οι ΑΑΕ δεν έχει καταβάλλει ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τα πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 78 παρ. 2 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 παρ. 2 ν. 3057/2002. κριθθηκε από την Επιτροπή Εφέσεων της ΕΠΟ (68/2002 ΧρΙΔ 2004.618) ότι το ΤΑΑ ή η ΑΑΕ απαλλάσσεται από την ως άνω ποινή εάν καταβάλλει αυτές με δόσεις, έστω και μετά την έναρξη του πρωταθλήματος αλλά σε κάθε περίπτωση μέσα στο χρονικό διάστημα της αγωνιστικής περιόδου για την οποίαν επιβλήθηκαν οι κυρώσεις, διότι σκοπός του νομοθέτη είναι η επιβολή των κυρώσεων στις ΠΑΕ να εξοφλήσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. όταν δε λάβει χώρα τούτο, η εμμόνη στην επιβολή ποινής εξέρχεται από το πνεύμα και το σκοπό το νόμου και διαμορφώνει την εξέλιξη του βαθμολογικού πίνακα, χωρίς να υπάρχει λόγος, όχι με κριτήριο την αγωνιστική δυνατότητα της υπόχρεης ομάδος αλλά την προσήλωση στο γράμμα του νόμου. Τούτο σημαίνει, ειδικότερα ότι η απόφαση του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού οργάνου έχει αναδρομική ισχύ από τότε που έχει διαπιστωθεί η παράβαση αυτή, που συνεχίζεται, και έχουν αφαιρεθεί οι βαθμοί μιας νίκης για το προηγούμενο χρονικό διάστημα πριν από την έκδοση της απαλλακτικής απόφασής του.

Η θέση αυτή είναι επιεικής και ορθή. Καταλήγει όμως να αναιρεί, αν όχι να αποδυναμώνει, τη νομοθετική ρύθμιση που επιδιώκει να πιέσει τα ΤΑΑ ή τις ΑΑΕ για να μην έχουν οικονομικές εκκρεμότητες στην αρχή της αγωνιστικής περιόδου προς τρίτα πρόσωπα, εφόσον, με βάση τη νομολογία αυτή, μπορεί όλες οι ΑΑΕ να μην τις εκπληρώνουν, παρά μόνον στο τέλος της αγωνιστικής περιόδου. Για όλο δε αυτό το χρόνο η οριζόμενη ως υποχρέωση μη ύπαρξης οικονομικών εκκρεμοτήτων των ΤΑΑ και ΑΑΕ καταλήγει να είναι μία διακριτική τους ευχέρεια. Επομένως, ορθότερη είναι η κατάργηση της ως

άνω πειθαρχικής ποινής και η αντικατάστασή της με άλλη ηπιότερη διοικητικής μάλιστα φύσης που δεν θα σχετίζεται με την αγωνιστική συμπεριφορά της ομάδος των ΤΑΑ Π ΑΑΕ (π.χ. μη είσπραξη της οικονομικής επιχορήγησης ή αναλογία αυτής),

ζ) όταν επιβάλλονται οι πειθαρχικές κυρώσεις του άρθρου 41 Ζ παρ. 2 έως 4 ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 ν. 3057/2002 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 ν. 3262/2004 (άρθρο 41Ζ παρ. 8 εδ. β ν. 2725/1999),

η) επί επιβολής των πειθαρχικών ποινών για παραβάσεις ντόπινγκ του άρθρου 128Η ν. 2725/1999 (άρθρο 128Ι παρ. 2 εδ. β ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3057/2002).

Ενεργητικώς για την άσκηση της προσφυγής νομιμοποιείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ηττήθηκε ή υφίσταται άμεση ή έμμεση βλάβη από την πρωτοβάθμια απόφαση (άρθρο 121 παρ. 2 εδ. α ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 ν. 3057/2002). Ειδικώς κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν πειθαρχική κύρωση για παραβάσεις ντόπινγκ μπορεί να ασκηθεί προσφυγή εκείνος που τιμωρήθηκε και το Εθνικό Συμβούλιο Καταπολέμησης Ντόπινγκ (ΕΣΚΑΝ), όταν εκτιμά ότι η επιβληθείσα πειθαρχική κύρωση δεν είναι ανάλογη με το είδος της παράβασης (άρθρο 128Ι παρ. 2 εδ. τελ. ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 61 ν. 3057/2002). Στις άλλες υποθέσεις εκδίκασης προσφυγών κατά των αποφάσεων των οργάνων που αναφέρονται στο άρθρο 124 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 ν. 3057/2002, και συνιστούν τη δικαιοδοσία του ΑΣΕΑΔ η προθεσμία της προσφυγής είναι οκτώ ημέρες. Το ίδιο ισχύει για την προσφυγή κατά των αποφάσεων της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής επιτροπής ΕΠΟ ενώπιον της δευτεροβάθμιας τριμελούς επιτροπής ΕΠΟ (άρθρο 127Β παρ. 4 εδ. β ν. 2725/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 49 ν. 3057/2002). Οι ως άνω προθεσμίες αρχίζουν από την καθ' οιονόπο τε τρόπο γνωστοποίηση (κοινοποίηση ή γνώση) της προσβαλλόμενης απόφασης (άρθρο 121 παρ. 2 εδ. β σε συνδ. με άρθρο 126 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 41 και 46 ν. 3057/2002). Επομένως, δεν είναι απαραίτητη η οποσδήποτε επίδοση της απόφασης για την έναρξη της προθεσμίας της άσκησης της προσφυγής.

Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό όργανο (ΑΣΕΑΔ ή Επιτροπή εφέσεων ΕΠΟ) μπορεί να επιληφθεί και αυτεπαγγέλτως της εκδίκασης μιας υπόθεσης, εφόσον ο πρόεδρος του ΑΣΕΑΔ και ο πρόεδρος της Επιτροπής Εφέσεων της ΕΠΟ μπορούν με πράξη τους να εισάγουν οποιαδήποτε απόφαση

του πρωτοβάθμιου οργάνου στο αντίστοιχο δευτεροβάθμιο όργανο εντός δύο ημερών από την κοινοποίηση της (απόφασης), ανεξάρτητα από την δυνατότητα άσκησης έφεσης ή την άσκηση έφεσης (άρθρο 121 παρ. 3 εδ β. ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 ν. 3057/2002). Η ως άνω προθεσμία των δύο ημερών είναι ανατρεπτική. Για το παραδεκτό της προσφυγής ορίζεται ως πρόσθετη διαδικαστική προϋπόθεση η καταβολή παραβόλου της ΕΤΕ την ημέρα της συζήτησης, το οποίο επιστρέφεται στον καταθέτη ή καταπίπτει υπέρ του κατά το άρθρο 36 ειδικού λογαριασμού της ΓΓΑ, ανάλογα με την έκβαση της υπόθεσης (άρθρο 126 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 ν. 3057/2002). Η διαδικασία εκδίκασης της προσφυγής ορίζεται στο άρθρο 126 παρ. 1, 2, 3 ν. 2725/1999.

Οι αποφάσεις του ΑΣΕΑΔ επί προσφυγών κατά των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων δικαιοδοτικών οργάνων εκδίδονται το πολύ μέσα σε επτά ημέρες από τη συζήτηση της προσφυγής και κοινοποιούνται αυθημέρον στους ενδιαφερόμενους (άρθρο 126 παρ 4 ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 46 ν. 3057/2002). Πρόκειται και εδώ για ενδεικτική προθεσμία, δίχως κύρωση, εάν παρέλθει. Οι αποφάσεις του ΑΣΕΑΔ εκτελούνται αμέσως και η προθεσμία για την προσβολή τους στο αρμόδιο δικαστήριο δεν αναστέλλει την εκτέλεσή τους (άρθρο 126 παρ. 5 ν. 2725/1999).

Η επίλυση των οικονομικών διαφορών από τις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών και τα όργανα που προβλέπει το καταστατικό της ΕΠΟ

Διάγραμμα

1. Εισαγωγικά

2. Το κύρος της ρήτηρας υπαγωγής αθλητικών διαφορών στις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών

3. Η σύνθεση των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών του άρθρου 95 του ν. 2725/1999 και η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών σε αυτές

4. Τα αρμόδια για την επίλυση οικονομικών διαφορών όργανα με βάση το καταστατικό της ΕΠΟ

5. Η απόφαση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού

6. Συμπεράσματα

1. Εισαγωγικά

Με το άρθρο 20 παρ.1 του Συντάγματος καθιερώνεται το θεμελιώδες δικονομικό δικαίωμα της δικαστικής προστασίας, ενώ το άρθρο 94 παρ. 2 ορίζει ότι οι ιδιωτικές διαφορές υπάγονται στα πολιτικά δικαστήρια. Ως ιδιωτική δε νοείται η διαφορά, που πηγάζει από έννομη σχέση ιδιωτικού δικαίου και έχει ως αντικείμενο είτε την ύπαρξη είτε την ανυπαρξία της έννομης σχέσης είτε τις επιμέρους εκδηλώσεις της ως προς τα υποκείμενα, το αντικείμενο ή το περιεχόμενο του δικαιώματος¹. Συνεπώς, και οι αθλητικές διαφορές, ως ιδιωτικές²,

¹ Βλ. Μπέη/Καλαβρό/Σταματόπουλο, Δικονομία των ιδιωτικών διαφορών, (1999), σελ 233 επ.

² Βλ. Νίκα, Το κύρος της ρήτηρας υπαγωγής των μεταξύ των αμειβομένων καλαθοσφαιριστών και των σωματείων τους συμβατικών διαφορών στις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών αμειβόμενης καλαθοσφαίρισης, Αρμ 1994.506, βλ. όμως και Σταθόπουλο, ΝοΒ 34.528, σύμφωνα με τον οποίο: «...η Συντ.94 παρ.3 αποσκοπεί βασικά στο να υπαγάγει στα πολιτικά δικαστήρια τις καθαρώς ή κυρίως ιδιωτικού δικαίου διαφορές, όπου προέχουν τα ιδιωτικά συμφέροντα. Εφόσον αυτά έρχονται σε δεύτερη μοίρα μπροστά σε άλλα ομαδικά, γενικότερα κλπ συμφέροντα, πρέπει να θεωρηθεί συνταγματικά ανεκτή η διαφοροποίηση, ως προς το θέμα της δικαιοδοσίας, από τον κοινό νομοθέτη. Και οι παραπάνω αθλητικές διαφορές δεν μπορούν να θεωρηθούν προεχόντως ιδιωτικές....ο αθλητισμός έχει δημοσιοποιηθεί....αφού εξυπηρετεί γενικότερα συμφέροντα του λαού».

θα έπρεπε να υπάγονται στα πολιτικά δικαστήρια, δεδομένου ότι κανένας δεν στερείται χωρίς τη θέλησή του το δικαστή, που του ορίζει ο νόμος³.

Το Σύνταγμα δηλαδή δεν προβλέπει καμία ρητή εξαίρεση από την δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων για τις ιδιωτικές διαφορές, που επιλύονται από τον φυσικό-νόμιμο δικαστή. Και ως τέτοιος νοείται το δικαστικό εκείνο όργανο -μονοπρόσωπο ή συλλογικό-, το οποίο οριζόμενο από αφηρημένο κανόνα δικαίου είναι αρμόδιο να δικάζει κατηγορία ή κατηγορίες υποθέσεων. Είναι έτσι εκ των προτέρων γνωστό, σε ποιο δικαστήριο θα υπαχθεί ορισμένο πρόσωπο ή θα εισαχθεί ορισμένη υπόθεση, ανάλογα με το αντικείμενο της διαφοράς⁴.

Η συνταγματική διάταξη κάνει λόγο για απαγόρευση της ακούσιας στέρησης του νόμιμου δικαστή. Εξ αντιδιαστολής λοιπόν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι επιτρέπεται η εκούσια υπαγωγή μιας διαφοράς σε άλλο ιδιωτικό δικαιοδοτικό μηχανισμό (διαιτησία)⁵, ο οποίος τελεί σε σχέση αμοιβαίου αποκλεισμού με την απονομή δικαιοσύνης από τα τακτικά δικαστήρια. Συνεπώς, η αφαίρεση μιας διαφοράς από τη δικαιοδοσία των πολιτειακών δικαστηρίων και η υπαγωγή της προς επίλυση κατά τρόπο δεσμευτικό σε πρόσωπο της εκλογής των μερών, αν και δεν κατοχυρώνεται, ούτε προωθείται από ορισμένη διάταξη του Συντάγματος, εντούτοις γίνεται ανεκτή, εφόσον πληρούνται η προϋπόθεση της συμφωνίας των μερών⁶. Σε κάθε περίπτωση, όμως είναι συνταγματικά ανεπίτρεπτη η υπαγωγή κατηγορίας υποθέσεων σε αναγκαστική ή υποχρεωτική διαιτησία. Για αναγκαστική γίνεται λόγος όταν με τη δήλωση βουλήσεως ενός των ενδιαφερομένων είναι δυνατό να υποχρεωθούν τα υπόλοιπα μέρη σε διαιτητική επίλυση των διαφορών, ενώ για υποχρεωτική όταν η αρμοδιότητα για εκδίκαση της υπόθεσης από διαιτητές καθιερώνεται από τον νόμο⁷. Η προσφυγή των φορέων του δικαιώματος στον παράλληλο προς τα πολιτικά δικαστήρια δικαιοδοτικό μηχανισμό της διαιτη-

³ Βλ. άρθρο 8 παρ.1 Σ.

⁴ Βλ. Χρυσόγονο, *Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα*, (1999), σελ. 329 επ, *Δαγτόγλου*, *Ατομικά Δικαιώματα*, (1991), τ.Β', σελ. 1222.

⁵ ΕφΑθ 6029/2003, ΕλλΔνη 847.2004.

⁶ Κατά την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 τροποποιήθηκε το άρθρο 94 Σ, το οποίο ανέφερε, ότι ό λ ε ς οι ιδιωτικές υποθέσεις υπάγονται στα πολιτικά δικαστήρια. Στο νέο άρθρο δεν περιλαμβάνεται η λέξη «όλες», γεγονός που θα μπορούσε να θεωρηθεί ενδεικτικό του ότι ο συνταγματικός νομοθέτης αναγνωρίζει έστω και έμμεσα τη διαιτησία.

⁷ Βλ. *Κουσουλή*, *Θεμελιώδη προβλήματα διαιτησίας*, τ.Β', σελ. 16-17.

σίας, όταν γίνεται ελεύθερα και από κοινού με δήλωση βούλησης των μερών, δεν προσκρούει στο άρθρο 8 παρ.1 του Συντάγματος.

Η διαιτησία είναι ένας δικαιοδοτικός μηχανισμός, που ανταποκρίνεται περισσότερο απ' ό τι η τακτική διαδικασία στις απαιτήσεις της αθλητικής δικαιοσύνης. Εδώ η ταχύτητα στην επίλυση των διαφορών είναι αναγκαϊότητα⁸, καθώς οι αποφάσεις πρέπει να εκδίδονται άμεσα. Η ταχύτητα αυτή επιτυγχάνεται μεταξύ άλλων και με την ελευθερία της επιλογής της διαδικασίας από τα μέρη. Αντίστοιχη δυνατότητα δεν προσφέρεται στα τακτικά δικαστήρια. Επιπλέον, οι κρίνοντας τις αθλητικές διαφορές πρέπει να έχουν ειδικές γνώσεις σχετικά με τον χώρο του αθλητισμού⁹. Συνεπώς, ταχύτητα, ελευθερία επιλογής διαδικασίας και επιλογή διαιτητών είναι τα χαρακτηριστικά, που καθιστούν τη διαιτησία ιδανική για την επίλυση των αθλητικών διαφορών. Μόνος κίνδυνος παραμένει η εξασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας των διαιτητών, πρόβλημα το οποίο όμως φαίνεται να αντιμετωπίζει με τρόπο ικανοποιητικό ο νομοθέτης, επιλέγοντας τα μέλη του διαιτητικού δικαστηρίου κυρίως μέσα από δικαστές.

Ο νομοθέτης προσπαθώντας να εξασφαλίσει για την επίλυση των αθλητικών διαφορών ένα χώρο ελεύθερο από κάθε είδους παρεμβάσεις και ελέγχους οδηγήθηκε συχνά σε επιλογές, που αφενός προσκρούουν στο Σύνταγμα και στο από αυτό καθιερούμενο σύστημα εγγυήσεων δικαστικής προστασίας, αφετέρου είναι αμφίβολης αποτελεσματικότητας. Αρχικά, η εκδίκαση των οικονομικών διαφορών μεταξύ των αθλητικών σωματείων και των αθλητών/προπονητών είχε προσλάβει τη μορφή της υποχρεωτικής εξώδικης προδικασίας¹⁰, που προηγούνταν της προσφυγής στα πολιτικά δικαστήρια. Υπ' αυτήν την έννοια τυχόν ασκηθείσα αγωγή, πριν την περάτωση της διαδικασίας ενώπιον των αθλητικών δικαιοδοτικών οργάνων, έπρεπε να απορριφθεί

⁸ Βλ. *Oschütz*, Probleme der Schiedsgerichtsbarkeit im Sport, arbeitsrechtliche Streitigkeiten und einstweiliger Rechtsschutz, στο *Recht und Sport* τόμος 31, Schiedsgerichtsbarkeit im Sport, Ulrich Haas (Hrsg).

⁹ Βλ. *Hantke*, «Brauchen wir eine Sport-Schiedsgerichtsbarkeit?», *Spurt* 1998.186 επ., *Schwab/Walter*, Schiedsgerichtsbarkeit-Kommentar, 7. Auflage, (2005), σελ. 8 επ.

¹⁰ Ο υποχρεωτικός αυτός χαρακτήρας της εξώδικης προδικασίας έθεσε ζήτημα αντισυνταγματικότητας. Θα μπορούσε ωστόσο να υποστηριχθεί ότι οι ρήτρες αυτές, εφόσον δεν εμποδίζουν την προσφυγή στα πολιτικά δικαστήρια μετά το πέρας της διαδικασίας, δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα. Αντίθετα *Νίκας*, Το κύρος της ρήτηρας υπαγωγής των μεταξύ των αμειβομένων καλαθοσφαιριστών και των σωματείων τους συμβατικών διαφορών στις επιτροπές επιλύσεως οικονομικών διαφορών αμειβόμενης καλαθοσφαίρισης, γνμδ. Αρμ. 1994.506.

ως απαράδεκτη. Σε κάθε περίπτωση τα πολιτικά δικαστήρια ήταν αυτά, τα οποία είχαν και τον τελευταίο λόγο¹¹. Επρόκειτο στην ουσία για ένα μη γνήσιο διαιτητικό δικαστήριο (unechtes Schiedsgericht), αφού δεν είχε εξουσία να επιλύει οριστικά την εκάστοτε διαφορά¹².

Η επιλογή αυτή οδηγούσε ενίοτε στη φιλική επίλυση των διαφορών και θα μπορούσε ως ένα σημείο να θεωρηθεί ευπρόσδεκτη, καθώς μάλιστα δεν καθιέρωνε υποχρεωτική διαιτησία και συνεπώς δεν ερχόταν σε αντίθεση με το Σύνταγμα. Είχε όμως ως αποτέλεσμα την επιμήκυνση του χρόνου για την επίλυση των διαφορών και τη διαιώνιση της αντιδικίας, αφού στην ουσία προσέθετε άλλο ένα στάδιο κρίσης της υπόθεσης. Εξάλλου, η διαδικασία αυτή δεν οδηγούσε άμεσα σε εκτελεστό τίτλο υπό την έννοια του άρθρου 904 Κ.Πολ. Δ. Απλά εξανάγκαζε τις ομάδες να εξοφλούν τις οικονομικές απαιτήσεις των αθλητών προκειμένου να μην υποστούν στη συνέχεια τις προβλεπόμενες πειθαρχικές κυρώσεις¹³. Περαιτέρω, είχε δημιουργηθεί ζήτημα σχετικά με τη φύση των επιτροπών αυτών, αλλά και των αποφάσεών τους. Για να αποφευχθούν όλες αυτές οι συνέπειες και να καταστούν οι αποφάσεις των επιτροπών αυτών αποτελεσματικές κρίθηκε σκόπιμο να λάβουν οι επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών τη μορφή γνήσιου διαιτητικού δικαστηρίου.

Έτσι, το άρθρο 95 παρ.1 του ν.2725/1999, μετά την τροποποίηση που επήλθε με τον ν. 3057/2002, ορίζει ότι οι οικονομικές διαφορές, που προκύπτουν από τις συμβάσεις μεταξύ αθλητών ή προπονητών και ΑΑΕ ή αθλητικών σωματείων, που διατηρούν ΤΑΑ, εάν δεν ορίζεται διαφορετικά με ρητό όρο της σχετικής σύμβασης¹⁴, επιλύονται διαιτητικά από τις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών, οι οποίες είναι όργανα μόνιμης διαρκούς διαιτησίας. Και το ερώτημα που ανακύπτει είναι κατά πόσο αυτή η ρήτρα συνάδει αφενός με τις συνταγματικές επιταγές-κατά πόσο δηλαδή η βούλη-

¹¹ Στην εισηγητική έκθεση του ν.2725/1999 η διαδικασία αυτή παρομοιάζεται με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής κατά το διοικητικό δίκαιο, αν και οι επιτροπές αυτές δεν είναι όργανα δημοσίου δικαίου, αλλά αντίθετα λειτουργούν στα πλαίσια των ιδιωτικών νομικών προσώπων.

¹² Για τη διάκριση πραγματικών και μη πραγματικών διαιτητικών δικαστηρίων βλ *Haas*, Die Abgrenzung von Vereinsgerichten zu echten Schiedsgerichten, Spurt 2000.226, *Schimke*, Einstweiliger Rechtsschutz im deutschen Sport, στο *Einstweiliger Rechtsschutz im internationalen Sport-Preliminary Remedies*, (1999), σελ 54, *Χρονοπούλου*, Δικονομικά ζητήματα κατά την επίλυση αθλητικών διαφορών, (υπό έκδοση), κεφ. III Α1.

¹³ Βλ. άρθρο 78 παρ.2 του ν. 2725/1999.

¹⁴ Η επιφύλαξη αυτή μπορεί να είναι μόνο υπέρ των πολιτικών δικαστηρίων, γιατί όπως αναλύεται και κατωτέρω η ιδιωτική βούληση δεν μπορεί να παρακάμψει κανόνα αναγκαστικού δικαίου.

ση των μερών για υπαγωγή στη διαιτησία είναι ελεύθερη, αφού η διαιτησία αυτή προβλέπεται από τον νόμο-, και αφετέρου με τις διατάξεις του Κ.Πολ. Δ., που απαγορεύουν την υπαγωγή των εργατικών διαφορών σε διαιτησία, δεδομένου ότι οι επαγγελματίες αθλητές συνδέονται με τις ΑΑΕ με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας για παροχή αθλητικών υπηρεσιών¹⁵.

2. Το κύρος της ρήτηρας υπαγωγής αθλητικών διαφορών στις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών

i. Η συνταγματικότητα της ρήτηρας

Όπως αναφέρθηκε ήδη, η διαιτησία αποτελεί συνταγματικά ανεκτή μορφή επίλυσης ιδιωτικών διαφορών, όταν συντρέχει η προϋπόθεση της ελεύθερης βούλησης των μερών για τον αποκλεισμό της τακτικής δικαιοδοσίας. Για να κριθεί το συνταγματικό ή μη της αθλητικής ρήτηρας πρέπει επομένως να ερευνηθεί το εάν υφίσταται αυτή η βούληση και σε ποιο βαθμό είναι ελεύθερη. Αυτονόητο είναι ότι η βούληση που έχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον, είναι αυτή του ασθενέστερου μέρους, δηλαδή εν προκειμένω του αθλητή ή του προπονητή και όχι τόσο της ανώνυμης αθλητικής εταιρίας ή του σωματείου, που διαπραγματεύονται από θέση ισχύος.

Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει η διάκριση μεταξύ των γνησίων διαιτητικών δικαστηρίων, που επιλύουν οριστικά διαφορές ιδιωτικού δικαίου, και των μη γνησίων-πειθαρχικών διαιτητικών οργάνων, που οργανώνονται εσωτερικά για την επιβολή πειθαρχικών παραβάσεων στα μέλη. Μόνο στην πρώτη περίπτωση μπορεί να γίνει λόγος για την στέρηση του νόμιμου δικαστή¹⁶. Συνεπώς, κάθε αναφορά σε διαιτητικό δικαστήριο παραπέμπει στις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών και όχι στα πειθαρχικά όργανα, που αποτελούν όργανα του σωματείου.

Η συμφωνία της ρήτηρας διαιτησίας, που περιλαμβάνεται στον αθλητικό νόμο, με το άρθρο 8 παρ.1 του Συντάγματος απασχόλησε από πολύ νωρίς την νομολογία και τη θεωρία. Συγκεκριμένα, τα τακτικά δικαστήρια σε επίπεδο πρωτοδικείων και εφετείων τάχθηκαν υπέρ του εκούσιου χαρακτήρα της διαιτησίας. Με την υπ' αριθμ. 1556/1994 απόφαση του Εφετείου Αθηνών¹⁷

¹⁵ Βλ. άρθρο 85 παρ.2 του ν. 2725/1999.

¹⁶ Βλ. Schillig, Schiedsgerichtsbarkeit von Sportverbänden in der Schweiz, (2000), σελ 88.

¹⁷ Βλ. και ΕφΑθ 602/1995 ΔΕΝ 1996.26-27 με ίδιο σκεπτικό.

κρίθηκε ότι «...η με τις προδιαληφθείσες διατάξεις υπαγωγή των παραπάνω ιδιωτικών διαφορών στη θεσπιζόμενη διαιτησία δεν είναι αντισυνταγματική, αφού τα αθλητικά σωματεία και οι αθλητές με τη θέλησή τους υπήχθησαν στις ρυθμίσεις των παραπάνω διατάξεων, με το να προκρίνουν να ενταχθούν στον επαγγελματικό αθλητισμό για να λαμβάνουν μέρος στις διοργανώσεις των αγώνων πρωταθλήματος κ.λπ. και να δικαιούνται των παρεχόμενων από την ΓΓΑ ετήσιων επιχορηγήσεων κ.λπ., δοθέντος ότι για να ιδρυθεί τμήμα αμειβομένων αθλητών, απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης των μελών και με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων». Και συνεχίζει «...επομένως, το ενάγον εξεδήλωσε τη βούλησή του να υπαχθεί στο σύνολο των ρυθμίσεων του επαγγελματικού μπάσκετ, αφού βεβαίως δεν νοείται επιλεκτική υπαγωγή των ενδιαφερομένων μόνο σε ορισμένες από τις ρυθμίσεις αυτές».

Και μέρος της θεωρίας, όμως, φαίνεται να υποστηρίζει την άποψη ότι πρόκειται για εκούσια διαιτησία, δεδομένου ότι η συμφωνία φέρει τα δύο κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα μιας διαιτητικής ρήτηρας: τη συμφωνία των διαδίκων και τον αποκλεισμό της κρατικής δικαιοδοσίας. Έστω και αν η διαιτησία επιβάλλεται ουσιαστικά από διάταξη νόμου, το βουλευτικό στοιχείο υπάρχει σαφώς και στηρίζεται αφενός στη βούληση των αθλητικών σωματείων και των αθλητών, που εκφράστηκε με την υπαγωγή τους στον επαγγελματικό αθλητισμό, όσο και στην βούληση, βάσει της οποίας καταρτίστηκε ο αντίστοιχος οικείος κανονισμός¹⁸, που μεταξύ άλλων ρυθμίζει τα θέματα, που αφορούν στις σχέσεις των αθλητών με τα σωματεία τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο εν λόγω κανονισμός σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 2725/1999 καταρτίζεται με κοινή συμφωνία του ΔΣ της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας, της οικείας ολομέλειας των σωματείων, που διατηρούν ΤΑΑ ή κατά περίπτωση του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου των ΑΑΕ και του ΔΣ του οικείου συνδικαλιστικού οργάνου των αθλητών. Συνεπώς, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι έστω και μέσω αντιπροσώπων υφίσταται η συναίνεση των αθλητών, αφού οι όροι των συμβολαίων τους, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και αυτός της διαιτητικής επίλυσης των οικονομικών διαφορών, δεν καταρτίζονται μονομερώς, αλλά και με δική τους συμμετοχή.

Εν προκειμένω γίνεται δεκτό ότι υπάρχει η βούληση τόσο ως προς την ελευθερία αποδοχής ή όχι εκ μέρους του οικείου αθλητικού σωματείου των όρων της προκήρυξης του αντίστοιχου πρωταθλήματος, μεταξύ των οποί-

¹⁸ Βλ. την υπ' αριθμ. 81/1997 γνμδ ΝΣΚ.

ων και η ύπαρξη της άνω διαιτητικής ρήτηρας επιλύσεως των διαφορών των σωματείων τούτων με τους αντίστοιχους αθλητές τους, όσο και ως προς την ελευθερία συναψης ή όχι της σύμβασης παροχής αθλητικών υπηρεσιών. Γιατί η ρήτρα αυτή έστω και αν θεωρηθεί ως αναγκαστική δεν χάνει το συμβατικό της χαρακτήρα¹⁹. Χωρίς τη βούληση των μερών δεν θα επερχόταν το συγκεκριμένο δικαιοπρακτικό αποτέλεσμα, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι το προκαλεί εμμέσως ο νόμος. Εξάλλου, η περιορισμένη συμβατική ελευθερία δεν συνεπάγεται ανυπαρξία συμβατικής ελευθερίας και πολύ περισσότερο ανυπαρξία βούλησης. Ο οποιοσδήποτε περιορισμός δεν εξαφανίζει απαραίτητα το βουλευτικό στοιχείο²⁰. Η σύναψη ή όχι της σύμβασης παροχής αθλητικών υπηρεσιών παραμένει στην επιλογή των μερών, που θα πρέπει όμως να σταθμίσουν τις συνέπειες της όποιας επιλογής τους.

Θα μπορούσε άλλωστε να υποστηριχθεί ότι εν όψει του συμβατικού χαρακτήρα της συστάσεως του σωματείου, του καταστατικού και της εισόδου νέων μελών σε αυτό, δεδομένου ότι η ρήτρα διαιτησίας περιλαμβάνεται και στα καταστατικά των σωματείων, η σχετική αυτή ρήτρα δεν αντίκειται στην αρχή του νόμιμου δικαστή²¹. Θα πρέπει ωστόσο στο σημείο αυτό να γίνει μια επισήμανση. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν πρόκειται απλά για το καταστατικό ενός και μόνο σωματείου, στο οποίο ο εκάστοτε αθλητής έχει την δυνατότητα να γίνει ή όχι μέλος. Η διαιτητική αυτή ρήτρα ισχύει για όλα τα σωματεία, που λαμβάνουν μέρος στο πρωτάθλημα. Μπορεί δηλαδή οι αθλητές να υπογράψουν σύμβαση προκειμένου να γίνουν μέλη, αλλά είναι αμφίβολο εάν έχουν άλλη δυνατότητα, δεδομένου ότι οι ομοσπονδίες, που θέτουν ως προϋπόθεση την ρήτρα διαιτησίας για τη συμμετοχή των αθλητών, έχουν μονοπωλιακό χαρακτήρα. Ο μονοπωλιακός αυτός χαρακτήρας των σωματεί-

¹⁹ Βλ. Σταθόπουλο, Ζητήματα δικονομικού και ουσιαστικού δικαίου από αθλητικές διαφορές, ΝοΒ 1986.525 επ.

²⁰ Βλ. Σταθόπουλο, Φύση και συνταγματικότητα συμβάσεων και επιτροπών ως προς τις σχέσεις ΤΑΚ και καλαθοσφαιριστών, ΕΑΔ 1995.411 επ.

²¹ Βλ. *Oschütz*, Sportsgerichtsbarkeit, (2005), σελ 206 επ, *Κουσουύλη*, Θεμελιώδη προβλήματα της διαιτησίας, Θεωρία, τ.Β', σελ. 17 επ. Σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο στα κάθε είδους πειθαρχικά όργανα των ενώσεων εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις για τη διαιτησία, βλ. άρθρο 1066 ZPO, όπου: «Für die Schiedsgerichte, die in gesetzlich statthafter Weise durch letztwillige oder andere nicht auf Vereinbarung beruhende Verfügungen angeordnet werden, gelten die Vorschriften dieses Buches entsprechend». Αντίστοιχο άρθρο δεν συμπεριλαμβάνεται στον Κ.Πολ.Δ. και συνεπώς οι διατάξεις για την διαιτησία δεν μπορούν να εφαρμοστούν αναλογικά για τα διαιτητικά δικαστήρια, που ιδρύονται με διάταξη τελευταίας βούλησης ή με μονομερή διάταξη μη στηριζόμενη σε συμφωνία. Κάτι τέτοιο άλλωστε θα προσέκρουε στο άρθρο 8 παρ. 1 Σ.

ων και η θέση ισχύος που έχουν αυτοί έναντι των αθλητών, δεν συνεπάγονται άνευ ετέρου την ακυρότητα μιας σύμβασης διαιτησίας²². Η ακυρότητα επέρχεται, όταν ο αθλητής δεσμεύεται σε υπέρμετρο βαθμό, γεγονός που συντρέπει όταν η συμμετοχή του σε αγώνες και η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματός του εξαρτάται από την αποδοχή της αντίστοιχης ρήτηρας²³. Σε αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να γίνει λόγος για ελεύθερη επιλογή του αθλητή, αφού είναι αναγκασμένος ή να απαρνηθεί το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμά του για άσκηση του επαγγέλματός του ή να αποδεχθεί τη ρήτηρα διαιτησίας²⁴. Και μάλιστα η ρήτηρα αυτή έχει συμπεριληφθεί στα καταστατικά των σωματείων προς συμμόρφωση με τον αθλητικό νόμο.

Ως εκ τούτου φαίνεται ορθότερη η άποψη, σύμφωνα με την οποία πρόκειται στην ουσία για υποχρεωτική²⁵ διαιτησία. Η προσχώρηση στην προκήρυξη και η αποδοχή των όρων αυτής είναι υποχρεωτική τόσο για τα σωματεία προκειμένου να συμμετάσχουν στα πρωταθλήματα, όσο και για τους αθλητές προκειμένου να εξασφαλίσουν το συμβόλαιό τους²⁶. Ο σχετικός όρος, που

²² Βλ. *Bergemann*, *Doping und Zivilrecht*, (2002), σελ 139 επ.

²³ Εξάλλου, κατά το άρθρο 869 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ. η συμφωνία για διαιτησία διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις και δικαιοπραξία που δεσμεύει υπέρμετρα την ελευθερία κάποιου είναι άκυρη ως αντίθετη στα χρηστά ήθη σύμφωνα με το άρθρο 179 ΑΚ. Αντίστοιχη ρύθμιση έχει και ο γερμανικός ΑΚ βλ άρθρο 138 BGB.

²⁴ Βλ. *Schillig*, *Schiedsgerichtsbarkeit von Sportsverbänden in der Schweiz*, (2000), σελ 86, όπου: «..dass die Privatautonomie des Sportlers doch sehr eingeschränkt ist, weil der betreffende Verband eine monopolähnliche Stellung innehat und der Sportler auf die Mitgliedschaft angewiesen ist und damit mittelbar auch die statutarische Schiedsklausel akzeptieren muss».

²⁵ Και όχι αναγκαστική όπως συχνά εκ παραδρομής αναφέρεται, δεδομένου ότι επιβάλλεται από τον νόμο.

²⁶ Βλ. *Βαλιμαντώνη*, Η απασχόληση του ποδοσφαιριστή και οι αθλητικές διαφορές, ΔΕΝ 50.1061, όπου: «Πώς είναι δυνατόν να προσέρχονται με τη θέλησή τους σε αυτήν (ρήτρα για υποβολή των αναφερομένων διαφορών σε διαιτησία) όπως απαιτεί η διάταξη του άρθρου 8 παρ.1 του Σ, που καθιερώνει τον φυσικό δικαστή, όταν αυτοί στους οποίους απευθύνεται η προκήρυξη, νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ΠΑΕ, σωματεία, αθλητές γνωρίζουν ότι αν δεν προχωρήσουν αποκλείονται από τη συμμετοχή και έτσι χάνουν και αυτή αξίωμα την υπόστασή τους ή την ιδιότητά τους, οπωσδήποτε όμως τις ευκαιρίες που τους παρέχει το ίδιο το Σύνταγμα με άλλες διατάξεις;» και *Ταμπάκη*, Αι αθλητικά εργασιακά σχέσεις μετά τον ν. 3057/2002 ΔΕΝ 58.1689, *Παπαϊωάννου*, Η νομοθετική παρέμβαση στη διάρθρωση μεταξύ εξαρτημένης εργασίας και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ΕΕργΔ 52.354, βλ. και άρθρο 130 του ν. 2725/1999, όπου ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Στα καταστατικά των αθλητικών σωματίων, των αθλητικών ανωνύμων εταιρειών, των επαγγελματικών συνδέσμων, των αθλητικών ενώσεων ή των ομοσπονδιών, στους κανονισμούς και στις προκηρύξεις των αγώνων πρωταθλήματος ή κυπέλλου Ελλάδας κάθε αθλήματος ή αγώνων που διεξάγονται με την έγκριση των επαγγελματικών συνδέσμων, των αθλητικών ενώσεων ή των ομοσπονδιών, υποχρεωτικά περιλαμβάνεται διάταξη, με την οποία ορίζεται ότι τα φυσικά ή τα νομικά πρόσωπα που μετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στους διεξαγόμενους αγώνες αποδέχονται και καθιστούν αρμόδια ως διαιτητικά όργανα, για την επίλυση των μεταξύ τους αγωνιστικών διαφορών, μόνο τα προβλεπόμενα από το νόμο ή τους οικείους κανονισμούς

τυχόν περιλαμβάνεται στην σύμβαση, δεν φαίνεται ικανός να διασώσει το ελεύθερο της δικαιοπρακτικής βούλησης του αθλητή, αφού γίνεται σε συμμόρφωση προς τις επιταγές του νόμου²⁷.

Το θέμα έφτασε και στον Άρειο Πάγο, όπου ο εισηγητής αρεοπαγίτης θεώρησε την συγκεκριμένη υπαγωγή σε διαιτησία αντισυνταγματική ως υποχρεωτική²⁸ και εξεδόθη απόφαση, με την οποία παραπέμφθηκε η υπόθεση στην Ολομέλεια. Η εισήγηση του τότε εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για την Ολομέλεια είχε το ίδιο περιεχόμενο, αλλά οι διάδικοι συμβιβάστηκαν και έτσι χάθηκε η ευκαιρία να λυθεί το ζήτημα με απόφαση του ανωτάτου δικαστηρίου.

Η επιφύλαξη δε σύμφωνα, με την οποία μπορεί με το συμβόλαιο να ορίζεται εκτός από τη διαιτησία άλλος τρόπος επίλυσης των οικονομικών δια-

δικαιοδοτικά όργανα ή επιτροπές. Αν δεν υπάρχει αναγραφή της παραπάνω διάταξης, λογίζεται ότι αυτή περιέχεται αυτοδικαίως. 2. Η δήλωση συμμετοχής στους αγώνες πρωταθλήματος ή κυπέλλου Ελλάδας, που διοργανώνονται από τους επαγγελματικούς συνδέσμους, τις ενώσεις ή τις ομοσπονδίες οποιουδήποτε αθλήματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 84 του νόμου αυτού, αποτελεί σύμβαση ανεπιφύλακτης προσχώρησης των αθλητικών εταιρειών, Τ.Α.Α. και αθλητικών σωματείων στους αγωνιστικούς όρους της οικείας προκήρυξης και στις αντίστοιχες διατάξεις και κανονισμούς. Οποιαδήποτε επιφύλαξη θεωρείται ότι δεν έχει γραφεί. Η δήλωση συμμετοχής δεσμεύει επίσης τους αθλητές, τους προπονητές και τα μέλη οποιουδήποτε σωματείου, τμήματος αμειβόμενων αθλητών ή εταιρείας, χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη συμφωνία μεταξύ αυτών και της διοργανώτριας αρχής».

²⁷ Βλ. *Νίκα*, Το κύρος της ρήτρας υπαγωγής των μεταξύ των αμειβομένων καλαθοσφαιριστών και των σωματείων τους συμβατικών διαφορών στις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών στις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών αμειβομένης καλαθοσφαίρισης, Αρμ 1994.506, του ίδιου, Δικονομικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία εκδίκασης της προσφυγής ενώπιον των επιτροπών αθλητικών οικονομικών διαφορών, Αρμ. 2003.911, *Καλαβρό*, Δικαιοδοσία πολιτικών δικαστηρίων για αθλητικές διαφορές, ΝοΒ 1984.532, *Παπαλονγά*, Η διαιτησία στα αθλητικά δικαιοδοτικά όργανα, ΔΕΕ 1998.1190, *Βαλιμαντώνη* σχόλια στην ΕφΑθ 1556/1994 ΕλλΔ-νη 1994.1110, *Vollkomer*, Zum Rechtsschutz von Lizenzspielern und Lizenzvereinen durch staatliche Gerichte gegenüber der sog. Sportgerichtsbarkeit des deutschen Fußball-Bundes, RdA 1982.16 επ.

²⁸ Ειδικότερα, στην από 11.4.1997 εισήγηση του εισηγητή αρεοπαγίτη Δ.Κατσιρέα αναφέρονται τα ακόλουθα: «Περίπτωση αναγκαστικής διαιτησίας, επιβαλλόμενης από τον νόμο ανεξάρτητα από τη θέληση των μερών αποτελεί και η προβλεπόμενη από τα άρθρα 43 παρ. 5 του ν. 1958/1991...για την επίλυση των οικονομικών διαφορών μεταξύ των σωματείων που υπάγονται στην Ένωση Σωματείων Αμειβόμενων Καλαθοσφαιριστών και των ανηγόντων στα σωματεία αυτά αμειβομένων καλαθοσφαιριστών από την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια Επιτροπή Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών.....(αφού) ούτε τα αθλητικά σωματεία μπορούν να απασχολούν αμειβόμενους καλαθοσφαιριστές και να μετέχουν στα οικεία πρωταθλήματα, ούτε οι αμειβόμενοι καλαθοσφαιριστές μπορούν να ασκούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα, αν δεν έχουν εκ των προτέρων αποδεχθεί και την επίλυση των μεταξύ τους οικονομικών διαφορών από τις ως άνω επιτροπές. Η αντίθεση της ως άνω αναγκαστικής διαιτησίας...δεν αίρεται από το άρθρο 16 παρ.9 του Συντάγματος, γιατί αυτό δεν παρέχει εξουσιοδότηση στον νομοθέτη για την επιβολή μιας τέτοιας διαιτησίας, αλλά ορίζει μόνο ότι ο αθλητισμός τελεί υπό την προστασία και την ανώτατη εποπτεία του κράτους».

φορών²⁹, εκ πρώτης όψεως δίνει την εντύπωση ότι ο αθλητής έχει την δυνατότητα να επιλέξει και συνεπώς η βούλησή του για υπαγωγή στη διαιτησία είναι ελεύθερη. Ωστόσο, είναι πράγματι ενδιαφέρον, εάν ένα συμβόλαιο με αντίστοιχο όρο θα εγκρινόταν από την διοργανώτρια και υπερκείμενη αρχή, η οποία ελέγχει την νομιμότητα των όρων των συμβολαίων των αθλητών³⁰.

Δεδομένου ότι το Σύνταγμα επιτρέπει δύο μόνο περιπτώσεις υποχρεωτικής διαιτησίας, τη διαιτησία επί συλλογικών διαφορών εργασίας (άρθρο 22 παρ.2 Σ και άρθρο 14.ν.1876/1990) και τη διαιτησία που σχετίζεται με τις επενδύσεις και την προστασία κεφαλαίων εξωτερικού (άρθρο 107 Σ και άρθρο 12 ν. 2687/1953), κάθε άλλη διάταξη νόμου, που θεσπίζει υπαγωγή κατηγορίας υποθέσεων σε υποχρεωτική διαιτησία, είναι έξω από τα συνταγματικά πλαίσια και αντίκειται ευθέως στο άρθρο 8 παρ.1 Σ³¹.

Ανεξαρτήτως όμως του εάν η εν λόγω ρήτρα οδηγεί σε εκούσια ή υποχρεωτική διαιτησία και συνεπώς δεν συνάδει με τις συνταγματικές επιταγές, πρέπει να επισημανθούν δύο σημεία. Αφενός μεν το γεγονός ότι, όταν ένας νόμος ή μια διάταξη αυτού αντίκειται στο Σύνταγμα, δεν συνεπάγεται τούτο αυτοδικαίως και την ακυρότητα ή μη εφαρμογή του. Ο έλεγχος της συνταγματικότητας με βάση τις ισχύουσες στο ελληνικό δίκαιο διατάξεις είναι διάχυτος και παρεμπίπτων. Αυτό σημαίνει ότι η διάταξη, που θα κριθεί αντισυνταγματική, δεν θα εφαρμοστεί στην συγκεκριμένη περίπτωση, χωρίς να ακυρωθεί για το μέλλον. Ακόμα δηλαδή και αν η διάταξη αυτή κριθεί αντισυνταγματική δεν σημαίνει ότι θα παύσει να ισχύει αυτομάτως. Εξάλλου, πέρα από το γεγονός του εάν υφίσταται ή όχι ελεύθερη βούληση των μερών, η

²⁹ Προφανώς με προσφυγή στα τακτικά δικαστήρια.

³⁰ Βλ άρθρο 4 της ΥΑ 37495/91 ΦΕΚ 965/Β/1991 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σύμφωνα με το οποίο το συμβόλαιο μεταξύ σωματείου και καλαθοσφαιριστή συντάσσεται σε πέντε αντίγραφα και υποβάλλεται στην ΕΣΑΚΕ για επικύρωση το αργότερο μέσα σε πέντε ημέρες από την ημέρα της υπογραφής του. Η ΕΣΑΚΕ μέσα σε πέντε μέρες από τη λήψη του συμβολαίου ελέγχει τη νομιμότητα των όρων του, το επικυρώνει και το καταχωρεί σε ειδικό βιβλίο που τηρείται για το σκοπό αυτό. Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί νομικό ελάττωμα ή έλλειψη των στοιχείων του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού ή οποιουδήποτε άλλου όρου που καθορίζουν ειδικές διατάξεις της ΕΣΑΚΕ επιστρέφεται αμέσως στο οικείο σωματείο, το οποίο έχει την υποχρέωση μέσα σε πέντε ημέρες από τη λήψη του να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις ή συμπληρώσεις και να το επανυποβάλει για έλεγχο.

³¹ Βλ. Κουρούλη, Θεμελιώδη προβλήματα της Διαιτησίας, τ.Β', σελ 21, *Μητσόπουλο*, Η επίδραση του Συντάγματος επί της πολιτικής δικονομίας, Δ 1975.674, *Δαγτόγλου*, Ατομικά Δικαιώματα ΙΙ, (1991), σελ. 1222, *Καϊση*, Ακύρωση διαιτητικών αποφάσεων, (1989), σελ. 50 υποσημ. 30, όπου και πλούσιες παραπομπές, *Καλαβρό*, Δικαιοδοσία πολιτικών δικαστηρίων για αθλητικές διαφορές, ΝοΒ 1986.532

διαιτησία φαίνεται να αποτελεί την ενδεικτικότερη λύση για ταχεία επίλυση των αθλητικών διαφορών. Οι ρυθμοί της τακτικής δικαιοσύνης σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του αθλητισμού. Η καθυστερημένη δικαιοσύνη θίγει ίσως περισσότερο το δικαίωμα στη δικαστική προστασία απ' όσο θίγει η υποχρεωτική διαιτησία το δικαίωμα του νόμιμου δικαστή. Συνεπώς, οι όποιες αντιρρήσεις επί της συνταγματικότητας της εν λόγω διαιτησίας πρέπει ίσως να σταθμιστούν και με το γεγονός αυτό. Άλλωστε, οι επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών δεν αποτελούν ένα σύνηθες διαιτητικό δικαστήριο. Τα μέρη δεν επιλέγουν ούτε εφαρμοστέο δίκαιο, ούτε τους διαιτητές. Αντίθετα, μέλη του διαιτητικού δικαστηρίου και μάλιστα η πλειοψηφία αυτών είναι δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι επιλέγονται με τη διαδικασία της κληρώσεως, όπως προβλέπει ο Οργανισμός Δικαστηρίων. Εξάλλου, υπάρχει πάντα η δυνατότητα προσφυγής στα πολιτικά δικαστήρια και ελέγχου των εν λόγω διαιτητικών δικαστηρίων είτε με την αγωγή ακύρωσης είτε στο στάδιο της εκτέλεσης³². Προσβολή του δικαιώματος θα υπήρχε, αν ο χώρος του αθλητισμού έμενε εντελώς ελεύθερος χωρίς καμία δυνατότητα ελέγχου από τα τακτικά δικαστήρια.

Συμπερασματικά, αν και η ρήτρα διαιτησίας ουσιαστικά επιβάλλεται από τον νόμο δεν μπορεί να γίνει λόγος για προσβολή του πυρήνα του δικαιώματος του νόμιμου δικαστή. Και αυτό στηρίζεται στις ιδιαιτερότητες τόσο του ίδιου του αθλητισμού, που απαιτεί ταχύτητα στην επίλυση των διαφορών, όσο και των αθλητικών διαιτητικών δικαστηρίων, που στελεχώνονται κυρίως από δικαστικούς λειτουργούς χωρίς να υφίσταται η δυνατότητα επιλογής εφαρμοστέου δικαίου.

ii. Η έγκυρότητα της ρήτρας

Για την έγκυρη υπαγωγή μιας διαφοράς σε διαιτησία δεν αρκεί μόνο η συμφωνία των μερών. Απαιτείται επιπλέον η διαφορά να είναι δεκτική διαιτησίας (Arbitrability, Schiedsfähigkeit). Συγκεκριμένα το άρθρο 867 Κ.Πολ. Δ. αναφέρει ότι σε διαιτησία μπορούν να υπαχθούν διαφορές ιδιωτικού δικαίου, εφόσον τα μέρη που συνομολόγησαν την σχετική συμφωνία, έχουν

³² Βλ. *Oschütz*, Sportsgerichtsbarkeit, (2005), σελ. 222, όπου: «Durch die Schiedsvereinbarung wird der staatliche Richter gerade nicht vollständig entzogen. Eine Kontrolle des Schiedsspruchs bleibt weiterhin zumindest in einem Aufhebungs- und Vollstreckungsverfahren möglich».

την εξουσία να διαθέτουν ελεύθερα το αντικείμενο της διαφοράς. Με άλλα λόγια αντικείμενο διαιτησίας μπορεί να αποτελέσει ό,τι αποτελεί και αντικείμενο δίκης ενώπιον των τακτικών πολιτικών δικαστηρίων³³. Οι επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών επιλαμβάνονται αποκλειστικώς υποθέσεων οικονομικής φύσης, κρίνουν επί δικαιωμάτων περιουσιακών και συνεπώς απαλλοτριωτών. Επομένως, για τη συγκεκριμένη κατηγορία υποθέσεων θα μπορούσε κατ' αρχήν εγκύρως να συναφθεί συμφωνία διαιτησίας. Το εδάφιο 2 του άρθρου 867 Κ.Πολ.Δ. όμως θεσπίζει μια απαγόρευση, εξαιρώντας από τη διαιτησία τις διαφορές του άρθρου 663 Κ.Πολ.Δ., δηλαδή τις εργατικές. Εύλογα επομένως ανακύπτει το ερώτημα, αν η ρύθμιση του αθλητικού νόμου έρχεται σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις του Κ.Πολ.Δ.

Το πρώτο ζήτημα, που πρέπει να εξεταστεί είναι το εάν η παροχή αθλητικών υπηρεσιών αποτελεί εξαρτημένη εργασία και εμπίπτει συνεπώς στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 663 Κ.Πολ.Δ. Ο νόμος δεν ορίζει ρητά βάσει ποίων κριτηρίων πρέπει να χαρακτηρίζεται η σχέση εργασίας ως εξαρτημένη. Αρχικά, επομένως, χρειάζεται να προσδιοριστεί η αόριστη αυτή νομική έννοια. Ως χαρακτηριστικό της εξαρτημένης εργασίας είχε προταθεί η οικονομική εξάρτηση, το γεγονός δηλαδή ότι κατά κανόνα ο εργαζόμενος εξαρτάται οικονομικά από τον εργοδότη, αφού διαβιώνει από το αντάλλαγμα της παροχής της εργασίας του. Το κριτήριο όμως αυτό κρίθηκε απρόσφορο, αφού οικονομική εξάρτηση είναι δυνατόν να υπάρχει και σε περίπτωση παροχής ελεύθερων υπηρεσιών. Στη Γαλλία η θεωρία καλλιέργησε το κριτήριο της νομικής εξαρτήσεως, σύμφωνα με το οποίο στη σχέση εργασίας χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο εργαζόμενος βάσει της σύμβασής του κατά την εκτέλεση της εργασιακής παροχής του τίθεται στη διάθεση του εργοδότη και υπόκειται στις οδηγίες και στον έλεγχό του. Στη γερμανική δε επιστήμη επικρατεί η θεωρία της προσωπικής εξαρτήσεως. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή το ουσιώδες είναι ότι η εργασία παρέχεται στην υπηρεσία άλλου προσώπου, οπότε υπάρχει, και μάλιστα σε σημαντικό βαθμό, υποχρέωση του εργαζομένου να υπακούει στις εντολές και οδηγίες του εργοδότη σε ό,τι αφορά στην παροχή της εργασίας. Πρακτικά και οι δύο θεωρίες καταλήγουν στο ίδιο συ-

³³ ΑΠ 550/1996 ΔΕΕ 1997.734.

μπέρασμα θεωρώντας ως εξαρτημένη την εργασία, που παρέχεται κατά τους όρους του διευθυντικού δικαιώματος του εργοδότη³⁴.

Η ελληνική επιστήμη και νομολογία αναφέρονται στο κριτήριο της νομικής ή της προσωπικής εξαρτήσεως χωρίς αυστηρή διάκριση μεταξύ τους. Σύμφωνα με πάγια νομολογία σχέση εξαρτημένης εργασίας υφίσταται, όταν ο ένας από τους συμβαλλομένους (εργαζόμενος) αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει στον άλλο (εργοδότη) την εργασία του ακολουθώντας τις εντολές και τις οδηγίες του, ενώ ο εργοδότης αναλαμβάνει αντίστοιχα την υποχρέωση να καταβάλλει το μισθό ως αντάλλαγμα για την παρεχόμενη εργασία³⁵. Εκείνο δηλαδή, που διαφοροποιεί τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας από τις άλλες συμβάσεις παροχής εργασίας είναι το στοιχείο της εξάρτησης και ως τέτοια νοείται η υποχρέωση του εργαζομένου να ακολουθεί τις οδηγίες του εργοδότη σχετικά με τον τρόπο, τόπο, χρόνο ή το είδος παροχής της εργασίας³⁶. Αν και τα όρια της υποχρέωσης αυτής ποικίλλουν κατά περίπτωση και είναι δυνατόν σε άλλες συμβάσεις εργασίας να είναι ευρύτερα και σε άλλες στενότερα, σύμβαση εξαρτημένης εργασίας χωρίς υποχρέωση του εργαζομένου να ακολουθεί τις οδηγίες του εργοδότη δεν νοείται. Στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ο εργαζόμενος θέτει την εργασιακή του δύναμη στη διάθεση του εργοδότη χωρίς να ευθύνεται για το αποτέλεσμα της εργασίας. Αφού λοιπόν ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την αξιοποίηση της εργασίας του μισθωτού, εύλογο είναι να δίδει και οδηγίες κατά την παροχή της εργασίας αυτής.

Παρ' όλα αυτά το πρώτο βασικό νομοθέτημα σχετικά με την οργάνωση του αθλητισμού, ο ν. 75/1975 όριζε στο άρθρο 53, ότι «...οι κατά το άρθρο αμειβόμενοι ποδοσφαιριστάι δεν υπάγονται εις την ασφάλισιν του ΙΚΑ». Αλλά και ο νόμος 879/1979, που ακολούθησε, προέβλεπε ρητά στο άρθρο

³⁴ Βλ. *Καρακατσάνη/Γαρδίκια*, Ατομικό Εργατικό Δίκαιο, (1995), σελ. 42 επ.

³⁵ Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες αποφάσεις: ΑΠ 264/1966 ΕΕΔ 25.793, ΑΠ 96/1969 ΕΕΔ 28.571, ΑΠ 360/1969 ΕΕΔ 28.987, ΑΠ 237/1970 ΕΕΔ 29.743, ΑΠ 153/1971 ΕΕΔ 30.871, ΑΠ 426/1971 ΕΕΔ 30.1188, ΑΠ 712/1971 ΕΕΔ 31.212, ΑΠ 661/1972 ΕΕΔ 31.1419, ΑΠ 832/1972 και 833/1972 ΕΕΔ 31.1686, ΑΠ 597/1973 ΕΕΔ 32.979, ΑΠ 24/1984 ΕΕΔ 44.239, ΑΠ 1705/1987 ΕΕΔ 48.163, ΑΠ 278/1989 ΕΕΔ 49.89, ΑΠ 1822/1990 ΕΕΔ 50.535, ΑΠ 109/1990 ΕΕΔ 50.265, ΑΠ 668/1991 ΕΕΔ 52.646.

³⁶ Βλ. *Λεβέντη*, Διάκριση της συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας από συγγενείς έννοιες, ΔΕΝ 58.515 επ, *Βαλιμαντώνη*, Η απασχόληση του ποδοσφαιριστή και οι αθλητικές διαφορές, ΔΕΝ 50.1210, *Ταμπάκη*, Εργασιακά αθλητικά συμβάσεις-Διαδικασία επιλύσεως διαφορών εις επιτροπές και δικαστήρια, ΔΕΝ 50.1209.

25 παρ. 4 ότι «οι σχέσεις μεταξύ των ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιριών και των ποδοσφαιριστών διέπονται από τους όρους του συμβολαίου και του σχετικού κανονισμού, μη εφαρμοζομένων των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας». Αντίστοιχη διάταξη περιελάμβανε τέλος και ο ν. 1958/1991.

Παρά τις ρητές νομοθετικές διατάξεις η νομολογία δέχθηκε ότι οι συμβάσεις εργασίας των αμειβομένων αθλητών αποτελούν εξαρτημένη εργασία³⁷, αφού ο εργαζόμενος αμείβεται με μισθό ασχέτως του τρόπου καθορισμού και καταβολής του, και επιπλέον εξαρτάται από τον εργοδότη, αφού ο τελευταίος δικαιούται να ασκεί έλεγχο και εποπτεία ως προς τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο της παροχής της εργασίας και να παρέχει δεσμευτικές για τον εργαζόμενο εντολές και οδηγίες για την προσήκουσα εκπλήρωση της παροχής. Ο τυχόν χαρακτηρισμός, που αποδίδεται από τους συμβαλλόμενους, δεν δεσμεύει τα δικαστήρια, τα οποία σε περίπτωση προσφυγής ενώπιόν τους υποχρεούνται να εξετάσουν αυτεπαγγέλτως τη νομική φύση της σχέσεως εργασίας³⁸. Εξάλλου, η απαγόρευση εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας δεν είχε σκοπό την κατάργηση του εξαρτημένου χαρακτήρα της εργασιακής σχέσης των ποδοσφαιριστών, αλλά έχει την έννοια ότι εξαιτίας της ιδιομορφίας της εργασίας των αθλητών τόσο από πλευράς περιεχομένου, όσο και από πλευράς συνθηκών (ωράριο κ.λπ.) δεν εφαρμόζονται επ' αυτής οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, οι οποίες προβλέπουν εργατικά δικαιώματα πλή-

³⁷ Ενδεικτικά βλ. ΕιρηΑθ 134/1999 ΝοΒ 48.824, ΜΠρΑθ 5518/1972 ΕΕργΔ 32.278, ΜΠρΑθ 2928/1973 ΕΕργΔ 33.666, ΜΠρΑθ 13611/1991 ΕΕργΔ 1992.477, ΜΠρΑθ 1710/1993 ΔΕΝ 50.1193, ΔΠρΘεσ 1695/2000 δημοσιευμένη στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 1348/1974 ΕΕργΔ 33.669, ΕφΑθ 1905/1996 ΕλλΔνη 39.1998, ΕφΑθ 602/1995 ΔΕΝ 52.26, ΕφΑθ 9756/1986 ΕλλΔνη 28.874, ΕφΑθ 1556/1994 ΔΕΝ 50.1083, ΕφΘεσ 684/1998 Αρμ 1998.648, ΑΠ 1143/1989 ΕΕργΔ 49.680, βλ. όμως και ΑΠ 1060/1990 ΝοΒ 39.1381, η οποία δεν δέχεται εξαρτημένη εργασία και επομένως την υπαγωγή των ποδοσφαιριστών σωματείου σε ασφάλιση του ΙΚΑ. Συναφώς δέχθηκε η νομολογία την ύπαρξη εξαρτημένης σχέσης εργασίας και για την παροχή υπηρεσιών από τους προπονητές, λαμβανομένων βεβαίως πάντοτε υπόψη των συγκεκριμένων περιστασιακών και όρων της κάθε σύμβασης βλ. ΑΠ 278/1989 ΔΕΝ 46.353, ΜΠρΑθ 1710/1993 ΔΕΝ 50.76 (υδατοσφαίριση), ΕφΑθ 5206/1989 ΕλλΔνη 31.1060 (κολύμβηση), ΕφΑθ 2813/1991 ΔΕΝ 47.700 (πυγμαχία), ΕφΘεσ 1405/1994 Αρμ. 1994.693, ΕφΘρ 221/1991 Αρμ. 1992.1240, ΑΠ 120/1992 ΔΕΝ 48.726, ΟΛΑΠ 10/1995 ΔΕΝ 51.809 (ποδόσφαιρο). Αντίθετα, σύμβαση εργασίας τεχνικού-επιστημονικού συμβούλου κρίθηκε ως παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών, ΕφΘεσ 1162/1990 ΔΕΝ 46.609, βλ. και *Ταμπάκη*, Εξαρτημένη αθλητική εργασία προπονητού και κύριον επάγγελμα, ΔΕΝ 50.65, *του ιδίου*, Σύμβαση εργασίας προπονητού, ΔΕΝ 58.513.

³⁸ Βλ. ΕφΑθ 5379/1991 ΕΕργΔ 51.758, όπου αναφέρονται τα ακόλουθα: «Κατά θεμελιώδη αρχή του Δικαίου, ο χαρακτηρισμός της έννομης σχέσης ανήκει όχι στην ορολογία που επέλεξαν τα μέρη, αλλά στο Δικαστή που ερευνά τους όρους και τις πραγματικές συνθήκες υπό τις οποίες λειτουργεί η έννομη σχέση...», γενικά για την έννοια της εξαρτημένης εργασίας βλ. *Καρακατσάνη/Γαρδίζα*, Ατομικό Εργατικό Δίκαιο, (1995), σελ 43 επ., *Κουκιάδη*, Εργατικό Δίκαιο, (1995), σελ 202.

ρους απασχόλησης (π.χ. προσαύξηση αποδοχών λόγω Κυριακής, νυκτερινής, εκτός έδρας, υπερωριακής εργασίας)³⁹.

Ήδη με το άρθρο 85 του ν. 2725/1999 ορίζεται ρητώς ότι επαγγελματίας αθλητής είναι αυτός, που συνδέεται με ΑΑΕ με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, η οποία διέπεται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και του αθλητικού νόμου. Εφόσον λοιπόν η φύση της σύμβασης παροχής αθλητικών υπηρεσιών είναι πια ξεκάθαρη, μένει να ελεγχθεί το κατά πόσο αυτή συμβιβάζεται με το άρθρο 867 Κ.Πολ.Δ., το οποίο απαγορεύει τη διαιτησία για τις εργατικές διαφορές.

Εν προκειμένω αναπτύχθηκαν δύο απόψεις. Σύμφωνα με την πρώτη αποκλειστικά αρμόδια για την εκδίκαση των σχετικών οικονομικών διαφορών είναι τα πολιτικά δικαστήρια και μάλιστα κατά την διαδικασία των εργατικών διαφορών. Το εργατικό δίκαιο συμπεριλαμβανομένης και της απαγόρευσης υπαγωγής σε διαιτησία, που έχει συγκεκριμένες σκοπιμότητες προστασίας του εργαζομένου, αλλά υποδηλώνει και το έντονο κρατικό ενδιαφέρον για την επίλυση των εργατικών διαφορών, είναι στο σύνολό του *jus cogens* (με την εξαίρεση της αρχής της εύνοιας υπέρ του εργαζομένου) και ως τέτοιο δεν μπορεί να παραμεριστεί με τη βούληση των μερών⁴⁰. Συνεπώς, οποιαδήποτε συμφωνία διαιτησίας με αντικείμενο εργατική διαφορά πρέπει να θεωρείται ανίσχυρη.

Στον αντίποδα η νομολογία υποστηρίζει ότι «...ο χαρακτήρας της συμβάσεως ως εξαρτημένης δεν εμποδίζει τον νομοθέτη να υπαγάγει σε διαιτησία ειδικά τις διαφορές, που προκύπτουν από τη σύμβαση αυτή, δοθέντος ότι η διάταξη του άρθρου 867 Κ.Πολ.Δ., που ορίζει ότι δεν είναι δεκτικές διαιτησίας οι εργατικές διαφορές του άρθρου 663 Κ.Πολ.Δ., δεν έχει αυξημένη τυπική ισχύ και επομένως με νεότερο νόμο μπορεί να θεσμοθετηθεί αντίθετη ρύθμιση⁴¹». Κατά το άρθρο 2 του ΑΚ «ο νόμος διατηρεί την ισχύ του...εφόσον

³⁹ Βλ. Εφαθ 1905/1996 ΕλλΔνη 39.138 με σημ. *Βάλμαντώνη, Ταμπάκη*, Εργασιακά σχέσεις εις τον αθλητικών τομέα ΔΕΝ 57.1353, *του ιδίου*, Παροχή αθλητικών υπηρεσιών-Νομική ρύθμιση και κατοχύρωση, ΕΕΔ 59.289.

⁴⁰ Βλ. *Ταμπάκη*, Διαδικασία εργατικών διαφορών και διαιτησία, ΔΕΝ 56.2, *Διονυσάτο*, Η νομική φύση της σχέσης επαγγελματιών και αμειβομένων αθλητών με ΠΑΕ-Σωματεία, ΕλλΔνη 34.1442, *Παπαϊωάννου*, Η νομοθετική παρέμβαση στη διάκριση μεταξύ εξαρτημένης εργασίας και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, ΕΕργΔ 52.345, *Καΐση*, Ακύρωση διαιτητικών αποφάσεων, (1987), σελ 101 επ, *Βαθρακοζοίλη*, άρθρο 867 παρ. 76β.

⁴¹ Βλ. Εφαθ 602/1995 ΔΕΝ 52.26, Εφαθ 1556/1994 ΔΕΝ 50.1083 και ΜΠρΑθ 1506/2001 Δ32.1063 με αντίθετη σημείωση. Επιτρεπτή θεωρεί την διαιτησία και ο *Σταθόπουλος*, βλ. Ζητήματα δικονομικού και ουσιαστικού δικαίου από αθλητικές διαφορές, ΝοΒ 34.525, και *ίδιος*, Φύση και συνταγματικότητα συμβάσεων και επιτροπών ως προς τις σχέσεις ΤΑΚ και καλαθοσφαιριστών, ΕΑΔ 1995.411, *Κουσουλή*, Διαιτησία, Ερμηνεία κατ' άρθρο, άρθ. 867 IV10, *Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας*, άρθρο 663 παρ. 5.

άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά». Σιωπηρή δε κατάργηση υπάρχει, όταν ο καινούριος νόμος ρυθμίζει το ίδιο θέμα με τρόπο αντίθετο και ασυμβίβαστο με εκείνον του παλαιού. Και για να γίνει κάτι τέτοιο θα πρέπει ο νεότερος νόμος να είναι ιεραρχικά τουλάχιστον ισοδύναμος με τον παλαιότερο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να γίνει λόγος για άγνοια της ρύθμισης του άρθρου 867 παρ.2 Κ.Πολ.Δ. από τον αθλητικό νομοθέτη. Σκοπός του απλά ήταν να θεσπίσει διαφορετικό τρόπο επίλυσης για τις συγκεκριμένες εργατικές διαφορές, λόγω των ιδιαιτεροτήτων, που αυτές έχουν. Εξάλλου, ο αθλητικός νόμος είναι ειδικότερος και ως τέτοιος υπεριοχύνει της γενικής ρύθμισης του Κ.Πολ.Δ.

Επιπρόσθετα, να σημειωθεί ότι οι λόγοι, που οδήγησαν τον νομοθέτη στη θέσπιση της εξαίρεσης των εργατικών διαφορών από τη διαιτησία, δεν συντρέχουν κατά την επίλυση των αθλητικών διαφορών, τουλάχιστον με το ισχύον καθεστώς. Είναι σαφές πως η επιλογή αυτή του νομοθέτη είχε σκοπό την προστασία του ασθενέστερου μέρους, δηλαδή του εργαζομένου⁴². Όμως η οργάνωση και η λειτουργία των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών είναι τέτοια, ώστε να υφίστανται οι αναγκαίες ασφαλιστικές δικλίδες για την αντικειμενική κρίση των διαφορών. Ειδικότερα, τα διάδικα μέρη δεν έχουν δικαίωμα επιλογής των διαιτητών⁴³ ούτε διαδικασίας, όπως συμβαίνει συνήθως στη διαιτησία. Τόσο οι διαιτητές όσο και η διαδικασία είναι εκ των προτέρων επιλεγμένα με κριτήρια, που τάσσει ο ίδιος ο νόμος και δεν εξαρτώνται από την ιδιωτική βούληση. Συνεπώς, δεν υπάρχει ο φόβος μεροληψίας των κριτών ή επιλογής μιας χαλαρότερης διαδικασίας, που ίσως να έθετε σε κίνδυνο τα δικαιώματα των εργαζομένων. Περαιτέρω, οι διαιτητές είναι στην πλειοψηφία τους δικαστικοί λειτουργοί⁴⁴ και συνεπώς δεν μπορεί να γίνει

⁴² Βλ. Κουρούλη, Διαιτησία Ερμηνεία κατ' Άρθρο, άρθρο 867 IV παρ.10.

⁴³ Αξίζει σχετικά να σημειωθεί ότι κατά το άρθρο 1034 παρ. 2 του γερμ. ΖΡΟ το κύρος της συμφωνίας για διαιτησία δεν επηρεάζεται αν ένα μέρος εκμεταλλευτεί την υπερέχουσα θέση του προκειμένου να διορίσει διαιτητές της αρεσκείας του. Απλά παρέχεται στον άλλο διάδικο η δυνατότητα να προσφύγει στα τακτικά δικαστήρια και να ζητήσει εκ νέου συγκρότηση διαιτητικού δικαστηρίου, βλ. König, Sind Schiedsabreden auf den CAS-TAS wirksam?, Spurt 2004.138.

⁴⁴ Συγκεκριμένα τα 3 από τα 5 μέλη είναι εν ενεργεία δικαστικοί. Τα υπόλοιπα δύο είναι μέλη αφενός της οικείας ομοσπονδίας/ένωσης και αφετέρου εκπρόσωπος των αθλητών/προπονητών. Η ρύθμιση αυτή εξασφαλίζει την ισορροπία καθώς εκπροσωπούνται οι δύο πλευρές εξίσου. Επιπλέον, τα δύο αυτά μέλη μπορούν να συνδράμουν με τις ειδικές επί του αθλητικού δικαίου γνώσεις τους δικαστικούς λειτουργούς.

λόγος για έλλειψη νομικών γνώσεων εκ μέρους των κρινόντων⁴⁵. Ο φόβος για μη ορθή και σε όλη του την έκταση εφαρμογή του εργατικού δικαίου δεν υφίσταται. Εξάλλου, οι αποφάσεις των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών αποτελούν πλέον εκτελεστούς τίτλους υπό την έννοια του άρθρου 904 Κ.Πολ.Δ. Τα διαιτητικά αυτά όργανα, επομένως, είναι γνήσια και παράγουν αποφάσεις ισοδύναμες με αυτές των τακτικών δικαστηρίων.

Τέλος, δεν πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός, ότι με τα σύγχρονα δεδομένα ο εργαζόμενος, αν ακολουθήσει την τακτική διαδικασία, θέλει αρκετό χρόνο μέχρι να φτάσει στο στάδιο της εκτέλεσης. Αντίθετα, οι επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών, τόσο στον πρώτο όσο και στον δεύτερο βαθμό, είναι υποχρεωμένες να αποφασίζουν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, οπότε οι υποθέσεις διεκπεραιώνονται πολύ πιο γρήγορα. Η διαδικασία αυτή στοχεύει στην απόκτηση όσο το δυνατόν ταχύτερα ενός εκτελεστού τίτλου και από την άποψη αυτή, όχι απλά δεν θίγει τα δικαιώματα των εργαζομένων, αλλά λειτουργεί υπέρ τους, εξασφαλίζοντας ταχύτητα στην απονομή δικαιοσύνης.

Συμπερασματικά, η συγκεκριμένη διαδικασία, όπως έχει θεσπιστεί από τον νομοθέτη, καταλήγει σε όφελος του εργαζομένου και όχι εις βάρος του, αφού εξασφαλίζει την ισότητα και την ορθή απονομή δικαιοσύνης και μάλιστα με ρυθμούς ταχύτερους της τακτικής. Οι φόβοι, που οδήγησαν στην απαγόρευση της παρ.2 του 867 Κ.Πολ.Δ., εν προκειμένω δεν ισχύουν και οι οποιοσδήποτε επιφυλάξεις θα έπρεπε ίσως να αρθούν⁴⁶.

⁴⁵ Βλ. *Oschütz*, Probleme der Schiedsgerichtsbarkeit im Sport, arbeitsrechtliche Streitigkeiten und einstweiliger Rechtsschutz, σύμφωνα με τον οποίο ένας από τους λόγους που δεν επιτρέπεται η διαιτησία στις εργατικές διαφορές κατά το γερμανικό δίκαιο είναι μεταξύ άλλων και ο φόβος μη ορθής εφαρμογής του εργατικού δικαίου από τους διαιτητές λόγω των συχνά ελλείπων νομικών τους γνώσεων, *Krähe*, Sportschiedsgerichtsverfahren im Arbeitsrecht, Spurt 2004.204.

⁴⁶ Ο αντίστοιχος προβληματισμός για την υπαγωγή των εργατικών διαφορών σε διαιτησία ανέκυψε και στην Γερμανία. Με βάση το γερμανικό αστικό δικονομικό δίκαιο δεκτικές διαιτησίας είναι οι διαφορές που έχουν περιουσιακό αντικείμενο και για τις οποίες τα μέρη έχουν εξουσία συμβιβασμού (1030 παρ.1 ZPO). Από αυτό τον γενικό κανόνα όμως υπάρχουν εξαιρέσεις, οι οποίες περιορίστηκαν με την αναθεώρηση του δικαίου της διαιτησίας το 1997. Συγκεκριμένα για τις εργατικές διαφορές προβλέπεται ότι τα τακτικά δικαστήρια είναι αποκλειστικά αρμόδια για την επίλυση διαφορών, που ανακύπτουν ανάμεσα στους εργαζόμενους και τους εργοδότες τους (άρθρο 2 παρ. 1 ArbGG). Αυτή η αποκλειστική αρμοδιότητα των τακτικών δικαστηρίων μπορεί να καμφθεί υπέρ των διαιτητικών μόνο υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 101-110 ArbGG. Σύμφωνα με αυτά η διαιτησία επί εργατικών διαφορών επιτρέπεται μόνο για διαφορές από συλλογική σύμβαση εργασίας ή για διαφορές που αφορούν την ύπαρξη ή την ανυπαρξία μιας συλλογικής σύμβασης εργασίας ή και για συγκεκριμένους περιοριστικά αναφερόμενους στο νόμο κλάδους εργασίας. Αναλογική εφαρμογή δεν χωρά ούτε για τους αθλητές, που κατά το γερμανικό δίκαιο θεωρούνται εργαζόμενοι. Για όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις τα εργα-

3. Η σύνθεση των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών του άρθρου 95 του ν. 2725/1999 και η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών σε αυτές

Ο συντάκτης του ν. 2725/1999 θεώρησε αναγκαία τη στελέχωση των αθλητικών δικαιοδοτικών οργάνων με εν ενεργεία δικαστικούς προκειμένου να εξασφαλιστεί αφενός μεν η αμεροληψία, αφετέρου δε η επιστημονική τεκμηρίωση της δικανικής κρίσης. Σύμφωνα με το άρθρο 95 του ν.2725/1999 οι επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών συντίθενται οι μεν πρωτοβάθμιες από πέντε μέλη, ήτοι έναν Πρόεδρο Πρωτοδικών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης ως Πρόεδρο, δύο Πρωτοδίκες της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης ως μέλη, ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου ή της οικείας ολομέλειας των τμημάτων αμειβόμενων αθλητών και έναν εκπρόσωπο των αθλητών ή κατά περίπτωση των προπονητών, οι δε δευτεροβάθμιες επίσης από πέντε μέλη, ήτοι ένα Πρόεδρο Εφετών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης ως Πρόεδρο, δύο Εφέτες της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης ως μέλη, ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της οικείας Ομοσπονδίας και ένα εκπρόσωπο των αθλητών ή κατά περίπτωση των προπονητών.

Το άρθρο 89 του Συντάγματος ωστόσο, όπως προέκυψε μετά την αναθεώρηση του 2001, στοχεύοντας στην «...ενίσχυση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης στο πλαίσιο της αρχής της διάκρισης των εξουσιών⁴⁷...» απαγόρευσε στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία, να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα καθώς και να αναλαμβάνουν διοικητικά καθήκοντα. Ειδικότερα, το άρθρο 89 του Συντάγματος ορίζει ότι: «1. Απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα. 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,

τικά δικαστήρια έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα. Βλ. *Oschütz*, Probleme der Schiedsgerichtsbarkeit im Sport: arbeitsrechtliche Streitigkeiten und einstweiliger Rechtsschutz, in Schiedsgerichtsbarkeit im Sport, (2003), σελ 44, *Holla*, Der Einsatz von Schiedsgerichten im organisierten Sport, (2006), σελ. 78, *Schimke*, Einstweiliger Rechtsschutz im deutschen Sport, σελ. 53, *Schulze*, Grenzen der objektiven Schiedsfähigkeit im Rahmen des Art.1030 ZPO, (2003), σελ 185, *Germelmann/Matthes/Müller-Glöge/Prütting*, Arbeitsgerichtsgesetz, 5. Auflage, (2004), άρθρο 101 επ. σελ. 1490, *Schwab/Walter*, Schiedsgerichtsbarkeit-Kommentar, (2005), σελ 309 επ.

⁴⁷ Βλ. *Βενιζέλο*, Το σχέδιο της αναθεώρησης του Συντάγματος, Η γενική εισήγηση της πλειοψηφίας προς την Ζ' Αναθεωρητική Βουλή, έκδοση εργασίας, (2000), σελ 65.

καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές, που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους αυτή προβλέπεται ειδικά από το νόμο. Νόμος προβλέπει την αντικατάσταση δικαστικών λειτουργών από άλλα πρόσωπα σε συμβούλια ή επιτροπές, που συγκροτούνται, ή σε έργα, που ανατίθενται με δήλωση βούλησης ιδιώτη, εν ζωή ή αιτία θανάτου, εκτός από τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου. 3. Η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται». Σημειώνεται ότι οι παρ. 2 και 3 αντικαταστάθηκαν ως άνω με την παρ. Α του Ψηφίσματος της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής⁴⁸, το οποίο ορίζει επίσης ότι: «στην παράγραφο 3 προστίθεται μεταβατική διάταξη, η οποία συστηματικά θα τεθεί ως παράγραφος 4 στο άρθρο 118 ως εξής: Η ισχύς των αναθεωρημένων διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 89 αρχίζει με τη θέση σε ισχύ του εκτελεστικού νόμου και πάντως από 1-1-2002».

Εύλογα συνεπώς, ανέκυψε το ερώτημα, κατά πόσο η συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών στα όργανα απονομής αθλητικής δικαιοσύνης συνάδει με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Συντάγματος. Ο εκτελεστικός νόμος 2293/2002 προέβλεψε την αντικατάσταση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών, που μετέχουν σε όργανα απονομής αθλητικής δικαιοσύνης. Συγκεκριμένα, το άρθρο 2 παρ.3 του εν λόγω νομοθετήματος όριζε τα ακόλουθα: «Όπου στις ισχύουσες διατάξεις για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό προβλέπεται η συμμετοχή σε συμβούλια ή επιτροπές ή η ανάθεση έργων εν γένει σε δικαστικούς λειτουργούς εν ενεργεία, αυτοί αντικαθίστανται: α) από συνταξιούχους δικαστικούς λειτουργούς ή β) από μέλη που ανήκουν στο διδακτικό προσωπικό των Πανεπιστημίων και διδάσκουν νομικά μαθήματα ή γ) από δικηγόρους παρ' Αρείω Πάγω».

Η άποψη δηλαδή που φάνηκε να επικρατεί, ήταν ότι η συμμετοχή των δικαστών στα όργανα απονομής αθλητικής δικαιοσύνης αντίκειται στις διατάξεις του Συντάγματος και προς συμμόρφωση με αυτές εξεδόθη ο εκτελεστικός νόμος 2293/2002. Ο νόμος αυτός ουδέποτε εφαρμόστηκε. Αντίθετα, οι δύο νέοι αθλητικοί νόμοι, ήτοι ο 3057/2002 και ο 3262/2004, που είναι μεταγενέστεροι του 2293/2002, ουσιαστικά καταργούν τον τελευταίο, αφού προβλέπουν αθλητικά δικαιοδοτικά όργανα, που απαρτίζονται σχεδόν απο-

⁴⁸ ΦΕΚ Α' 84/17-4-2001.

κλειστικά από δικαστικούς λειτουργούς⁴⁹. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην εισηγητική έκθεση του εκτελεστικού νόμου δεν γίνεται λόγος για ασυμφωνία των αθλητικών διατάξεων με το αναθεωρημένο Σύνταγμα. Αντίθετα, αναφέρεται απλά ότι η αντικατάσταση των δικαστικών λειτουργών επιβάλλεται «...προκειμένου να διαφυλαχθεί το κύρος και η προσωπική ανεξαρτησία του δικαστικού λειτουργού, ανεξάρτητα από το εάν οι επιτροπές ή τα συμβούλια αυτά ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα». Δεν φαίνεται, συνεπώς, να προβληματίζεται ο νομοθέτης -άμεσα τουλάχιστον- για τη συνταγματικότητα της ρύθμισης⁵⁰.

Προσπερνώντας τον σκόπελο, που δημιούργησε ο ν. 2293/2002 και ο οποίος ήταν κενό γράμμα, το βασικό ερώτημα για το εάν η συμμετοχή των δικαστών είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Συντάγματος παραμένει.

Ειδικότερα, όσον αφορά στις Επιτροπές Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών, αυτές από τον νόμο χαρακτηρίζονται πλέον ρητά ως «..όργανα μόνιμης διαρκούς διαιτησίας⁵¹...» και συνεπώς η συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών σε αυτές «..επιτρέπεται μόνο στο πλαίσιο των υπηρεσιακών καθηκόντων τους, όπως νόμος ορίζει⁵²». Εν προκειμένω όπως ορίζει ο ΚΠολΔ. στα άρθρα 871 επ και ο νόμος 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 871^A Κ.Πολ.Δ. αναφέρει ότι «Δικαστικός Λειτουργός μπορεί να είναι μοναδικός διαιτητής (μονομελής διαιτησία) ή επιδιαιτητής», ρύθμιση που ως σκοπό φαίνεται να έχει την προάσπιση του κύρους των δικαστών. Συνεπώς, το γεγονός ότι στα πολυμελή όργανα απονομής αθλητικής δικαιοσύνης συμμετέχουν περισσότεροι δικαστές, ο αρχαιότερος ως πρόεδρος και οι υπόλοιποι ως μέλη, δεν φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση με το πνεύμα του άρθρου 871^A Κ.Πολ.Δ., αφού σκοπός της διάταξης είναι η εξασφάλιση της αντικειμενικότητας της δικανικής κρίσης. Εξάλλου, η συμ-

⁴⁹ Βλ. άρθρα 95, 119 και 121 του ν.2725/1999.

⁵⁰ Ο δε Βενιζέλος αναφέρει τα όργανα απονομής αθλητικής δικαιοσύνης ως παράδειγμα επιτροπής που ασκεί δικαιοδοτικό έργο και συνεπώς η συμμετοχή δικαστικών σε τέτοιου είδους όργανα δεν θα ήταν αντίθετη με το άρθρο 89 παρ.2 του Συντάγματος, βλ. Βενιζέλο, Το αναθεωρητικό κείμενο, το συνταγματικό φαινόμενο στον 21^ο αιώνα και η εισφορά της αναθεώρησης του 2001, (2002), σελ. 346.

⁵¹ Βλ. άρθρο 95 του ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

⁵² Βλ. άρθρο 89 παρ.3 του Συντάγματος και για τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών στη διενέργεια διαιτησιών βλ. Κουσουλή, Διαιτησία-Ερμηνεία κατ' άρθρο, άρθρο 871^A, σελ. 26 επ, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, Ερμηνεία ΚΠολΔ, άρθρο 871^A, σελ. 1649 επ., Θεοδωρόπουλο, Δικαστές και Διαιτησία, ΕλλΔνη 1983.747.

μετοχή τους ορίζεται από ειδικότερο νόμο, τον 2725/1999, που ως τέτοιος υπερισχύει του Κ.Πολ.Δ., ο οποίος δεν έχει αυξημένη ισχύ. Συνεπώς, μετά τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι η συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών στα όργανα απονομής αθλητικής δικαιοσύνης, όχι μόνο δεν είναι αντίθετη με τις συνταγματικές επιταγές, αλλά και επιβάλλεται από την ανάγκη για ορθή και αμερόληπτη εφαρμογή των κανόνων του αθλητικού δικαίου.

4. Τα αρμόδια για την επίλυση οικονομικών διαφορών όργανα με βάση το καταστατικό της ΕΠΟ

Η γενική συνέλευση της ΕΠΟ ενέκρινε στις 18 Αυγούστου 2006 το νέο καταστατικό της Ομοσπονδίας, το οποίο μεταξύ άλλων αναφέρει στο άρθρο 41 παρ. Ζ τα ακόλουθα: «Για την επίλυση των οικονομικών διαφορών μεταξύ των ποδοσφαιριστών ή προπονητών με Π.Α.Ε. λειτουργεί Πρωτοβάθμια Επιτροπή Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών (ΠΕΕΟΔ). Η επιτροπή αυτή είναι πενταμελής, με πρόεδρο μαζί με τον αναπληρωτή του που είναι ανώτερος δικαστικός λειτουργός εν ενεργεία. Σε περίπτωση αδυναμίας να συμμετάσχει δικαστικός λειτουργός εν ενεργεία, τότε διορίζεται μη εν ενεργεία δικαστικός λειτουργός. Τα λοιπά μέλη διορίζονται δύο (2) από το Δ.Σ. του ΠΣΑΠ και δύο (2) από τα ΔΣ των Επαγγελματικών Ενώσεων». Στο ίδιο δε άρθρο ορίζεται ότι «Στην ΕΠΟ λειτουργεί ανεξάρτητο Διαιτητικό Δικαστήριο ανώτατου βαθμού. Το όργανο αυτό είναι τριμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο με τον αναπληρωτή του που είναι ανώτατος δικαστικός λειτουργός εν ενεργεία και από δύο μέλη που ορίζονται ένας από κάθε διάδικο μέρος. Σε περίπτωση αδυναμίας να συμμετέχει δικαστικός λειτουργός εν ενεργεία τότε διορίζεται μη εν ενεργεία δικαστικός λειτουργός. Το όργανο λειτουργεί σε δύο τμήματα, ως Τακτικό Διαιτητικό Δικαστήριο και ως Διαιτητικό Δικαστήριο Εφέσεων. Ειδικότερα: α) Το Τακτικό Διαιτητικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο για την επίλυση κάθε διαφοράς που προκύπτει κατά την εφαρμογή των διατάξεων του καταστατικού και των κανονισμών της ΕΠΟ σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Στην δικαιοδοσία του υπάγονται διαφορές που προκύπτουν μεταξύ ΠΑΕ με ΠΑΕ, Σωματείου με ΠΑΕ, ΠΑΕ με Επαγγελματική Ένωση, ΠΑΕ με ΕΠΟ, Επαγγελματικής Ένωσης με ΕΠΟ, Σωματείου με ΕΠΣ, ΕΠΣ με ΕΠΣ, ΕΠΣ με ΕΠΟ, ποδοσφαιριστή με διαμεσολαβητή, διαμεσολαβητή με ΠΑΕ., β) Το Διαιτητικό Δικαστήριο Εφέσεων είναι αρμόδιο για την επίλυση σε δεύτερο βαθμό διαφορών που εκδικάστηκαν από

την Επιτροπή Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών μεταξύ ποδοσφαιριστών ή προπονητών με ΠΑΕ και διαφορών που σε πρώτο βαθμό εκδικάστηκαν από την Επιτροπή Ιδιότητας και Μετεγγραφών...». Όπως γίνεται αντιληπτό, η σύνθεση των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών που προβλέπει το εν λόγω καταστατικό είναι εντελώς διαφορετική από αυτή που προβλέπει ο νόμος 2725/1999 στο άρθρο 95, τόσο από πλευράς αριθμού των μελών, όσο και από πλευράς ιδιότητας αυτών.

Το τροποποιημένο καταστατικό κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πολυμελούς Πρωτοδικείου προκειμένου να εγγραφεί στο αντίστοιχο βιβλίο⁵³, αλλά η διαδικασία δεν ολοκληρώθηκε ποτέ καθώς η συζήτηση της υπόθεσης, αφού αρχικά αναβλήθηκε, στη συνέχεια ματαιώθηκε. Επομένως, το κείμενο αυτό δεν είναι παρά μια απόφαση της γενικής συνέλευσης ενός σωματείου και το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο είναι δυνατό με αυτό τον τρόπο να καταλύονται διατάξεις αναγκαστικού δικαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 3 ΑΚ «Η ιδιωτική βούληση δεν μπορεί να αποκλείσει την εφαρμογή κανόνων δημόσιας τάξης». Ο όρος δημόσια τάξη υποδηλώνει τον κανόνα αναγκαστικού δικαίου, που τέθηκε για εξυπηρέτηση του γενικού σκοπού ή του συμφέροντος της κοινωνίας⁵⁴, η εφαρμογή του οποίου δεν μπορεί να αποκλειστεί με την ιδιωτική βούληση, γιατί η αυτονομία της τελευταίας καθίσταται ανενεργός, όταν θίγεται διάταξη που υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Όπως ήδη ανωτέρω αναλύθηκε, το άρθρο 867 εδ.β' ΚΠολΔ που αποκλείει τη διαιτησία ως τρόπο επίλυσης των εργατικών διαφορών είναι αναγκαστικού δικαίου, αφού τέθηκε προς διαφύλαξη των συμφερόντων του ασθενέστερου συμβαλλομένου⁵⁵. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το άρθρο αυτό δεν μπορεί να καταλυθεί με την ιδιωτική βούληση (απόφαση γενικής συνέλευσης σωματείου), αλλά μόνο με νεότερο νόμο. Να σημειωθεί εξάλλου, ότι κανόνες δημόσιας τάξης δεν μπορούν να παραμεριστούν ούτε με νεότερο έθιμο, αφού το τελευταίο αποτελεί προϊόν της ιδιωτικής βούλησης⁵⁶. Επομένως, η απόφαση της γενικής συνέλευσης της ΕΠΟ δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ορίσει ως τρόπο επίλυσης των εργατικών διαφορών διαιτησία, που εκφεύγει εντελώς από τα

⁵³ Όπως προβλέπουν τα άρθρα 79 επ. ΑΚ.

⁵⁴ ΟΛΑΠ 274/1971 ΝοΒ 19.863.

⁵⁵ Γεωργιάδης, Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, (1997), σελ. 42.

⁵⁶ ΟΛΑΠ 9/1995 ΕλλΔνη 36.1520.

πλαίσια που θέτει ο ν. 2725/1999. Μια τέτοια απόφαση (πολυμερής δικαιοπραξία) είναι άκυρη ως αντικείμενη σε κανόνες δημοσίας τάξεως (άρθρα 174 και 180 ΑΚ). Για το λόγο δε αυτό η ακυρότητα δεν μπορεί να θεραπευτεί μετά την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 101 ΑΚ για την προσβολή των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης⁵⁷. Παρ' όλα αυτά, τα Συμβούλια του Πρωτοδικείου και του Εφετείου Αθηνών διόρισαν μετά από σχετικό αίτημα της Ομοσπονδίας δικαστικούς λειτουργούς για τα προβλεπόμενα στο καταστατικό της ΕΠΟ όργανα, τα οποία και λειτούργησαν κανονικά, γεγονός που δημιούργησε σειρά προβλημάτων, όπως αναλύεται κατωτέρω.

5. Απόφαση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού κλήθηκε να διατάξει την κατάπτωση εγγυητικής επιστολής που είχε καταθέσει ΠΑΕ μετά από αίτηση ποδοσφαιριστή, στον οποίο είχε επιδικαστεί χρηματικό ποσό με απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Ποδοσφαίρου που δίκασε σε δεύτερο βαθμό. Στην από 4 Ιουνίου 2007 απόφαση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «Αν παρά την άνω απαγορευτική διάταξη του άρθρου 95 οι διαφορές αυτές (εργατικές) υπαχθούν είτε με συμφωνία των συμβαλλομένων μερών είτε με ειδικό ρητό όρο των καταστατικών των Ενώσεων Αθλητικών Ανώνυμων Εταιρειών ή αθλητικών Ομοσπονδιών, όχι μόνο σε διαφορετικής σύνθεσης Επιτροπές Διαιτησίας, αλλά και σε Επιτροπές που ούτε συνεστήθησαν ούτε διέπονται από τον Κανονισμό του άρθρου 87 του ν. 2725/1994, εφόσον η σύσταση αυτών δεν προβλέπεται από νεότερο νόμο, οι αποφάσεις τους, εκδοθείσες πάνω σε αντικείμενο που δεν μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία είναι ανύπαρκτες κατά την έννοια του άρθρου 901 παρ. 1 περιπτ. β' Κ.Πολ.Δ. και δεν παράγουν κανένα έννομο αποτέλεσμα, ούτε βεβαίως παράγουν δεδικασμένο, ούτε αποτελούν εκτελεστούς τίτλους, όπως ορίζεται στην παρ.6 του άρθρου 95 του ν. 2725/1999, ώστε να έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 78 παρ. 1 του ίδιου νόμου για την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής υπέρ αθλητών, προπονητών ή άλλων τρίτων, ζήτημα που οφείλει να ερευνηθεί αυτεπαγγέλτως

⁵⁷ Βλ. ΟΛΑΠ 410/1963 ΝοΒ 11.946, ΑΠ 410/1967 ΝοΒ 15.1165, ΜΠρΣερ 168/2000 δημοσιευμένη στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων ΝΟΜΟΣ.

η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού προκειμένου να διαπιστώσει την κατ' άρθρο 78 παρ.1 του ν. 2725/1999 ύπαρξη εκτελεστού τίτλου και να αποφασίσει αναλόγως σχετικά με την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής».

1. Η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού θεώρησε ότι η απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Ποδοσφαίρου είναι αυτοδικαίως άκυρη κατά το άρθρο 901 παρ. 1 περιπτ. β' του Κ.Πολ.Δ. Το άρθρο 901 Κ.Πολ.Δ. τέθηκε σε αντιστοιχία προς το άρθρο 313 Κ.Πολ.Δ. που ισχύει για τις δικαστικές αποφάσεις, εισάγοντας έτσι ένα δεύτερο, μετά την αγωγή ακυρώσεως (άρθρο 897 Κ.Πολ.Δ.) ένδικο βοήθημα για τη προσβολή της διαιτητικής απόφασης. Ειδικότερα, το άρθρο 897 Κ.Πολ.Δ. προβλέπει συγκεκριμένους λόγους ακύρωσης μιας διαιτητικής απόφασης, θέτοντας μάλιστα τρίμηνη προθεσμία. Η απόφαση που εκδίδεται είναι διαπλαστική, εξαφανίζοντας αναδρομικά όλες τις συνέπειες της ακυρωθείσας απόφασης⁵⁸. Αντίθετα, η αγωγή του άρθρου 901 Κ.Πολ.Δ. είναι αναγνωριστική και νομιμοποιείται να την υποβάλει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Δεν προβλέπεται προθεσμία άσκησής της, ενώ ασκείται και αυτή για τους προβλεπόμενους αποκλειστικά στο νόμο λόγους. Η απόφαση δε που δέχεται την αγωγή αναγνωρίζει ότι η διαιτητική απόφαση ουδέποτε παρήγαγε τις κύριες ή παρεπόμενες έννομες συνέπειές της, κρίνοντας τελεσίδικα ότι μόνο τα τακτικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία ως προς την επίλυση της συγκεκριμένης διαφοράς⁵⁹.

Η θεωρία χωρίζει τις ανύπαρκτες αποφάσεις σε δύο υποκατηγορίες: αφενός τις ανυπόστατες (περιπτ. α' του άρθρου 901 Κ.Πολ.Δ), δηλαδή αυτές που δεν φέρουν τα ελάχιστα ουσιώδη στοιχεία του πραγματικού, αφετέρου τις ανίσχυρες⁶⁰ ή αυτοδικαίως άκυρες⁶¹ (περιπτ. β' και γ' του ιδίου άρθρου), οι οποίες έχουν τη μορφή δικαστικής απόφασης, ωστόσο λόγω συγκεκριμένου δικονομικής φύσεως ελαττώματος δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.

Η διαιτητική απόφαση λοιπόν που εκδίδεται για διαφορά που δεν μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία μπορεί να θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη, αλλά ζήτημα γεννάται μόνο στην περίπτωση που οι διάδικοι διαφωνήσουν στο στάδιο που ακολουθεί την έκδοση της απόφασης. Γιατί τα μέρη αγνοώντας το

⁵⁸ Βλ. Κουσουύλη, Δίκαιο της Διαιτησίας, (2006), σελ. 153

⁵⁹ Βλ. Κουσουύλη, Διαιτησία-Ερμηνεία κατ' άρθρο, (2004), άρθρο 901 παρ. 8, σελ. 132.

⁶⁰ Βλ. Κονδύλη, Το δεδικασμένο κατά τον Κ.Πολ.Δ., σελ. 76.

⁶¹ Βλ. Μπέη, Πολιτική Δικονομία, τ. 20, (1994), σελ. 565, και Κουσουύλη, Δίκαιο της Διαιτησίας, (2006), σελ. 155, ο οποίος θεωρεί την έκφραση αυτή ακριβέστερη.

σοβαρό δικονομικό σφάλμα που έχει η απόφαση ενδεχομένως να την εκτελέσουν εκουσίως. Όσο και αν ξενίζει ένα τέτοιο ενδεχόμενο εκτέλεσης μιας απόφασης που πάσχει, δεν θα πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι η πολιτική δίκη στρέφεται γύρω από ιδιωτικά δικαιώματα, τα οποία είναι απαλλοτριωτά, μπορούν δηλαδή να ασκηθούν και να διατεθούν κατά την επιθυμία του δικαιούχου⁶². Συνεπώς, η απόφαση, αν τα μέρη δεν αντιληφθούν το ελάττωμα που επισύρει την αναγνώριση της ανυπαρξίας της απόφασης και δεν την προσβάλλουν σύμφωνα με το άρθρο 901 Κ.Πολ.Δ. δύνανται να προβούν εκουσίως στην εκτέλεσή της, έστω και αν αυτό συνεπάγεται την καταστρατήγηση κανόνων δικαίου. Με βάση τον Κ.Πολ.Δ. δεν υπάρχει κανένα όργανο που να ελέγχει εκ των υστέρων και αυτεπαγγέλτως την ισχύ κάθε δικαστικής ή διαιτητικής απόφασης⁶³. Ειδικά οι διαιτητικές αποφάσεις αποτελούν εκτελεστό τίτλο χωρίς να υπάρχει ανάγκη για δικαστική επικύρωσή τους. Απαιτείται μόνο η κατάθεση του πρωτοτύπου στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου και η περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου κατά το άρθρο 918 Κ.Πολ.Δ., όπως και για τους υπόλοιπους εκτελεστούς τίτλους. Αξίζει ωστόσο να σημειωθεί ότι ο εισηγητής του ΣχΠολΔ είχε προτείνει αρχικά να υπάρχει ένα στάδιο κήρυξης της εκτελεστότητας των διαιτητικών αποφάσεων, κυρίως για να ελέγχεται το κατά πόσο η διαφορά μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία⁶⁴. Η άποψη αυτή όμως δεν επικράτησε αφού η Αναθεωρητική Επιτροπή θεώρησε ότι η περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου προσφέρει τις εγγυήσεις που απαιτούνται⁶⁵, έστω και αν η τελευταία δεν προσδίδει εκτελεστότητα σε μια απόφαση⁶⁶, αφού αποτελεί απλά διαταγή εκτέλεσης προς τα αρμόδια για την εκτέλεση όργανα.

2. Ζήτημα ανακύπτει επίσης ως προς το αν η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού έχει το δικαίωμα να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την αναγνώριση της ανυπαρξίας της απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Ποδοσφαίρου. Για το εάν ένα δικαστήριο μπορεί

⁶² Βλ. Κεραμέα, Αστικό Δικονομικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος, (1986), σελ. 148.

⁶³ Με εξαίρεση το άρθρο 557 Κ.Πολ.Δ. που προβλέπει το δικαίωμα του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου να ζητήσει την αναιρέση κάθε απόφασης υπέρ του νόμου.

⁶⁴ ΣχΠολΔικ III, σελ. 9.

⁶⁵ ΠρΑνΕπ, σελ. 402-403.

⁶⁶ Βλ. Μπέη, Η έννοια, λειτουργία και φύσις της δικαστικής απόφασης, (1972), σελ. 37-40, Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσης, (1998), Γενικό Μέρος, σελ. 295-296.

να λάβει αυτεπαγγέλτως υπ' όψιν του την ανυπαρξία μιας διαιτητικής απόφασης έχουν διατυπωθεί δύο αντιτιθέμενες απόψεις. Κατά μια άποψη, η οποία βασιζέται στο γράμμα του νόμου, που ορίζει ως τρόπο αναγνώρισης της ανυπαρξίας μιας απόφασης την αγωγή ή την ένσταση, και στην αρχή της συζητήσεως η ανυπαρξία δεν μπορεί να ληφθεί υπ' όψιν αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, εφόσον η αγωγή δεν περιέχει αντίστοιχο αίτημα⁶⁷, αφού κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν την υποβάθμιση του κύρους της διαιτητικής απόφασης. Κατά την αντίθετη άποψη, το δικαστήριο έχει «υπηρεσιακό καθήκον⁶⁸» να λάβει αυτεπαγγέλτως υπ' όψιν του τη σχετική ένσταση, εφόσον ένας από τους διαδίκους έχει επικαλεστεί τα πραγματικά γεγονότα, που στηρίζουν το λόγο της αναγνώρισης της ανυπαρξίας της διαιτητικής απόφασης, διαφορετικά ελλοχεύει ο κίνδυνος να καταστρατηγηθούν κανόνες αναγκαστικού δικαίου⁶⁹. Στην προκειμένη περίπτωση όμως η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού δεν αποτελεί δικαστήριο, το οποίο στα πλαίσια άλλης διαδικαστικής πράξης καλείται να κρίνει την διαιτητική απόφαση, αλλά αντίθετα διοικητικό συλλογικό όργανο, που με βάση την συγκεκριμένη απόφαση πρέπει να επιβάλει τις προβλεπόμενες από τον αθλητικό νόμο κυρώσεις. Το άρθρο 16 παρ.9 του Συντάγματος ορίζει ότι «ο αθλητισμός τελεί υπό την προστασία και την ανώτατη εποπτεία του κράτους». Εξάλλου, εν όψει του έντονου κρατικού ενδιαφέροντος για την οργάνωση και την ανάπτυξη του επαγγελματικού αθλητισμού, από τον χώρο του οποίου αντλούνται και σοβαρές κρατικές πρόσοδοι, η ως άνω κρατική μέριμνα και εποπτεία εκδηλώνεται, εκτός των άλλων, και με τις προπαρατεθείσες ρυθμίσεις των άρθρων 77 και 77^A του ν. 2725/1999, οι οποίες προβλέπουν την ίδρυση, την λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού, ως οργάνου τελούντος υπό την εποπτεία του Υπουργού Πολιτισμού⁷⁰. Η Επιτροπή αυτή έχοντας ως σκοπό την τήρηση των διατάξεων του αθλητικού νόμου, έχει διευρυμένες αρμοδιότητες και συνεπώς νομίμως αρνείται να λάβει υπ' όψιν της απόφαση δικαιοδοτικού οργάνου που έχει συσταθεί κατά παράβαση του άρθρου 95 του ν. 2725/1999.

⁶⁷ Βλ. Κουσουλή, Διαιτησία-Ερμηνεία κατ' άρθρο, (2004), άρθρ. 901 παρ. 2 σελ. 130, ΠΠρΑθ 19189/1981.

⁶⁸ Βλ. Μπέη, Πολιτική Δικονομία, τ. 20, (1994), σελ. 565.

⁶⁹ Να σημειωθεί ότι κατά τον ν. 2735/1999 για τη διεθνή διαιτησία το δικαστήριο που δικάζει την αγωγή ακυρώσεως διαιτητικής απόφασης δικαιούται να κρίνει αυτεπαγγέλτως αν το αντικείμενο της διαφοράς είναι δεκτικό διαιτησίας, βλ. άρθρ. 34 παρ.2 περ.β του ν. 2735/1999.

⁷⁰ Βλ. ΣτΕ 1596/2004 δημοσιευμένη στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων ΝΟΜΟΣ.

Όπως κάθε όργανο ενώπιον του οποίου παρουσιάζεται μια απόφαση, της οποίας τα υποκειμενικά όρια του δεδικασμένου δεν το δεσμεύουν, έχει το δικαίωμα να αρνηθεί αιτιολογημένα να την λάβει υπ' όψιν του⁷¹, αν θεωρήσει ότι με αυτή του την πράξη παραβαίνει τον νόμο. Πράγματι, αν η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού έκανε δεκτή την αίτηση για κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής με βάση την απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Ποδοσφαίρου, που συνέστησε η ΕΠΟ αποκλίνοντας από τις διατάξεις του αθλητικού νόμου, τότε αυτό θα συνεπαγόταν de facto αναγνώριση των οργάνων αυτών και ανοχή της παρανομίας, θέτοντας σε κίνδυνο τα δικαιώματα των αθλητών. Σε περίπτωση δε που η ΕΠΟ διαφωνεί με αυτή την κρίση της Επιτροπής μπορεί να επιδιώξει με αγωγή να αναγνωριστεί ότι δεν συντρέχει κάποια από τις προϋποθέσεις του άρθρου 901 Κ.Πολ.Δ. και συνεπώς να αναγνωριστεί η εγκυρότητα και η ισχύς της διαιτητικής απόφασης⁷², ή να προσβάλει την κρίση της επιτροπής στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια.

6. Συμπεράσματα

Το καθεστώς που θεσπίζει ο ν. 2725/1999 για την επίλυση των οικονομικών αθλητικών διαφορών δεν είναι αντίκειται στο Σύνταγμα, αφού έτσι όπως είναι διαμορφωμένο δεν θίγει τον πυρήνα του δικαιώματος του φυσικού δικαστή. Αλλά ούτε και με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είναι αντίθετο, καθώς αποτελεί νεότερο και ειδικότερο νόμο και παρέχει ασφαλιστικές δικλείδες προστασίας των εργαζομένων σε συνδυασμό με ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης. Οποιαδήποτε άλλη μορφή διαιτητικής επίλυσης των οικονομικών-εργατικών διαφορών των αθλητικών και των προπονητών, που δεν βρίσκει έρεισμα στον νόμο και δεν παρέχει τις αντίστοιχες εγγυήσεις, θέτει σε κίνδυνο τα δικαιώματα των εργαζομένων. Την παρανομία δε αυτή δεν μπορεί να καλύψει ο μανδύας του αυτοδιοίκητου.

⁷¹ Η άρνηση αυτή θα μπορούσε ίσως να συγκριθεί με την άρνηση του ληξιαρχου ή του υποθηκοφύλακα να προβούν σε συγκεκριμένη πράξη, όταν κρίνουν ότι δεν συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τον νόμο προϋποθέσεις. Το δικαστήριο τότε θα έρθει σε ένα μεταγενέστερο στάδιο να κρίνει το σύννομο της άρνησεως.

⁷² Οπότε κατά τον Κονδύλη η Επιτροπή θα δεσμευόταν κατ' αρχήν από την απόφαση του τακτικού δικαστηρίου ως προς το γεγονός ότι η συγκεκριμένη υπόθεση μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία. Αν όμως αυτή η παραδοχή του δεδικασμένου έθιγε το συμφέρον του δημοσίου, τότε η Επιτροπή με αιτιολογημένη απόφαση θα μπορούσε και πάλι να κρίνει διαφορετικά. Βλ. Κονδύλη, Το δεδικασμένο κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, (1983), σελ. 358 επ.

Η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού με την συγκεκριμένη απόφαση, αν και προσπάθησε να εφαρμόσει τις διατάξεις του αθλητικού νόμου και να αποτρέψει περαιτέρω παραβάσεις εκ μέρους της Ομοσπονδίας, άφησε στην πραγματικότητα έκθετο τον ποδοσφαιριστή. Ο αθλητής, έχοντας ήδη προσφύγει στα προβλεπόμενα από το καταστατικό της ΕΠΟ όργανα και έχοντας δικαιωθεί από αυτά, ζήτησε από την ΕΕΑ την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής, προκειμένου να εισπράξει το ποσό που του επιδικάστηκε. Η Επιτροπή αρνείται -για τους λόγους που ορθά στο σκεπτικό της παραθέτει να αναγνωρίσει τα δικαιοδοτικά όργανα και κατ' επέκταση τις αποφάσεις τους. Ωστόσο, ο αθλητής είναι αυτός που στην ουσία μένει απροστάτευτος, αφού βρίσκεται με μια απόφαση που τον δικαιώνει, αλλά δεν μπορεί να την εκτελέσει. Για άλλη μια φορά η ανάγκη για ενιαίο, σαφές, σταθερό και κυρίως αυστηρό νομικό πλαίσιο, ουσιαστικό και δικονομικό, στον χώρο του αθλητισμού προβάλλει επιτακτική.

B. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Το δεύτερο κεφάλαιο της ΕΑΔ είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στην αυτούσια παράθεση νομοθετικών κειμένων που έχουν άμεσα ή έμμεσα σαν αντικείμενο τον Ελληνικό Αθλητισμό. Στη θέση αυτή θα δημοσιεύουμε επίσης υπουργικές αποφάσεις, διατάγματα, κανονισμούς, εγκυκλίους, καταστατικά ομοσπονδιών κλπ. Μάλιστα θα δημοσιεύονται και παλαιότερα νομοθετήματα, εφόσον φυσικά εξακολουθούν να ισχύουν και να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την σύγχρονη αθλητική πραγματικότητα.

Σύσταση Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών και άλλες διατάξεις (Άρθρο 20, Αντικατάσταση διατάξεων του ΠΔ 218/2006 περί ιδιωτικών γυμναστηρίων)

Άρθρο 20

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του π.δ. 219/ 2006 (ΦΕΚ 221 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως γυμναστήριο νοείται κάθε μονάδα άθλησης σε κλειστό ή ανοιχτό χώρο που έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης και άθλησης, ιδίως μέσω της παροχής υπηρεσιών ελεύθερης γυμναστικής, αερόβιας γυμναστικής, αερόβιας προπόνησης με χρήση ηλεκτρονικών μηχανημάτων, προπόνησης με αντιστάσεις, προγραμμαμάτων ευλυγισίας διαστάσεων, γυμναστικής για παιδιά, υδρογυμναστικής, παθητικής γυμναστικής με χρήση μηχανημάτων, παραδοσιακών χορών, αυτοάμυνας, κολύμβησης.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 219/2006 (ΦΕΚ 221 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Επίσης παρέχονται υπηρεσίες ατομικής και ομαδικής σωματικής άσκησης προς βελτίωση ειδικών ικανοτήτων και τη συντήρηση της ατομικής φυσιολογίας ή τη μεγιστοποίηση των λειτουργιών ζωτικών οργάνων.»

3. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 219/2006 (ΦΕΚ 221 Α΄) καταργείται.

4. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 2 του π.δ. 219/ 2006 (ΦΕΚ 221 Α΄) καταργείται.

18. Ν. 3606/2007 (ΦΕΚ 195/Α/2007)**Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις
(Άρθρο 86, Ρύθμιση χρεών προς το Δημόσιο των Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε.,
Τ.Α.Α. και αθλητικών σωματείων)****Άρθρο 86**

1. Υφιστάμενες οφειλές, από οποιαδήποτε αιτία, των Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών (Π.Α.Ε.) των Καλαθοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών (Κ.Α.Ε), των Τμημάτων Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.) ή Αθλητικών Σωματείων που έχουν βεβαιωθεί κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, μπορούν να καταβληθούν, απαλλαγμένες από το ογδόντα τοις εκατό των πρόσθετων φόρων, προστίμων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής σε εκατόν είκοσι (120) μηνιαίες δόσεις. Το συνολικό ποσό κάθε μηνιαίας δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των επτακοσίων (700) ευρώ.

2. α. Για τις Π.Α.Ε. η καταβολή των δόσεων εξυπηρετείται με παρακράτηση του ποσού κάθε δόσης από την επιχορήγηση που καταβάλλεται σ' αυτές μέσω του «Οργανισμού Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.» (Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.). Η παρακράτηση της κάθε δόσης ενεργείται από την Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. βάσει εγγράφου των αρμοδίων Δ.Ο.Υ. και αποδίδεται σ' αυτές μέχρι την ημερομηνία λήξης πληρωμής κάθε δόσης. Αν η παρακρατούμενη επιχορήγηση δεν καλύπτει το ποσό της οφειλόμενης δόσης, η διαφορά καταβάλλεται από την Π.Α.Ε. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι την ίδια ημερομηνία. Η επιχορήγηση κατά το μέρος που αναλογεί στο ποσό κάθε δόσης, καθώς και η τυχόν επιπλέον διαφορά που καταβάλλεται από τις Π.Α.Ε. για τη συμπλήρωση του ποσού κάθε δόσης είναι ακατάσχετες από τρίτους και υποχρεωτικά εκχωρητέες στο Δημόσιο για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση και για ολόκληρο το ποσό αυτής.

β. Για τις Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α. ή Αθλητικά Σωματεία που υπάγονται στην ρύθμιση, η καταβολή των δόσεων εξυπηρετείται επίσης με παρακράτηση του ποσού κάθε δόσης και από άλλες πηγές εσόδων αυτών, όπως για παράδειγμα από πάσης φύσεως συμβάσεις χορηγιών, διαφημίσεων ή συμβά-

σεις που προβλέπονται στο άρθρο 84 του Ν. 2725/1999 όπως αυτός ισχύει κ.α. Για το σκοπό αυτό κάθε Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α. ή Αθλητικό Σωματείο κατά την κατάθεση της αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση της παραγράφου 3 του παρόντος συνυποβάλλει υποχρεωτικά στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. αντίγραφα όλων των ως άνω συμβάσεων που αυτή έχει συνάψει έως την ημερομηνία αυτή. Περιοιτέρω υποχρεούται κατά τη διάρκεια του χρόνου ισχύος της ρύθμισης όπως εντός πέντε (5) εργασιμών ημερών καταθέτει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. αντίγραφα όλων των συμβάσεων που τυχόν θα συνάψει.

Η παράλειψη υποβολής από Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α. ή Αθλητικό Σωματείο των εγγράφων που αναφέρονται στις περιπτώσεις των δύο προηγουμένων εδαφίων συνεπάγεται την επιβολή σε βάρος τους της ποινής του προστίμου για κάθε παράβαση ύψους κατ' ελάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Το πρόστιμο επιβάλλεται και εισπράττεται από το όργανο και κατά τη διαδικασία, που προβλέπονται από το άρθρο 77 Α, παράγραφος 6, του ν. 2725/1999, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 24 του ν. 3057/2002.

Η παρακράτηση κάθε δόσης ενεργείται από κάθε συμβαλλόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α. ή Αθλητικό Σωματείο που έχει υπαχθεί στη ρύθμιση βάσει εγγράφου των αρμοδίων Δ.Ο.Υ. και αποδίδεται σ' αυτές μέχρι την ημερομηνία λήξης κάθε δόσης. Αν το παρακρατούμενο ποσό δεν καλύπτει το ποσό της οφειλόμενης δόσης, η διαφορά καταβάλλεται από την Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α. ή Αθλητικό Σωματείο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι την ίδια ημερομηνία. Η μέριμνα για τη διαπίστωση της πληρωμής των δόσεων από όλους τους φορείς που παραπάνω αναφέρονται ανήκει στις Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε, Τ.Α.Α, και Αθλητικά Σωματεία. Τα ως άνω έσοδα των Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε, Τ.Α.Α, ή Αθλητικών Σωματείων από συμβάσεις χορηγιών, διαφημίσεων κ.α. κατά το μέρος που αναλογούν στο ποσό κάθε δόσης της ρύθμισης, είναι ακατάσχετα από τρίτους και υποχρεωτικά εκχωρητέα στο Δημόσιο για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση και για ολόκληρο το ποσό αυτής.

3. Για την υπαγωγή στη ρύθμιση αυτή απαιτείται αίτηση του Προέδρου της ενδιαφερόμενης Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α., ή αθλητικού σωματείου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε δύο μήνες από την δημοσίευση του νόμου αυτού και καταβολή της πρώτης δόσης, μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του μήνα που λήγει η προθεσμία για την υποβολή αίτησης. Η δεύτερη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη μέρα

του επόμενου μήνα από την ημερομηνία λήξης καταβολής της πρώτης δόσης και οι επόμενες δόσεις την τελευταία εργάσιμη μέρα των αντίστοιχων μηνών, χωρίς ιδιαίτερη ειδοποίηση των οφειλετών. Η οφειλή δεν επιβαρύνεται με περαιτέρω προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Η μη καταβολή δύο (2) συνεχόμενων δόσεων της ρύθμισης ή η μη ενημερότητα του οφειλέτη για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών, για χρέη που βεβαιώνονται από την δημοσίευση του παρόντος και μετά, έχει ως συνέπεια: α) την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης και β) την καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της βεβαίωσής της.

Σε περίπτωση εξόφλησης ολόκληρης της οφειλής μέχρι την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης, παρέχεται ολική απαλλαγή από τους πρόσθετους φόρους, πρόστιμα και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Για τις Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α και Αθλητικά Σωματεία που καταβάλλουν εμπρόθεσμα τις δόσεις αυτές δεν διενεργείται συμψηφισμός ή παρακράτηση ποσοστού πέραν του πενήντα τοις εκατό τυχόν άλλων απαιτήσεών τους κατά του Δημοσίου, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κ.Ε.Δ.Ε.

4. Στην ρύθμιση της παραγράφου 1, και με τον ίδιο τρόπο καταβολής, μπορεί να υπάγονται και τα χρέη προς το Δημόσιο της παραπάνω κατηγορίας οφειλετών που θα βεβαιώνονται μετά από φορολογικούς ελέγχους ή αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων και θα αφορούν υποχρεώσεις φορολογικών περιόδων μέχρι και 30-06-2007. Για την υπαγωγή των χρεών αυτών στη ρύθμιση του παρόντος νόμου απαιτείται αίτηση του Προέδρου της ενδιαφερόμενης Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε., Τ.Α.Α ή Αθλητικού Σωματείου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., μέσα σε ένα μήνα από τη βεβαίωση των οφειλών αυτών. Μετά την υπαγωγή και των χρεών αυτών αναπροσαρμόζονται τα ποσά των δόσεων που είχαν καθοριστεί αρχικά και καταβάλλεται υποχρεωτικά το σύνολο της διαφοράς, που προκύπτει και αφορά τις ληξιπρόθεσμες δόσεις μέχρι την ημερομηνία καταβολής της δόσης που ακολουθεί την αναπροσαρμογή.

5. Ειδικά για τις υποχρεώσεις των προαναφερομένων οφειλετών που έχουν γεννηθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη μέρα του μήνα δημοσίευσης του νόμου αυτού και δεν έχουν βεβαιωθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., για να υπαχθούν στην παρούσα ρύθμιση πρέπει να υποβληθούν οι αντίστοιχες για κάθε φορολογία δηλώσεις και να καταβληθούν, εφάπαξ με την υποβολή των δηλώσεων αυτών, τα ποσά που προκύπτουν απ' αυτές, χωρίς πρόσθετους φόρους,

πρόστιμα και προσαυξήσεις μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου.

6. Στη ρύθμιση αυτή μπορούν να υπαχθούν και οφειλέτες της ίδιας κατηγορίας που είχαν υπαχθεί στη ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 19 του Ν. 3262/04 (ΦΕΚ 173 Α) είτε την απώλεσαν είτε όχι, ακολουθώντας την ίδια διαδικασία υπαγωγής, και τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας. Τυχόν καταβληθέντα ποσά που αφορούν προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται.

7. Με την τήρηση της ανωτέρω ρύθμισης:

α) Χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας των χρεών προς το Δημόσιο μηνιαίας διάρκειας, εφόσον συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 26 του Ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α).

β) Δεν λαμβάνονται σε βάρος τους ή σε βάρος των συνυπόχρεων προσώπων τα προβλεπόμενα μέτρα κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α), του άρθρου 22 του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α), όπως αυτά ισχύουν σήμερα και των άρθρων 231 έως 243 του Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α), αναστέλλονται δε τα τυχόν ληφθέντα ως άνω μέτρα.

γ) Αναστέλλεται η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης των κινητών ή ακινήτων, με την προϋπόθεση ότι η εκτέλεση αφορά μόνο χρέη που ρυθμίζονται με τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, τα αποδιδόμενα όμως ποσά από αυτές λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται σε άλλες οφειλές που δεν έχουν ρυθμιστεί.

Αν ο οφειλέτης απολέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

8. Απαγορεύεται η διενέργεια μεταγραφών σε Ποδοσφαιρική ή Καλαθοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρεία (Π.Α.Ε. ή Κ.Α.Ε.), Τ.Α.Α. ή αθλητικό σωματείο που για οποιονδήποτε λόγο απολέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

Σε Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες, Τ.Α.Α. ή αθλητικά σωματεία που παραβιάζουν την απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται, για κάθε παράβαση, η ποινή του προστίμου ύψους κατ' ελάχιστον εκατό χιλιάδων

(100.000) ευρώ. Το πρόστιμο επιβάλλεται και εισπράττεται από το όργανο και κατά τη διαδικασία, που προβλέπονται από το άρθρο 77 Α, παράγραφος 6, του ν. 2725/1999, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 24 του ν. 3057/2002.

Η ανωτέρω ποινή επιβάλλεται επίσης και για όσες Α.Α.Ε, Τ.Α.Α ή Αθλητικά Σωματεία έχουν υπαχθεί στην ρύθμιση του άρθρου 19 του ν. 3262/2004 και απωλέσουν για οποιοδήποτε λόγο το ευεργέτημα αυτής.

9. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 77 Α του ν. 2725/1999, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 24 του ν. 3057/2002, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Σε Α.Α.Ε. που καθιοιονδήποτε τρόπο συμμετέχουν σε επαγγελματικά πρωταθλήματα χωρίς να έχουν λάβει το πιστοποιητικό της παρούσας παραγράφου απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η κάθε μεταβίβαση μετοχών σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και δεν χορηγείται από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού η άδεια της παραγράφου 3 του άρθρου 69 του ν. 2725/1999, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του ν. 3057/2002.

Στους παραβάτες της απαγόρευσης του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται οι ποινές της παραγράφου 13 του άρθρου 69 του ν. 2725/1999, όπως αυτό ισχύει».

10. Οι επαγγελματικές ενώσεις ή σύνδεσμοι και οι αθλητικές ομοσπονδίες, που επικυρώνουν τις κατά παράβαση των δύο προηγούμενων παραγράφων ή της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Ν. 3262/2004, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 3479/2006 (ΦΕΚ 152 Α) συντελούμενες εγγραφές ή μετεγγραφές ή εκδίδουν τα αντίστοιχα δελτία αθλητικής ιδιότητας ή δέχονται στις διοργανώσεις τους Α.Α.Ε. που στερούνται του εκδιδόμενου από την Ε.Ε.Α. πιστοποιητικού συμμετοχής τιμωρούνται, για κάθε παράβαση, με το πρόστιμο και κατά την διαδικασία επιβολής και εισπράξης που προβλέπονται στο άρθρο 77 Α παρ. 6 του Νόμου 2725/1999 (ΦΕΚ 121 Α) όπως τούτο προστέθηκε με το άρθρο 24 του Νόμου 3057/2002 (ΦΕΚ 239 Α), και με κατ' ελάχιστον πρόστιμο ύψους 100.000 ευρώ, επιφυλασσομένων των διατάξεων των άρθρων 28 παρ. 2 του Ν. 2725/1999 και 29 παρ. 7 του Ν. 3479/2006, τα δε μέλη του Δ.Σ. αυτών, τα οποία λαμβάνουν τις σχετικές αποφάσεις, εκκρίπουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους, τούτου διαπιστωμένου κατά την διαδικασία του άρθρου 3 παρ. 7 του Ν. 2725/1999.

11. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στην παράγραφο 3 το ευεργέτημα

της ρύθμισης απόλυται εφόσον η υπόχρεη Α.Α.Ε. ή το Τ.Α.Α ή το Αθλητικό Σωματείο δεν καταβάλει τους φόρους που κατά τις ισχύουσες διατάξεις οφείλονται από αυτούς, καθώς και τους φόρους που παρακρατούνται, ανεξάρτητα από τον χρόνο βεβαίωσής τους, καθώς επίσης και όταν δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις για καταβολή ασφαλιστικών εισφορών, καταβολή του προβλεπομένου στο άρθρο 9 παρ. 1 περ. β' του Νόμου 423/1976 ποσοστού 15% επί των ακαθαρίστων εισπράξεων των αγώνων της στα εθνικά στάδια, όπου αυτοί τελούνται, καταβολή του προβλεπομένου στο άρθρο 41 παρ. 4 του Ν. 2725/1999, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3057/2002 ποσοστού 5% επί του αντιτίμου των εισιτηρίων της στα ασφαλιστικά ταμεία του αστυνομικού προσωπικού, καταβολή του προβλεπόμενου στο άρθρο 71 παρ. 3 περ. β' του Ν. 2725/1999 ποσοστού 10% των καθαρών κατά χρήση εισπράξεων της εταιρείας από αγώνες, καθώς και για καταβολή του προβλεπόμενου στο άρθρο 33 παρ. 1 του Ν. 2800/2000 (ΦΕΚ 247 Α) ποσοστού 10% επί των εσόδων τους από τα τηλεοπτικά δικαιώματα για την μετάδοση των αγώνων τους στο Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως. Ο έλεγχος για την εκπλήρωση των παραπάνω υποχρεώσεων γίνεται ανά δίμηνο από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, η οποία συντάσσει σχετική έκθεση περί της απώλειας του ευεργετήματος της ρύθμισης για τους λόγους αυτούς και την διαβιβάζει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

12. Η απώλεια του ευεργετήματος της ρύθμισης για τους λόγους της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί λόγο έκπτωσης από το αξίωμά τους των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 118 Α παρ. 4 του Ν. 2725/1999, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 20 του Ν. 3479/2006, η οποία διαπιστώνεται με την διαδικασία του άρθρου 3 παρ. 7 του Ν. 2725/1999.

13. α. Οι απαιτήσεις των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών (Ελλήνων και Αλλοδαπών) κατά της Π.Α.Ε. ΑΡΗΣ που έχει υπαχθεί στο άρθρο 44 του Ν. 1892/1990, όπως ισχύει, οι οποίοι δεν συμφώνησαν στην υπαγωγή αυτή και των οποίων οι απαιτήσεις έχουν επιδικαστεί είτε με τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις είτε με τελεσίδικες αποφάσεις των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών της Ε.Π.Ο. ή της πρώην Ε.Π.Α.Ε. του άρθρου 95 του Ν. 2725/1999, όπως ισχύει, καθώς και οι απαιτήσεις των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών (Ελλήνων και Αλλοδαπών) της Π.Α.Ε. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ, η οποία λύθηκε και τέθηκε σε εκκαθάριση, και οι οποίες προκύπτουν κατά

τα ανωτέρω, θα ικανοποιηθούν οι μεν απαιτήσεις των ποδοσφαιριστών της Π.Α.Ε. ΑΡΗΣ μέχρι του χρηματικού ποσού των 4.177.000 Ευρώ, οι δε απαιτήσεις των ποδοσφαιριστών της Π.Α.Ε. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ μέχρι του χρηματικού ποσού των 664.153 Ευρώ από τον Κρατικό προϋπολογισμό μέσω του Πανελληνίου Συνδέσμου Αμειβομένων Ποδοσφαιριστών (Π.Σ.Α.Π.).

β. Η καταβολή από τον Π.Σ.Α.Π. προς τους ποδοσφαιριστές της προηγούμενης περιπτώσεως θα είναι αναλογική με βάση τις επιδικασθείσες απαιτήσεις τους και θα πραγματοποιηθεί σε τέσσερις (4) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

γ. Ο τρόπος και ο χρόνος εκταμίευσης των ποσών αυτών προς τον ΠΣΑΠ, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμοδίου για θέματα Αθλητισμού Υφυπουργού.

14. Στους δώδεκα (12) καλαθοσφαιριστές, που συμμετείχαν στην αποστολή της Εθνικής Ομάδας Καλαθοσφαίρισης, η οποία κατέκτησε την δεύτερη θέση του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος Καλαθοσφαίρισης Ανδρών 2006, καταβάλλεται εφάπαξ και ισομερώς και κατά παρέκκλιση των άρθρων 31 και 34 του ν. 2725/1999, όπως αυτά ισχύουν, το συνολικό ποσό των δύο εκατομμυρίων ογδόντα οκτώ χιλιάδων (2.088.000) ευρώ. Στον προπονητή και στον βοηθό προπονητή καταβάλλεται, αντίστοιχα, ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) και πενήντα τοις εκατό (50%) από το ποσό επιβράβευσης, που αντιστοιχεί σε κάθε καλαθοσφαιριστή.

Στους δύο βοηθούς προπονητή, στον γυμναστή, στον ιατρό, στους δύο φυσιοθεραπευτές και στον φροντιστή, καταβάλλεται επίσης συνολικά το πενήντα τοις εκατό (50%) από το ποσό επιβράβευσης, που αντιστοιχεί σε κάθε καλαθοσφαιριστή.

Για την ως άνω αιτία ουδεμία άλλη οικονομική παροχή καταβάλλεται από το Δημόσιο.

Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό της Γ.Γ.Α. και καταβάλλεται με τακτικά χρηματικά εντάλματα, που ελέγχονται από την Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Πολιτισμού.

19. Π.Δ. 90/2007 (ΦΕΚ 107/Α/2007)**Σύσταση Διεύθυνσης Ποιότητας και Αποδοτικότητας και Τμήματος Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρίες στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού του Υπουργείου Πολιτισμού****Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Του άρθρου 6 και 12 παρ. 10 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44/Α'), «Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους, μέτρηση της αποδοτικότητας και άλλες διατάξεις».
- β) Του άρθρου 20 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107/Α'), «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις»
- γ) Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ/τος 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α').

2. Την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/2/6139/2004 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (ΦΕΚ 527/Β'), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 17398/13.9.2005 (ΦΕΚ 1284/Β'), όμοια απόφαση.

3. Την υπ' αριθμ. 37930/ΔΙΟΕ1264/14.10.2005 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών» (ΦΕΚ 1432/Β'), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 5733/ΔΙΟΕ179/9.2.2006 (ΦΕΚ 204/Β'), όμοια απόφαση.

4. Την υπ' αριθμ. 509/8.3.2006 (ΦΕΚ 282/Β'), απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Πολιτισμού, «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Πολιτισμού».

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος προκαλείται δαπάνη σε

βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, ύψους 3.600,00 Ευρώ ετησίως, περίπου, η οποία θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού (ε.φ. 21-610, ΚΑΕ 0200).

6. Την υπ' αριθμ. Δ29/2007 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση των Υφυπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σύσταση Διεύθυνσης Ποιότητας και Αποδοτικότητας

Στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού συνιστάται Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας, η οποία υπάγεται στην Γενική Διεύθυνση Αθλητισμού, που συστήθηκε με το π.δ. 26/1991, «Σύσταση Γενικών Διευθύνσεων στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού» (ΦΕΚ 9/Α'). Η Διεύθυνση αυτή είναι αρμόδια για τη μέτρηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, την εκτίμηση των αποτελεσμάτων και τη διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων για την ποιοτική βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού καθώς και των εποπτευομένων από αυτή φορέων. Επίσης, είναι αρμόδια για το συντονισμό των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτή, σε σχέση με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 2

Διάρθρωση - Αρμοδιότητες

1. Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα Τμήματα α) Ερευνών και Μετρήσεων Αποδοτικότητας και

β) Τεκμηρίωσης και Καλύτερων Πρακτικών, που συνιστώνται με το παρόν διάταγμα καθώς και

γ) από το Τμήμα Απλούστευσης Διαδικασιών, που προβλέπεται από το άρθρο 10 του π.δ. 77/1985 «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού» (ΦΕΚ 28/Α').

2. Τα Τμήματα της Δ/νσης Ποιότητας και Αποδοτικότητας έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α. Τμήμα Ερευνών και Μετρήσεων Αποδοτικότητας,

α.α.) την εφαρμογή συστημάτων και μεθόδων μέτρησης αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιακών μονάδων της

- Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού καθώς και των εποπτευόμενων από αυτή φορέων, σε συνεργασία με την Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
- α.β.) τη διεξαγωγή ερευνών αποδοτικότητας των υπηρεσιακών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού καθώς και των εποπτευόμενων από αυτή φορέων.
- α.γ.) τον προσδιορισμό, σε συνεργασία με την Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, δεικτών μέτρησης αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας και ποιότητας και την προώθηση της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 5 παρ. 4 του ν. 3230/2004 (ΠΕ 112/2005) του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού Υπουργού, προκειμένου, όπως υπαγορεύεται από το εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο, να εξειδικεύονται περαιτέρω οι γενικοί και να ορίζονται οι ειδικοί δείκτες, να καθορίζεται ο τρόπος της μέτρησης, η περιοδικότητα της μέτρησης και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.
- α.δ.) την εφαρμογή πολιτικών για την συγκριτική επίδοση των υπηρεσιακών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού καθώς και των εποπτευόμενων από αυτή φορέων, σε συνεργασία με την Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
- α.ε.) τη διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων για την βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιακών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού καθώς και των εποπτευόμενων από αυτήν φορέων, ώστε να ανταποκρίνονται πληρέστερα στις ανάγκες των πολιτών,
- α.στ.) την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των πιο πάνω προτάσεων,
- α.ζ.) την εισήγηση των αναγκαίων μέτρων για την καθιέρωση συστημάτων διοίκησης ολικής ποιότητας και διαδικασιών αυτοαξιολόγησης (κοινό πλαίσιο αξιολόγησης, διαδικασίες πιστοποίησης βάσει ISO),

- α.η.) τη σύνταξη εκθέσεων αποτελεσμάτων για τις επιμέρους αξιολογήσεις,
- α.θ.) τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης απολογισμού των αποτελεσμάτων λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, η οποία υποβάλλεται στον οικείο Υφυπουργό και τον Υπουργό Πολιτισμού και συγχρόνως διαβιβάζεται στην Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
- β. Τμήμα Τεκμηρίωσης και Καλύτερων Πρακτικών,
- β.α.) τη συλλογή στοιχείων και δεδομένων που αναφέρονται στην αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα και ποιότητα των υπηρεσιακών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού καθώς και των εποπτευομένων από αυτήν φορέων,
- β.β.) τη παρακολούθηση της εξέλιξης και επεξεργασίας των ανωτέρω στοιχείων, καθώς και στην προώθηση της ενημέρωσης με κάθε πρόσφορο μέσο,
- β.γ.) την συνεργασία με άλλα κέντρα τεκμηρίωσης, τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού, για την βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών,
- β.δ.) τον εντοπισμό των καλύτερων πρακτικών σε θέματα αρμοδιότητας της Γ.Γ.Α. σε συνεργασία με την Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,
- β.ε.) την συμμετοχή σε διαδικασίες βράβευσης, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του αρμόδιου Υφυπουργού Πολιτισμού και μετά από συνεργασία με την Διεύθυνση Ποιότητας και αποδοτικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
- γ. Τμήμα Απλούστευσης Διαδικασιών,
- γ.α.) την μελέτη, υπόδειξη και παρακολούθηση εφαρμογής μέτρων για την απλούστευση γραφειοκρατικών τύπων και διαδικασιών και για την κατάργηση περιττών διατυπώσεων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες,
- γ.β.) το καθορισμό σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, των δι-

- καιολογητικών που κατά περίπτωση απαιτείται να υποβάλλουν οι συναλλασσόμενοι με τη διοίκηση πολίτες,
- γ.γ.) την μελέτη των χρησιμοποιούμενων εντύπων και την εκπόνηση εισηγήσεων για την βελτίωση και τυποποίησή τους. Την σχεδίαση νέων απλουστευμένων εντύπων, ιδιαίτερα των απαραίτητων στις συναλλαγές των πολιτών με τις υπηρεσίες.
- γ.δ.) την μελέτη και εισήγηση μέτρων για την καθιέρωση προσφορότερων μεθόδων εργασίας για την ταχύτερη διεκπεραίωση των διοικητικών ενεργειών.
- γ.ε.) την εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας
- γ.στ.) τη παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα της μηχανογράφησης (πλην του υλικού αυτόματης επεξεργασίας στοιχείων), την έρευνα της αγοράς και την τήρηση στοιχείων για τις τεχνικές προδιαγραφές και τις δυνατότητες των μηχανημάτων γραφείου και την εκπόνηση εισηγήσεων για τον εκσυγχρονισμό του μηχανικού εξοπλισμού.
- γ.ζ.) την μέριμνα για την εκκαθάριση και μικροφωτογράφιση των αρχείων των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.
- γ.η.) την μελέτη, υπόδειξη και παρακολούθηση εφαρμογής μέτρων για την διευκόλυνση της επικοινωνίας των πολιτών με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού,
- γ.θ.) την μέριμνα για την έκδοση και διάθεση ενημερωτικών φυλλαδίων και οδηγιών σχετικά με θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού,
- γ.ι.) την μέριμνα για την απλούστευση της διατύπωσης των εγγράφων που απευθύνονται προς τους πολίτες,
- γ.ια.) την μέριμνα για την αναγραφή σε όλα τα έγγραφα, που αφορούν σε δυσμενείς για τους πολίτες διοικητικές ενέργειες των διοικητικών και ένδικων μέσων προστασίας τους,
- γ.ιβ.) την μέριμνα για την έγκαιρη εξέταση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των παραπόνων που υποβάλλονται από τους πολίτες,
- γ.ιγ.) την μέριμνα για την προσφορότερη πληροφόρηση των πολιτών,
- γιδ) την μέριμνα για την λειτουργία τηλεφωνικού κέντρου παροχής πληροφοριών προς του πολίτες για θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου ή τη σύνδεση με το Κέντρο Διοικητικών Πληροφοριών,

3. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Απλούστευσης Διαδικασιών ασκούνται και για τα εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού νομικά πρόσωπα, εφόσον δεν έχουν αντίστοιχη υπηρεσιακή μονάδα. Επίσης, στις αρμοδιότητές του ανήκει, η ευθύνη της εισαγωγής στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού των αναγκαίων για τις εργασίες του Τμήματος στοιχείων καθώς και η ευθύνη της χρήσης των δυνατοτήτων που προσφέρει ο μηχανογραφικός εξοπλισμός της Γ.Γ.Α. στη μικροκλίμακα του Τμήματος, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Τμήματος Ηλεκτρονικής Επεξεργασίας Στοιχείων.

Άρθρο 3

Σύσταση Τμήματος Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρίες

1. Στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού συνιστάται Τμήμα Διευκόλυνσης Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), το οποίο υπάγεται στη Διεύθυνση Μελετών Αθλητικών Έργων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6 του π.δ. 77/1985.

2. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Διευκόλυνσης Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρίες είναι οι εξής:

- α) Η καταγραφή των υφιστάμενων προβλημάτων προσβασιμότητας και η πρόταση διευκολύνσεων για τα ΑμεΑ (υπαλλήλους και εξυπηρετούμενους πολίτες), στους χώρους που αναπτύσσουν την δραστηριότητά τους οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή οι εποπτευόμενοι από αυτή φορείς οι οποίοι δεν έχουν συστήσει μονάδα για ΑμεΑ.
- β) Η μελέτη και εισήγηση των αναγκαίων διοικητικών και νομοθετικών μέτρων εκτέλεσης έργων εξασφάλισης της προσβασιμότητας και λοιπών διευκολύνσεων των πιο πάνω ατόμων, όπως της εύκολης προσέγγισης (χώροι στάθμευσης, πεζοδρόμια), εισόδου και κίνησης των κτιρίων που λειτουργούν υπηρεσίες και φορείς αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (θύρες, διάδρομοι, ανελκυστήρες), δημιουργίας των απαραίτητων προϋποθέσεων για την ανεμπόδιστη εξυπηρέτηση από τους αρμόδιους υπαλλήλους, με συμβατικές και σύγχρονες μεθόδους (κατάλληλες θυρίδες συναλλαγής, εξυπηρέτηση από ένα σημείο, πρόσβαση σε εφαρμογές ηλεκτρονικής διοίκησης για

- πληροφόρηση και εξυπηρέτηση), και για την διευκόλυνσή τους στη χρήση των ψυκτών νερού, των τηλεφώνων για το κοινό και διαμόρφωση χώρων υγιεινής.
- γ) Η προώθηση, κατεύθυνση και συντονισμός των ενεργειών, καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των εκτελούμενων έργων, για την εφαρμογή των πιο πάνω μέτρων και την άμεση συμμόρφωση προς τις υφιστάμενες υποχρεώσεις που προβλέπονται από σχετικές διατάξεις.
- δ) Η σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών (όπως για την διαμόρφωση κτιρίων και την προμήθεια εξοπλισμού), τεχνικών δελτίων έργου, αρχιτεκτονικών και λοιπών μελετών, επιχειρησιακών προγραμμαμάτων δράσης και προϋπολογισμού δαπάνης, για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων προσβασιμότητας και λοιπών διευκολύνσεων των Ατόμων με Αναπηρίες, στους χώρους που αναπτύσσουν την δραστηριότητά τους υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή των εποπτευόμενων από αυτήν φορέων.
- ε) Η μέριμνα για πρόσβαση και εξυπηρέτηση των ΑμεΑ σε κτίρια, αθλητικές εγκαταστάσεις και περιβαλλόντων χώρων, στα οποία προγραμματίζονται αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις τη διοργάνωση των οποίων διάφοροι φορείς ζητούν από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή εισηγούνται για τη χρηματοδότησή τους.
- στ) Η παρακολούθηση των εξελίξεων της τεχνολογίας και της νομοθεσίας στα πιο πάνω θέματα και η μέριμνα για την εισαγωγή και εφαρμογή από τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και των εποπτευόμενων φορέων, ανάλογων μεθόδων και πρακτικών.
- ζ) Η συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με άλλους φορείς στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό,
- για την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, στοιχείων, τεχνογνωσίας και την αμοιβαία συνδρομή στα παραπάνω θέματα.
 - Για την ανάπτυξη προσβάσιμων κέντρων πληροφόρησης των παραπάνω ατόμων, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των υπαλλήλων της Περιφέρειας και των πολιτών στην κατανόηση των αναγκών και των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία.
 - Για την κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας που αφορά στα άτομα αυτά.

Άρθρο 4

Προϊστάμενοι Οργανικών Μονάδων

1. Στην Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας προΐσταται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΠΕ Οικονομολόγων ή ΠΕ Μηχανικών ή ΠΕ Πληροφορικής. Σε περίπτωση έλλειψης υπαλλήλων από τους πιο πάνω κλάδους, μπορεί να προΐσταται υπάλληλος οποιουδήποτε κλάδου κατηγορίας ΠΕ. Στα Τμήματα της Διεύθυνσης προϊστανται μόνιμοι υπάλληλοι οποιουδήποτε κλάδου κατηγορίας ΠΕ.

2. Στο Τμήμα Προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρίες προΐσταται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΠΕ Μηχανικών ή ΠΕ Κοινωνικών Επιστημών ή ΠΕ Ψυχολόγων. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν υπάλληλοι από τους παραπάνω κλάδους μπορούν να προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ προερχόμενοι από ομώνυμους ή αντίστοιχους με τους πιο πάνω κλάδους.

3. Στις συνιστώμενες, με τον παρόν προεδρικό διάταγμα, υπηρεσιακές μονάδες τοποθετούνται ήδη υπηρετούντες υπάλληλοι στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

Άρθρο 5

Το άρθρο 10 του π.δ. 77/1987 «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού» (ΦΕΚ 28/Α'), καταργείται.

Επίσης, καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στο Υφυπουργό Πολιτισμού αναθέτουμε την δημοσιότητα και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 10 Μαΐου 2007

Γ. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Με δεδομένο τον επί χρόνια περιορισμό, αν όχι αποκλεισμό, της νομολογίας των οργάνων απονομής της Αθλητικής Δικαιοσύνης από τα φώτα της επιστημονικής δημοσιότητας, θα προχωρήσουμε από την θέση αυτή στην δημοσίευση αποφάσεων όχι μόνο των ποινικών - πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων όλων των βαθμών που αφορούν υποθέσεις με αθλητικό περιεχόμενο, αλλά, κυρίως, και των «δικαιοδοτικών» οργάνων του αθλητικού χώρου, όπως του ΑΣΕΑΔ, της ΕΦΠΠ, των πειθαρχικών οργάνων, των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών κ.λ.π.. Παράλληλα, στο μέτρο του δυνατού θα δημοσιεύουμε αποφάσεις διεθνούς αθλητικού ενδιαφέροντος και περιεχομένου όπως αυτές του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), της Επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων με πρακτικό ενδιαφέρον για τον Ελληνικό Αθλητισμό. Οι αποφάσεις θα δημοσιεύονται χωρίς να παρατίθενται τα ονόματα των φυσικών προσώπων που αναφέρονται σε αυτές.

24. Εφ. Αθηνών 118/2005

Πρόεδρος: Θεοχάρης Μπίρπος

Μέλη: Πάνος Πετρόπουλος, Ηλέκτρα Παλούκη

Εισηγητής: Πάνος Πετρόπουλος

**Αθλητική Ομοσπονδία. Τριτανακοπή. Λόγος δημοσίου συμφέροντος.
Άκυρη η σύσταση δεύτερης ομοσπονδίας στον ίδιο κλάδο άθλησης
από σωματεία που δεν έχουν υπαχθεί στην ήδη λειτουργούσα.**

Επειδή, ως εσημειώθη, κατά μεν την διάταξιν του άρθρου 583 ΚΠολΔ αν κάποιος δεν έλαβε μέρος ή δεν προσεκλήθη εις δικαστικήν ή εξώδικον πράξιν, η οποία του προκαλεί βλάβην ή θέτει εις κίνδυνον τα έννομα συμφέροντά του, δύναται να ασκήση ανακοπήν κατά της πράξεως αυτής, κατά δε το άρθρον 586 παρ. 1 ΚΠολΔ υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 583 δύναται να ασκηθή ανακοπή κατά της οριστικής αποφάσεως η οποία εξεδόθη μεταξύ άλλων. Η τριτανακοπή, ορίζει το άρθρον 587 ΚΠολΔ, εισάγεται εις το δικαστήριον το οποίον εξέδωσεν την προσβαλλομένην απόφασιν και παρεμπιπτόντως εις το δικαστήριον εις το οποίο εκκρεμεί η κύρια δίκη, αν το δικαστήριον αυτό είναι ισόβαθμον ή ανώτερον εκείνου το οποίον εξέδωσεν την προσβαλλομένην απόφασιν. Από τον συνδυασμόν των διατάξεων αυτών προς τη διάταξιν του άρθρου 773 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι όλες οι αποφάσεις των δικαστηρίων της ουσίας είναι δεκτικές τριτανακοπής, χωρίς καθόλου να επιδρά εις αυτό το είδος της διαδικασίας κατά την οποίαν εξεδόθησαν ή ο χαρακτήρ της εκδοθείσης αποφάσεως ή η φύσις του επιδίκου αντικειμένου, διότι η αρχή εις την οποίαν βασιίζεται η ανακοπή τρίτου έχει εφαρμογήν εις όλα αδιακρίτως τα είδη των διαδικασιών. (ΕΑ 1910/1992 Δνη 36, 1580. Δνη 35, 623). Άλλωστε και κατά την ανωτέρω διάταξιν του άρθρου 741 ΚΠολΔ, τα άρθρα 1 έως 590 ΚΠολΔ εφαρμόζονται και κατά την διαδικασίαν της εκουσίας δικαιοδοσίας (των άρθρων 743 έως 781 ΚΠολΔ), εκτός αν είναι αντίθετα προς ειδικές διατάξεις ή δεν προσαρμόζονται εις την διαδικασίαν αυτήν...

Επειδή η νομοθετική ρύθμισις δια την αναγνώρισιν μίας μόνον υπερκειμένης ενώσεως ή ομοσπονδίας δι' έκαστον κλάδον αθλήσεως δεν αντιτίθεται

προς το ατομικόν δικαίωμα του συνεταιριζέσθαι. Αυτό επιβάλλεται εκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, προκειμένου να αποφευχθή η ίδρυσις περισσότερων ομοσπονδιών δι' έκαστον κλάδον αθλήσεως, πράγμα το οποίον θα επέφερε σύγχυσιν, δυσλειτουργίαν και δυσχέρειες εις την άσκησιν από τα αρμόδια κρατικά όργανα ορθής αθλητικής πολιτικής, αφού η υπάρχουσα δι' έκαστον κλάδον αθλήσεως ομοσπονδία είναι υπεύθυνος δια την καλλιέργειαν και ανάπτυξιν του αθλήματος της αρμοδιότητός της. Εφ' όσον λοιπόν δι' ένα κλάδον αθλήσεως έχει συσταθή από τα οικεία σωματεία-μέλη ομοσπονδία, δεν επιτρέπεται να συσταθή νέα άλλη ομοσπονδία από άλλα σωματεία τα οποία δεν έχουν υπαχθή εις την πρώτην με αντικείμενον τον ίδιον κλάδον αθλήσεως. Αν παρά ταύτα συσταθή νέα, δευτέρα, ομοσπονδία, παρέχεται η δυνατότης εις την προϋφισταμένην και ήδη λειτουργούσαν ομοσπονδίαν να ζητήση δια τριτανakoπήs την ακύρωσιν της δικαστικής αποφάσεως η οποία ανεγνώρισεν την δευτέραν ομοσπονδίαν του ίδιου κλάδου αθλήσεως...

Εις το άνω άρθρον 3 ως επίσημος αθλητικός αγών ορίζεται αυτός ο οποίος διοργανούται από την οικείαν αθλητική ομοσπονδίαν (σημ. σύνταξης: άρθρο 3 παρ.4 Ν.2725/1999). Εξ άλλου κατά την διάταξιν του άρθρου 19 του άνω Ν 2725/1999 «1. Αθλητική ομοσπονδία είναι η ανώτατη οργάνωση αθλητικών σωματείων ή αθλητικών ενώσεων (νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου) που καλλιεργούν το ίδιο άθλημα ή κλάδο άθλησης, έχει σκοπό την καλλιέργεια και την ανάπτυξή του σε όλη τη χώρα και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 και επόμενο του Αστικού Κώδικα. 2. Για κάθε άθλημα ή κλάδο άθλησης επιτρέπεται η σύσταση μίας (1) μόνο ομοσπονδίας για όλη τη χώρα. Η ομοσπονδία εκπροσωπεί το άθλημα διεθνώς, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς της οικείας διεθνούς αθλητικής ομοσπονδίας και την Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (Δ.Ο.Ε.) και η έδρα της ορίζεται από το καταστατικό της.»...

Επειδή δια της εφ' ηs εξεδόθη η εκκαλούμενη από 16.2.2004 τριτανakoπήs η εδρεύουσα εις Αθήνας εφεσίβλητος αθλητική ομοσπονδία υπό την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ - ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ (Ε.Ο.Ο.Α.)» εξέθετεν ότι έχει αναγνωρισθή ως η επίσημος αθλητική ομοσπονδία η οποία αντιπροσωπεύει τα αθλήματα της ορειβασίας και αναρριχήσεως εις την Ελλάδα, ότι δια της τριτανakoπομένηs υπ' αριθ. 6903/2003 οριστικής αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία εξεδόθη κατά τη διαδικασίαν της εκουσίας δικαιοδοσίας, εγένετο δεκτή η αίτησις δια την τροποποίησιν του καταστατικού της ομοσπονδίας υπό την (νέαν) επωνυμίαν «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΩΝ ΕΚΔΡΟΜΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΞΕΝΩΝΩΝ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Φ.Ο.Ε.Σ.Ε. - Ο.Ξ.Ν.Ε.)», η οποία εδρεύει εις Αθήνας δια της οποίας εκρίθη νόμιμος η τροποποίησις του καταστατικού της καθ' ης η τριτανακοπή, δια της οποίας ετροποποιήθη η επωνυμία, η σφραγίς και οι σκοποί της, μεταξύ των οποίων ορίζεται πλέον ρητώς η μέριμνα δια την ανάπτυξιν αθλημάτων, η οποία θα επιτευχθή με την οργάνωσιν και ενίσχυσιν αθλητικών και αγωνιστικών δραστηριοτήτων και αγώνων αναρριχήσεως και άλλων. Με την επίκλησιν ότι η προυβαλλομένη απόφασις έσφαλεν και ότι ευλόγως δημιουργείται εις τους τρίτους σύγχυσις, σχετικώς με το ποία ομοσπονδία είναι η επίσημος και κατά συνέπεια βλάβη των εννόμων συμφερόντων της, εξήτησεν την ακύρωσιν της τριτανακοπτομένης αποφάσεως...

Δια των πρώτου, τρίτου και τετάρτου λόγων εφέσεως, ως εκτιμώνται, πλήττεται η εκκαλουμένη διότι εσφαλμένως ηρμήνευσεν και εφήρμοσεν τον νόμον και εδέχθη ότι απαγορεύεται εις την εκκαλούσαν να περιλάβη εις το καταστατικόν της την διοργάνωσιν αθλητικών αγώνων αναρριχήσεως και ορειβασίας εν στενή εννοία, ως όντως δέχεται ότι δικαιούται η ανεγνωρισμένη εφεσίβλητος, αντί να δεχθή ότι η εκκαλούσα ως μη υπαγομένη εις την Γενικήν Γραμματείαν Αθλητισμού, δεν δικαιούται μεν να οργανώνη επισήμους δικαιούται όμως να οργανώνη εσωτερικούς αγώνες. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθή ως μη νόμιμος διότι κατά τα προεκτεθέντα η περίληψις εις το καταστατικόν και ετέρας πλην της επισήμου ομοσπονδίας της δυνατότητος διενεργείας αθλητικών αγώνων δεν επιτρέπεται...

Δια του από 1.2.2003 πρακτικού της Γενικής Συνελεύσεως απεφασίσθη η τροποποίησις της επωνυμίας, του καταστατικού και της σφραγίδος της εκκαλούσης και δη να φέρη η ομοσπονδία την επωνυμίαν «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΩΝ ΕΚΔΡΟΜΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΞΕΝΩΝΩΝ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Φ.Ο.Ε.Σ.Ε. - Ο.Ξ.Ν.Ε.)» και μεταξύ των σκοπών της και των μέσων, δια των οποίων αυτοί θα επιτευχθούν, ωρίσθη ρητώς εις το άρθρον 4 του από 1.2.2003 καταστατικού της καθ' ης ότι οι σκοποί της Ομοσπονδίας θα επιτευχθούν και με την οργάνωσιν και ενίσχυσιν φυσιολατρικών και λαογραφικών εορτών και εκθέσεων, πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και γενικώς πνευματικών εκδηλώσεων, καθώς και αθλητικών και αγωνιστικών εκδηλώσεων, ως χιονοδρομιών, αγώνων βάδην, αναρριχήσεως, ιστιοπλοΐας, καταδύσεων κλπ., συναφών προς τον εκδρομισμόν, την ορειβασίαν και το χειρσαΐον και θαλάσσιον τουρισμόν.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις έγιναν δεκτές δια της υπ'αριθμ.6903/2003 τριτανακοπτομένης απόφασης του άνω πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, η οποία τις έγκρινε νομίμως με βάση τις διατάξεις του ΑΚ και του Ν 1264/1982.

Όμως ως σαφώς προκύπτει από τις άνω διατάξεις της αθλητικής νομοθεσίας, μια μόνον ομοσπονδία δύναται να αναγνωρισθή, δι' αυτό το άθλημα, και επειδή απεδείχθη ότι η τριτανακόπτουσα είναι η επίσημος ομοσπονδία δια τα αθλήματα της αγωνιστικής ορειβασίας και αναρριχήσεως, η καθ' ης δεν επιτρέπεται να συμπεριλάβη εις το καταστατικόν της την διενέργειαν αθλητικών αγώνων.

Ο ισχυρισμός δε της εκκαλούσης, ότι δεν πρόκειται δι' επισήμους αθλητικούς αγώνες αλλά δι' εσωτερικούς αγώνες μεταξύ των μελών της - σωματείων, δεν ασκεί επιρροήν, καθόσον αυτή η διάκρισις δεν προκύπτει από το εν λόγω καταστατικόν.

Περαιτέρω απεδείχθη ότι ωρισμένα ανεγνωρισμένα σωματεία, ως ο «Σύλλογος Ελλήνων Ορειβατών Θεσσαλονίκης», ο «Πεζοπορικός Όμιλος Αθηνών», ο «Σύνδεσμος Φυσιολατρών Ορειβατών Σκακιστών Πειραιά Ο Κρουστάλλης» και ο «Σύλλογος Ελλήνων Ορειβατών Κατερίνης» αποτελούν μέλη και των δύο ομοσπονδιών και κατά συνέπειαν, εις πάσαν περίπτωση, ευλόγως δύναται να δημιουργηθεί σύγχυσις εις τους τρίτους εάν και οι δύο ομοσπονδίες προβαίνουν εις την διενέργειαν αθλητικών αγώνων, αποδειχθέντος και εκ του λόγου τούτου του εννόμου συμφέροντος της τριτανακοπούσης προς άσκησιν της τριτανακοπής.

Συνεπώς η τριτανακοπτομένη απόφασις η οποία ενέκρινεν το κατά τροποποίησιν καταστατικόν της εκκαλούσης, αντί, λόγω της απαγορευμένης προβλέψεως οργανώσεως των άνω αθλητικών αγώνων να το απορρίψη εν όψει των άνω αποδειχθέντων βάσει των άνω διατάξεων του Ν. 2725/1999 έσφαλεν, καθ' όσον δεν εφήρμοσεν την άνω αθλητικήν νομοθεσίαν και δεν ηρεύνησεν την αίτησιν με βάση τις προϋποθέσεις του Ν 2725/1999.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων

Δέχεται τύποις και απορρίπτει κατ' ουσίαν την έφεσιν...

Κρίθηκε, αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 7 Ιανουαρίου 2005 και δημοσιεύτηκε στο ακροατήριό του, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, χωρίς να παρίσταται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοί τους δικηγόροι στις 13 Ιανουαρίου 2005.

25. ΑΣΕΑΔ 4/2007 (Τμήμα Β)

Πρόεδρος: Νικόλαος Διακονικολάου

Μέλη: Ανδρέας Ξένος, Στέφανος Στεφανόπουλος, Χαρίκλεια Δελλοπούλου

Εισηγήτρια: Μαρουσώ Καλαντζή

Ε.Ο.Μπριτζ. Πειθαρχικό παράπτωμα η απρεπής συμπεριφορά προς μέλη και όργανα της ομοσπονδίας. Η γραπτή εναντίον τους καταγγελία στην Γ.Γ.Α. δεν προστατεύεται από «το δικαίωμα του αναφέρεσθαι».

Με την υπό κρίση από 31 Οκτωβρίου 2006 προσφυγή, ζητείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 3/19.10.2006 απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου της καθής Ελληνικής Ομοσπονδίας ΜΠΡΙΤΖ (ΕΟΜ), με την οποία επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα παίκτη-αθλητή του μπριτζ η ποινή (κατά πλειοψηφία 2-1) της επτάμηνης αφαίρεσης του αγωνιστικού του δελτίου, για απρεπή συμπεριφορά προς το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΟΜ, πειθαρχικό παράπτωμα που φέρεται να τελέστηκε από αυτόν εξακολουθητικά, στην Αθήνα: α) στις 22 Δεκεμβρίου 2004, όταν δηλαδή απέστειλε στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού μία έγγραφη αναφορά, με την οποία κατήγγειλε την καθής Ομοσπονδία για " παρατυπίες και παρανομίες σε βάρος του", β) στο φύλλο με αριθμό 4 μηνός Μαΐου 2005 της εφημερίδας "Το βήμα του Μπριτζ", στην οποία δημοσίευσε στη σελίδα 3, ένα ανυπόγραφο άρθρο με τίτλο "φάγε, πίε και ευφραίνου", με συκοφαντικούς ισχυρισμούς σε βάρος των μελών του Δ.Σ. της ΕΟΜ και γ) στο φύλλο με αριθμό 7, μηνός Σεπτεμβρίου 2005 της ίδιας ως άνω εφημερίδας, στην οποία δημοσίευσε στη σελίδα 4, ένα ανυπόγραφο άρθρο με τίτλο " Πέφτουν τα προσωπεία", με συκοφαντικούς ισχυρισμούς σε βάρος του προέδρου της ΕΟΜ ...

Σύμφωνα με τον Πειθαρχικό Κανονισμό της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΜΠΡΙΤΖ (Ε.Ο.Μ.), (εγκριθέντα με την υπ' αριθμ. 11597/18.3.05 απόφαση του Υφυπουργού Αθλητισμού) και συγκεκριμένα κατά τις διατάξεις

του άρθρου 4 παρ. 1, 2, 3 εδ. 8, «Πειθαρχικό παράπτωμα θεωρείται κάθε ενέργεια ή παράλειψη μέλους, αθλητή, παίκτη..., δασκάλου - καθηγητή μπριτζ, διαιτητή..., αντίθετη προς την αθλητική Νομοθεσία, τη Φίλαθλη ιδέα, το καταστατικό, τους κανονισμούς και τους σκοπούς της Ε.Ο.Μ., των Σωματείων - Μελών της». Ατομικά παραπτώματα χαρακτηρίζονται εκείνα, στα οποία υποπίπτουν αθλητές, μέλη ή παίκτες.... Ατομικό δε παράπτωμα κρίνεται και η απρεπής συμπεριφορά προς μέλη και όργανα Γενικής Συνέλευσης και Διοικητικού Συμβουλίου Ε.Ο.Μ....

Από την εκτίμηση των ουσιωδών και εχόντων άμεση σχέση με την κρινόμενη υπόθεση αποδεικτικών στοιχείων της δικογραφίας και ειδικότερα από το περιεχόμενο της προκειμένης προσφυγής, των προσκομιζομένων και επικαλουμένων εγγράφων, των ισχυρισμών των διαδίκων, που αναπτύχθηκαν προφορικά και περιέχονται στα υπομνήματά τους και την εν γένει διαδικασία, αποδεικνύονται τα εξής κατά την κρίση του Συμβουλίου πραγματικά περιστατικά, που ασκούν ουσιαστική επιρροή στην έκβαση της υπόθεσης:

Ο προσφεύγων με την παρούσα προσφυγή του στρέφεται κατά της ανωτέρω απόφασης, αιτούμενος την εξαφάνισή της, για τους κάτωθι λόγους:

Α) Με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι είναι άκυρη η εναντίον του πειθαρχική δίωξη καθόσον : α) αυτή είναι αντίθετη με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Συντάγματος, κατά τις οποίες το δικαίωμα του «αναφέρεσθαι» ανήκει σε όλους του Έλληνες πολίτες και ότι κατ' αυτών δεν επιτρέπεται να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, για αδικήματα στα οποία υπέπεσαν, υποβάλλοντας αναφορά ορισμένου περιεχομένου, πριν από την κοινοποίηση της τελικής απόφασης της αρχής και χωρίς την άδεια αυτής. Ειδικότερα εκτίθεται από αυτόν ότι είναι άκυρη και παράνομη η παρούσα πειθαρχική δίωξη του, διότι έγινε πριν καν τη κοινοποίηση από τη Γ.Γ.Α. προς την ΕΟΜ της απόφασης της επί της αναφοράς του και χωρίς να δοθεί από την αρχή αυτή (Γ.Γ.Α) η απαιτούμενη προς τούτο άδεια β) η πειθαρχική παραπομπή του έγινε από κακή σύνθεση του Πειθαρχικού Συμβουλίου, κατά παράβαση των διατάξεων του Πειθαρχικού Κανονισμού της ΕΟΜ (άρθρο 4.10), καθόσον τη κλήση προς απολογία του φέρεται να έχει υπογράψει η Σοφία Καρέλλη, με την ιδιότητα της αναπληρώτριας Προέδρου του Π.Σ., την οποία δεν γνώριζαν τα άλλα δύο μέλη του Συμβουλίου.

Ο λόγος αυτός της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία

αβάσιμος . Και τούτο διότι από την συνεκτίμηση και αξιολόγηση των ουσιωδών και αφορώντων αποκλειστικά την συγκεκριμένη υπόθεση εγγράφων, σε συνδυασμό και με το αιτιολογημένο υπόμνημα της καθής ΕΟΜ, προέκυψε ότι: Η επίκληση της συνταγματικής διάταξης του άρθρου 10 είναι αβάσιμη, καθόσον εκεί αναγράφεται ότι το δικαίωμα " του αναφέρεσθαι " πρέπει να τηρείται "κατά νόμον", δηλαδή η αναφορά να απευθύνεται στην αρμόδια καθ' ύλην Υπηρεσία, η οποία είναι εντεταλμένη κατά τις κείμενες διατάξεις να επιλαμβάνεται του αναφερόμενου θέματος, να αποφαίνεται κατά το εκάστοτε ισχύον δίκαιο και να δικαιοδοτεί εντός του πλαισίου της δικαιοδοτικής της αρμοδιότητας. Όμως στην παρούσα υπόθεση, ο προσφεύγων με την από 22/4/04 αναφορά του απευθύνθηκε στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, η οποία δεν έχει καθ' ύλην αρμοδιότητα να επιληφθεί για να επιλύσει την προκύψασα διαφορά μεταξύ του προσφεύγοντα και της ΕΟΜ και να δώσει την άδεια της για την πειθαρχική παραπομπή αυτού, του αντικειμένου τούτου ανήκοντος αποκλειστικά στα καταστατικά όργανα εκάστης αθλητικής Ομοσπονδίας σε πρώτο βαθμό και στο παρόν Συμβούλιο (ΑΣΕΑΔ) σε δεύτερο βαθμό, όπως ορίζεται ειδικά στις διατάξεις του Νόμου 2725/99 (άρθρ. 119 και επόμενα, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις των άρθρ. 19 επόμενα ίδιου νόμου, αλλά και του εκάστοτε ισχύοντος Καταστατικού Κανονισμού μιας αθλητικής Ομοσπονδίας). Στην προκειμένη λοιπόν υπόθεση, η πειθαρχική δίωξη του προσφεύγοντα στηρίχθηκε στις διατάξεις του άρθρου 26 του ισχύοντος Καταστατικού της ΕΟΜ και του υπ' αριθμ. 4 Πειθαρχικού Κανονισμού αυτής, κατά τις οποίες αρμόδιο να ερευνήσει, να παραπέμψει και να εκδικάσει την συμπεριφορά του προσφεύγοντα ήταν το Πειθαρχικό Συμβούλιο (τριμελές ή πενταμελές) και σε δεύτερο βαθμό το παρόν Συμβούλιο, όπως και συνέβη. Κατά την άσκηση λοιπόν των συγκεκριμένων καθηκόντων, η αναπληρώτρια Πρόεδρος Σοφία Καρέλλη νομίμως εξέδωσε την από 1 Νοεμβρίου 2005 κλήση προς απολογία του προσφεύγοντα για τις αποδιδόμενες σε αυτόν ανωτέρω πειθαρχικές κατηγορίες. Αργότερα βέβαια αυτή ζήτησε την αντικατάσταση της (ως αναπληρώτριας Προέδρου του Π.Σ). λόγω σοβαρών προσωπικών προβλημάτων της, όπως τούτο προκύπτει από την επισυναφθείσα επιστολή της προς το Δ.Σ. , με ημερομηνία 14 Δεκεμβρίου 2005. Εν όψει της ανωτέρω εξέλιξης, αλλά και του γεγονότος ότι ο Ν. Κ. είχε ήδη δηλώσει προσωπικό κώλυμα συμμετοχής του στο Π.Σ (κατά τα προεκτεθέντα), το Δ.Σ

με την από 22 Φεβρουαρίου 2006 απόφαση του, ληφθείσα κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις του καταστατικού της ΕΟΜ και του ισχύοντος Πειθαρχικού Κανονισμού και το υπ' αριθμ. πρωτ. 138/06/ΑΚ/δτ/28.2.06 έγγραφό του, όρισε ως τρίτο μέλος του Π.Σ. τον Δικηγόρο Δ. Ρ., τον οποίο ως εκ της ιδιότητάς του (δικηγόρου), αλλά και των προϋποθέσεων που συνέτρεχαν στο πρόσωπό του (βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 170/ΑΚ/μπ/3.4.06 βεβαίωση της ΕΟΜ) , το Πειθαρχικό Συμβούλιο τον εξέλεξε ως Πρόεδρο του (βλ. το από 21/3/06 σχετικό πρακτικό Π.Σ.) και με τα λοιπά μέλη του (Ν. Δ. και Σ. Τ.) νομίμως και αρμοδίως επελήφθη της πειθαρχικής υπόθεσης του προσφεύγοντα .

Β) Με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, ο προσφεύγων προβάλλει την ένσταση του δεδικασμένου, επικαλούμενος την υπ' αριθμ. 5/2004 απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου, με την οποία απηλλάγη της κατηγορίας της απρεπούς συμπεριφοράς (ομοίας με την αποδιδόμενη παρούσα κατηγορία).

Και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμος . Και τούτο διότι από την αξιολόγηση συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων προκύπτουν τα εξής: Το πειθαρχικό παράπτωμα της απρεπούς συμπεριφοράς, για το οποίο απηλλάγη ο προσφεύγων με την υπ' αριθμ. 5/12.12.04 απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου της ΕΟΜ, φερόταν να έχει διαπραχθεί από αυτόν σε διαφορετικό τόπο, χρόνο και τρόπο, αλλά και σε βάρος άλλου καταστατικού οργάνου της ΕΟΜ. Ειδικότερα, από την ανάγνωση της επισυναφθείσας κλήσης προς απολογία, με ημερομηνία 3/9/04 , ο προσφεύγων φερόταν ότι την 1^η Απριλίου 2004, συμπεριφέρθηκε απρεπώς, ενώπιον του συνεδριάζοντος Δ.Σ. της ΕΟΜ , στα εντευκτήρια, προκειμένου να αντιμετωπίσει το ζήτημα της ισοψηφίας των ομάδων «Βλαχάκη» και «Λαγγουνάρη» (όπου η Επιτροπή Προσφυγών τάχθηκε υπέρ της δεύτερης ομάδας) , καθόσον αυτός ισχυρίστηκε ενώπιον όλων τα εξής: << έχω να πω για τη διαδικασία της επιτροπής προσφυγών ότι, ενώ ήξερε ότι ήταν κρίσιμη η απόφασή της, επίτηδες καθυστέρησε να συνεδριάσει και πιστεύω ότι η απόφαση της ήταν προϋόν μαγειρέματος, κατευθυνόμενη και στημένη.>>, επιδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό απρεπή-υβριστική συμπεριφορά προς την Επιτροπή Προσφυγών και προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΟΜ, τα οποία είναι αρμόδια να διορίσουν την σύνθεση της εν λόγω Επιτροπής (βλ. και την υπ' αριθμ.5/2004 αμετάκλητη απόφαση του Π.Σ. της ΕΟΜ).

Αντίθετα, η απρεπής συμπεριφορά του προσφεύγοντος, για την οποία

τιμωρήθηκε αυτός με την προσβαλλόμενη σήμερα απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου, διεπράχθη στις 22 Δεκεμβρίου 2004, με την επίδικη αναφορά προς την Γ.Γ.Α σε βάρος των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΟΜ και όπως αναλυτικώς περιγράφεται παραπάνω. Επομένως, ουδόλως συντρέχουν οι προϋποθέσεις της υπαρξης δεδικασμένου, όπου, σύμφωνα με το άρθρο 57 παρ.1 και 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας: εάν κάποιος έχει καταδικαστεί αμετάκλητα ή αθωωθεί ή έχει πάψει ποινική δίωξη εναντίον του, δεν μπορεί να ασκηθεί και πάλι εις βάρος του δίωξη για την ίδια πράξη, ακόμη και εάν έχει δοθεί σε αυτή διαφορετικός χαρακτηρισμός...Αν παρά την πιο πάνω απαγόρευση ασκηθεί ποινική δίωξη, αυτή κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου". Συμπερασματικά, εφόσον δεν υφίσταται δεδικασμένο, νομίμως απέρριψε τον σχετικό ισχυρισμό (με την μορφή ένστασης) η προσβαλλόμενη απόφαση και απαραδέκτως ο προσφεύγων επαναφέρει τούτον ενώπιον του παρόντος Συμβουλίου.

Γ) Με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα και αυθαίρετα υιοθέτησε, παρά την υπαρξη αντιθέτων αποδεικτικών στοιχείων, την άποψη των κατηγορών του για την δήθεν έγκυρη υπαρξη δύο πρακτικών της από 1/4/2004 συνεδρίασης του Δ.Σ. της ΕΟΜ (δηλαδή, ενός προχείρου και ενός επισήμου) για το ίδιο θέμα, δεχόμενη δηλαδή (η απόφαση): α) ότι τα πρακτικά του Δ.Σ. «εγκυροποιούνται» κατά την επόμενη συνεδρίαση του Δ.Σ. και επομένως ουδεμία νόθευση τούτων έλαβε χώρα και β) ότι ο ισχυρισμός του προσφεύγοντα στην επίδικη αναφορά του στην Γ.Γ.Α, για νόθευση των εν λόγω δύο πρακτικών, είναι αναληθής και συκοφαντικός για τα μέλη του Δ.Σ. της ΕΟΜ.

Και ο συγκεκριμένος λόγος του προσφεύγοντα πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμος. Και τούτο διότι από το ίδιο αποδεικτικό υλικό της δικογραφίας προέκυψαν τα ακόλουθα στοιχεία:

.....

Ισχυρίζεται λοιπόν ο προσφεύγων τόσο στην υπό κρίση προσφυγή του, όσο και στην επίδικη ως άνω αναφορά-καταγγελία του στη Γ.Γ.Α, ότι κατά τη διάρκεια εκδίκασης της προσφυγής Βλαχάκη, προέκυψε ότι το Δ.Σ. της ΕΟΜ συνέταξε δύο πρακτικά συνεδρίασης του, την 1/4/04 (δηλαδή ένα πρόχειρο και ένα επίσημο πρακτικό, το οποίο ήταν πλαστό-νοθευμένο, όπως αυτός αιτιάζεται στην προαναφερθείσα επίδικη αναφορά-καταγγελία του στη Γ.Γ.Α).

Όμως, η καθής ΕΟΜ, στο προσκομισθέν αιτιολογημένο έγγραφο υπόμνημά της, αλλά και με βάση τα όσα ισχυρίστηκε κατά την εκδίκαση της παρούσας προσφυγής, αποδεικνύει την αβασιμότητα των γενικών ως άνω αιτιάσεων του προσφεύγοντα, στηριζόμενη στις διατάξεις του Καταστατικού της και του Πειθαρχικού Κανονισμού της, αλλά και σε συγκεκριμένα στοιχεία, στα οποία είχε στηριχθεί και η προσβαλλόμενη απόφαση. Ειδικότερα, εξηγείται ότι η ύπαρξη πράγματι δύο πρακτικών της από 1/4/04 συνεδρίασης του Δ.Σ. (πρόχειρου και επίσημου) στηρίζεται στις διατάξεις του άρθρου 17 παρ.7 του Καταστατικού της ΕΟΜ, κατά το οποίο: για τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται σε περίληψη πρακτικά σε ειδικό βιβλίο.

Δ) Με τον τέταρτο τέλος λόγο της προσφυγής, ο προσφεύγων διατείνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έσφαλε, δεχόμενη ότι «απεδείχθη...ότι μετά την απόλυση του, αυτός ήταν ο κύριος, αν όχι και ο μοναδικός συντάκτης της προκειμένης εφημερίδας..», και ότι με τα επίδικα δημοσιεύματα του «συνετέλεσε στη διάδοση ψευδών γεγονότων, εν γνώσει του ότι είναι αναληθή τα υβριστικά άρθρα...σπιλώνοντας έτσι την τιμή και υπόληψη των μελών του Δ.Σ.».

Και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμος, εάν ληφθούν υπόψη τα προπεριγραφέντα περιστατικά (βλ. την υπό στοιχ. 3 περικοπή του παρόντος), τα οποία οδηγούν στην υιοθέτηση της άποψης ότι πράγματι ο προσφεύγων έχει άμεση σχέση με την επίμαχη εφημερίδα (ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΟΥ ΜΠΡΙΤΖ). Ουδόλως δε επηρεάζει το κύρος της προσβαλλόμενης απόφασης, το γεγονός ότι αυτός (μαζί με τον Π. Μ.) αθώωθηκαν από το Θ' Τριμελές Πλημ/κείο Αθηνών για το δημοσίευμα του μηνός Μαΐου 2004. Και τούτο διότι η αθώωση του προσφεύγοντα από το εν λόγω ποινικό δικαστήριο στηρίχθηκε στις διατάξεις του άρθρου 367 παρ.1γ του Ποινικού Κώδικα (κατά τις οποίες δεν αποτελούν άδικη πράξη.... οι εκδηλώσεις που γίνονται ...από άλλο δικαιολογημένο συμφέρον και εν προκειμένω του δικαιώματος πληροφόρησης του αναγνωστικού κοινού της εφημερίδας). Πλην όμως, ανεξαρτήτως της ανωτέρω δικαστικής κρίσης, είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι οι επίδικες εκδηλώσεις του προσφεύγοντα, ως συντάκτη των δημοσιευμάτων, ιδιότητα την οποία δέχτηκε η παραπάνω δικαστική απόφαση, εμπίπτουν ευθέως στις διατάξεις του υπ' αριθμ.4 Πειθαρχικού Κανονισμού της ΕΟΜ, (βλ. 4.3.1 8 του Κανονισμού, όπου ατομικό πειθαρχικό παράπτωμα είναι η απρεπής συμπεριφορά προς μέλη και όργανα Γ.Σ. Διοικητικών Συμ-

βουλίων κλπ). Περαιτέρω το Συμβούλιο κρίνει ότι η πορεία του προσφεύγοντα στον συγκεκριμένο αθλητικό χώρο (σε σχέση με την απασχόληση των πειθαρχικών οργάνων για συνεχείς πειθαρχικές παραβάσεις του) και η σωρεία των έντονων διαμαρτυριών εναντίον του από όλους τους έχοντες σχέση με το άθλημα του μπρίτζ, δηλώνει την συνεχή πρόθεση αυτού να προσβάλλει αδιακρίτως την τιμή και υπόληψη προσώπων, όπως συνέβη και με τα επίμαχα δημοσιεύματα.

Εν όψει τούτων και με δεδομένο ότι η επιβληθείσα ποινή κρίνεται ότι είναι ανάλογη με τις συνθήκες που έλαβε χώρα η παραβατική συμπεριφορά του προσφεύγοντα, το είδος και τη βαρύτητα της πράξεως και την επιδειχθείσα διαγωγή αυτού, θα πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή και να διαταχθεί η κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του, κατά το άρθρο 36 παρ.2γ του Ν. 2725/1999, ειδικού λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την προσφυγή.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του, κατά το άρθρο 36 παρ. 2γ του Ν. 2725/1999, ειδικού λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 15-1-2007 και δημοσιεύτηκε στις 19-1-2007.

26. ΑΣΕΑΑ 53/2007 (Τμήμα Γ)

Πρόεδρος: Γεώργιος Μπαλατσός

Μέλη: Βασίλειος Καπελούζος, Τριανταφυλλή Δρακοπούλου, Μαρία Γκανέ

Εισηγητής: Σταύρος Καρνέζης

Ντόπινγκ. Ενεργητική νομιμοποίηση του ΕΣΚΑΝ για προσφυγή αποφάσεως του Μ.Δ.Ο. της ΕΟΚ σε υποθέσεις ντόπινγκ. Αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα ακόμη και η απρόσφορη απόπειρα αποφυγής ή παροχής αρωγής προς αποφυγή ελέγχου.

4. Επειδή, στο άρθρο 128 Ι του ν.2725/1999 «Ερασιτεχνικός και Επαγγελματικός αθλητισμός» (ΦΕΚ 121 Α'), που προστέθηκε με το άρθρο 61 του ν. 3057/2002, ορίζεται ότι: «1. Αρμόδια πρωτοβάθμια πειθαρχικά όργανα για παραβάσεις ντόπινγκ σε πρώτο βαθμό είναι τα προβλεπόμενα στα άρθρα 119, 127 β και 129 του παρόντος νόμου των οικείων αθλητικών ομοσπονδιών..... 2..... Τις αποφάσεις των πιο πάνω οργάνων μπορεί να προσβάλλει σε δεύτερο βαθμό, αυτός στον οποίο επιβλήθηκε η κύρωση ή το Ε.Σ.ΚΑ.Ν. με προσφυγή στο Ανώτατο Συμβούλιο Επίλυσης Αθλητικών Διαφορών..... Το Ε.Σ.Κ.Α.Ν. προσφεύγει σε περιπτώσεις που εκτιμά ότι η πειθαρχική κύρωση, που επιβλήθηκε, δεν είναι ανάλογη με το είδος της παράβασης. Εξάλλου, στο άρθρο 119 του ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 39 παρ. 1 του ν. 3057/2002 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 του ν. 3262/2004, ορίζεται ότι: «1. Στις αθλητικές ομοσπονδίες και στους επαγγελματικούς συνδέσμους, όπου αυτοί υπάρχουν, των ομαδικών αθλημάτων του ποδοσφαίρου, της καλαθοσφαίρισης..... συνιστώνται πρωτοβάθμια δικαιοδοτικά όργανα για την επίλυση αθλητικών διαφορών. 2....3. Τα πρωτοβάθμια δικαιοδοτικά όργανα σε όλα τα αθλήματα, εκτός του ποδοσφαίρου, είναι μονομελή.....».

5. Επειδή, από τις πιο πάνω διατάξεις, συνάγεται ότι δικαίωμα προσφυγής κατά των αποφάσεων των πρωτοβαθμίων δικαιοδοτικών οργάνων

για παραβάσεις ντόπινγκ έχουν αποκλειστικά και μόνο το πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε η κύρωση καθώς και το Ε.Σ.Κ.Α.Ν. Το τελευταίο νομιμοποιείται να ασκήσει προσφυγή και σε περίπτωση που δεν επιβάλλεται πειθαρχική κύρωση από το αρμόδιο όργανο. Και τούτο, διότι, εφόσον, κατά την προαναφερόμενη διάταξη, το Ε.Σ.Κ.Α.Ν. δικαιούται σε άσκηση προσφυγής, ακόμη και όταν επιβάλλεται πειθαρχική κύρωση, η οποία, όμως, κατά την εκτίμησή του, δεν είναι ανάλογη με το είδος της παράβασης, κατά μείζονα λόγο, δικαιούται να ασκήσει προσφυγή, όταν δεν επιβάλλεται καθόλου κύρωση.

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, το Ε.Σ.Κ.Α.Ν. παραδεκτώς στρέφεται κατά της αναφερόμενης στην αρχή αποφάσεως του Μονομελούς Δικαιοδοτικού Οργάνου της Ε.Ο.Κ., με την οποία απαλλάχθηκαν οι προσθέτως παρεμβαίνοντες, από κάθε κατηγορία για παράβαση ντόπινγκ, απορριπτομένου ως αβασίμου του αντιθέτου ισχυρισμού των παρεμβαίνοντων. Με τα δεδομένα αυτά η κρινόμενη προσφυγή, η οποία έχει ασκηθεί εμπροθέσμως και σύμφωνα με τις λοιπές νόμιμες διατυπώσεις, πρέπει να γίνει τυπικώς δεκτή και να ερευνηθεί περαιτέρω κατά το ουσιαστικό περιεχόμενό της και χωρίς την παρουσία της Ε.Ο.Κ., η οποία έχει κλητευθεί νομίμως και εμπροθέσμως.

7. Επειδή, στο άρθρο 128 Α του ν. 2725/1999, όπως ισχύει, ορίζεται ότι: «Το ντόπινγκ αλλοιώνει τη γνησιότητα του αποτελέσματος και της προσπάθειας των αθλητών, θέτει σε κίνδυνο την υγεία των αθλητών και ιδίως των ανηλίκων, είναι αντίθετο με τις θεμελιώδεις αρχές του ολυμπισμού, του ευ αγωνίζεσθαι και της ιατρικής ηθικής και απαγορεύεται». Εξάλλου, κατ' άρθρο 128 Δ του ίδιου νόμου «1. για την προστασία της γνησιότητας της αθλητικής προσπάθειας και του αθλητισμού αποτελέσματος.... Διενεργείται έλεγχος ντόπινγκ σε αθλητές όλων των αθλημάτων.... Οι αθλητές είναι υποχρεωμένοι να δέχονται τη διενέργεια ελέγχου ντόπινγκ, όποτε τους ζητηθεί από τους αρμόδιους κατά τον παρόντα νόμο φορείς, που έχουν την αρμοδιότητα να δώσουν σχετική εντολή...». Περαιτέρω, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 128 Ζ του ν. 2725/1999 «Παραβάσεις ντόπινγκ συνιστούν και οι ακόλουθες περιπτώσεις: α) η άρνηση ή η αποφυγή του αθλητή να υποβληθεί σε έλεγχο ντόπινγκ, όταν αυτό του ζητηθεί από τους

αρμόδιους φορείς που διεξάγουν έλεγχο ντόπινγκ, ή η μη συμμόρφωση του με τις διαδικασίες ελέγχου ντόπινγκ. β) γ) η παροχή αρωγής προς αποφυγή του ελέγχου ντόπινγκ ή των διαδικασιών αυτού και εντοπισμού απαγορευμένων μέσων». Επίσης, κατ' άρθρο 128 Η παρ. 2 «Οι κυρώσεις που επιβάλλονται για παράβαση ντόπινγκ ανάλογα με την ιδιότητα των υπαιτίων είναι κατά περίπτωση οι εξής: 2.1. Σε αθλητή: α) έγγραφη επίπληξη, β) προσωρινή απαγόρευση συμμετοχής σε κάθε είδους αθλητικές συναντήσεις και διοργανώσεις όλων των αθλημάτων.....». Περαιτέρω με τις διατάξεις του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ (WADA), που ισχύουν κατ' άρθρα 27 και 128 Η (παρ. 1) του ν. 2725/1999, ορίζονται τα εξής: Άρθρο 1. «Το ντόπινγκ ορίζεται ως η πραγματοποίηση μιας ή περισσότερων από τις παραβιάσεις του Κανόνα Αντιντόπινγκ που διατυπώνονται από το άρθρο 2.1 έως το άρθρο 2.8 του Κώδικα». Άρθρο 2. Τα παρακάτω συνιστούν παραβιάσεις των κανόνων Αντι - Ντόπινγκ: 2.1...2.3. Μη υποβολή ή άρνηση υποβολής Συλλογής Δειγμάτων, χωρίς ισχυρή δικαιολογία μετά από ειδοποίηση, στηριγμένη σε σχετικούς κανόνες αντιντόπινγκ ή με άλλο τρόπο αποφυγή της δειγματοληψίας (Παρατήρηση: Αυτό το άρθρο διευρύνει τον τυπικό κανόνα για να συμπεριληφθούν οι «άλλοι τρόποι αποφυγής δειγματοληψίας», ως απαγορευμένης συμπεριφοράς. Με αυτόν τον τρόπο, θα συνιστούσε παραβίαση κανόνα αντι-ντόπινγκ εάν αποδεικνυόταν ότι ένας αθλητής κρυβόταν από αρμόδιο του ελέγχου ντόπινγκ που προσπαθούσε να δρομολογήσει μία εξέταση. Μία παραβίαση «μη υποβολής ή άρνησης υποβολής» μπορεί να βασιστεί είτε στη σκόπιμη είτε στην αμελή συμπεριφορά του αθλητή, ενώ η «αποφυγή» δειγματοληψίας παραπέμπει σε σκόπιμη συμπεριφορά του αθλητή). 2.5. Παραποίηση ή απόπειρα παραποίησης, σε οποιοδήποτε τμήμα της διαδικασίας δειγματοληψίας ή της ανάλυσης δείγματος (Παρατήρηση: Αυτό το άρθρο απαγορεύει όποια συμπεριφορά υπονομεύει τη διαδικασία ελέγχου Ντόπινγκ αλλά δεν θα μπορούσε να περιληφθεί στον τυπικό ορισμό για τις απαγορευμένες μεθόδους). Τέλος, στην υπ' αριθμ. 19514/2005 (ΦΕΚ Β' Τ. 648) απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού «Καθορισμός των διαδικασιών του ελέγχου ντόπινγκ σε αθλητές», ορίζονται τα εξής: Άρθρο 3: «1. Οι αθλητές όλων των αθλημάτων τα οποία καλλιεργούνται από Ομοσπονδίες που διαθέτουν ει-

δική αθλητική αναγνώριση υπόκεινται σε έλεγχο ντόπινγκ εντός και εκτός αγώνων. 2. Η εντολή διενέργειας ελέγχου ντόπινγκ εντός αγώνων δίνεται από το Ε.Σ.Κ.Α.Ν.». Άρθρο 10: «1. Ο επικεφαλής υπεύθυνος ελέγχου Ντόπινγκ μεριμνά για τον εντοπισμό του επιλεγμένου αθλητή...4. Ο δειγματολήπτης, ακολούθως, επιδεικνύει στον αθλητή το έντυπο γνωστοποίησης, τον ενημερώνει για την επιλογή του, για την υποχρέωσή του προς παροχή δείγματος ούρων και πληροφορεί τον αθλητή σχετικά.....για την υποχρέωση προσέλευσης στο σταθμό ελέγχου ντόπινγκ το συντομότερο δυνατό και όχι αργότερα από 60 λεπτά της ώρας από τη στιγμή της γνωστοποίησης. Ο επικεφαλής υπεύθυνος ελέγχου ντόπινγκ εξετάζει την υποβολή αιτήματος καθυστέρησης από τον αθλητή... Άρθρο 11. «1. Ο δειγματολήπτης εξασφαλίζει ότι ο αθλητής συνοδεύεται από το χώρο της γνωστοποίησης μέχρι το σταθμό ελέγχου ντόπινγκ και βρίσκεται υπό συνεχή επίβλεψή του. Επίσης, συνοδεύει τον αθλητή πάντοτε, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία δειγματοληψίας ή εξασφαλιστεί ότι άλλος δειγματολήπτης αναλαμβάνει τη συνοδεία του αθλητή. 2. Ο δειγματολήπτης ενημερώνει τον αθλητή ότι δεν επιτρέπεται να ουρήσει πριν από την προσέλευσή του στο Σταθμό Ελέγχου Ντόπινγκ, δεδομένου ότι πρέπει να συλλεχθεί το πρώτο δείγμα ούρων μετά τη γνωστοποίηση και του συστήνει να μην κάνει ντους». Άρθρο 12: 4. «Ο αθλητής πρέπει να βρίσκεται υπό συνεχή εποπτεία, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία δειγματοληψίας. 7. Ο υπεύθυνος ελέγχου Ντόπινγκ βεβαιώνει ότι ο αθλητής είναι ενήμερος για τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του».

8. Επειδή, από τα στοιχεία της δικογραφίας, προκύπτουν τα εξής: Στους προσθέτως παρεμβαίνοντες αποδόθηκε η κατηγορία ότι στο γήπεδο του ΜΙΛΩΝΑ, στις 2-12-2006, μετά τη λήξη του αγώνα καλαθοσφαίρισης του πρωταθλήματος Α2 Εθνικής Ανδρών μεταξύ των ομάδων «ΜΙΛΩΝ Α.Ο.Ν.Σ.», ως γηπεδούχου και «ΞΑΝΘΗΣ Α.Σ.», ως φιλοξενούμενης, ενώ είχε πραγματοποιηθεί από την αρομόδια ομάδα ελέγχου ντόπινγκ κλήρωση των αθλητών για έλεγχο ντόπινγκ και μεταξύ αυτών που κληρώθηκαν, ήταν και ο Δ. - Γ. Π., αθλητής με αριθμό φανέλας Νο 5 της γηπεδούχου ομάδας, ο οποίος είχε υπογράψει το σχετικό έγγραφο ειδοποίησης αθλητή για έλεγχο ντόπινγκ, δεν προσήλθε, στο σταθμό ελέγχου ντόπινγκ, αλλά στη θέση

του πήγε ο συναθλητής του, Κ. Μ., Β΄ Παρεμβαίνων, παίκτης με αριθμό φανέλας Νο 7. Ο τελευταίος αυτός αθλητής προσήλθε περί ώρα 15:40 στο σταθμό ελέγχου ντόπινγκ, παρουσία και του εκπροσώπου της γηπεδούχου ομάδας, πρώτου παρεμβαίνοντος, Κ. Μ., φορώντας φανέλα και σορτς με Νο 5, δήλωσε δε στους υπεύθυνους της ομάδας ελέγχου ντόπινγκ ότι ήταν ο αθλητής Δ. - Γ. Π., που είχε κληρωθεί και ήθελε να υποβληθεί σε έλεγχο ντόπινγκ. Με τον τρόπο αυτό, ο γ΄ παρεμβαίνων απέφυγε να υποβληθεί σε έλεγχο ντόπινγκ, παρόλο που αυτό του είχε ζητηθεί από τους αρμόδιους φορείς και δεν συμμορφώθηκε με τις διαδικασίες ελέγχου ντόπινγκ, ο τρίτος παρεμβαίνων παρείχε αρωγή στο συναθλητή του για να αποφύγει αυτός τον έλεγχο και τις διαδικασίες ελέγχου και εντοπισμού απαγορευμένων ουσιών και ο α΄ παρεμβαίνων παρείχε, επίσης, αρωγή στον ως άνω αθλητή, με την αποσιώπηση του γεγονότος της πλαστοπροσωπείας από τους υπεύθυνους της ομάδας ελέγχου ντόπινγκ.

9. Επειδή, ειδικότερα, από την υπ' αριθ. πρωτ. Α/7800/6-12-2006 έκθεση πεπραγμένων του υπευθύνου ελέγχου ντόπινγκ Σ. Γ., προκύπτει ότι η ομάδα ελέγχου ντόπινγκ προέβη σε κλήρωση, πέντε (5) λεπτά πριν τη λήξη του αγώνα. Ο αθλητής Μ. Κ. με αριθ. δελτίου 304320 και φανέλας Νο 7 προσήλθε μετά το τέλος του αγώνα στις 15:40 δηλώνοντας ότι είναι ο κληρωθείς αθλητής Π. Δ. - Γ.. Στο σταθμό ελέγχου ήταν, μεταξύ άλλων, παρόντες ο Κ. Κ. και ο Κ. Μ., όταν ο αθλητής Μ. Κ.. δήλωνε έτοιμος να υποβληθεί σε έλεγχο ως Π. Δ.. Η πλαστοπροσωπεία έγινε αντιληπτή, ο αθλητής Μ. υπεβλήθη σε ταυτοπροσωπεία, μέσω αθλητικού δελτίου και απεχώρησε, ενώ ο αθλητής Π. δεν βρισκόταν στα αποδυτήρια της ομάδας του, ούτε στον αγωνιστικό χώρο, παρότι είχε υπογράψει το έγγραφο ειδοποίησης αθλητή, μετά το τέλος του αγώνα. Προσήλθε με καθυστέρηση στις 15:54, ζητώντας να υποβληθεί σε έλεγχο ντόπινγκ άλλη μέρα, γιατί έπρεπε να αναχωρήσει λόγω σοβαρού προβλήματος υγείας του πατέρα του, που νοσηλευόταν σε νοσοκομείο. Τελικώς, ο αθλητής υποβλήθηκε σε έλεγχο ντόπινγκ, το δε αποτέλεσμα της εργαστηριακής ανάλυσης του δείγματος που έδωσε, ήταν αρνητικό. Ο ίδιος ανωτέρω υπεύθυνος Σ. Γ., που είναι γιατρός, στην κατάθεσή του ενώπιον του Πρωτοβαθμίου δικαιοδοτικού οργάνου, δήλωσε ότι «ο εκπρόσωπος του συλλόγου (Κ. Μ.) ήταν στο κέ-

ντρο δεν θυμάμαι που ακριβώς, δήλωσε ότι έχει γίνει παρανόηση και δεν νομίζω ότι το αντιλήφθηκε γιατί μπαινόβγαινε κόσμος. Είπε πάντως, ναι, αυτός είναι, γνώριζε ποιος είχε κληρωθεί. Για μένα το είχε δει αλλά δεν μπορούσε και να μην το αντιληφθεί. Πάντως απεδέχθη τον αθλητή, παρόλο που θα μπορούσε να κάνει και λάθος». Ακόμη, δήλωσε ότι «υπάρχουν τρόποι να αλλοιωθεί το αποτέλεσμα, αλλά δεν νομίζω ότι τους γνωρίζουν. Μόνο γιατρός μπορεί να το κάνει. Εγώ το θεωρώ επιπολαιότητα λόγω του ότι δεν υπάρχει εμπειρία. Θεωρώ ότι δεν υπήρχε σοβαρός λόγος... Η απόπειρα ήταν ανόητη και απρόσφορη. Η αλλοίωση θα μπορούσε να γίνει και μέσα στο δεκαπεντάλεπτο. Υπάρχουν φάρμακα, που μπορούν να καλύψουν το doping μέσα σε 2 ώρες και τα αποκαλούμε «μάσκες» αλλά πρέπει να ληφθούν πριν τους αγώνες. Θα μπορούσε πάντως οποιαδήποτε προσπάθεια κάλυψης να γίνει και σε πέντε (5) λεπτά. Ο αθλητής ήρθε με πολιτικά». Περαιτέρω, κατά τις απολογίες ενώπιον του δικαιοδοτικού οργάνου, ο Π. Δ., υποστήριξε ότι έπρεπε να πάει στον πατέρα του στο νοσοκομείο, ότι από αμέλεια και έλλειψη εμπειρίας συνέβησαν τα γεγονότα, ότι έδωσε δείγμα για πρώτη φορά και ότι, όταν τον ειδοποίησαν, επέστρεψε στο γήπεδο και υποβλήθηκε στον έλεγχο. Ο Κ. Μ., υποστήριξε ότι ο συμπαίκτης του ζήτησε να πάει στη θέση του στον έλεγχο ντόπινγκ, επειδή είχε κάποιο πρόβλημα, ότι έπραξε έτσι, σκεπτόμενος μόνο το πρόβλημα του συμπαίκτη του και ότι δεν έχει ξαναδώσει δείγμα, ούτε έχει σχετική εμπειρία με ελέγχους ντόπινγκ. Τέλος, ο Κ. Μ. υποστήριξε ότι «όλα έγιναν χωρίς την παρουσία του».

10. Επειδή, το Μονομελές Πρωτοβάθμιο Δικαιοδοτικό Όργανο, με την προσβαλλόμενη απόφασή του έκρινε ότι οι εγκαλούμενοι πρέπει να απαλλαγούν από κάθε κατηγορία. Ειδικότερα, ως προς τον Δ. Π., έκρινε ότι αυτός δεν απέφυγε τελικώς τον έλεγχο, παράβαση δε ντόπινγκ συνιστά μόνο η αποφυγή του αθλητή να υποβληθεί σε έλεγχο ντόπινγκ, ενώ περαιτέρω δεν αποδείχθηκε πρόθεσή του να μη συμμορφωθεί στις διαδικασίες ελέγχου ντόπινγκ. Και τούτο, διότι αφενός δεν είχε σχετική εμπειρία με τις διαδικασίες αυτές να προέβη στην ενέργεια αυτή, επειδή ο πατέρας του αντιμετώπιζε πρόβλημα υγείας, και αφετέρου, διότι δεν αποδείχθηκε ότι, κατά το χρονικό διάστημα από την ειδοποίησή του μέχρι και την προσέ-

λευσή του στο κέντρο ελέγχου, προέβη σε κάποια ενέργεια αλλοίωσης του αποτελέσματος. Περαιτέρω, με την προσβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτό ότι δεν στοιχειοθετείται η αποδιδόμενη κατηγορία στον Κ. Μ., δεδομένου ότι αυτός ενήργησε με τον παραπάνω τρόπο, επειδή πίστευε πως ο πατέρας του συμπαίκτη του αντιμετώπιζε κάποιο πρόβλημα και όχι για να μην εντοπισθούν τυχόν απαγορευμένες ουσίες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση, δεν υπήρχαν. Τέλος, ως προς τον Κ. Μ., έγινε δεκτό ότι δεν αποδείχθηκε ότι αυτός γνώριζε την αλλαγή των αθλητών και ότι αποσιώπησε το γεγονός αυτό από τους υπεύθυνους του ελέγχου ντόπινγκ, αφού δεν βρισκόταν στο σημείο εκείνο, όπου προσήλθε ο Κ. Μ., ενώ δεν προέκυψε οποιαδήποτε άλλη εμπλοκή του στην κρινόμενη υπόθεση.

11. Επειδή, ήδη, με την κρινόμενη προσφυγή, το προσφεύγον Ε.Σ.Κ.Α.Ν. υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε τις σχετικές διατάξεις του αθλητικού νόμου και απάλλαξε τους εγκαλουμένους από κάθε κατηγορία, αφού οι συγκεκριμένες πράξεις που αποδόθηκαν εις βάρος τους, συνιστούν από μόνες τους πειθαρχικό παράπτωμα παράβασης ντόπινγκ και ιδίως εκείνης της μη συμμόρφωσής τους με τις διαδικασίες ελέγχου ντόπινγκ. Εξάλλου, οι παρεμβαίνοντες υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ορθή, καθόσον για να στοιχειοθετηθεί το παράπτωμα της «αποφυγής ελέγχου ντόπινγκ» και της «παροχής αρωγής προς αποφυγή του ελέγχου ντόπινγκ» προϋποθέτει η μη πραγματοποίηση τελικώς του ελέγχου, πράγμα που στην προκειμένη περίπτωση δεν ισχύει.

12. Επειδή, η πλαστοπροσωπεία, που έλαβε χώρα ενώπιον των υπευθύνων της ομάδας ελέγχου ντόπινγκ, με την εμφάνιση δηλαδή του Κ. Μ. στη θέση και με τον αριθμό φανέλας του Δ. Π., στοιχειοθετεί το παράπτωμα της «παροχής αρωγής προς αποφυγή των διαδικασιών ελέγχου ντόπινγκ» και της «μη συμμόρφωσης με τις διαδικασίες ελέγχου ντόπινγκ» αντιστοίχως για τους ανωτέρω αθλητές. Επίσης, η ως άνω περιγραφόμενη συμπεριφορά συνιστά παραβίαση κανόνων αντι-ντόπινγκ, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 2.3 και 2.5 του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ (WADA), που ισχύουν και εν προκειμένω, δυνάμει των άρθρων 27 και 128 Η (παρ. 1) του ν. 2725/1999, καθόσον συμπεριλαμβάνεται στους

«άλλους τρόπους αποφυγής της δειγματοληψίας» ως απαγορευμένης συμπεριφοράς, με την οποία επιχειρήθηκε να παραπλανηθούν οι υπεύθυνοι ελέγχου ντόπινγκ και να υπονομευθεί η διαδικασία ελέγχου. Ακόμη, ο αθλητής Δ. Π., παρέβη την υποχρέωσή του να τηρήσει την προβλεπόμενη, από την προμνηθείσα υπουργική απόφαση, διαδικασία. Ειδικότερα δεν γνωστοποίησε στον επικεφαλής υπεύθυνο ελέγχου ντόπινγκ το προσωπικό πρόβλημα, που επικαλέστηκε και το οποίο δεν απέδειξε, κατά τη διαδικασία ενώπιον του Δικαιοδοτικού οργάνου, ώστε να εξεταστεί αίτημα καθυστέρησής του από τον υπεύθυνο, άλλ' ούτε βρέθηκε υπό την επιβαλλόμενη συνεχή εποπτεία, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία δειγματοληψίας. Η συμπεριφορά αυτή συνιστά μη συμμόρφωση με τη διαδικασία ελέγχου ντόπινγκ και υπονόμηση της διαδικασίας αυτής.

Με τα δεδομένα αυτά, η προσβαλλόμενη απόφαση κατά κακή εκτίμηση και μη ορθή υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών, έσφαλε στην κρίση της, κατά το μέρος που αφορά τους Κ. Μ. και Δ. Π., και πρέπει κατά το μέρος αυτό να εξαφανιστεί. Περαιτέρω, το Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το είδος των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν και στις οποίες υπέπεσαν οι ανωτέρω αθλητές, τις συνθήκες τέλεσής τους εν γένει καθώς και την ηλικία των εγκαλουμένων αθλητών, κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί σε κάθε ένα από τους ανωτέρω αθλητές, η ποινή της έγγραφης επίπληξης, κατ' άρθρο 128 Η παρ. 2 α' του ν. 2725/1999. Περαιτέρω, όσον αφορά τον εγκαλούμενο Κ. Μ., παράγοντα της γηπεδούχου ομάδας, από τα στοιχεία που προπαρατέθηκαν δεν προέκυψε ότι αποσιώπησε το γεγονός της πλαστοπροσωπείας από τους υπεύθυνους της ομάδας ελέγχου ντόπινγκ, αφού δεν αποδείχθηκε επαρκώς ότι αυτός αντελήφθη αμέσως την πλαστοπροσωπεία και την αποσιώπησε, αλλά από τις καταθέσεις που προαναφέρθηκαν και ιδίως εκείνη του γιατρού Σ. Γ. δεν συνάγεται ότι ο εγκαλούμενος είχε σαφή αντίληψη του γεγονότος της πλαστοπροσωπείας. Συνεπώς, ο Κ. Μ. δεν υπέπεσε στην παράβαση που του αποδίδεται, όπως ορθώς και νομίμως, άλλωστε, κρίθηκε και με την προσβαλλόμενη απόφαση.

13. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η κρινόμενη προσφυγή και να εξαφανιστεί η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που αφορά τους αθλητές Κ. Μ. (β' παρεμβαίνοντα) και

Δ. - Γ. Π. (γ' παρεμβαίνοντα). Να γίνει εν μέρει δεκτή η πρόσθετη παρέμβαση και να διατηρηθεί η προσβαλλόμενη κατά το μέρος, που αφορά τον Κ. Μ. (α' παρεμβαίνοντα). Να επιβληθεί στους Κ. Μ. και Δ. - Γ. Π. η ποινή της έγγραφης επίπληξης και να επιστραφεί το παράβολο της προσφυγής στο προσφεύγον (άρθρο 126 παρ. 1 εδ. γ' ν. 2725/1999).

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή.

Εξαφανίζει την 259/2007 απόφαση του Πρωτοβαθμίου Δικαιοδοτικού Οργάνου της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαίρισης (Ε.Ο.Κ.), κατά το μέρος που αφορά τους αθλητές Κ. Μ. και Δ.- Γ. Π..

Επιβάλλει στους αθλητές αυτούς την ποινή της έγγραφης επίπληξης.

Δέχεται εν μέρει την πρόσθετη παρέμβαση.

Διατηρεί την πιο πάνω απόφαση (259/2007) κατά το μέρος που αφορά τον Κ. Μ. (α' παρεμβαίνοντα).

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου στο προσφεύγον.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 1-3-2007 και δημοσιεύτηκε στον ίδιο τόπο στις 8-3-2007.

27. ΑΣΕΑΔ 89/2007 (Τμήμα Γ)

Πρόεδρος: Γεώργιος Μπαλατσός

Μέλη: Βασίλειος Καπελούζος, Τριανταφυλλή Δρακοπούλου, Μαρία Γκανέ

Εισηγητής: Σταύρος Καονέζης

Προπονητής καλαθοσφαίρισης: Το ασυμβίβαστο της ιδιότητας προπονητή και αθλητή ισχύει για την συμμετοχή με τις ιδιότητες αυτές σε αγώνες της ίδιας κατηγορίας

3. Επειδή, στην παράγραφο 11 του άρθρου 31 του ν. 2725/1999 (ΦΕΚ Α΄ 121), όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 75 παρ. 4 του ν. 3057/2002 (ΦΕΚ Α΄ 239), ορίζονται τα εξής: «Όποιος κατέχει άδεια άσκησης του επαγγέλματος προπονητή από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, δεν μπορεί να διατηρεί την αθλητική ιδιότητα και να αγωνίζεται σε επίσημους αγώνες του αθλήματος για το οποίο κατέχει άδεια άσκησης επαγγέλματος, εκτός εάν έχει καταθέσει την άδειά του στην οικεία αθλητική ομοσπονδία». Εξάλλου, στο άρθρο 47 του Κανονισμού της Ε.Ο.Κ. ορίζεται ότι «εκτός των περιπτώσεων μηδενισμού μιας ομάδας, που προβλέπονται από άλλες διατάξεις των Κανονισμών Πρωταθλημάτων ή άλλων κανονισμών, ομάδα μηδενίζεται και στην περίπτωση συμμετοχής σε αγώνα αθλητών που δεν δικαιούνται συμμετοχής (κακή συμμετοχή) και εφόσον έχει υποβληθεί σχετική ένσταση (παρ. 2)». Τέλος, κατά την παρ. 4 του άρθρου 83 του ίδιου ανωτέρω Κανονισμού της Ε.Ο.Κ. «Είναι ασυμβίβαστη η ιδιότητα του κόουτς και προπονητή με την ιδιότητα του αθλητή (άρθρο 131 παρ. 11 του Ν. 2725/1999)».

4. Επειδή, από την εισηγητική έκθεση του ν. 3057/2002 προκύπτει ότι με την παράγραφο 4 του άρθρου 75 προστέθηκε παράγραφος 11 στο άρθρο 31 του ν. 2725/1999, με την οποία «θεσπίζεται ένα νέο ασυμβίβαστο μεταξύ της ιδιότητας του προπονητή και αθλητή στο ίδιο άθλημα, το οποίο επιβάλλει και η αξιοπιστία των πρωταθλημάτων, ενώ κατοχυρώνεται η δια-

φάνεια των διοργανώσεων και των αποτελεσμάτων». Από την έκθεση αυτή διαφαίνεται ο σκοπός θέσπισης της προαναφερόμενης διάταξης, ο οποίος συνίσταται στη μη συμμετοχή ατόμων υπό τη διετή ιδιότητα του αθλητή και προπονητή σε πρωτάθλημα της ίδιας κατηγορίας προκειμένου να αποφευχθεί η υπονόμηση της αξιοπιστίας του συγκεκριμένου πρωταθλήματος και να κατοχυρωθεί η διαφάνεια της συγκεκριμένης διοργάνωσης και των αποτελεσμάτων που την αφορούν. Με τα δεδομένα αυτά, κατά την έννοια της διάταξης της παραγράφου 11 του άρθρου 31 του ν. 2725/1999 αλλά και της ταυτόσημης της παρ. 4 του άρθρου 83 του Κανονισμού της Ε.Ο.Κ., το ασυμβίβαστο της ιδιότητας του αθλητή και προπονητή αναφέρεται σε αγώνες της κατηγορίας στην οποία συμμετέχει η ομάδα της οποίας είναι αθλητής.

5. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, από τα στοιχεία της δικογραφίας, προκύπτουν τα εξής: Στις 4-3-2007 διεξήχθη ο αγώνας καλαθοσφαίρισης στο Εθνικό Αθλητικό Κέντρο (Ε.Α.Κ.) Λάρισας, μεταξύ των ομάδων «Ε.Α. Λάρισας», ως γηπεδούχου και «Γ.Σ. Τιτάνες Παλαμά» για το πρωτάθλημα Γ' Εθνικής Κατηγορίας. Μετά το τέλος του αγώνα, ο οποίος έληξε με σκορ 87-76 υπέρ της γηπεδούχου ομάδας, υποβλήθηκε από το σωματείο «Γ.Σ. Τιτάνες Παλαμά» ένσταση για αντικανονική συμμετοχή του παίκτη της γηπεδούχου Ν. Τ.. Στην ένσταση αναφερόταν ότι ο ανωτέρω αθλητής, κατά την ίδια αγωνιστική περίοδο 2006-2007, διατηρούσε και την ιδιότητα του προπονητή στο σωματείο «Γ.Σ. ΑΜΠΕΛΩΝΑ» κατηγορίας Α1 ΕΣΚΑΘ, η δε παράλληλη άσκηση του έργου του προπονητή και αθλητή είναι ασυμβίβαστη, βάσει του άρθρου 31 παρ. 11 ν. 2725/99 και του άρθρου 83 παρ. 4 του Κανονισμού της Ε.Ο.Κ. Η Επιτροπή Πρωταθλήματος της Ε.Ο.Κ., που επελήφθη της ενστάσεως, με την 9/8-3-2007 απόφασή της, εισηγήθηκε το μηδενισμό της γηπεδούχου ομάδας και την κατακύρωση του αγώνα υπέρ του σωματείου «Γ.Σ. Τιτάνες Παλαμά», με αποτέλεσμα 20-0. Η ανωτέρω απόφαση επικυρώθηκε στη συνέχεια με την 26/8-3-2007 απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Ο.Κ. αφού κρίθηκε τελικώς ότι ήταν αντικανονική η συμμετοχή του παίκτη - προπονητή Ν. Τ..

6. Επειδή, από τα στοιχεία που υπάρχουν στη δικογραφία μεταξύ των οποίων και η 55543/20-4-2007 βεβαίωση του Συνδέσμου Ελλήνων Προπο-

νητών Καλαθοσφαίρισης (Σ.Ε.Π.Κ.) προκύπτει ότι ο Ν. Τ., είναι κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος προπονητή καλαθοσφαίρισης Β΄ Κατηγορίας με Α.Μ. 02651/05 και ενεργό μέλος του Συνδέσμου από 10-10-2005. Επίσης, από τα στοιχεία που προσκομίζονται από τους καθών η προσφυγή, προκύπτει ότι ο ανωτέρω είχε αναλάβει την τεχνική ηγεσία του σωματείου «Γ.Σ. ΑΜΠΕΛΩΝΑ».

Επειδή, το σωματείο στο οποίο ανήκει ως αθλητής ο Ν. Τ. αγωνίζεται στη Γ΄ Εθνική κατηγορία, ενώ εκείνο του οποίου έχει αναλάβει τη τεχνική ηγεσία, ως προπονητής, αγωνίζεται στην Α1 κατηγορία Ε.Σ.ΚΑ.Θ., ήτοι σε κατηγορία άλλου πρωταθλήματος, δεν συντρέχει λόγος εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 31 παρ. 11 του ν. 2725/1999, ούτε εκείνης του άρθρου 83 παρ. 4 του Κανονισμού της Ε.Ο.Κ., σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά, κατά την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, σε προηγούμενη σκέψη. Και τούτο διότι η συμμετοχή του ως αθλητή και προπονητή σε πρωταθλήματα διαφορετικών κατηγοριών, που υπόκεινται σε διαφορετικές διοργανώσεις, δεν κλονίζει την αξιοπιστία των πρωταθλημάτων αυτών, ούτε υπονομεύει τη διαφάνεια των διοργανώσεων αυτών και των αποτελεσμάτων που αφορούν τη κάθε μία χωριστά.

Με τα δεδομένα αυτά, μη νομίμως κρίθηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η παράλληλη άσκηση του έργου του αθλητή και προπονητή από τον Ν. Τ., σε ομάδες που αγωνίζονται σε πρωταθλήματα διαφορετικών κατηγοριών και διοργανώσεων, είναι ασυμβίβαστη, βάσει των άρθρων 31 παρ. 11 ν. 2725/99 και 83 παρ. 4 Κανονισμού της Ε.Ο.Κ.

Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, να κατακυρωθεί υπέρ του προσφεύγοντος σωματείου «Ε.Α. ΛΑΡΙΣΗΣ» ο επίμαχος αγώνας, σύμφωνα με το αναγραφόμενο στο από 4-3-2007 φύλλο αγώνα, αποτέλεσμα 87-76, και να επιστραφεί το παράβολο στους προσφεύγοντες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την προσφυγή.

Ακυρώνει την 26/8-3-2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαίρισης (Ε.Ο.Κ.), με την οποία επε-

βλήθη η ποινή του μηδενισμού εις βάρος του σωματείου «Ε.Α. ΛΑΡΙΣΗΣ» και η κατακύρωση του αγώνα μεταξύ αυτής και του «Γ.Σ. Τιτάνες Παλαμά» υπέρ του τελευταίου.

Κατακυρώνει υπέρ του προσφεύγοντος σωματείου «Ε.Α. ΛΑΡΙΣΗΣ» τον ανωτέρω αγώνα, σύμφωνα με το αναγραφόμενο στο από 4-3-2007 φύλλο αγώνα αποτέλεσμα 87-76.

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου στους προσφεύγοντες.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 10-5-2007 και δημοσιεύτηκε στον ίδιο τόπο στις 17-5-2007.

28. ΑΣΕΑΔ 100/2007 (Τμήμα Δ)

Πρόεδρος: Ιωάννης Σιδέρης

Μέλη: Ιωάννα Μαργέλλου-Μπουλτουδάκη, Τριανταφυλλιά Πατρώνα,
Παναγιώτης Αθανασίου

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Καρφάκη

Αναστολή έκδοσης απόφασης του Μ.Δ.Ο. του ΕΣΑΚΕ. Έλλειψη αρμοδιότητας ΑΣΕΑΔ να κρίνει αποφάσεις αναστολής

Ο προσφεύγων με την κρινόμενη προσφυγή, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. την από 3-5-2007 απόδειξη είσπραξης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος), ζητά να ακυρωθεί η 33/20-4-2007 απόφαση του Μονομελούς Δικαιοδοτικού Οργάνου του Ελληνικού Συνδέσμου Ανωνύμων Καλαθοσφαιρικών Εταιριών (Ε.Σ.Α.Κ.Ε.), με την οποία ανεστάλη η έκδοση απόφασης αποβολής από το πρωτάθλημα καλαθοσφαίρισης της Α1 Εθνικής Κατηγορίας της Κ.Α.Ε. «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ», κατ' άρθρο 77 Α (παρ. 3 εδ. γ') του ν. 2725/1999 - που προστέθηκε με το άρθρο 24 του ν. 3057/2002 - έως την έκδοση απόφασης επί της από 27-2-2007 αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας της παραπάνω Κ.Α.Ε., κατά της από 12-1-2007 απόφασης της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού περί ανάκλησης του από 18-9-2006 πιστοποιητικού συμμετοχής της παραπάνω Κ.Α.Ε. στο πρωτάθλημα μπάσκετ της Α1 Εθνικής Κατηγορίας.

Στο άρθρο 124 του ν. 2725/1999 (Φ. 121 Α'), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 3057/2002 (Φ. 239 Α') ορίζονται τα εξής υπό τον τίτλο «Δικαιοδοσία - Αρμοδιότητες Α.Σ.Ε.Α.Δ.»: «Το Συμβούλιο είναι αρμόδιο για την εκδίκαση των προσφυγών: α)... ε) κατά αποφάσεων των πρωτοβάθμιων δικαιοδοτικών οργάνων του άρθρου 119, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 121 του παρόντος». Εξάλλου, στο άρθρο 121 του παραπάνω νόμου, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του ν. 3057/2002 ορίζονται τα εξής υπό τον τίτλο «Προσφυγή κατά των αποφάσεων των δικαιοδοτικών οργάνων»:

Οι αποφάσεις του πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου προσβάλλονται με προσφυγή ενώπιον του Ανώτατου Συμβουλίου Επίλυσης Αθλητικών Διαφορών (Α.Σ.Ε.Α.Δ.) του άρθρου 123 του παρόντος...στις εξής περιπτώσεις: α) όταν οι αποφάσεις αυτές εκδίδονται επί ενστάσεων κατά του κύρους αγώνα, β) όταν επιβάλλουν ποινές τέλεσης αγώνα χωρίς θεατές...γ) όταν επιβάλλουν ποινές στέρησης του δικαιώματος εισόδου σε αγωνιστικούς χώρους στους παράγοντες ομάδων...δ) όταν επιβάλλουν ποινές αποκλεισμού...ε) όταν επιβάλλουν πρόστιμο τουλάχιστον 5.000 ευρώ, στ) όταν επιβάλλουν τις ποινές που προβλέπονται από τα άρθρα...77 Α παράγραφος 2 και 3... του παρόντος νόμου». Τέλος, κατά τη διάταξη του άρθρου 77 Α παρ. 3 του ν. 2725/1999 «Πριν από την έναρξη κάθε αγωνιστικής περιόδου κάθε Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. οφείλει να προσκομίσει στην οικεία διοργανώτρια αρχή, πιστοποιητικό της Επιτροπής περί τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο... Χωρίς το παραπάνω πιστοποιητικό καμιά ομάδα Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. δεν δικαιούται να συμμετέχει στο οικείο πρωτάθλημα, εάν δε το πιστοποιητικό αυτό ανακληθεί, η ομάδα αποβάλλεται από το πρωτάθλημα, με απόφαση του αρμόδιου δικαιοδοτικού οργάνου, η οποία εκδίδεται μετά από έκθεση της Επιτροπής (Επαγγελματικού Αθλητισμού)».

Στην προκείμενη περίπτωση με την προσβαλλόμενη απόφαση του Μονομελούς Δικαιοδοτικού Οργάνου ανεστάλη η έκδοση απόφασης σχετικά με την αποβολή της Κ.Α.Ε. «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ» από το πρωτάθλημα μπάσκετ Α1 Εθνικής λόγω άσκησης εκ μέρους της παραπάνω Κ.Α.Ε. αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού, με την οποία ανακλήθηκε το πιστοποιητικό που χορηγήθηκε στην παραπάνω Κ.Α.Ε., κατ' εφαρμογή του εδ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 2725/1999. Ενόψει αυτών και, εφόσον σύμφωνα με τις διατάξεις που παρατέθηκαν, το Α.Σ.Ε.Α.Δ. έχει αρμοδιότητα για εκδίκαση προσφυγών κατά των πρωτοβάθμιων δικαιοδοτικών οργάνων στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις του άρθρου 124 του ν. 2725/1999, μεταξύ των οποίων και προσφυγής (κατά του πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου) περί αποβολής της Κ.Α.Ε. από το πρωτάθλημα, όχι όμως και προσφυγής κατά απόφασης του εν λόγω οργάνου που δεν αποφαίνεται οριστικά επί αποβολής της Κ.Α.Ε., όπως στην προκείμενη περίπτωση, το Συμβούλιο κρίνει ότι αναρμόδια φέρεται προς συζήτηση η κρινόμενη προσφυγή, η οποία

για το λόγο αυτόν πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Περαιτέρω, πρέπει να διαταχθεί η κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του, κατά το άρθρο 36 του ν. 2725/1999, ειδικού λογαριασμού της Γ.Γ.Α. (κατ' άρθρο 126 παρ. 1 εδ. ε' του ν. 2725/1999).

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Απορρίπτει την προσφυγή.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 7-6-2007 και δημοσιεύτηκε στον ίδιο τόπο στις 29-6-2007.

29. Ε.Ε.Α. 18/6/2007

Πρόεδρος: Σταύρος Κουτελιδάκης

Μέλη: Λάμπρος Κοτσίρης, Ζαφείριος Χατζηχαλκιάς, Κων/νος Καμινάρης,
Γεώργιος Γερόλυμπος

Εισηγητής: Ζαφείριος Χατζηχαλκιάς

Η υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής στην Ε.Ε.Α. ως προϋπόθεση συμμετοχής των ομάδων στα επαγγελματικά πρωταθλήματα ποδοσφαίρου εξακολουθεί να ισχύει και μετά την καθιέρωση του «αυτοδιοίκηση» του ελληνικού ποδοσφαίρου με το άρθρο 29 παρ. 12 Ν.3479/2006.

Η Επιτροπή αφού εξέτασε τα στοιχεία της υπόθεσης αυτής και άκουσε τον εισηγητή, κ. Ζαφείριο Χατζηχαλκιά, διαπίστωσε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 866/05.06.07 επιστολή της προς τον Υφυπουργό Αθλητισμού, την Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία και την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, η Δικηγορική Εταιρεία «Ποταμίτης, Ηλιάδου, Βεκρής, Παπαρηγόπουλος», εντολοδόχος του «Σούπερλιγκ Ελλάδας Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης», αφού εκθέτει ότι κατόπιν της από το άρθρο 29 παρ. 12 του ν. 3479/06 καθιερώσεως του «αυτοδιοίκητου» του ελληνικού ποδοσφαίρου, όλες οι προβλεπόμενες από τον ν.2725/1999 «αγωνιστικές» ποινές για παραβατική συμπεριφορά των Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιριών, μεταξύ των οποίων και αυτές της αποβολής από το πρωτάθλημα (άρθρ. 77Α παρ. 3 ν. 2725/1999) ή της αφαίρεσης βαθμών (άρθρ. 78 παρ. 4 ν. 2725/1999), έχουν καταργηθεί, ζητά να πληροφορηθεί, αν υφίσταται υποχρέωση των Π.Α.Ε που θα συμμετάσχουν στο πρωτάθλημα Α΄ Εθνικής Κατηγορίας περιόδου 2007 - 2008 να προσκομίσουν στην μεν διοργανώτρια αρχή το πιστοποιητικό της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού για την εκ μέρους τους τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται γι' αυτές από τον ν. 2725/1999, στη δε Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού σχετική εγγυητική

επιστολή και σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως ποιές είναι οι κυρώσεις, αν οι Π.Α.Ε δεν καταθέσουν στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού την σχετική εγγυητική επιστολή.

Κατά το άρθρο 16 παρ. 9 του Συντάγματος «ο αθλητισμός τελεί υπό την προστασία και την ανωτάτη εποπτεία του Κράτους». Η κατά το Σύνταγμα κρατική «εποπτεία» εκδηλούται, εκτός άλλων, και με τις ρυθμίσεις των άρθρων 77 και 77Α του ν. 2725/1999, οι οποίες προβλέπουν την ίδρυση, την λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού (Ε.Ε.Α), ως ειδικού συλλογικού οργάνου, τελούντος, ως προς τα διοικητικά θέματα, υπό την εποπτεία του Υπουργού Αθλητισμού (ΣτΕ 2944/1980 και 1596/2004). Μεταξύ των αρμοδιοτήτων που ρητά ανατίθενται στην εν λόγω Επιτροπή, περιλαμβάνεται, κατ' άρθρο 77Α παρ. 3 ν. 2725/1999, αφενός η παρ' αυτής έκδοση «πιστοποιητικού» για την εκ μέρους κάθε Αθλητικής Ανώνυμης Εταιρίας (Α.Α.Ε) ή Τμήματος Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α) τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον ν. 2725/1999 και αφετέρου η ανάκλησή του. Το πιστοποιητικό αυτό δεν χορηγείται σε περιπτώσεις «σοβαρών» ή «καθ' υποτροπή» παραβάσεων του νόμου, καθώς και σε περιπτώσεις άρνησης παροχής στοιχείων προς την Ε.Ε.Α. Χωρίς το πιστοποιητικό αυτό καμιά ομάδα Α.Α.Ε ή Τ.Α.Α δεν μπορεί να συμμετάσχει στο αντίστοιχο πρωτάθλημα, εάν δε αυτό χορηγηθέν αρχικά, ανακληθεί μεταγενεστέρως, για τους ίδιους ως άνω λόγους, η ομάδα αποβάλλεται από το πρωτάθλημα με απόφαση του «αρμοδίου δικαιοδοτικού οργάνου», η οποία εκδίδεται μετά από έκθεση της Ε.Ε.Α

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι για την υπό των Α.Α.Ε κτήση του δικαιώματος συμμετοχής στα οικεία πρωταθλήματα, απαραίτητη προϋπόθεση (όρο) αποτελεί η εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων που προβλέπονται γι' αυτές από τον ν. 2725/1999 και ότι κτήση του δικαιώματος αυτού πιστοποιείται με έγγραφο (πιστοποιητικό συμμετοχής) που εκδίδεται από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού. Με την θεσμοθέτηση της εν λόγω προϋπόθεσης, όπως είναι φανερό, υλοποιείται η επιταγή του άρθρου 16 παρ. 9 του Συντάγματος για την υπό του κράτους «προστασία» του αθλητισμού, αφού δεν θα μπορούσε να θεωρείται προστατευόμενο υπό του κράτους ένα άθλημα, αν στις σχετικές διοργανώσεις επιτρεπόταν να συμμετέχουν και νομικά πρόσωπα με παραβατική, σε σχέση με τον αθλητικό

νόμο, συμπεριφορά. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η συγκεκριμένη προϋπόθεση, ειδικά για το ποδόσφαιρο, δεν συνιστά «θέμα λειτουργίας ή οργάνωσης του αθλήματος», ώστε να μπορεί, κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 29 παρ. 12 του ν. 3479/06, να καταστεί αντικείμενο αυτονόμου «ρυθμίσεως» από την Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία (Ε.Π.Ο) και τα όργανά της, αλλά θέμα «νομιμότητας» που υπόκειται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους. Επομένως και μετά τη διάταξη του άρθρου 29 παρ. 12 του ν. 3479/06 η συγκεκριμένη προϋπόθεση εξακολουθεί να υφίσταται, ενώ ο έλεγχος της συνδρομής της ή όχι στο πρόσωπο κάθε Α.Α.Ε ή Τ.Α.Α που συμμετέχει στο οικείο πρωτάθλημα, εξακολουθεί να ανήκει ως αρμοδιότητα στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού.

Με το άρθρο 97Α παρ. 1 του ν. 2725/99 προβλέφθηκε η σύσταση, με την μορφή του αστικού συνεταιρισμού του ν. 1667/1986, επαγγελματικής ένωσης των ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιριών οι οποίες, κατά τους οικείους κανονισμούς, συμμετέχουν στο εθνικό πρωτάθλημα του επαγγελματικού ποδοσφαίρου της Α΄ Εθνικής κατηγορίας. Στις αρμοδιότητες της ένωσης αυτής περιλαμβάνεται, κατά το άρθρο 98 παρ. 1 του ίδιου νόμου, και η διοίκηση και διαχείριση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, μέσα στο πλαίσιο των νόμων του κράτους και του καταστατικού, των κανονισμών και των σκοπών της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ), ενώ μέλη της, κατ' άρθρ. 99 παρ. 1 του ίδιου ως άνω νόμου, καθίστανται οι Π.Α.Ε που, κατά τους οικείους κανονισμούς, έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα πρωταθλήματα του επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Σε συνέχεια των εν λόγω διατάξεων συνεστήθη ο Ποδοσφαιρικός Συνεταιρισμός με την επωνυμία «Σούπερλιγκ Ελλάδας Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης», το καταστατικό του οποίου, μετά την έγκρισή του από τον αρμόδιο Ειρηνοδίκη, καταχωρήθηκε την 20.07.2006 στο Μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου Αμαρουσίου και έλαβε τον αριθμό 11. Σκοπός του συνεταιρισμού, εκτός άλλων, είναι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού του, «[...] η διοίκηση και διαχείριση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου Α΄ Εθνικής, στο πλαίσιο των νόμων του κράτους, του καταστατικού, των κανονισμών, των αποφάσεων και σκοπών της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ) [...]», ενώ τα μέλη του (είτε ιδρυτικά είτε Π.Α.Ε που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, σύμφωνα με την σχετική προκήρυξη, στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου Α΄ Εθνικής Κατηγορίας)

χάνουν αυτοδικαίως την ιδιότητά τους, αν παύσουν να έχουν για οποιονδήποτε λόγο δικαίωμα συμμετοχής στο πρωτάθλημα Α΄ Εθνικής κατηγορίας, σύμφωνα με την νομοθεσία, τους κανονισμούς της Ε.Π.Ο ή του καταστατικού του Συνεταιρισμού.

Με βάση τα δεδομένα αυτά και επιπρόσθετα ενόψει του ότι το άρθρο 5 του Καταστατικού του «Σούπερλιγκ Ελλάδας Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης» απαιτεί κάθε Π.Α.Ε προκειμένου να διατηρήσει την ιδιότητα του μέλους του συνεταιρισμού να προσκομίζει το σχετικό πιστοποιητικό της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού για όσο χρόνο ο νόμος επιβάλλει την έκδοσή του, δηλονότι για κάθε ποδοσφαιρική περίοδο, η απάντηση στο πρώτο (υπο)ερώτημα είναι ότι υφίσταται υποχρέωση των μεν Π.Α.Ε που θα συμμετάσχουν στο πρωτάθλημα Α΄ Εθνικής Κατηγορίας περιόδου 2007 - 2008 να προσκομίσουν στη διοργανώτρια αρχή το πιστοποιητικό της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού για την εκ μέρους τους τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται γι' αυτές από τον ν. 2725/1999, του δε «Σούπερλιγκ Ελλάδας Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης» που έχει, όπως προσημειώθηκε την αρμοδιότητα της εντός του πλαισίου του νόμου, «διοίκησης και διαχείρισης» του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, να αρνείται την συμμετοχή στο εν λόγω πρωτάθλημα σε όσες Π.Α.Ε δεν το προσκομίζουν ή σε όσες Π.Α.Ε κατά τη διάρκεια του πρωταθλήματος αυτό τους ανακαλείται, ως παράνομη, αφού αυτές μη έχοντας και στις δυο περιπτώσεις δικαίωμα συμμετοχής στο πρωτάθλημα Α΄ Εθνικής κατηγορίας, χάνουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του μέλους του Συνεταιρισμού και τούτο ανεξάρτητα από το αν οι δια του οικείου δικαιοδοτικού οργάνου επερχόμενες συνέπειες του νόμου της αποβολής από το πρωτάθλημα (άρθρ. 77Α παρ. 3 ν. 2725/1999) ή της αφαίρεσης βαθμών (άρθρ. 78 παρ. 4 ν. 2725/1999) έχουν, κατά την άποψη της ερωτούσας δικηγορικής εταιρείας, καταργηθεί με τη διάταξη του άρθρου 29 παρ. 12 του ν. 3479/2006.

Κατά τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 2725/1978 «1. Οι Α.Α.Ε και τα Τ.Α.Α οφείλουν να υποβάλλουν το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού τον προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της νέας αγωνιστικής περιόδου ισοσκελισμένο και θεωρημένο από ένα τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή λογιστή. Οι Α.Α.Ε μαζί με τον προϋπολογισμό υποχρεούνται να κα-

ταθέσουν και εγγυητική επιστολή Τράπεζας [...], ύψους ίσου με το 10% του συνόλου των προϋπολογιζομένων εξόδων [...]. Η εγγυητική αυτή επιστολή αφορά στην καλή εκτέλεση των υποχρεώσεων της Α.Α.Ε που προκύπτουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και καταπίπτει υπέρ απαιτήσεων κατά σειρά αθλητών, προπονητών ή άλλων τρίτων που προκύπτουν από τελεσίδικες αποφάσεις των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών του άρθρου 95 του παρόντος νόμου ή άλλους εκτελεστούς τίτλους, άλλως υπέρ του ειδικού λογαριασμού του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 (ΦΕΚ 219 Α΄) με απόφαση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού [...]. Αναμόρφωση του προϋπολογισμού επιτρέπεται οποτεδήποτε, είναι δε υποχρεωτική αν τα έξοδα που προκύπτουν μετά από κάθε μεταγραφική περίοδο υπερβαίνουν τα αρχικώς προϋπολογισθέντα. Στην περίπτωση αυτή οι Α.Α.Ε οφείλουν να υποβάλουν αμέσως, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τον αναμορφωμένο προϋπολογισμό στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, μαζί με συμπληρωματική εγγυητική επιστολή, ύψους ίσου προς το 10% της αύξησης των προϋπολογισθέντων εξόδων [...].».

Το παραπάνω άρθρο 78, στην αρχική του μορφή, δεν υποχρέωνε τις Α.Α.Ε να προσκομίζουν στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού (τότε «Ελεγκτικό Συμβούλιο») εγγυητική επιστολή. Η υποχρέωση αυτή θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά με το άρθρο 25 του ν. 3057/2002, που αντικατέστησε το άρθρο 78 του ν. 2725/1999, προκειμένου, κατά την σχετική Εισηγητική Έκθεση, να υφίσταται μία «[...] εγγύηση έναντι της Πολιτείας για την καλή συμμετοχή στο πρωτάθλημα». Η εγγυητική αυτή επιστολή, κατά την σχετική πρόβλεψη, κατέπιπτε σε περιπτώσεις παραβίασης του συγκεκριμένου αθλητικού νόμου με Απόφαση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού, το προϊόν δε της κατάπτωσης οδηγείτο στον ειδικό λογαριασμό του άρθρου 27 του ν. 2843/00. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής ο νόμος το συναρτούσε ποσοστιαίως με το ύψος των, κατά τον οικείο προϋπολογισμό, εξόδων, σε περίπτωση δε αύξησής τους, οφείλετο ανάλογη συμπλήρωση του ποσού της εγγυητικής επιστολής. Τέλος με το άρθρο 16 του ν. 3262/04 αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 2725/1978 (όπως ίσχυε), χωρίς όμως η ουσία της ρύθμισης ως προς την υποχρέωση των Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρών να προχωρούν σε αναμόρφωση του προϋπολογισμού τους και σε συμπλήρωση της εγγυητικής τους επιστολής σε περίπτωση αύξησης των εξόδων τους να

μεταβληθεί. Απλώς προσετέθη η δυνατότητα κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής όχι μόνο όταν συμβαίνουν σοβαρές παραβάσεις του νόμου, αλλά και όταν ζητείται από αθλητές, προπονητές ή άλλους τρίτους η ικανοποίηση χρηματικών αξιώσεών τους έναντι της Εταιρίας που βασιζονται σε τελεσίδικες αποφάσεις των Επιτροπών Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών του άρθρου 95 του ν. 2725/1999 ή σε άλλους εκτελεστούς τίτλους.

Από την παραπάνω διαχρονική παράθεση του περιεχομένου της ρύθμισης της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 2725/1999, προκύπτει ότι ο σκοπός της ζητούμενης εγγυητικής επιστολής συνίσταται στην ύπαρξη μιας χρηματικής εγγύησης έναντι της Πολιτείας για την καλή εκτέλεση των υποχρεώσεων της Α.Α.Ε που προκύπτουν από τις διατάξεις της αθλητικής νομοθεσίας. Από τον σκοπό αυτό και από την απαίτηση του νόμου για ανυπαρξία παραβατικής συμπεριφοράς των ΑΑΕ ως προϋπόθεση (όρος) κτήσεως του δικαιώματος συμμετοχής στο οικείο πρωτάθλημα, συνάγεται περαιτέρω ότι εξακολουθεί επίσης να υφίσταται και η απαίτηση του νόμου για ύπαρξη αντίστοιχης χρηματικής εγγύησης υπέρ των Α.Α.Ε που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο οικείο πρωτάθλημα.

Σε περίπτωση που κάποια Π.Α.Ε είτε δεν προσκομίσει στη διοργανώτρια αρχή («Σούπερλιγκ Ελλάδας Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης») το πιστοποιητικό της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού για την εκ μέρους της τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται γι' αυτή από τον ν. 2725/1999 είτε δεν καταθέσει εμπροθέσμως την ζητούμενη από τον νόμο εγγυητική επιστολή, θα έχει ασφαλώς παραβιάσει και μάλιστα «σοβαρά», συγκεκριμένες διατάξεις του ν. 2725/1999 και επομένως η μεν διοργανώτρια του πρωταθλήματος αρχή οφείλει να μην την περιλάβει στις συμμετέχουσες στο οικείο πρωτάθλημα ομάδες, η δε Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, πέραν των άλλων νομίμων ενεργειών, να επιβάλει για κάθε μία παράβαση του αθλητικού νόμου το προβλεπόμενο από τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 77Α του ν. 2725/1999, πρόστιμο.

30. Ε.Ε.Α. 4/6/2007

Πρόεδρος: Σταύρος Κουτελιδάκης

Μέλη: Λάμπρος Κοτσίρης, Ευθύμιος Πουρναράκης, Ζαφείριος Χατζηχαλκιάς,
Κων/νος Καμινάρης, Γεώργιος Γερόλυμπος

Εισηγητές: Γεράσιμος Σιμόπουλος

Η εκτός πλαισίου του Ν.2725/1999 συγκροτηθείσα από την ΕΠΟ ΕΕΟ-ΔΕΠ δεν αποτελεί νόμιμη διαιτησία και οι αποφάσεις της δεν έχουν εκτελεστικότητα. Αδυναμία κατάπτωσης εγγυητικής επιστολής

Η Επιτροπή αφού εξέτασε τα στοιχεία της υπόθεσης αυτής και άκουσε τους εισηγητές, κ.κ. Γεράσιμο Σιμόπουλο και Ζαφείριο Χατζηχαλκιά, διαπίστωσε τα ακόλουθα:

Κατά το άρθρο 95 του ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 51 του ν. 3057/2002 και το άρθρο 13 του ν. 3262/2004, οι οικονομικές διαφορές που προκύπτουν από τις συμβάσεις μεταξύ αθλητών ή προπονητών και Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρειών ή αθλητικών σωματείων που διατηρούν Τμήματα Αμειβομένων Αθλητών, εάν δεν ορίζεται διαφορετικά με ρητό όρο της σχετικής σύμβασης, επιλύονται διαιτητικά από τις Επιτροπές Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών. Οι Επιτροπές αυτές είναι όργανα μόνιμης διαρκούς διαιτησίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, συνιστώνται και διέπονται από τα προβλεπόμενα σε Κανονισμό που κατ' άρθρο 87 του ίδιου νόμου δημοσιεύεται με Απόφαση του αρμοδίου Υπουργού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και οι τελεσίδικες αποφάσεις τους αποτελούν δεδικασμένο και είναι εκτελεστοί τίτλοι, κατά την έννοια του άρθρου 904 παρ. 2 περίπτ. β' του Κ.Πολ.Δ. Οι Επιτροπές αυτές συντίθενται οι μεν πρωτοβάθμιες από πέντε μέλη, ήτοι ένα Πρόεδρο Πρωτοδικών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ως Πρόεδρο, δυο Πρωτοδίκες της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ως μέλη, ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου ή της οικείας ολομέλειας των Τμημάτων Αμειβομένων Αθλητών και έναν εκπρόσω-

πο των αθλητών ή κατά περίπτωση των προπονητών, οι δε δευτεροβάθμιες, επίσης από πέντε μέλη, ήτοι ένα Πρόεδρο Εφετών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ως Πρόεδρο, δυο Εφέτες της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ως μέλη, ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της οικείας Ομοσπονδίας και ένα εκπρόσωπο των αθλητών ή κατά περίπτωση των προπονητών.

Κατά το άρθρο 78 παρ. 1 του ν.2725/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 3057/2002 και το άρθρο 16 του ν.3262/2004, η εγγυητική επιστολή, την οποία καταθέτουν στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού οι Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες και η οποία αφορά στην καλή εκτέλεση των υποχρεώσεών τους που προκύπτουν από τις διατάξεις του ιδίου ως άνω νόμου, «καταπίπτει υπέρ απαιτήσεων κατά σειρά αθλητών, προπονητών ή άλλων τρίτων που προκύπτουν από τελεσίδικες αποφάσεις των Επιτροπών Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών του άρθρου 95 του παρόντος νόμου ή άλλους εκτελεστούς τίτλους, με απόφαση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού.

Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι για την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής που κατατίθεται στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού από τις Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες για την καλή εκτέλεση των υποχρεώσεών τους έναντι αθλητών, προπονητών ή άλλων τρίτων, απαιτείται προηγούμενη τελεσίδικη απόφαση των Επιτροπών Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών του άρθρου 95 του ν. 2725/99, όπως οι Επιτροπές αυτές προβλέπονται και συγχροτούνται κατά το άρθρο αυτό, ή άλλοι εκτελεστοί τίτλοι.

Εξάλλου, κατά το άρθρο 867 εδάφ. β' του ΚΠολΔ, οι εργατικές διαφορές, όπως είναι και εκείνες που δημιουργούνται μεταξύ αθλητών ή προπονητών και αθλητικών ανωνύμων εταιρειών από τις συμβάσεις παροχής αθλητικών υπηρεσιών, (Εφ. Αθηνών 1556/94, Ελλ. Δικ. 35, 1108) «δεν μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία», εκτός βεβαίως αν προβλέπεται τούτο με νεότερο νόμο, όπως είναι η μεταγενέστερη του Κ.Πολ.Δ. ως άνω διάταξη του άρθρου 95 ν.2725/1999, με την οποία και στερήθηκαν τα πολιτικά δικαστήρια της δικαιοδοσίας προς επίλυση των διαφορών αυτών (βλ. Εφ. Αθ. 602/95 ΔΕΝ 52, 26 και Εφ. Αθ. 5937/03 Ελ. Δικ. 45, 189). Αν πάρα την άνω απαγορευτική διάταξη του άρθρου 95 οι διαφορές αυτές υπαχθούν είτε με συμφωνία των συμβαλλομένων μερών (αθλητών, Α.Α.Ε), είτε με ειδικό ρητό όρο των καταστατικών των Ενώσεων Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρειών ή αθλητικών Ομοσπονδιών, όχι μόνο σε διαφορετικής σύνθεσης Επιτροπές Διαιτησίας, αλλά

και σε Επιτροπές που ούτε συνεστήθησαν ούτε διέπονται από τον Κανονισμό του άρθρου 87 του ν.2725/94, εφόσον η σύσταση αυτών δεν προβλέπεται από νεότερο νόμο, οι αποφάσεις τους, εκδοθείσες πάνω σε αντικείμενο που δεν μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία είναι ανύπαρκτες κατά την έννοια του άρθρου 901 παρ.1 περίπτ. β' ΚΠολΔ (Κ. Μπέης Πολιτική Δικονομία - Γενικές Αρχές, τεύχος 20, Αθήνα 1994, υπό το άρθρο 901, σελ. 563, Εφ. Αθ. 73/84, Ελ. Δικ.25, 376) και δεν παράγουν κανένα έννομο αποτέλεσμα, ούτε βεβαίως παράγουν δεδικασμένο, ούτε αποτελούν εκτελεστούς τίτλους, όπως ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 95 του ν. 2725/1999, ώστε να έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 78 παρ. 1 του ίδιου νόμου για την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής υπέρ αθλητών, προπονητών ή άλλων τρίτων, ζήτημα που οφείλει να ερευνηθεί αυτεπαγγέλτως (πρβλ. Κ. Μπέη, οπ.π. υπ' άρθρ. 901, σελ 565, ΣτΕ Ολ. 3134/1989, Δ. Δίκη 2,181 και ΣτΕ 1596/2004 ΝοΒ 53, 2037) η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού προκειμένου να διαπιστώσει την κατ' άρθρο 78 παρ. 1 του ν. 2725/99 ύπαρξη εκτελεστού τίτλου και να αποφασίσει αναλόγως σχετικά με την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής. Δεν πρόκειται δηλαδή για άκυρες αποφάσεις που παράγουν τα αποτελέσματά τους μέχρι να ακυρωθούν μετά από προσβολή τους με ένδικα μέσα, αλλά για ανύπαρκτες διαιτητικές αποφάσεις, αφού εκδόθηκαν επάνω σε αντικείμενο που δεν μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 867 εδάφ. β' και 901παρ. 1 περίπτ. β' του ΚΠολΔ. Σημειωτέον ότι περιεχόμενο της συμφωνίας των συμβαλλομένων πλευρών κατ' άρθρο 95 παρ. 1 ν. 2725/99 δεν μπορεί να είναι η επιλογή άλλου διαιτητικού δικαστηρίου, αλλά μόνο ο αποκλεισμός των υπό του άρθρου 95 προβλεπόμενων Επιτροπών, έτσι ώστε τα Πολιτικά Δικαστήρια να καταστούν αρμόδια για την επίλυση των σχετικών διαφορών.

Περαιτέρω, με το άρθρο 29 παρ. 12 του ν. 3479/2006 ορίζεται ότι «ειδικά για το άθλημα του ποδοσφαίρου όλα τα θέματα λειτουργίας και οργάνωσης του αθλήματος της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας και των μελών της ρυθμίζονται αυτόνομα από την Ε.Π.Ο. και τα όργανά της σύμφωνα με το καταστατικό και τους κανονισμούς της, καθώς και αυτούς που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια Συνομοσπονδία Ποδοσφαίρου, ακόμη και αν προβλέπονται διαφορετικές ρυθμίσεις στο ν. 2725/1999, όπως ισχύει, και στην εν γένει αθλητική νομοθεσία. Θέματα οικονομικού ελέγχου για

τις επιχορηγήσεις που λαμβάνει η Ε.Π.Ο. από το κράτος, ελέγχου νομιμότητας, δημόσιας τάξης και ασφάλειας υπόκεινται στην αποκλειστική ρυθμιστική αρμοδιότητα του κράτους». Λαμβανομένου όμως υπόψη ότι η ανάθεση «δικαιοδοτικού» έργου δεν συνιστά θέμα «λειτουργίας» ή «οργάνωσης» του ποδοσφαίρου ή «θέμα» της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας ή των μελών αυτής, αλλά ζήτημα που αφορά αποκλειστικά είτε στην ίδια την Πολιτεία (άρθρ. 87 του Συντάγματος) είτε στους ίδιους τους ενδιαφερομένους (άρθρ. 8 του Συντάγματος) αναμφίβολα προκύπτει ότι με την εν λόγω διάταξη δεν εισήχθη για το άθλημα του ποδοσφαίρου ειδική και αντίθετη ρύθμιση από εκείνη του άρθρου 867 εδάφ. Β΄ του Κ.Πολ.Δ (Εφ.Αθην. 1556/1994, Ελλ. Δικ. 35, 1108). Κατά συνέπεια η οργάνωση και λειτουργία από την εν λόγω Ομοσπονδία, μόνιμης (θεσμικής) διαιτησίας για την επίλυση των εργατικών (αθλητικών) διαφορών μεταξύ αθλητών και Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών δεν βρίσκει νόμιμο έρεισμα στην εν λόγω διάταξη.

Με την υπό κρίση αίτησή του (αριθμ. πρωτ.: 333/12.02.07) ο επαγγελματίας ποδοσφαιριστής Srdan Markovic αιτείται την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής της ΠΑΕ Α.Σ. ΛΑΜΙΑ προκειμένου να ικανοποιηθεί χρηματική αξίωσή του 11.000€. Η αξίωση αυτή προήλθε απ' την παράλειψη της εν λόγω ΠΑΕ να του καταβάλει, με βάση το μεταξύ τους καταρτισθέν συμβόλαιο, παροχές συνολικού ύψους 15.267ευρώ και βασίζεται στην υπ' αριθμ 40/2007 απόφαση της Διαιτητικής Επιτροπής Εφέσεων της ΕΠΟ (Διαιτητικό Δικαστήριο Εφέσεων της ΕΠΟ).

Η Επιτροπή αυτή δεν συνεστήθη, ούτε και διέπεται από τον προβλεπόμενο από το άρθρο 87 του ν. 2725/1999 Κανονισμό, συγκροτήθηκε δε από έναν Εφέτη ως Πρόεδρο και δύο δικηγόρους ως μέλη. Πρόκειται κατά συνέπεια, για ένα «διαφορετικό» μόνιμο και διαρκές διαιτητικό δικαστήριο, εκτός του πλαισίου του ν. 2725/1999, η συγκρότηση του οποίου αποφασίσθηκε την 18.08.2006 στην έκτακτη Γενική Συνέλευση των Ενώσεων μελών της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.)

Με τα δεδομένα αυτά και ενόψει των προεκτεθέντων η υπ' αριθμ.:40/2007 απόφαση της ως άνω Επιτροπής, στην οποία βασίζεται η κρινόμενη αξίωση του αιτούντος επαγγελματία ποδοσφαιριστή ως τελεσιδίκως επιδικασθείσα, δεν αποτελεί, κατά την έννοια του άρθρου 78 παρ. 1 του ν. 2725/1999, εκτελεστό τίτλο και κατά συνέπεια η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

31. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2725/1999 (Ε.Α.Θ.Ε.Ν./ Γ.Γ.Α.) 249/15-3-2007

Πρόεδρος: Χρήστος Θωμόπουλος

Μέλη: Π. Σπανός, Θ. Μεντεσίδης, Κ. Ρουμπή, Ι. Τσώλης, Κ. Καμινάρης,
Α. Μαλάτος, Δ. Λυκόπουλος, Κ. Μπάλιος, Α. Κουτλιάνος, Δ. Κούτσαρη,
Γ. Μπούκης, Ν. Κουμαντάνος, Α. Μανού

Εισηγητής: Ανδρέας Μαλάτος

Το ποσοστό 10% των καθαρών κατά χρήση εισπράξεων της ΠΑΕ που δικαιούται το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο περιλαμβάνει και τα ποσά που προκύπτουν από την πώληση των εισιτηρίων διαρκείας.

Σήμερα, ημέρα Τρίτη 15^{ης} Μαρτίου 2007 και ώρα 15:00 στην έδρα της Γ.Γ.Α., Κηφισίας 7, συνεδρίασε η Επιτροπή για την αντιμετώπιση θεμάτων εφαρμογής του νέου αθλητικού νόμου 2725/99, με θέμα ημερησίας διάταξης τη συνέχεια της διακοπείσας κατά τη συνεδρίαση 248 της 20-02-2007 συζήτησης επί της από 14-09-2006 αίτησης του Ερασιτεχνικού Σωματείου «ΑΕΚ» για την ερμηνεία του άρθρου 71 παρ. 3 περιπτ. β' του ν. 2725/99.

Στην αρχή ο Πρόεδρος και στη συνέχεια το μέλος και εισηγητής της υπόθεσης Α. Μαλάτος ενημέρωσαν λεπτομερώς τα απουσιάσαντα κατά την συνεδρίαση της 20-2-2007 μέλη για τα διαμειφθέντα κατά την συνεδρίαση εκείνη.

Στη συνέχεια ο εισηγητής έλαβε το λόγο και ανέπτυξε την ταυτόσημη σχεδόν προς το περιεχόμενο του 238/2-10-2006 πρακτικού της Επιτροπής εισήγηση του επί της υποθέσεως.

Ακολούθησε μακρά συζήτηση, στην οποία έλαβαν μέρος όλα σχεδόν τα μέλη (Πρόεδρος, εισηγητής, τα μέλη Μεντεσίδης, Καμινάρης, Μπάλιος κλπ).

Σύμφωνα με την ομόφωνη άποψη της Επιτροπής, η διάθεση των εισιτη-

ρίων διαρκείας από τις ΠΑΕ, στην πραγματικότητα, δεν είναι τίποτε άλλο παρά μέθοδος προώλησης εισιτηρίων όλων των αγώνων της περιόδου (χρήσης) και προείσπραξης του αντιτίμου τους. Συνεπώς τα προερχόμενα από την αιτία αυτή έσοδα αποτελούν αναμφισβητήτως έσοδα από τις εισπράξεις των αγώνων της χρήσης και ως εκ τούτου το ερασιτεχνικό σωματείο δικαιούται και επί των εισπράξεων αυτών το επίμαχο ποσοστό 10%, ανεξαρτήτως χρήσεως ή μη των εισιτηρίων διαρκείας από τους κατόχους τους.

Κατόπιν τούτων η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να εμμένει στη γνώμη της που διατυπώνεται στο 238/02-10-2006 πρακτικό της. Συγκεκριμένα, κατά την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής, από τις αλληλοσυμπληρούμενες διατάξεις της παρ. 3 β' του άρθρου 71 ν. 2725/99 προκύπτει ότι το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο έχει δικαίωμα απόληψης σταθερού ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) και από τις καθαρές κατά χρήση εισπράξεις της ΠΑΕ από τα διατεθέντα εισιτήρια διαρκείας, αφού αναμφισβήτητα οι εισπράξεις αυτές αποτελούν εισπράξεις αγώνων και ως εκ τούτου τα σχετικά έσοδα πρέπει, επιμεριζόμενα αναλόγως, να συμπεριλαμβάνονται στα οικεία φύλλα εκκαθάρισης ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία οι κάτοχοί τους ουδέποτε τα χρησιμοποίησαν.

32. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΝΟΜΟΥ 2725/1999 (Ε.Α.Θ.Ε.Ν./Γ.Γ.Α.) 253/21-6-2007

Πρόεδρος: Χρήστος Θωμόπουλος

Μέλη: Π. Σπανός, Θ. Μεντεσίδης, Κ. Ρουμπή, Ι. Τσώλης, Κ. Καμινάρης,
Α. Μαλάτος, Δ. Λυκόπουλος, Κ. Μπάλιος, Α. Κουτλιάνος, Δ. Κούτσαρη,
Γ. Μπούκης, Ν. Κουμαντάνος, Α. Μανού

Εισηγητής: Ανδρέας Μαλάτος

Παράνομη και αντισυνταγματική η συμμετοχή τακτικών δικαστών σε όργανα του ποδοσφαίρου, η σύνθεση των οποίων δεν προβλέπεται στον Ν.2725/1999. Η εξαίρεση του άρθρου 29 παρ.12 Ν.3479/2006 δεν καλύπτει την έλλειψη της σύμφωνα με το Σύνταγμα απαραίτητης νομοθετικής πρόβλεψης.

Σήμερα, ημέρα Πέμπτη 21 Ιουνίου 2007 και ώρα 15:00 στην έδρα της Γ.Γ.Α., Κηφισίας 7, συνεδρίασε η Επιτροπή για την αντιμετώπιση θεμάτων εφαρμογής του νέου αθλητικού νόμου 2725/99.

Θέμα 2^ο :

Ζητείται η άποψη της Επιτροπής για τη στελέχωση με δικαστικούς λειτουργούς των δικαιοδοτικών οργάνων της ΕΠΟ (ερώτημα από τη Δ/ση Αγωνιστικού της ΓΓΑ)

Μετά την ανάπτυξη της εισήγησης ακολούθησε συζήτηση επί του θέματος και τελικώς έγιναν ομόφωνα δεκτά τα ακόλουθα:

Ι. Στο άρθρ. 89 παρ. 1 και 2 του Συντ. ορίζεται, ότι: «1. Απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία καθώς και να ασκούν οποιαδήποτε επάγγελμα. 2. **Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς**

και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους αυτή προβλέπεται ειδικά από το νόμο. Νόμος προβλέπει την αντικατάσταση δικαστικών λειτουργών από άλλα πρόσωπα σε συμβούλια ή επιτροπές...».

Συναφώς, στο άρθρο 118 παρ. 4 Συντ. ορίζεται ότι: "Η ισχύς των αναθεωρημένων διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 89 αρχίζει με τη θέση σε ισχύ του σχετικού εκτελεστικού νόμου και πάντως από 1-1-2002".

Εξάλλου, στα άρθρα 1 και 2 του (εκτελεστικού των παραπάνω διατάξεων του Συντάγματος) ν. 2993/2002, "Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών (κ.ν. 1756/1988) και του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (κ.ν. 2812/2000) και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α'58), ορίζεται, ότι: «**Άρθρο 1.** 1. Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 41 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών (κ.ν. 1756/1988) αναριθμούνται ως παράγραφοι 2, 3 και 4 και αντικαθίστανται ως εξής: "2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές, που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους προβλέπεται ειδικά από το νόμο. Ο δικαστικός λειτουργός που θα μετάσχει υποδεικνύεται από το δικαστή ή τον εισαγγελέα ή το τριμελές συμβούλιο που διευθύνει το πολιτικό ή το διοικητικό δικαστήριο ή την εισαγγελία, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο δικαστικός λειτουργός προεδρεύει στα ως άνω συμβούλια ή επιτροπές εκτός αν μετέχει επίσης υπουργός, υφυπουργός ή γενικός γραμματέας υπουργείου. 3. Η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται..... **Άρθρο 2.** 1. Διατάξεις που προβλέπουν την ανάθεση ή την εκτέλεση από δικαστικούς λειτουργούς διοικητικών καθηκόντων ή έργων, εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό επιτρέπεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 41 του Κώδικα κατάστασης δικαστικών λειτουργών, όπως ήδη αντικαθίσταται, καταργούνται κατά τούτο. 2. Δικαστικοί λειτουργοί, που μετέχουν α) σε συμβούλια ή επιτροπές, σύμφωνα με τις διατάξεις που καταργούνται με την προηγούμενη παράγραφο ή β) σε συμβούλια ή επιτροπές που συγκροτούνται ή σε έργα που ανατίθενται με δήλωση βούλησης ιδιώτη, εν ζωή η αιτία θανάτου, μη πειθαρχικού, ελεγκτικού

ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα, αντικαθίστανται ως ακολούθως: Α) Από μέλη που ανήκουν στο διδακτικό προσωπικό των Πανεπιστημίων και διδάσκουν νομικά μαθήματα ή Β) από μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ειδικότερα Γ) από συνταξιούχους δικαστικούς λειτουργούς..... 3. Όπου στις ισχύουσες διατάξεις για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό προβλέπεται η συμμετοχή σε συμβούλια ή επιτροπές ή η ανάθεση έργων εν γένει σε δικαστικούς λειτουργούς εν ενεργεία, αυτοί αντικαθίστανται: α) από συνταξιούχους δικαστικούς λειτουργούς ή β) από μέλη που ανήκουν στο διδακτικό προσωπικό των Πανεπιστημίων και διδάσκουν νομικά μαθήματα ή γ) από δικηγόρους παρ' Αρείω Πάγω. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ρυθμίζονται ειδικότερα τα σχετικά με τις διαδικασίες επιλογής και τα κριτήρια των προσώπων αυτών. 4. Η κατά τις παραγράφους 2 και 3 αντικατάσταση ενεργείται και όταν ο ορισμός σε συμβούλια ή επιτροπές ή η ανάθεση έργων αφορά συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο έχει την ιδιότητα δικαστικού λειτουργού. 5. Η αντικατάσταση γίνεται με απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, μετά από γνώμη του τυχόν εν ζωή ιδιώτη, στην περίπτωση του παραγράφου 2 στοιχείο β' του πρώτου εδαφίου, ή του προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην περίπτωση της παραγράφου 2 στοιχείο β.».

Ακολούθως, η παρ. 3 του άρθρ. 2 Ν. 2993/2002 τροποποιήθηκε - αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις αρχικά του ν. 3057/2002 και στη συνέχεια του ν. 3262/2004, με τον οποίο, για τα πειθαρχικά όργανα του ποδοσφαίρου προβλέπονται αμιγείς δικαστικές συνθέσεις, ενώ για τις πενταμελείς επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών συνθέσεις με πλειοψηφία τακτικών δικαστών.

Ήδη, στο άρθρ. 7 του ν. 3479/2006 «Ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία αθλητικών επαγγελματικών ενώσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 152) ορίζεται, - κατ' επιταγή των ως άνω Συνταγματικών διατάξεων - ότι: «ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΥΤΩΝ. Άρθρο 7. Το άρθρο 101 του ν. 2725/1999, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 του ν. 3057/2002 και με το άρθρο 29 παράγραφος 2 του ν. 3262/2004 (ΦΕΚ 173 Α'), αντικαθίσταται ως εξής: "Άρθρο 101. όργανα διοίκησης των Ενώσεων

Επαγγελματικού Ποδοσφαίρου. 1. Τα όργανα διοίκησης των Ενώσεων είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και όσα καθορίζονται με το καταστατικό τους. Οι αρμοδιότητες αυτών και κάθε άλλο θέμα, που αφορά τη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία τους, ορίζονται με το καταστατικό τους, επιφυλασσομένων των διατάξεων του παρόντος. 2. Στην Ένωση Β' και Γ' Εθνικής Κατηγορίας, λειτουργούν, κατά ρητή πρόβλεψη του καταστατικού, για κάθε Κατηγορία, ίδια όργανα, ήτοι..... 4. Οι Ενώσεις εκπροσωπούνται στο Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. από: 5. Στις Ενώσεις λειτουργούν ίδια διαιοδοτικά όργανα ως ακολούθως: α) οι από το άρθρο 95 του παρόντος προβλεπόμενες πρωτοβάθμιες επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών και β) Τα από τα άρθρα 119, 122 και 127B του παρόντος προβλεπόμενα πρωτοβάθμια διαιοδοτικά όργανα. Τα ως άνω όργανα και των δύο Ενώσεων του παρόντος συγκροτούνται και συντίθεται από τα ίδια πρόσωπα, λογιζόμενα κατά περίπτωση, ως ένα ενιαίο όργανο. Με ειδικό κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα της εσωτερικής λειτουργίας των οργάνων αυτών.....». Τέλος, στις μεταβατικές διατάξεις της παρ. 12 του άρθρ. 29 του αυτού ως άνω νόμου (3479/2006) ορίζεται, ότι: «12. Ειδικά για το άθλημα του ποδοσφαίρου όλα τα θέματα λειτουργίας και οργάνωσης του αθλήματος της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας και των μελών της ρυθμίζονται αυτόνομα από την Ε.Π.Ο. και τα όργανά της σύμφωνα με το καταστατικό και τους κανονισμούς της, καθώς και αυτούς που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια Συνομοσπονδία Ποδοσφαίρου, ακόμη και αν προβλέπονται διαφορετικές ρυθμίσεις στο ν. 2725/1999, όπως ισχύει, και στην εν γένει αθλητική νομοθεσία. Θέματα οικονομικού ελέγχου για τις επιχορηγήσεις που λαμβάνει η Ε.Π.Ο. από το κράτος, ελέγχου νομιμότητας, δημόσιας τάξης και ασφάλειας υπόκεινται στην αποκλειστική ρυθμιστική αρμοδιότητα του κράτους».

II. α) Από τις ως άνω συνδυασμένες διατάξεις και την αλληλουχία αυτών προκύπτει ότι ναι μεν με τις διατάξεις του άρθρ. 29 παρ. 12 του ν. 3479/2006 παρασχέθηκε στην Ε.Π.Ο. η ευχέρεια να καθορίζει με το καταστατικό και τους κανονισμούς της, ακόμα και σε αντίθεση προς τις κείμενες διατάξεις, τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του αθλήματος του ποδοσφαίρου. Όμως, και στην περίπτωση που ήθελε γίνει δεκτό πως στα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του ανωτέρω αθλήματος (ποδοσφαίρου) εμπίπτει και η στελέχωση των διαιοδοτικού χαρακτήρος οργάνων της Ε.Π.Ο., η

αρμοδιότητά της αυτή είναι δεσμία, στην περίπτωση κατά την οποία επιθυμεί την συμμετοχή στα δικαιοδοτικά της όργανα και Δικαστικών Λειτουργιών, δεδομένου ότι τα της στελέχωσης των δικαιοδοτικών οργάνων του ποδοσφαίρου με Δικαστικούς Λειτουργούς ορίζονται κατά τρόπο υποχρεωτικό στο προπαρατεθέν άρθρ. 7 του αυτού ν. 3479/2006, το οποίο ως ειδικότερη ρύθμιση του ίδιου νόμου, εξαιρεί το συγκεκριμένο θέμα (της στελέχωσης των δικαιοδοτικών οργάνων του ποδοσφαίρου) από τις γενικότερες περί ποδοσφαίρου ρυθμίσεις της παρ. 12 του άρθρου 29 ν. 3479/2006, που θεσπίζουν την αυτονομία της Ε.Π.Ο., σε συμμόρφωση, μάλιστα προς Συνταγματική Επιταγή. Άλλωστε, άποψη για επικρατούσα και υπερισχύουσα δήθεν διάταξη του ν. 3479/2006 (παρ. 12 αρθρ. 29) έναντι άλλης ρυθμιζουσας το αυτό ζήτημα του ίδιου νόμου (άρθρο 7) μόνο ως νομικός παραλογισμός θα μπορούσε να εκληφθεί, ακόμα και αν δεν υφίστατο η δέσμευση του άρθρου 89 Συντ.

Επομένως, κατά την ομόφωνη άποψη της Επιτροπής, το θέμα της στελέχωσης των δικαιοδοτικών οργάνων του αθλήματος του ποδοσφαίρου και με Δικαστικούς Λειτουργούς, ως ειδικότερο και διεπόμενο από το άρθρ. 89 του Συντ. εκφεύγει των ρυθμίσεων του άρθρ. 29 παρ. 12 του ν. 3479/2006, υπαγόμενο αναγκαστικά στις ρυθμίσεις του άρθρ. 7 του νόμου αυτού.

Β'. Ακόμα, όμως, και στην περίπτωση κατά την οποία ήθελε για οποιοδήποτε λόγο γίνει δεκτό ότι στην παρεχόμενη από την παρ. 12 του άρθρ. 29 ν. 3479/2006 αυτονομία της Ε.Π.Ο. για τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του αθλήματος του ποδοσφαίρου περιλαμβάνεται και η δυνατότητα στελέχωσης των δικαιοδοτικών οργάνων της, κατ' αντίθεση και προς τις κείμενες διατάξεις του αθλητικού νόμου - και αυτών τούτων των ειδικότερων ρυθμίσεων του άρθρ. 7 του αυτού ως άνω νόμου (3479/2000) - κατά την επίσης ομόφωνη άποψη της Επιτροπής, η συμμετοχή στα δικαιοδοτικά όργανα αυτής (Ε.Π.Ο.) Δικαστικών Λειτουργιών δεν είναι επιτρεπτή για τον λόγο ότι για την συμμετοχή αυτή απαιτείται κατά το Σύνταγμα νόμος, που βέβαια δεν υφίσταται αν θεωρηθούν ως μη έχουσες εφαρμογή στην επίμαχη περίπτωση οι διατάξεις του άρθρ. 7 του ν. 3479/2006 και κατ' ακολουθία και επέκταση οι διατάξεις του ν. 3262/2004 και των άρθρ. 119, 122 και 127 β' του ν. 2725/99. Πράγματι η αυστηρή, δυνάμει συνταγματικού κανόνα (άρθρο 26 Συντ. 1975/1986/2001), διάκριση μεταξύ των συντεταγμένων λειτουργιών του Κράτους, καθιστά ανεπίτρεπτη την ανάμειξη της κάθε

μίας εξ αυτών στα αντικείμενα της αρμοδιότητας των άλλων. Η υπέρβαση του συνταγματικού αυτού κωλύματος καθίσταται δυνατή μόνο διά του Συντάγματος με ισοδύναμο αυτού λόγο όπως είναι, εν προκειμένω, ο εγγεόμενος στις διατάξεις του άρθρου 89 αυτού και του εκτελεστικού του νόμου 2993/2002 (άρθρο 1). Η κατά τις ως άνω διατάξεις, συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών στα συλλογικά όργανα της διοικήσεως, υπό την οργανωτική μορφή των συμβουλίων και επιτροπών, καθίσταται εξαιρετικώς επιτρεπτή, όταν τα εν λόγω, κατά φύση και λειτουργία, αμιγώς διοικητικά όργανα, ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και η συμμετοχή στα όργανα αυτά του δικαστικού λειτουργού, μετά των άλλων, συνήθως, διοικητικών οργάνων, προβλέπεται **ειδικώς από το νόμο** (Γνμδ. Ν.Σ.Κράτους 306,661/2002, κλπ.), που, κατά τα προεκτεθέντα, δεν υφίσταται στην περίπτωση της στελέχωσης με Δικαστικούς Λειτουργούς των δικαιοδοτικών οργάνων και ειδικότερα των πειθαρχικών επιτροπών και των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών της Ε.Π.Ο..

33. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΝΟΜΟΥ 2725/1999 (Ε.Α.Θ.Ε.Ν./Γ.Γ.Α.) 256/31-7-2007

Πρόεδρος: Χρήστος Θωμόπουλος

Μέλη: Π. Σπανός, Θ. Μεντεσίδης, Κ. Ρουμπή, Ι. Τσώλης, Κ. Καμινάρης,
Α. Μαλάτος, Δ. Λυκόπουλος, Κ. Μπάλιος, Α. Κουτλιάνος,
Δ. Κούτσαρη, Γ. Μπούκης, Ν. Κουμαντάνος, Α. Μανού

Εισηγητής: Ανδρέας Μαλάτος

Κώλυμα συμμετοχής στο ΔΣ αθλητικής ομοσπονδίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ.6 Ν.2725/1999 μετόχων ανωνύμων εταιριών με σκοπό την κατασκευή ή εμπορία προϊόντων αθλητισμού ή αθλητικών ειδών. Δεν βρίσκει εφαρμογή σε μετόχους Α.Ε. με άλλους καταστατικούς σκοπούς οι οποίες κατέχουν μετοχές άλλων ανωνύμων εταιριών που εμπίπτουν στην παραπάνω διάταξη

Σήμερα, ημέρα Τρίτη 31 Ιουλίου 2007 και ώρα 15:00 στην έδρα της Γ.Γ.Α., Κηφισίας 7, συνήλθε η Επιτροπή για την αντιμετώπιση θεμάτων εφαρμογής του νέου αθλητικού νόμου 2725/99.

Μετά την διαπίστωση της απαραίτητης άρχισε η συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

ΘΕΜΑ 2^ο: Β΄

(Καταγγελία για ασυμβίβαστο του Προέδρου της Ε.Φ.Ο.Α. - Ερώτημα - προφορικό - της Δ/σης Αγωνιστικού Αθλητισμού)

Στο άρθρο 3 παρ. 6 και 7 του ν. 2725/99 ορίζεται, ότι: «6. Δεν επιτρέπεται να είναι μέλη αθλητικού σωματείου το προσωπικό του σωματείου, για όσο χρόνο διαρκεί η πάσης φύσεως σύμβαση εργασίας του με αυτό και για ένα (1) χρόνο από τη λήξη της, καθώς επίσης και όσοι συνάπτουν σύμβαση με το σωματείο για παροχή υπηρεσιών ή για εκτέλεση έργου με αμοιβή είτε ατομικά

είτε ως ομόρρυθμοι εταίροι, είτε ως διαχειριστές Ε.Π.Ε. ή μέλη διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας, για όσο χρόνο διαρκεί η σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή η εκτέλεση του έργου και για ένα (1) χρόνο μετά τη λήξη, με οποιονδήποτε τρόπο, της σύμβασης ή την παράδοση του έργου, αντίστοιχα. Έμποροι αθλητικών ειδών, καθώς και οι μέτοχοι, εταίροι, διαχειριστές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου αθλητικής ανώνυμης εταιρείας και κάθε είδους εμπορικής εταιρείας, εφόσον αυτές έχουν σαν αντικείμενο εργασιών τους την εμπορία ή την κατασκευή κάθε είδους αθλητικών ειδών, δεν επιτρέπεται να είναι μέλη διοικητικού συμβουλίου ή εξελεγκτικής επιτροπής αθλητικού σωματείου ούτε να είναι αντιπρόσωποι του σε υπερκείμενες ενώσεις ή ομοσπονδίες..... . 7. α) Πρόσωπα στα οποία συντρέχει οποιοδήποτε από τα κωλύματα του παρόντος άρθρου χάνουν αυτοδικαίως την ιδιότητά τους. β) Η διαπιστωτική πράξη της έκπτωσης εκδίδεται από το διοικητικό συμβούλιο ή την (15) εκτελεστική επιτροπή, κατά περίπτωση, του οικείου φορέα, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών (15), αφότου έλαβε γνώση. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ως άνω προθεσμίας, η πράξη εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού, μέσα στην ίδια ως άνω προθεσμία. Με την ίδια πράξη κηρύσσονται έκπτωτα από το αξίωμα του μέλους του Δ.Σ. ή της Εκτελεστικής Επιτροπής τα υπαίτια για τη μη έκδοση της ως άνω πράξης μέλη αυτών, τα οποία αντικαθίστανται κατά τις ισχύουσες διατάξεις».

Σύμφωνα με καταγγελίες της Ένωσης φιλών τένις «Αιολική» ο Πρόεδρος της ΕΦΟΑ emπίπτει στα ως άνω ασυμβίβαστα, ως μέτοχος, Δ/νων Σύμβουλος και Τεχνικός Δ/ντης της ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΤΕΒΕ, η οποία είναι και μέτοχος κατά 50% της ΔΑΠΕΔΟΝ - ΜΕΤΡΙΚΗ Α.Ε..

Από τα στοιχεία του φακέλου της υπηρεσίας προκύπτει ότι η Α.Ε. «ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ Α.Ε. - ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», κατά το καταστατικό της (ΦΕΚ 7211/Α.Ε. και ΕΠΕ/30-12-1994), έχει ως σκοπό:

α) την εκπόνηση μελετών και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχν. έργων: οικοδομικών, σιδηροδρομικών, λιμενικών, υδραυλικών, έργων οδοποιίας, βιομηχανικών εγκαταστάσεων και γενικά κάθε είδους Δημοσίων, Δημοτικών, Κοινοτικών, Ν.Π.Δ.Δ. και ιδιωτικών έργων.

β) Την βιομηχανική παραγωγή και διάθεση κάθε είδους θραυστού και άθραυστου οικοδομικού Υλικού.

γ) Την εμπορία και αντιπροσώπευση κάθε είδους υλικού και μηχανημάτων που έχουν συνάφεια με το είδος και τους σκοπούς της εταιρείας.

δ) Τη δημιουργία βιομηχανικής ή ημιοβιομηχανικής μονάδας κατεργασίας ξύλου.

ε) Την αγορά και μεταπώληση όλων των ειδών κορμών ξύλου που προορίζονται, για επιχειρήσεις ηλεκτρισμού.

στ) Τη βιομηχανική και εμπορική εκμετάλλευση στον τομέα βιολογικού καθαρισμού λυμμάτων.

γ) Το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο

δ) οποιοδήποτε άλλη συναφή προς τους ανωτέρω σκοπούς δραστηριότητα.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η ως άνω εταιρεία, ως εκ των σκοπών και των δραστηριοτήτων της, δεν εμπίπτει, κατ' αρχήν, στις εταιρείες που διαλαμβάνονται στην παρ. 6 του άρθρ. 3 του αθλητικού νόμου, ακόμα και αν σε κάποια χρονική στιγμή δραστηριοποιήθηκε, παρεπιμπτόντως και όχι συστηματικά η κατά κύριο λόγο, στην κατασκευή ή στην εμπορία προϊόντων αθλητισμού.

Ενόψει των ανωτέρω και επειδή στοιχεία για δραστηριότητα της ανωτέρω εταιρείας στον τομέα της κατασκευής ή εμπορίας αθλητικών ειδών δεν υφίστανται, κατά την ομόφωνη άποψη της Επιτροπής δεν συντρέχει εκ του ως άνω λόγου περίπτωση ασυμβίβαστου του Προέδρου της ΕΦΟΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 3 παρ. 6 του ν. 2725/99.

Περαιτέρω, καταγγέλλεται και προκύπτει, ότι η ως άνω εταιρεία τυγχάνει μέτοχος κατά 50% της «ΔΑΠΕΔΟΝ - ΜΕΤΡΙΚΗ Αν. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», στους σκοπούς της οποίας περιλαμβάνεται, κατά την καταγγελία (στον σχετικό φάκελο δεν υφίσταται το καταστατικό της εταιρείας αυτής) «η εμπορία δαπέδων για όλα τα αθλήματα, η εμπορία πάσης φύσεως αθλητικού εξοπλισμού, η κατασκευή και εγκατάσταση αθλητικών δαπέδων και αθλητικού εξοπλισμού».

Η Επιτροπή ασχολήθηκε επί μακρόν με το σκέλος αυτό της καταγγελίας, λόγω και της γενικότερης σημασίας της. Πλέον ειδικότερα η Επιτροπή εστίασε την προσοχή της σε όλες γενικώς τις πτυχές του θέματος και συγκεκριμένα στη δυσερμήνευτη γραμματική διατύπωση των ως άνω κρίσιμων διατάξεων του αθλητικού νόμου, από την οποία προκύπτουν ερμηνευτικές δυσχέρειες,

λογικές επιφυλάξεις και προβληματισμοί, στο σκοπό των διατάξεων αυτών, στον τρόπο εφαρμογής τους σε περίπτωση υιοθέτησης της άποψης που από την καταγγελία εκλαμβάνεται ως ορθή, στις δυσχέρειες και τα αδιέξοδα στα οποία θα οδηγούσε η παραδοχή της αυστηρής αυτής άποψης, με το δεδομένο ότι οι διαλαμβανόμενες στην καταγγελία εταιρείες δεν είναι προσωπικές αλλά ανώνυμες, κλπ.. Τελικώς κατέληξε ομόφωνα στη γνώμη ότι η με οποιοδήποτε τρόπο συμμετοχή του Προέδρου της Ε.Φ.Ο.Α. στην εταιρεία “ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ”, η οποία κατέχει το 50% των μετοχών της δραστηριοποιούμενης στον χώρο της εμπορίας Αθλητικών ειδών εταιρείας «ΔΑΠΕΔΟΝ - ΜΕΤΡΙΚΗ Α.Ε.», δεν προσδίδει σε αυτόν (ατομικώς), κατά νόμο, την ιδιότητα του μετόχου της εταιρείας «ΔΑΠΕΔΟΝ ΜΕΤΡΙΚΗ Α.Ε.». Επομένως, δεν υφίσταται και στην περίπτωση αυτή της καταγγελίας ασυμβίβαστο, κατά το άρθρ. 3 παρ. 6 ν. 2725/99 (σχετ. από 11-06-2007 και 27-06-2007 γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβούλου της Ε.Φ.Ο.Α. και του Δικηγ. Γραφείου Ιωάννη Κάρμη, αντιστοίχως), πολύ περισσότερο που αφενός αν ήθελε το αντίθετο ο νομοθέτης προφανώς θα ρύθμιζε διαφορετικά το επίμαχο ασυμβίβαστο, όπως π.χ. έπραξε στην παρ. 2 του άρθρ. 69 του ν. 2725/99 και αφετέρου, σε κάθε περίπτωση, δεν υφίστανται στοιχεία στοιχειοθετούντα και αποδεικνύοντα δράση, στην πράξη, της ως άνω εταιρείας σύμφωνη με τους ως άνω σκοπούς της (εμπορία και κατασκευή αθλητικών ειδών κ.λ.π.).

Συμπερασματικά, κατά την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτό ότι δεν συντρέχει ασυμβίβαστο και κώλυμα στο πρόσωπο του Προέδρου της Ε.Φ.Ο.Α., κατά τις διατάξεις του άρθρ. 3 παρ. 6 ν. 2725/99, σε σχέση με τους προβαλλόμενους στην καταγγελία της Ένωσης φίλων τέννις «ΑΙΟΛΙΚΗ» λόγους.

Δ. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Από την θέση αυτή θα παραθέτουμε κείμενα γενικού αθλητικού ενδιαφέροντος, σχόλια, δελτία τύπου, γνωστοποιήσεις και ανακοινώσεις αθλητικών και επιστημονικών φορέων, πρακτικά συνεδριάσεων κ.λ.π. Επίσης θα παρατίθενται εισηγητικές εκθέσεις νομοθετημάτων, πρακτικά νομοπαρασκευαστικών επιτροπών, πρακτικά της Βουλής, σχέδια νόμων, κείμενα φιλοσοφικού προβληματισμού καθώς και κείμενα με απόψεις για την ιστορία και την εξέλιξη του αθλητισμού στην Ελλάδα.

Παράρτημα IV: Διακήρυξη για τα ειδικά χαρακτηριστικά του αθλητισμού και τον κοινωνικό του ρόλο στην Ευρώπη

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ
7, 8 ΚΑΙ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

**ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ
ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΗ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΟΙΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ**

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε την έκθεση για τον αθλητισμό που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι τον Δεκέμβριο του 1999 με σκοπό την προάσπιση των υφιστάμενων αθλητικών δομών και τη διατήρηση της κοινωνικής αποστολής του αθλητισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αθλητικές οργανώσεις και τα κράτη μέλη έχουν πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των αθλητικών υποθέσεων. Η Κοινότητα, στη δράση της δυνάμει των διαφόρων διατάξεων της Συνθήκης, πρέπει να λαμβάνει υπόψη ακόμα και αν δεν έχει άμεσες αρμοδιότητες στον τομέα αυτό, την κοινωνική, εκπαιδευτική και πολιτιστική αποστολή του αθλητισμού, στις οποίες στηρίζεται η ιδιαιτερότητά του, έτσι ώστε να τηρούνται και να προωθούνται η δεοντολογία και οι διάφορες μορφές αλληλεγγύης που είναι απαραίτητες για να διαφυλάσσεται ο κοινωνικός του ρόλος.

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιθυμεί ιδίως να διαφυλαχθούν η συνοχή και οι δεσμοί αλληλεγγύης που συνδέουν όλα τα επίπεδα της αθλητικής πρακτικής, το πνεύμα του ορθώς αγωνίζεσθαι, τα ηθικά και υλικά συμφέροντα, καθώς και η σωματική ακεραιότητα των αθλητών και ειδικότερα των ανήλικων νέων αθλητών.

Ερασιτεχνική πρακτική και αθλητισμός για όλους

3. Ο αθλητισμός είναι μια δραστηριότητα του ανθρώπου που στηρίζεται σε ουσιαστικές κοινωνικές εκπαιδευτικές και πολιτισμικές αξίες. Αποτελεί παράγοντα ένταξης, συμμετοχής στην κοινωνική ζωή, ανοχής, αποδοχής των διαφορών και τήρησης των κανόνων.

4. Η αθλητική δραστηριότητα πρέπει να είναι προσιτή σε όλες και όλους, σε πλαίσιο σεβασμού των προσδοκιών και των ικανοτήτων ενός εκάστου καθώς και στο πλαίσιο της ποικιλομορφίας των αγωνιστικών και ερασιτεχνικών πρακτικών, οργανωμένων ή ατομικών.

5. Η άσκηση σωματικών και αθλητικών δραστηριοτήτων συνιστά, για τα άτομα με ειδικές, σωματικές ή πνευματικές ανάγκες, εξέχον μέσο ατομικής ανάπτυξης, αποκατάστασης, κοινωνικής ένταξης και αλληλεγγύης και, για τους λόγους αυτούς, πρέπει να ενθαρρύνεται. Σχετικά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πολύτιμη και υποδειγματική συμβολή των Παραολυμπιακών Αγώνων του Σίδνεϊ.

6. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τον εθελοντισμό στον αθλητισμό με μέτρα υπέρ της προσήκουσας προστασίας και της αναγνώρισης του οικονομικού και κοινωνικού ρόλου των εθελοντών, με την υποστήριξη, ενδεχομένως, της Κοινότητας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Ο ρόλος των αθλητικών ομοσπονδιών

7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την προσήλωσή του στην αυτονομία των αθλητικών οργανώσεων και στο δικαίωμά τους να αυτοοργανώνονται με τις κατάλληλες εταιρικές δομές. Αναγνωρίζει ότι οι αθλητικές οργανώσεις έχουν την αποστολή, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές νομοθεσίες, καθώς και με βάση τη δημοκρατική και διαφανή λειτουργία, να οργανώνουν και να προωθούν το άθλημά τους, ιδίως όσον αφορά τους συγκεκριμένους αθλητικούς κανόνες, τη σύσταση εθνικών ομάδων, με τον τρόπο που κρίνουν ως πλέον ενδεδειγμένο για την επίτευξη των στόχων τους.

8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαπιστώνει ότι, εφόσον στις αθλητικές ομοσπονδίες συνυπάρχουν τα διάφορα επίπεδα αθλητικής πρακτικής, από τον ερασιτεχνικό αθλητισμό έως τον αθλητισμό υψηλού επιπέδου, οι ομοσπονδίες αυτές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην απαιτούμενη αλληλεγγύη ανάμεσα στα επίπεδα αυτά: επιτρέπουν την πρόσβαση του πλατύ κοινού στο αθλητικό

θέαμα, τη στήριξη σε ανθρώπινο και οικονομικό επίπεδο του ερασιτεχνικού αθλητισμού, την προώθηση ισότιμης πρόσβασης γυναικών και ανδρών στον αθλητισμό όλων των επιπέδων, την κατάρτιση των νέων, την προστασία της υγείας των αθλητών, την καταπολέμηση της φαρμακοδιέγερσης, την καταπολέμηση της βίας και των ρατσιστικών ή ξενόφοβων εκδηλώσεων.

9. Οι κοινωνικές αυτές αποστολές συνεπάγονται ιδιαίτερες ευθύνες για τις ομοσπονδίες και θεμελιώνουν την αναγνώριση της αρμοδιότητάς τους για τη διοργάνωση αγωνιστικών εκδηλώσεων.

10. Οι ομοσπονδίες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις εξελίξεις στον κόσμο του αθλητισμού, οφείλουν να παραμείνουν βασικό στοιχείο ενός τρόπου οργάνωσης που εξασφαλίζει την αθλητική συνοχή και τη συμμετοχική δημοκρατία.

Διαφύλαξη των πολιτικών για την κατάρτιση των αθλητών

11. Οι πολιτικές για την κατάρτιση των νέων αθλητών είναι απαραίτητες για τη ζωτικότητα του αθλήματος, των εθνικών ομάδων, του αθλητισμού υψηλού επιπέδου και πρέπει να ενθαρρύνονται. Οι αθλητικές ομοσπονδίες, σε συνεργασία ενδεχομένως με τις δημόσιες αρχές, έχουν κάθε λόγο να λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για τη διαφύλαξη της ικανότητας των ομίλων που είναι μέλη τους να καταρτίζουν νέους αθλητές καθώς και για την ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Προστασία των νέων αθλητών

12. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τις ευεργετικές επιπτώσεις της άθλησης στους νέους και επιμένει στην ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ιδίως από τις αθλητικές οργανώσεις, στην υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των νέων αθλητών, έτσι ώστε η επαγγελματική τους ένταξη να μην υπονομεύεται λόγω της αθλητικής τους σταδιοδρομίας, καθώς και στην ψυχική τους ισορροπία, τους οικογενειακούς δεσμούς και την υγεία τους, ιδίως μάλιστα την πρόληψη της φαρμακοδιέγερσης. Εκτιμά τη συμβολή των ενώσεων και οργανώσεων, οι οποίες κατά την κατάρτιση, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις αυτές και παρέχουν έτσι πολύτιμη κοινωνική συμβολή.

13. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ανησυχία του για τις εμπορικές συναλλαγές με στόχο τους ανήλικους αθλητές, συμπεριλαμβανομένων

εκείνων που αφορούν ανήλικους αθλητές τρίτων χωρών, εφόσον αντιβαίνουν προς την υφιστάμενη εργατική νομοθεσία ή θέτουν σε κίνδυνο την υγεία και ευημερία των νέων αθλητών. Απευθύνει έκκληση προς τις αθλητικές οργανώσεις και τα κράτη μέλη προκειμένου να ερευνούν και να παρακολουθούν στενά αυτές τις πρακτικές και, ενδεχομένως, να εξετάσουν τη λήψη ενδεδειγμένων μέτρων.

Οικονομικό πλαίσιο του αθλητισμού και αλληλεγγύη

14. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί ότι η κυριότητα ή ο οικονομικός έλεγχος από έναν οικονομικό φορέα πολλών αθλητικών ομίλων που συμμετέχουν στους ίδιους αγώνες του ίδιου αθλήματος μπορεί να παραβιάζει το πνεύμα του ορθώς αγωνίζεσθαι. Εάν τούτο αποδειχθεί αναγκαίο, οι αθλητικές ομοσπονδίες ενθαρρύνονται να συστήσουν μηχανισμούς ελέγχου της διαχείρισης των ομίλων.

15. Η πώληση των δικαιωμάτων τηλεοπτικής αναμετάδοσης αποτελεί σήμερα μία από τις σημαντικότερες πηγές εισοδήματος για ορισμένα αθλήματα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί ότι οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται προκειμένου να υποστηριχθεί η αλληλέγγυα διάθεση σε όλα τα ενδεδειγμένα επίπεδα και λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές πρακτικές, μέρους των εσόδων που προέρχονται από την εν λόγω πώληση, ευνοούν την αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ όλων των επιπέδων άθλησης και όλων των αθλημάτων.

Μεταγραφές

16 Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την έντονη υποστήριξή του στο διάλογο ανάμεσα στους αθλητικούς κύκλους, ιδίως τα ποδοσφαιρικά σωματεία, τις οργανώσεις εκπροσώπησης επαγγελματιών αθλητών, την Κοινότητα και τα κράτη μέλη σχετικά με την εξέλιξη του καθεστώτος των μεταγραφών λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες του αθλητισμού σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.

17. Τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη καλούνται, ανάλογα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, να συνεχίσουν την εξέταση των πολιτικών τους, σύμφωνα με τη Συνθήκη και με βάση τις γενικές αυτές αρχές.

14

COM (2007) 391 final/11-7-2007

Λευκή Βίβλος - Λευκή Βίβλος για τον Αθλητισμό

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 11.7.2007

ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟΣ**ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

{SEC(2007) 932}

{SEC(2007) 934}

{SEC(2007) 935}

{SEC(2007) 936}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Ο αθλητισμός είναι ένα κομμάτι της κληρονομιάς όλων των ανδρών και των γυναικών και η απουσία του αφήνει ένα κενό που δεν μπορεί να αναπληρωθεί ποτέ.» -

Pierre de Coubertin¹

Ο αθλητισμός ² είναι ένα διευρυνόμενο κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο, που συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την αλληλεγγύη και την ευημερία. Το ολυμπιακό ιδεώδες που έγκειται στην ανάπτυξη του αθλητισμού με σκοπό την προώθηση της ειρήνης και της κατανόησης μεταξύ εθνών

¹ Pierre de Coubertin (1863-1937), γάλλος παιδαγωγός και ιστορικός, ιδρυτής των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων.

² Για λόγους σαφήνειας και ευκολίας, στην παρούσα Λευκή Βίβλο ο όρος «αθλητισμός» θα χρησιμοποιείται με τη σημασία που του δίνει το Συμβούλιο της Ευρώπης: θα σημαίνει δηλαδή «όλες τις μορφές σωματικής δραστηριότητας, οι οποίες, μέσω περιστασιακής ή οργανωμένης συμμετοχής, έχουν στόχο την έκφραση ή τη βελτίωση της φυσικής κατάστασης και πνευματικής υγείας, δημιουργώντας κοινωνικές σχέσεις ή επιτυγχάνοντας επιδόσεις σε αγώνες όλων των επιπέδων».

και πολιτισμών καθώς και της εκπαίδευσης των νέων γεννήθηκε στην Ευρώπη και προωθείται από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή και τις Ευρωπαϊκές Ολυμπιακές Επιτροπές.

Ο αθλητισμός ελκύει τους ευρωπαίους πολίτες, οι περισσότεροι από τους οποίους αθλούνται τακτικά. Παράγει επίσης σημαντικές αξίες -όπως η ομαδικότητα, η αλληλεγγύη, η ανεκτικότητα και η ευγενής άμιλλα- και συμβάλλει στην προσωπική ανέλιξη και πληρότητα. Προάγει την ενεργό συμβολή των ευρωπαίων πολιτών στην κοινωνία και, με τον τρόπο αυτό, εντείνει την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά. Ο ουσιαστικός ρόλος του αθλητισμού στην ευρωπαϊκή κοινωνία αναγνωρίζεται από την Επιτροπή σε μια χρονική στιγμή ιδίως κατά την οποία αυτή καλείται να πλησιάσει περισσότερο τους πολίτες και να ρυθμίσει ζητήματα που τους αφορούν άμεσα.

Ωστόσο, ο αθλητισμός αντιμετωπίζει επίσης νέες απειλές και προκλήσεις που προκύπτουν για την ευρωπαϊκή κοινωνία, όπως η εμπορική πίεση, η εκμετάλλευση νεαρών παικτών, το ντόπινγκ, ο ρατσισμός, η βία, η διαφθορά και το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος.

Αυτή η πρωτοβουλία σηματοδοτεί την πρώτη φορά που η Επιτροπή εξετάζει θέματα σχετικά με τον αθλητισμό με σφαιρικό τρόπο. Ο γενικός στόχος της είναι να δοθεί στρατηγική κατεύθυνση στο ρόλο του αθλητισμού στην Ευρώπη, να ενισχυθεί η συζήτηση συγκεκριμένων προβλημάτων, να αναδειχθεί περισσότερο η σημασία του αθλητισμού στη χάραξη της κοινοτικής πολιτικής και να ευαισθητοποιηθεί το κοινό όσον αφορά τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του εν λόγω τομέα. Η πρωτοβουλία αυτή αποβλέπει στην αποσαφήνιση σημαντικών θεμάτων, όπως η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου στον τομέα του αθλητισμού. Επιπλέον, επιδιώκει τη δημιουργία περισσότερων σχετικών με τον αθλητισμό ενεργειών σε επίπεδο ΕΕ.

Η παρούσα Λευκή Βίβλος δεν αρχίζει από μηδενική βάση. Ο αθλητισμός υπόκειται στην εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου. Επιπλέον, οι ευρωπαϊκές πολιτικές σε αρκετούς τομείς έχουν ήδη σημαντικό και αυξανόμενο αντίκτυπο στον αθλητισμό.

Ο σημαντικός ρόλος του αθλητισμού στην ευρωπαϊκή κοινωνία και η ιδιαίτερη φύση του αναγνωρίστηκαν στη δήλωση που εξέδωσε, τον Δεκέμβριο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο («η δήλωση της Νίκαιας») σχετικά με τα ειδικά χαρακτηριστικά του αθλητισμού και την κοινωνική του αποστολή

στην Ευρώπη, που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή κοινών πολιτικών. Επισημαίνει ότι οι αθλητικές οργανώσεις και τα κράτη μέλη έχουν πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των αθλητικών υποθέσεων, ενώ καίριος είναι ο ρόλος των αθλητικών ομοσπονδιών. Διευκρινίζει ότι οι αθλητικές οργανώσεις έχουν την αποστολή να οργανώνουν και να προωθούν το άθλημά τους «σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές νομοθεσίες». Ταυτόχρονα, αναγνωρίζει ότι η «Κοινότητα, στη δράση της δυνάμει των διαφόρων διατάξεων της Συνθήκης, πρέπει να λαμβάνει υπόψη, ακόμα και αν δεν έχει άμεσες αρμοδιότητες στον τομέα αυτό, την κοινωνική, εκπαιδευτική και πολιτιστική αποστολή του αθλητισμού, στις οποίες στηρίζεται η ιδιαιτερότητά του, έτσι ώστε να τηρούνται και να προωθούνται η δεοντολογία και οι διάφορες μορφές αλληλεγγύης που είναι απαραίτητες για να διαφυλάσσεται ο κοινωνικός του ρόλος». Τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν αναγνωρίσει τον ιδιαίτερο ρόλο του αθλητισμού στην ευρωπαϊκή κοινωνία, βάσει δομών που στηρίζονται στον εθελοντισμό, όσον αφορά την υγεία, την εκπαίδευση, την κοινωνική ενσωμάτωση και τον πολιτισμό.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρακολούθησε τις διάφορες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο ευρωπαϊκός αθλητισμός με μεγάλο ενδιαφέρον και τα τελευταία χρόνια ασχολήθηκε τακτικά με αθλητικά ζητήματα.

Κατά την εκπόνηση της παρούσας Λευκής Βίβλου, η Επιτροπή πραγματοποίησε σειρά διαβουλεύσεων με αθλητικούς παράγοντες σχετικά με θέματα κοινού ενδιαφέροντος, καθώς και διαβουλεύσεις μέσω Διαδικτύου. Από τις διαβουλεύσεις αυτές προέκυψε ότι υπάρχουν αξιόλογες προσδοκίες όσον αφορά το ρόλο του αθλητισμού στην Ευρώπη και τη δράση της Ε.Ε. στον εν λόγω τομέα.

Η παρούσα Λευκή Βίβλος εστιάζεται στον κοινωνικό ρόλο του αθλητισμού, στην οικονομική του διάσταση και στην οργάνωσή του στην Ευρώπη, καθώς και στη συνέχεια που θα δοθεί σε αυτή την πρωτοβουλία. Συγκεκριμένες προτάσεις για την ανάληψη περαιτέρω κοινοτικών ενεργειών συγκεντρώνονται σε ένα σχέδιο δράσης που φέρει το όνομα του Pierre de Coubertin. Αυτό το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει δραστηριότητες που θα εφαρμοστούν ή θα υποστηριχθούν από την Επιτροπή. Σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής παρουσιάζονται το ιστορικό και το περιεχόμενο των προτάσεων και περιλαμβάνονται παρατηρήματα για τον αθλητισμό και τους κοινοτι-

κούς κανόνες ανταγωνισμού, τον αθλητισμό και τις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς, καθώς και διαβουλεύσεις με παράγοντες.

2. Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο αθλητισμός είναι μια ανθρώπινη δραστηριότητα που ενδιαφέρει πολύ τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει τεράστιες δυνατότητες να τους φέρει σε επαφή, αφού απευθύνεται σε όλους, ανεξαρτήτως ηλικίας ή κοινωνικής προέλευσης. Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου τον Νοέμβριο του 2004³, σχεδόν το 60% των ευρωπαίων πολιτών συμμετέχει σε αθλητικές δραστηριότητες σε τακτική βάση στο πλαίσιο ή μη των περίπου 700.000 αθλητικών σωματείων, που αποτελούν με τη σειρά τους μέλη μιας πληθώρας ενώσεων ή ομοσπονδιών. Η συντριπτική πλειονότητα των αθλητικών δραστηριοτήτων πραγματοποιείται σε ερασιτεχνικές δομές. Ο επαγγελματικός αθλητισμός καθίσταται ολοένα και πιο σημαντικός και συμβάλλει εξίσου στον κοινωνικό ρόλο του αθλητισμού. Ο αθλητισμός, εκτός του ότι βελτιώνει την υγεία των ευρωπαίων πολιτών, έχει και εκπαιδευτική διάσταση και επιτελεί κοινωνικό, πολιτισμικό και ψυχαγωγικό έργο. Ο κοινωνικός ρόλος του αθλητισμού μπορεί επίσης να ενισχύσει τις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης.

2.1 Βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω της σωματικής άσκησης

Η έλλειψη σωματικής άσκησης πολλαπλασιάζει τις περιπτώσεις υπερβολικού βάρους, παχυσαρκίας και ορισμένων χρόνιων παθήσεων, όπως τα καρδιαγγειακά νοσήματα και ο διαβήτης, που επιδεινώνουν την ποιότητα ζωής, θέτουν τη ζωή των ατόμων σε κίνδυνο και επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό της υγείας και την οικονομία.

Η Λευκή Βίβλος της Επιτροπής σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα θέματα υγείας που σχετίζονται με τη διατροφή, το υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία⁴ τονίζει τη σημασία που έχει η λήψη προληπτικών μέτρων ώστε να αντιστραφεί η μείωση της σωματικής άσκησης. Οι ενέργειες που προτάθηκαν για τον τομέα της σωματικής άσκησης στις δύο Λευκές Βίβλους θα αλληλοσυμπληρώνονται.

Το αθλητικό κίνημα, ως μέσο σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας, έχει μεγαλύτερη επιρροή από οποιοδήποτε άλλο κοινωνικό κίνημα.

³ Ειδικό Ευρωβαρόμετρο (2004): Πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αθλητισμός.

⁴ COM (2007) 279 τελικό της 30.5.2007.

Ο αθλητισμός είναι ελκυστικός και έχει θετική εικόνα προς τα έξω. Ωστόσο, η αναγνωρισμένη δυνατότητα του αθλητικού κινήματος να εντείνει τη σωματική άσκηση για τη βελτίωση της υγείας συχνά παραμένει ανεκμετάλλευτη και πρέπει να αξιοποιηθεί.

Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ) συνιστά τουλάχιστον 30 λεπτά μέτριας σωματικής άσκησης σε καθημερινή βάση για τους ενηλίκους και 60 λεπτά για τα παιδιά. (Η άσκηση αυτή περιλαμβάνει τον αθλητισμό αλλά δεν περιορίζεται σε αυτόν.) Οι δημόσιες αρχές και οι ιδιωτικές οργανώσεις στα κράτη μέλη θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου. Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, δεν συντελείται επαρκής πρόοδος.

(1) Η Επιτροπή προτείνει την κατάρτιση, με τα κράτη μέλη, νέων κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά στη σωματική άσκηση πριν από το τέλος του 2008.

Η Επιτροπή προτείνει να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ των τομέων της υγείας, της εκπαίδευσης και του αθλητισμού σε υπουργικό επίπεδο στα κράτη μέλη, προκειμένου να καθοριστούν και να εφαρμοστούν συνεκτικές στρατηγικές ώστε να μειωθούν οι περιπτώσεις υπερβολικού βάρους, παχυσαρκίας και άλλοι κίνδυνοι για την υγεία. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να εξετάσουν τρόπους για την προώθηση της ενεργού διαβίωσης μέσω των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της επιμόρφωσης του διδακτικού προσωπικού.

Οι αθλητικές οργανώσεις καλούνται να συνειδητοποιήσουν τη δυνατότητά τους για σωματική άσκηση που βελτιώνει την υγεία και να διοργανώνουν δραστηριότητες με το σκοπό αυτό. Η Επιτροπή θα διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών, ιδίως όσον αφορά τους νέους, εστιάζοντας την προσοχή στο επίπεδο βάσης.

(2) Η Επιτροπή θα υποστηρίξει ένα πολυετές κοινοτικό δίκτυο σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας (άσκηση γνωστή στα αγγλικά ως HEPA: Health-Enhancing Physical Activity) και, εάν κρίνεται σκόπιμο, μικρότερα και εξειδικευμένα δίκτυα που θα ασχολούνται με ιδιαίτερες πτυχές του ζητήματος.

- (3) Η Επιτροπή θα καταστήσει τη σωματική άσκηση για τη βελτίωση της υγείας ακρογωνιαίό λίθο των συναφών με τον αθλητισμό δραστηριοτήτων της και θα επιδιώξει να εντάξει αποτελεσματικότερα αυτή την πρωτοβουλία στα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα, όπως:
- το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (τρόπος ζωής και υγεία)·
 - το πρόγραμμα για τη δημόσια υγεία 2007-2013·
 - τα προγράμματα «Νεολαία» και «Ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά» (συνεργασία μεταξύ αθλητικών οργανώσεων, σχολείων, κοινωνίας των πολιτών, γονέων και άλλων εταίρων σε τοπικό επίπεδο)·
 - το πρόγραμμα της διά βίου μάθησης (επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού και συνεργασία μεταξύ σχολείων).

2.2 Συνένωση των δυνάμεων για την καταπολέμηση του ντόπινγκ

Το ντόπινγκ συνιστά απειλή για τον αθλητισμό σε παγκόσμιο επίπεδο, άρα και για τον ευρωπαϊκό αθλητισμό. Υπονομεύει την αρχή του ανοικτού και δίκαιου ανταγωνισμού. Αποτελεί αντικίνητρο για τον αθλητισμό γενικά και τοποθετεί τον επαγγελματία σε συνθήκες αδικαιολόγητης πίεσης. Επηρεάζει σημαντικά την εικόνα του αθλητισμού και απειλεί σοβαρά την υγεία του αθλητή. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για την καταπολέμηση του ντόπινγκ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο η επιβολή του νόμου όσο και η παράμετρος της υγείας και της πρόληψης.

- (4) Θα μπορούσαν να δημιουργηθούν συμπράξεις μεταξύ των φορέων επιβολής του νόμου των κρατών μελών (συνοριοφυλάκων, εθνικής και τοπικής αστυνομίας, τελωνείων κ.λπ.), εργαστηρίων διαπιστευμένων από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Καταπολέμησης της Φαρμακοδιέγερσης (WADA) και την INTERPOL, με σκοπό την έγκαιρη και ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με νέες ουσίες και πρακτικές ντόπινγκ. Η ΕΕ θα μπορούσε να στηρίξει αυτές τις προσπάθειες μέσω μαθημάτων κατάρτισης και δικτύωσης των επιμορφωτικών κέντρων για το προσωπικό των υπηρεσιών επιβολής του νόμου.

Η Επιτροπή συνιστά ότι το εμπόριο παράνομων ουσιών ντόπινγκ πρέπει να αντιμετωπίζεται όπως το εμπόριο παράνομων ναρκωτικών σε όλη την Ε.Ε..

Η Επιτροπή καλεί όλους τους φορείς που έχουν κάποια αρμοδιότητα στον τομέα της δημόσιας υγείας να λάβουν υπόψη τις επιβλαβείς για την υγεία παραμέτρους του ντόπινγκ.

Καλεί τις αθλητικές οργανώσεις να διαμορφώσουν κανόνες ορθής πρακτικής, οι οποίοι θα εξασφαλίσουν αριότερη ενημέρωση και εκπαίδευση των νέων αθλητών σχετικά με τις ουσίες ντόπινγκ, τη συνταγογράφηση φαρμάκων που μπορεί να τις περιέχουν, καθώς και τις επιπτώσεις των ουσιών αυτών για την υγεία.

Η Ε.Ε. θα ωφεληθεί από μια πιο συντονισμένη προσέγγιση για την καταπολέμηση του ντόπινγκ, ιδίως με τον καθορισμό κοινών θέσεων σε σχέση με το Συμβούλιο της Ευρώπης, τη WADA και την UNESCO, καθώς και με την ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών μεταξύ κυβερνήσεων, εθνικών οργανισμών αντιντόπινγκ και εργαστηρίων. Η ορθή εφαρμογή της συνθήκης της UNESCO κατά της φαρμακοδιέγερσης στον αθλητισμό από τα κράτη μέλη έχει ιδιαίτερη σημασία σε αυτό το πλαίσιο.

(5) Η Επιτροπή θα διευκολύνει την κατάσταση με τη στήριξη, π.χ., ενός δικτύου εθνικών οργανισμών αντιντόπινγκ των κρατών μελών.

2.3 Ενίσχυση του ρόλου του αθλητισμού στην εκπαίδευση και την κατάρτιση

Ο αθλητισμός, μέσω του ρόλου του στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση, ενισχύει το ανθρώπινο δυναμικό της Ευρώπης. Οι αξίες που προσβύει ο αθλητισμός παρέχουν γνώσεις, ερεθίσματα, δεξιότητες και ετοιμότητα για την καταβολή προσωπικής προσπάθειας. Ο χρόνος που αναλώνεται σε αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο και στο πανεπιστήμιο δημιουργεί οφέλη για την υγεία και την εκπαίδευση, τα οποία πρέπει να αξιοποιηθούν.

Με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Έτος Εκπαίδευσης μέσω του Αθλητισμού (2004), η Επιτροπή ενθαρρύνει τον αθλητισμό και τη σωματική άσκηση μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών πολιτικής στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κοινωνικών ικανοτήτων και ικανοτήτων που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη σύμφωνα με τη σύσταση του 2006 σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη διά βίου μάθηση⁵.

⁵ Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (EE L 394 της 30.12.2006).

- (6) Ο αθλητισμός και η σωματική άσκηση μπορούν να υποστηριχθούν μέσω του προγράμματος της διά βίου μάθησης. Ως εκ τούτου, η προώθηση της συμμετοχής σε εκπαιδευτικές ευκαιρίες μέσω του αθλητισμού αποτελεί προτεραιότητα για τις συμπράξεις σχολικών ιδρυμάτων οι οποίες υποστηρίζονται από το πρόγραμμα «Comenius», για τις διαρθρωμένες ενέργειες που υλοποιούνται στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω του προγράμματος «Leonardo da Vinci», για τα θεματικά δίκτυα και την κινητικότητα στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα «Erasmus», καθώς και για τα πολυμερή σχέδια στον τομέα της κατάρτισης ενηλίκων τα οποία υποστηρίζονται από το πρόγραμμα «Grundtvig».
- (7) Ο τομέας του αθλητισμού μπορεί επίσης να ζητήσει στήριξη μέσω των μεμονωμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ) και του ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET). Ο τομέας του αθλητισμού έχει συμβάλει στην ανάπτυξη του ΕΠΕΠ και έχει επιλεγεί για τη λήψη χρηματοδοτικής στήριξης την περίοδο 2007-2008. Δεδομένης της έντονης επαγγελματικής κινητικότητας των αθλητών, και με την επιφύλαξη της οδηγίας 2005/36/EK σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, ο τομέας αυτός μπορεί επίσης να οριστεί ως πιλοτικός τομέας για την εφαρμογή του ECVET, με σκοπό τη μεγαλύτερη διαφάνεια των εθνικών συστημάτων ικανοτήτων και προσόντων.
- (8) Η Επιτροπή θα καθιερώσει την απονομή ευρωπαϊκού σήματος σε σχολεία που υποστηρίζουν και προωθούν ενεργά τη σωματική άσκηση στο πλαίσιο του σχολείου.

Για να εξασφαλιστεί η επανένταξη των επαγγελματιών αθλητών στην αγορά εργασίας στο τέλος της αθλητικής σταδιοδρομίας τους, η Επιτροπή επισημαίνει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συνυπολογίζεται έγκαιρα η ανάγκη παροχής κατάρτισης «διπλής καριέρας» σε νέους αθλητές και νέες αθλήτριες και να δημιουργούνται υψηλής ποιότητας τοπικά κέντρα κατάρτισης που θα προαπίζουν τα ηθικά, εκπαιδευτικά και επαγγελματικά συμφέροντα των αθλητών.

Η Επιτροπή ξεκίνησε μελέτη για την κατάρτιση νεαρών αθλητών και αθλητριών στην Ευρώπη, τα αποτελέσματα της οποίας θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στις προαναφερόμενες πολιτικές και προγράμματα.

Οι επενδύσεις σε ταλαντούχους νέους αθλητές και νέες αθλήτριες και η προώθηση της κατάρτισής τους σε κατάλληλες συνθήκες είναι ουσιαστικής σημασίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη του αθλητισμού σε όλα τα επίπεδα. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα συστήματα κατάρτισης για ταλαντούχους νέους αθλητές και νέες αθλήτριες πρέπει να είναι ανοικτά σε όλους και δεν πρέπει να δημιουργούν διακρίσεις λόγω ιθαγένειας μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών.

(9) Οι κανόνες που απαιτούν από τις ομάδες να περιλαμβάνουν ένα ορισμένο ποσοστό παικτών προερχόμενων από το «φυτώριό» τους θα μπορούσαν να γίνουν δεκτοί ως συμμορφούμενοι προς τις διατάξεις της Συνθήκης για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εάν δεν δημιουργούν άμεσες διακρίσεις λόγω ιθαγένειας και εάν οι ενδεχόμενες έμμεσες διακρίσεις που πηγάζουν από αυτούς μπορούν να δικαιολογηθούν ως ανάλογες προς έναν επιδιωκόμενο θεμιτό στόχο, όπως η βελτίωση και η προστασία της κατάρτισης και της ανάπτυξης ταλαντούχων νεαρών παικτών. Από τη συνεχιζόμενη μελέτη για την κατάρτιση των νέων αθλητών και αθλητριών στην Ευρώπη θα προκύψουν αξιολογικά στοιχεία για την ανάλυση αυτή.

2.4 Προώθηση του εθελοντισμού και ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά μέσω του αθλητισμού

Η συμμετοχή σε μια ομάδα, αρχές όπως η ευγενής άμιλλα, η συμμόρφωση με τους κανόνες του παιχνιδιού, ο σεβασμός των άλλων, η αλληλεγγύη και η πειθαρχία, καθώς και η οργάνωση του ερασιτεχνικού αθλητισμού βάσει αθλητικών σωματείων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ο εθελοντισμός, όλα αυτά ενισχύουν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά. Ο εθελοντισμός στις αθλητικές οργανώσεις παρέχει πολλές ευκαιρίες μη τυπικής εκπαίδευσης, οι οποίες πρέπει να αναγνωριστούν και να προωθηθούν. Ο αθλητισμός προσφέρει επίσης στους νέους ελκυστικές δυνατότητες συμμετοχής και στράτευσης στην κοινωνία και μπορεί να συμβάλει στην αποχή τους από την παραβατικότητα.

Ωστόσο, υπάρχουν νέες τάσεις στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα, και ιδίως οι νέοι, αθλούνται. Διαρκώς περισσότερο αθλούνται ατομικά παρά ομαδικά και στο πλαίσιο οργανωμένης δομής, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα να συρρικνώνεται η εθελοντική βάση στα ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία.

- (10) Η Επιτροπή θα ορίσει, από κοινού με τα κράτη μέλη, τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αθλητικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και τα κύρια χαρακτηριστικά των υπηρεσιών που παρέχονται από αυτές τις οργανώσεις.
- (11) Η Επιτροπή θα υποστηρίξει τον αθλητισμό της βάσης μέσω του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες».
- (12) Επιπλέον, η Επιτροπή θα προτείνει να ενθαρρυνθεί ο εθελοντισμός των νέων στον αθλητισμό μέσω του προγράμματος «Νεολαία εν δράσει» σε τομείς όπως οι ανταλλαγές νέων και η εθελοντική υπηρεσία για αθλητικές διοργανώσεις.
- (13) Η Επιτροπή θα αναπτύξει περαιτέρω την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών για τον εθελοντισμό στον αθλητισμό με τη συμμετοχή των κρατών μελών, των αθλητικών οργανώσεων και των τοπικών αρχών.
- (14) Για την κατανόηση των ιδιαίτερων αιτημάτων και αναγκών του τομέα του εθελοντικού αθλητισμού κατά τη χάραξη εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει ευρωπαϊκή μελέτη για τον εθελοντισμό στον αθλητισμό.

2.5 Το δυναμικό του αθλητισμού στην υπηρεσία της κοινωνικής ένταξης, της ενσωμάτωσης και των ίσων ευκαιριών

Ο αθλητισμός συμβάλλει σημαντικά στην οικονομική και κοινωνική συνοχή και στη διαμόρφωση πιο συνεκτικών κοινωνιών. Όλοι οι πολίτες πρέπει να έχουν πρόσβαση στον αθλητισμό. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστούν οι ιδιαίτερες ανάγκες και η υποεκπροσώπηση ορισμένων ομάδων και να ληφθεί υπόψη ο ειδικός ρόλος του αθλητισμού για τους νέους, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα από λιγότερο προνομιούχο περιβάλλον. Ο αθλητισμός μπορεί επίσης να διευκολύνει την κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών και των απόμων αλλοδαπής καταγωγής, καθώς και να στηρίξει τον διαπολιτισμικό διάλογο.

Ο αθλητισμός προάγει στους ανθρώπους μια κοινή αίσθηση ένταξης και συμμετοχής και, για τον λόγο αυτό, μπορεί να είναι επίσης σημαντικό μέσο για την ενσωμάτωση των μεταναστών. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο αποδεικνύεται πόσο σημαντική είναι η διάθεση χώρων για τον αθλητισμό και τις αθλητικές δραστηριότητες, ώστε να υπάρχει θετική αλληλεπίδραση μεταξύ μεταναστών και κοινωνίας υποδοχής.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι μπορεί να αξιοποιηθεί αποτελεσματικότερα το δυ-

ναμικό του αθλητισμού ως μέσο κοινωνικής ενσωμάτωσης στις πολιτικές, τις ενέργειες και τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών. Αυτό περιλαμβάνει τη συμβολή του αθλητισμού στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική μεγέθυνση και αναζωογόνηση, ιδίως στις μειονεκτικές περιοχές. Οι αθλητικές δραστηριότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή και την κοινωνική ενσωμάτωση των ευάλωτων ομάδων μπορούν να θεωρηθούν κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ενσωμάτωση θα εξακολουθήσει να περιλαμβάνει τον αθλητισμό ως μέσο και ως δείκτη. Μελέτες, σεμινάρια, διασκέψεις, προτάσεις πολιτικής και σχέδια δράσης θα περιλαμβάνουν την πρόσβαση στον αθλητισμό και/ή την ένταξη σε κοινωνικές αθλητικές δομές ως κείμενο στοιχείο ανάλυσης του κοινωνικού αποκλεισμού.

(15) Η Επιτροπή θα προτείνει στα κράτη μέλη τα προγράμματα «PROGRESS», «Διά βίου μάθηση», «Νεολαία εν δράσει» και «Ευρώπη για τους πολίτες» να στηρίζουν ενέργειες που να προωθούν την κοινωνική ενσωμάτωση μέσω του αθλητισμού και την καταπολέμηση των διακρίσεων στον αθλητισμό. Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ρόλο του αθλητισμού στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, της ενσωμάτωσης και των ίσων ευκαιριών στο πλαίσιο του προγραμματισμού τους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης. Επιπλέον, καλούνται να προωθούν τη δράση που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης.

Η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη και τις αθλητικές οργανώσεις να προσαρμόζουν τις αθλητικές υποδομές, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Τα κράτη μέλη και οι τοπικές αρχές πρέπει να μεριμνούν ώστε τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να έχουν πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους. Πρέπει να εγκριθούν ειδικά κριτήρια προκειμένου να εξασφαλίζεται ισότιμη πρόσβαση στον αθλητισμό για όλους τους μαθητές, και ιδίως για τα παιδιά με αναπηρία. Θα προωθηθεί η κατάρτιση των προπονητών, των εθελοντών και του προσωπικού υποδοχής των αθλητικών σωματείων και των οργανώσεων με σκοπό την υποδοχή ατόμων με αναπηρία. Η Επιτροπή, στις διαβουλεύσεις της με τους αθλητικούς παράγοντες, λαμβάνει ειδική μέριμνα ώστε να διατηρεί το διάλογο με τους εκπροσώπους αθλητών με αναπηρία.

- (16) Η Επιτροπή, στο σχέδιο δράσης της σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία, θα λάβει υπόψη τη σημασία του αθλητισμού για τα άτομα με αναπηρία και θα στηρίξει τα μέτρα που θα λάβουν τα κράτη μέλη σε αυτόν τον τομέα.
- (17) Η Επιτροπή, στο πλαίσιο του χάρτη πορείας της για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2006-2010), θα ενθαρρύνει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις σχετικές με τον αθλητισμό δραστηριότητες της, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσβαση των μεταναστριών και των γυναικών από εθνοτικές μειονότητες στον αθλητισμό, στην πρόσβαση των γυναικών σε θέσεις απ' όπου λαμβάνονται αποφάσεις στον τομέα του αθλητισμού και στην κάλυψη των γυναικών που ασχολούνται με τον αθλητισμό από τα μέσα ενημέρωσης.

2.6 Ενίσχυση της πρόληψης και της καταπολέμησης του ρατσισμού και της βίας

Η βία κατά τη διάρκεια αθλητικών εκδηλώσεων, ιδίως σε αγώνες ποδοσφαίρου, παραμένει άλλο πρόβλημα και μπορεί να προσλάβει διάφορες μορφές. Παρατηρείται μετατόπισή της από τον εντός των σταδίων χώρο στο χώρο έξω από αυτά, καθώς και σε αστικές περιοχές. Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να συμβάλει στην πρόληψη των κρουσμάτων με την προώθηση και τη διευκόλυνση του διαλόγου με τα κράτη μέλη, τις διεθνείς οργανώσεις (π.χ. το Συμβούλιο της Ευρώπης), τις αθλητικές οργανώσεις, τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και άλλους παράγοντες (π.χ. οργανώσεις φιλάθλων και τοπικές αρχές). Οι αρχές επιβολής του νόμου δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνες τους τις γενεσιουργούς αιτίες της αθλητικής βίας.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών σχετικών με το επιχειρησιακό σκέλος μεταξύ υπηρεσιών της αστυνομίας και/ή αθλητικών αρχών όσον αφορά τους επικίνδυνους οπαδούς. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην κατάρτιση της αστυνομίας για τη διαχείριση του όχλου και τον χουλιγκανισμό.

Ο αθλητισμός απευθύνεται σε όλους τους πολίτες ανεξάρτητα από το φύλο, τη φυλή, την ηλικία, την αναπηρία, τη θρησκεία και τις πεποιθήσεις, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και το κοινωνικό ή οικονομικό υπόβαθρο. Η Επιτροπή έχει επανειλημμένως καταδικάσει όλες τις μορφές ρατσισμού και ξενοφοβίας, οι οποίες δεν συνάδουν με τις αρχές της Ε.Ε..

(18) Όσον αφορά τη ρατσιστική και ξενοφοβική συμπεριφορά, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να προάγει το διάλογο και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών συνεργασίας, όπως το δίκτυο «Το Ποδόσφαιρο κατά του Ρατσισμού στην Ευρώπη» (FARE).

Η Επιτροπή συνιστά στις αθλητικές ομοσπονδίες να εφαρμόζουν διαδικασίες για την αντιμετώπιση ρατσιστικών ύβρεων κατά τη διάρκεια αγώνων, με βάση τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες. Επιπλέον, συνιστά να γίνουν αυστηρότερες οι διατάξεις σχετικά με τις διακρίσεις στα συστήματα χορήγησης άδειας λειτουργίας σε αθλητικά σωματεία (βλ. ενότητα 4.7).

Η Επιτροπή:

- (19) θα προωθήσει, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες, την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με το επιχειρησιακό σκέλος και πρακτικής τεχνογνωσίας και πείρας σχετικά με την πρόληψη βίαιων και ρατσιστικών περιστατικών μεταξύ υπηρεσιών επιβολής του νόμου και αθλητικών οργανώσεων·
- (20) θα αναλύσει τις δυνατότητες για νέα νομικά μέσα και άλλα πανευρωπαϊκά πρότυπα με σκοπό την πρόληψη της διατάραξης της τάξης κατά τη διάρκεια αθλητικών εκδηλώσεων
- (21) θα προωθήσει μια πολυτομεακή προσέγγιση όσον αφορά την πρόληψη αντικοινωνικής συμπεριφοράς, με ιδιαίτερη έμφαση στα μέτρα κοινωνικοεκπαιδευτικού χαρακτήρα, όπως η πλασιώση των οπαδών (μακροχρόνια εργασία με τους οπαδούς προκειμένου να αναπτύξουν μια θετική και μη βίαιη συμπεριφορά)·
- (22) θα ενισχύσει την τακτική και διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, των αθλητικών οργανώσεων και άλλων παραγόντων·
- (23) θα ενθαρρύνει τη χρήση των ακόλουθων προγραμμάτων, ώστε να συμβάλει στην πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας και του ρατσισμού στο χώρο του αθλητισμού: «Νεολαία εν δράσει», «Ευρώπη για τους πολίτες», «DAPHNE III», «Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια» και «Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας»
- (24) θα διοργανώσει συνέδριο υψηλού επιπέδου προκειμένου να εξεταστούν με τους παράγοντες μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας και του ρατσισμού σε αθλητικές εκδηλώσεις.

2.7 Εξαγωγή των αξιών μας σε άλλα μέρη του κόσμου

Ο αθλητισμός μπορεί να συμβάλει σε διάφορες πτυχές των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ: ως στοιχείο προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας και ως συστατικό διαλόγου με τις χώρες-εταίρους στο πλαίσιο της δημόσιας διπλωματίας της ΕΕ.

Μέσω συγκεκριμένων ενεργειών, ο αθλητισμός έχει σημαντικές δυνατότητες όσον αφορά την προώθηση της εκπαίδευσης, της υγείας, του διαπολιτισμικού διαλόγου, της ανάπτυξης και της ειρήνης.

(25) Η Επιτροπή θα προωθήσει τη χρήση του αθλητισμού ως μέσου στο πλαίσιο της αναπτυξιακής της πολιτικής. Ειδικότερα, η Επιτροπή:

- θα προωθήσει τον αθλητισμό και τη σωματική αγωγή ως σημαντικά στοιχεία της ποιοτικής εκπαίδευσης και ως μέσα που θα καταστήσουν τα σχολεία πιο ελκυστικά και θα βελτιώσουν τη φοίτηση των μαθητών·
- θα καταρτίσει μέτρα για την ευχερέστερη πρόσβαση των κοριτσιών και των γυναικών στη σωματική αγωγή και τον αθλητισμό, με σκοπό να τονωθεί η αυτοπεποίθησή τους, να βελτιωθεί η κοινωνική ενσωμάτωση, να υπερνικηθούν οι προκαταλήψεις και να προωθηθούν υγιείς τρόποι ζωής καθώς και η πρόσβαση των γυναικών στην εκπαίδευση·
- θα υποστηρίξει εκστρατείες για την προώθηση της υγείας και της ευαισθητοποίησης μέσω του αθλητισμού.

Η Ε.Ε., όταν εξετάζει τον αθλητισμό στο πλαίσιο των αναπτυξιακών πολιτικών της, θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να δημιουργεί συμπράξεις με υφιστάμενα προγράμματα των Ηνωμένων Εθνών, των κρατών μελών, των τοπικών αρχών και ιδιωτικών φορέων. Θα εφαρμόσει συμπληρωματικά ή καινοτόμα μέτρα όσον αφορά υφιστάμενα προγράμματα και ενέργειες. Το μνημόνιο συμφωνίας που υπογράφηκε μεταξύ της Επιτροπής και της FIFA το 2006 με σκοπό να καταστεί το ποδόσφαιρο μοχλός ανάπτυξης για τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού είναι ένα τέτοιο παράδειγμα.

(26) Η ΕΕ, στο πλαίσιο του διαλόγου και της συνεργασίας με τις χώρες-εταίρους, θα συμπεριλάβει, όπου κρίνει σκόπιμο, θέματα σχετικά με τον αθλητισμό, όπως οι μεταγραφές διεθνών παικτών, η εκμετάλλευση ανήλικων παικτών, το ντόπινγκ, το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος μέσω του αθλητισμού και η ασφάλεια κατά τη διεξαγωγή σημαντικών διεθνών αθλητικών διοργανώσεων.

Οι ταχείες διαδικασίες θεώρησης και μετανάστευσης, ιδίως για τους κορυφαίους αθλητές από χώρες εκτός Ε.Ε., αποτελούν σημαντικό στοιχείο που θα καταστήσει την Ε.Ε. ελκυστικότερη σε διεθνές επίπεδο. Παράλληλα με την εν εξελίξει διαδικασία σύναψης των συμφωνιών για τη διευκόλυνση των θεωρήσεων με τρίτες χώρες και για την ενοποίηση του καθεστώτος θεωρήσεων που ισχύει για τα μέλη της ολυμπιακής οικογένειας κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, η Ε.Ε. πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω (προσωρινούς) μηχανισμούς υποδοχής αθλητών από τρίτες χώρες.

Η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στον αθλητικό τομέα:

- (27) κατά την εφαρμογή της προσφάτως υποβληθείσας ανακοίνωσης σχετικά με την κυκλική μετανάστευση και τις εταιρικές σχέσεις κινητικότητας με τρίτες χώρες
- (28) κατά την εκπόνηση εναρμονισμένων συστημάτων για την υποδοχή διαφόρων κατηγοριών υπηκόων τρίτων χωρών για οικονομικούς λόγους στη βάση του σχεδίου πολιτικής του 2005 για τη νόμιμη μετανάστευση.

2.8 Στήριξη της αειφόρου ανάπτυξης

Η άθληση, οι αθλητικές εγκαταστάσεις και οι αθλητικές εκδηλώσεις επιδρούν σημαντικά στο περιβάλλον. Είναι σημαντικό να προωθείται η φιλική προς το περιβάλλον διαχείριση, που θα είναι κατάλληλη ώστε να αντιμετωπιστούν, μεταξύ άλλων, η σύναψη οικολογικών συμβάσεων, οι εκπομπές αερίου του θερμοκηπίου, η ενεργειακή απόδοση, η διάθεση αποβλήτων και η επεξεργασία του εδάφους και του νερού. Οι ευρωπαϊκές αθλητικές οργανώσεις και οι διοργανωτές αθλητικών εκδηλώσεων θα πρέπει να θέτουν περιβαλλοντικούς στόχους προκειμένου να εξασφαλίσουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων τους. Οι αρμόδιοι φορείς, βελτιώνοντας την αξιοπιστία τους σε περιβαλλοντικά ζητήματα, θα μπορούσαν να αναμένουν ειδικά οφέλη, όταν υποβάλλουν υποψηφιότητα για τη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων, καθώς και οικονομικά οφέλη που θα προέκυπταν από την πιο ορθολογισμένη χρήση των φυσικών πόρων.

Η Επιτροπή:

- (29) θα χρησιμοποιήσει τον διαρθρωμένο διάλογο που έχει με κορυφαίες διεθνείς και ευρωπαϊκές αθλητικές οργανώσεις και άλλους αθλητικούς παράγοντες, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι ίδιοι και τα μέλη τους να συμμετάσχουν στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και στο κοινοτικό σύστημα απονομής οικολογικού σήματος, και να προωθηθούν αυτά τα εθελοντικά συστήματα στο πλαίσιο σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων·
- (30) θα προωθήσει τη σύναψη οικολογικών συμβάσεων στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου που έχει με τα κράτη μέλη και άλλους ενδιαφερομένους·
- (31) θα ευαισθητοποιήσει, μέσω καθοδήγησης που θα αναπτυχθεί από κοινού με τους σχετικούς φορείς (αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής, ΜΜΕ, τοπικές κοινότητες), όσον αφορά την ανάγκη συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο με σκοπό τη διοργάνωση περιβαλλοντικά βιώσιμων αθλητικών εκδηλώσεων·
- (32) θα συνυπολογίσει τον αθλητισμό στο πλαίσιο της παραμέτρου «Πληροφόρηση και Επικοινωνία» του νέου προγράμματος «LIFE+».

3. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο αθλητισμός είναι ένας δυναμικός και ταχέως αναπτυσσόμενος τομέας με υποτιμημένο μακροοικονομικό αντίκτυπο, ο οποίος μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Ο αθλητισμός μπορεί να λειτουργήσει ως μέσο τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, αστικής ανάπλασης ή αγροτικής ανάπτυξης. Ο αθλητισμός μπορεί να συνδυαστεί με τον τουρισμό και μπορεί να πυροδοτήσει την αναβάθμιση των υποδομών και να δημιουργήσει νέες συμπράξεις για τη χρηματοδότηση αθλητικών και ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων.

Αν και, γενικώς, δεν υπάρχουν βάσιμα και συγκρίσιμα στοιχεία για την οικονομική βαρύτητα του αθλητισμού, η σημασία του επιβεβαιώνεται από μελέτες και αναλύσεις των εθνικών λογαριασμών, από τα οικονομικά των σημαντικότερων αθλητικών διοργανώσεων, καθώς και από το κόστος της έλλειψης σωματικής άσκησης, συμπεριλαμβανομένης της γήρανσης του πληθυσμού. Σύμφωνα με μελέτη που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της αυστριακής Προεδρίας το 2006, ο αθλητισμός -με την ευρεία έννοια του όρου- δημιούρ-

γησε προστιθέμενη αξία 407 δις. ευρώ το 2004, ποσό που αντιστοιχεί στο 3,7% του ΑΕγχΠ της Ε.Ε., και δημιούργησε 15 εκατ. θέσεις εργασίας, δηλαδή εξασφάλισε απασχόληση για το 5,4% του εργατικού δυναμικού⁶. Αυτή η συμβολή του αθλητισμού πρέπει να προβληθεί και να προαχθεί περισσότερο στις κοινοτικές πολιτικές.

Ένα αυξανόμενο μέρος της οικονομικής αξίας του αθλητισμού συνδέεται με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Τα δικαιώματα αυτά έχουν σχέση με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, τις εμπορικές ανακοινώσεις, τα εμπορικά σήματα, τα δικαιώματα χρήσης εικόνων και τα δικαιώματα που καταβάλλονται από τα μέσα ενημέρωσης. Σε έναν όλο και περισσότερο παγκοσμιοποιημένο και δυναμικό τομέα, η επιβολή της τήρησης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στον κόσμο έχει μεγάλη σημασία για την υγεία της οικονομίας του αθλητισμού. Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλίζεται στους δικαιούχους η δυνατότητα να έχουν πρόσβαση από απόσταση στις διασυνοριακές αθλητικές εκδηλώσεις στην Ε.Ε..

Εξάλλου, παρά τη συνολική οικονομική σημασία του αθλητισμού, η συντριπτική πλειονότητα των αθλητικών δραστηριοτήτων πραγματοποιείται σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δομές, πολλές από τις οποίες εξαρτώνται από τη δημόσια στήριξη προκειμένου να εξασφαλίζουν την πρόσβαση όλων των πολιτών σε αθλητικές δραστηριότητες.

3.1 Προς στοιχειοθετημένες αθλητικές πολιτικές

Η εφαρμογή μέτρων πολιτικής και η ενίσχυση της συνεργασίας για τον αθλητισμό σε επίπεδο Ε.Ε. πρέπει να βασίζονται σε άριστες γνώσεις. Η ποιότητα και η συγκρισιμότητα των δεδομένων πρέπει να βελτιωθούν, έτσι ώστε να υπάρξει καλύτερος στρατηγικός σχεδιασμός και αποτελεσματικότερη χάραξη πολιτικής στον τομέα του αθλητισμού.

Οι κυβερνητικοί και μη κυβερνητικοί παράγοντες έχουν επανειλημμένα ζητήσει από την Επιτροπή να καταρτίσει έναν ευρωπαϊκό στατιστικό ορισμό του αθλητισμού και να συντονίσει τις προσπάθειες για την παραγωγή αθλητικών και συναφών με τον αθλητισμό στατιστικών σε αυτή τη βάση.

⁶ D. Dimitrov / C. Helmenstein / A. Kleissner / B. Moser / J. Schindler: *Die makroökonomischen Effekte des Sports in Europa*, Studie im Auftrag des Bundeskanzleramts, Sektion Sport, Wien, 2006

- (33) Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα επιδιώξει να καταρτίσει μια ευρωπαϊκή στατιστική μέθοδο για τον υπολογισμό του οικονομικού αντίκτυπου του αθλητισμού ως βάση των εθνικών στατιστικών λογαριασμών για τον αθλητισμό, που θα μπορούσε να οδηγήσει μακροπρόθεσμα στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δορυφορικού λογαριασμού για τον αθλητισμό.
- (34) Επιπροσθέτως, πρέπει να εξακολουθήσουν να διενεργούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα ενημερωτικές έρευνες ειδικές για τον αθλητισμό (π.χ. σφυγμομετρήσεις του Ευρωβαρόμετρου), ιδίως με σκοπό την παροχή μη οικονομικών πληροφοριών οι οποίες δεν μπορούν να παρέχονται στο πλαίσιο των εθνικών στατιστικών λογαριασμών για τον αθλητισμό (π.χ. ποσοστά συμμετοχής, στοιχεία για τον εθελοντισμό κ.λπ.).
- (35) Η Επιτροπή θα διενεργήσει μελέτη για να αξιολογηθεί η άμεση συμβολή του αθλητισμού (όσον αφορά το ΑΕγχΠ, την ανάπτυξη και την απασχόληση) και η έμμεση συμβολή του (μέσω της εκπαίδευσης, της περιφερειακής ανάπτυξης και της μεγαλύτερης ελκυστικότητας της Ε.Ε.) στην ατζέντα της Λισσαβόνας.
- (36) Η Επιτροπή θα οργανώσει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και των αθλητικών ομοσπονδιών όσον αφορά τη διοργάνωση σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.

3.2 Σαφέστερη εξασφάλιση της δημόσιας στήριξης του αθλητισμού

Οι αθλητικές οργανώσεις έχουν πολλές πηγές εσόδων, όπως οι συνδρομές μελών των αθλητικών σωματείων και η πώληση εισιτηρίων, η διαφήμιση και η χορηγία, τα δικαιώματα που καταβάλλονται από τα μέσα ενημέρωσης, η αναδιανομή εσόδων στο πλαίσιο των αθλητικών ομοσπονδιών, η πώληση παραγώγων προϊόντων, η δημόσια στήριξη κλπ. Ωστόσο, ορισμένες αθλητικές οργανώσεις έχουν σημαντικά καλύτερη πρόσβαση σε πόρους από επιχειρηματίες σε σύγκριση με άλλες τέτοιες οργανώσεις, ακόμη και αν σε ορισμένες περιπτώσεις λειτουργεί ένα αποτελεσματικό σύστημα αναδιανομής. Στον αθλητισμό της βάσης, οι ίσες ευκαιρίες και η ανοικτή πρόσβαση σε αθλητικές δραστηριότητες μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο με τη σημαντική συμμετοχή του δημόσιου τομέα. Η Επιτροπή κατανοεί τη σημασία της δημόσιας στήριξης προς τον αθλητισμό

της βάσης και τον αθλητισμό για όλους και τάσσεται υπέρ αυτής της στήριξης, εφόσον αυτή χορηγείται σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.

Σε πολλά κράτη μέλη ο αθλητισμός χρηματοδοτείται εν μέρει μέσω φόρου ή εισφοράς σε κρατικές ή με κρατική άδεια λειτουργίας υπηρεσίες τυχερών παιγνιδιών και λαχείων. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος διατήρησης και ανάπτυξης ενός βιώσιμου χρηματοδοτικού μοντέλου για τη μακροχρόνια στήριξη των αθλητικών οργανώσεων.

37) Η Επιτροπή, συμβάλλοντας στον προβληματισμό για τη χρηματοδότηση του αθλητισμού, θα διενεργήσει ανεξάρτητη μελέτη για τη χρηματοδότηση του αθλητισμού της βάσης και του αθλητισμού για όλους στα κράτη μέλη τόσο από δημόσιες όσο και από ιδιωτικές πηγές, καθώς και για τον αντίκτυπο των συνεχιζόμενων αλλαγών στον συγκεκριμένο χώρο.

Στον τομέα της έμμεσης φορολογίας, η κοινοτική νομοθεσία για τον ΦΠΑ θεσπίζεται με την οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, σκοπός της οποίας είναι να εξασφαλίζεται ότι η εφαρμογή της νομοθεσίας των κρατών μελών για τον ΦΠΑ δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ή δεν εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών. Η οδηγία προβλέπει για τα κράτη μέλη τόσο τη δυνατότητα να απαλλάσσουν ορισμένες υπηρεσίες που συνδέονται με τον αθλητισμό όσο και τη δυνατότητα, όταν δεν ισχύει η απαλλαγή, να εφαρμόζουν μειωμένους συντελεστές σε ορισμένες περιπτώσεις.

(38) Λόγω του σημαντικού κοινωνικού ρόλου του αθλητισμού και του στενού δεσμού του με την τοπική κοινότητα, η Επιτροπή θα υποστηρίξει τη διατήρηση της υφιστάμενης δυνατότητας για μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ για τον αθλητισμό.

4. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Η πολιτική συζήτηση για τον αθλητισμό στην Ευρώπη αποδίδει συχνά μεγάλη σημασία στο επονομαζόμενο «ευρωπαϊκό αθλητικό μοντέλο». Η Επιτροπή φρονεί ότι ορισμένες αξίες και παραδόσεις του ευρωπαϊκού αθλητισμού θα πρέπει να προωθηθούν. Ωστόσο, δεδομένων της πολυμορφίας και της περιπλοκότητας των ευρωπαϊκών αθλητικών δομών, θεωρεί ότι δεν είναι ρεαλιστικό να επιχειρηθεί ο καθορισμός ενός ενιαίου μοντέλου για την οργάνωση του αθλητισμού στην Ευρώπη. Επιπλέον, οι οικονομικές και κοι-

νωνικές εξελίξεις, που είναι κοινές στα περισσότερα κράτη μέλη (αυξημένη εμπορευματοποίηση, προκλήσεις για τις δημόσιες δαπάνες, αυξημένος αριθμός συμμετεχόντων και στασιμότητα του αριθμού εθελοντών), δημιούργησαν νέες προκλήσεις για την οργάνωση του αθλητισμού στην Ευρώπη. Η εμφάνιση νέων παραγόντων (συμμετέχοντες εκτός των οργανωμένων κλάδων, επαγγελματικά αθλητικά σωματεία κλπ.) θέτει νέα ερωτήματα όσον αφορά τη διαχείριση, τη δημοκρατία και την εκπροσώπηση των συμφερόντων στο πλαίσιο του αθλητικού κινήματος.

Η Επιτροπή μπορεί να ενθαρρύνει τη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τη διαχείριση του αθλητισμού. Επιπλέον, μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη κοινής δέσμης αρχών ορθής διαχείρισης στον τομέα του αθλητισμού. Οι αρχές αυτές μπορεί να είναι η διαφάνεια, η δημοκρατία, η ευθύνη (λογοδοσία) και η εκπροσώπηση των ενδιαφερομένων (ενώσεων, ομοσπονδιών, παικτών, αθλητικών σωματείων, φορέων διοργάνωσης επαγγελματικών πρωταθλημάτων, οπαδών κλπ). Για την υλοποίηση αυτού του στόχου, η Επιτροπή θα βασιστεί στο έργο που έχει ήδη συντελεστεί⁷. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί προσεκτικά η εκπροσώπηση των γυναικών σε διευθυντικές και ηγετικές θέσεις.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την αυτονομία των αθλητικών οργανώσεων και των αντιπροσωπευτικών δομών (όπως οι φορείς διοργάνωσης των επαγγελματικών πρωταθλημάτων). Επίσης, αναγνωρίζει ότι η ευθύνη της διαχείρισης βαρύνει κυρίως τα διοικητικά συμβούλια αθλητικών φορέων και, ως ένα βαθμό, τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους. Ωστόσο, ο διάλογος με αθλητικές οργανώσεις έστρεψε την προσοχή της Επιτροπής σε αρκετούς τομείς, οι οποίοι εξετάζονται παρακάτω. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι περισσότερες προκλήσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν με αυτορρύθμιση, στο πλαίσιο του σεβασμού των αρχών της χρηστής διαχείρισης και της τήρησης του κοινοτικού δικαίου, και προτίθεται να διευκολύνει την κατάσταση ή να λάβει μέτρα όπου κρίνεται απαραίτητο.

4.1 Η ιδιαιτερότητα του αθλητισμού

Η αθλητική δραστηριότητα υπόκειται στην εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Αυτό περιγράφεται λεπτομερώς στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής και στα παραρτήματά του. Το δίκαιο περί ανταγωνισμού και οι διατάξεις για την εσωτερική αγορά εφαρμόζονται στον αθλητισμό, αφού αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Ο αθλητισμός υπόκειται επίσης σε άλλες σημαντικές πτυχές του κοινοτικού δικαίου, όπως στην απαγόρευση

των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, στις διατάξεις σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση.

Ταυτόχρονα, ο αθλητισμός έχει ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία αναφέρονται συχνά με τον όρο «ιδιαιτερότητα του αθλητισμού». Η ιδιαιτερότητα του ευρωπαϊκού αθλητισμού μπορεί να προσεγγιστεί μέσα από δύο πρίσματα:

- την ιδιαιτερότητα των αθλητικών δραστηριοτήτων και των αθλητικών κανόνων, όπως ξεχωριστούς αγώνες για άνδρες και γυναίκες, περιορισμούς ως προς τον αριθμό των συμμετεχόντων σε αγώνες ή ανάγκη να εξασφαλιστεί η αδυναμία πρόβλεψης των αποτελεσμάτων και να διατηρηθεί μια ανταγωνιστική ισορροπία μεταξύ των αθλητικών σωματείων που συμμετέχουν στους ίδιους αγώνες·

- την ιδιαιτερότητα της δομής του αθλητισμού, όπως κυρίως την αυτονομία και την πολυμορφία των αθλητικών οργανώσεων, τη δομή πυραμίδας των αγώνων (από το χαμηλότερο επίπεδο στην κορυφή) και τους οργανωμένους μηχανισμούς αλληλεγγύης μεταξύ των διαφόρων επιπέδων και παραγόντων, την οργάνωση του αθλητισμού σε εθνική βάση και την αρχή μίας και μόνο ομοσπονδίας για κάθε άθλημα.

Η νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποδεικνύουν ότι η ιδιαιτερότητα του αθλητισμού έχει αναγνωριστεί και λαμβάνεται υπόψη. Επιπλέον, καθοδηγούν ως προς τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται το κοινοτικό δίκαιο στον τομέα του αθλητισμού. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, η ιδιαιτερότητα του αθλητισμού θα εξακολουθήσει να αναγνωρίζεται, αλλά δεν μπορεί να γίνεται αντιληπτή κατά τρόπο που να δικαιολογεί τη γενική εξαίρεση από την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

Όπως εξηγείται λεπτομερώς στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής και στα παραρτήματά του, υπάρχουν κανόνες για την οργάνωση του αθλητισμού που -βάσει των ⁷ θεμιτών στόχων τους- είναι πιθανόν να μην παραβιάζουν τις αντιμονοπωλιακές διατάξεις της συνθήκης ΕΚ, με τον όρο ότι οι τυχόν δυσμενείς συνέπειές τους για τον ανταγωνισμό είναι εγγενείς και ανάλογες προς τους επιδιωκόμενους στόχους. Παραδείγματα τέτοιων κανόνων είναι οι «κανόνες παιδιάς» (π.χ. οι κανόνες που ορίζουν τη διάρκεια των αγώνων ή των αριθμό των παικτών στο γήπεδο), οι κανόνες σχετικά με τα

⁷ Π.χ. το συνέδριο για τους κανόνες παιδιάς που διοργάνωσε η FIA και οι Ευρωπαϊκές Ολυμπιακές Επιτροπές το 2001 και η Ανεξάρτητη Ευρωπαϊκή Αθλητική Επιθεώρηση, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2006.

κριτήρια επιλογής για τις αθλητικές διοργανώσεις, οι κανόνες για τα «εντός και εκτός έδρας» παιχνίδια, οι κανόνες για την απαγόρευση συνιδιοκτησίας αθλητικών σωματείων που συμμετέχουν σε αγώνες, οι κανόνες σχετικά με τη σύνθεση των εθνικών ομάδων, οι κανόνες αντιντόπινγκ και οι κανόνες σχετικά με τις μεταγραφικές περιόδους.

Ωστόσο, όσον αφορά τις κανονιστικές παραμέτρους του αθλητισμού, η εκτίμηση του κατά πόσον ένας αθλητικός κανόνας συνάδει με το κοινοτικό δίκαιο περί ανταγωνισμού μπορεί να γίνει μόνο κατά περίπτωση, όπως επιβεβαιώθηκε πρόσφατα από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του για την υπόθεση *Meca-Medina*⁸. Το Δικαστήριο παρέσχε διευκρίνιση σχετικά με τον αντίκτυπο του κοινοτικού δικαίου στους αθλητικούς κανόνες. Απέρριψε την έννοια των «αμιγώς αθλητικών κανόνων» ως άσχετη με το ζήτημα της εφαρμοσιμότητας των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού στον τομέα του αθλητισμού.

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναγνώρισε ότι η ιδιαιτερότητα του αθλητισμού πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, με την έννοια ότι οι περιοριστικές συνέπειες στον ανταγωνισμό που είναι εγγενείς με την οργάνωση και την ομαλή διεξαγωγή ανταγωνιστικών αθλημάτων δεν παραβιάζουν τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού, με τον όρο ότι αυτές οι συνέπειες είναι ανάλογες με το θεμιτό και πράγματι αθλητικό συμφέρον που προστατεύεται. Η ανάγκη εκτίμησης της αναλογικότητας υποδηλώνει την ανάγκη συνυπολογισμού των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περίπτωσης. Δεν επιτρέπει τη χάραξη γενικών κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του δικαίου περί ανταγωνισμού στον τομέα του αθλητισμού.

4.2 Ελεύθερη κυκλοφορία και ιθαγένεια

Η οργάνωση του αθλητισμού και των αγώνων σε εθνική βάση αποτελεί τμήμα του ιστορικού και πολιτιστικού υπόβαθρου της ευρωπαϊκής προσέγγισης του αθλητισμού και ανταποκρίνεται στις επιθυμίες των ευρωπαίων πολιτών. Ειδικότερα, οι εθνικές ομάδες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όχι μόνο σε επίπεδο ταυτότητας αλλά και επειδή εξασφαλίζουν την αλληλεγγύη με τον αθλητισμό της βάσης και, κατά συνέπεια, αξίζει να στηριχθούν.

⁸ Υπόθεση C-519/04P, *Meca Medina κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2006, I-6991. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Οι διακρίσεις λόγω ιθαγένειας απαγορεύονται δυνάμει των Συνθηκών, οι οποίες θεσπίζουν το δικαίωμα κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών. Σκοπός των Συνθηκών είναι επίσης να καταργηθούν όλες οι διακρίσεις λόγω ιθαγένειας μεταξύ εργαζομένων των κρατών μελών όσον αφορά την απασχόληση, τις αμοιβές και άλλες συνθήκες εργασίας και απασχόλησης. Οι ίδιες απαγορεύσεις ισχύουν για τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών. Επιπλέον, η ιδιότητα του μέλους αθλητικών αθλητικών σωματείων και η συμμετοχή σε αγώνες είναι σημαντικοί παράγοντες για την προώθηση της ενσωμάτωσης των κατοίκων στην κοινωνία της χώρας υποδοχής.

Η ίση μεταχείριση αφορά και τους πολίτες των κρατών τα οποία έχουν συνάψει με την ΕΕ συμφωνίες που περιέχουν ρήτρες κατά των διακρίσεων και οι οποίοι απασχολούνται νόμιμα στο έδαφος των κρατών μελών.

Η Επιτροπή δηλώνει εκ νέου ότι δέχεται συγκρατημένους και αναλογικούς περιορισμούς (σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης ΕΚ για την ελεύθερη κυκλοφορία και με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) όσον αφορά την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας, ιδίως όσον αφορά τα εξής:

- το δικαίωμα επιλογής ημεδαπών αθλητών για τους αγώνες των εθνικών ομάδων·
- την ανάγκη περιορισμού του αριθμού των συμμετεχόντων στους αγώνες·
- τον ορισμό προθεσμιών για τη μεταγραφή παικτών σε ομαδικά αθλήματα.

(40) Όσον αφορά την πρόσβαση αλλοδαπών σε ατομικά αγωνίσματα, η Επιτροπή προτίθεται να πραγματοποιήσει μελέτη για την ανάλυση όλων των παραμέτρων αυτού του περίπλοκου ζητήματος.

4.3 Μεταγραφές

Εάν δεν υπάρχουν κανόνες για τις μεταγραφές, το αδιάβλητο των αθλητικών αγώνων θα πληγεί από τη μεταγραφή παικτών εκ μέρους κάποιων αθλητικών σωματείων κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου προκειμένου να επικρατήσουν έναντι των ανταγωνιστών τους. Ταυτόχρονα, κάθε κανόνας σχετικά με τις μεταγραφές παικτών πρέπει να σέβεται το κοινοτικό δίκαιο (τις διατάξεις περί ανταγωνισμού και τους κανόνες για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων).

Το 2001, στο πλαίσιο της εκδίκασης μιας υπόθεσης σχετικά με ισχυρισμούς για παραβίαση του κοινοτικού δικαίου περί ανταγωνισμού και κατόπιν συνομιλιών με την Επιτροπή, οι ποδοσφαιρικές αρχές ανέλαβαν να επανεξετάσουν τους κανονισμούς της FIFA για τις διεθνείς ποδοσφαιρικές μεταγραφές, με βάση την αντιστάθμιση των δαπανών κατάρτισης που καταβάλλουν τα αθλητικά σωματεία, τη θέσπιση μεταγραφικών περιόδων, την προστασία της σχολικής εκπαίδευσης των ανήλικων παικτών και την εγγυημένη πρόσβαση στα εθνικά δικαστήρια.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό το σύστημα αποτελεί παράδειγμα ορθής πρακτικής που εξασφαλίζει ανταγωνιστική ισορροπία μεταξύ των αθλητικών σωματείων και λαμβάνει υπόψη τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου.

Η μεταγραφή παικτών προβληματίζει επίσης για τη νομιμότητα της σχετικής κίνησης κεφαλαίων. Για τη μεγαλύτερη διαφάνεια των χρηματικών ροών στο πλαίσιο των μεταγραφών, η εφαρμογή ενός συστήματος ενημέρωσης και επαλήθευσης για τις μεταγραφές θα μπορούσε να είναι μια αποτελεσματική λύση. Η Επιτροπή φρονεί ότι αυτό το σύστημα θα πρέπει να έχει αποκλειστικά ελεγκτικό χαρακτήρα: οι χρηματικές συναλλαγές θα πρέπει να πραγματοποιούνται απευθείας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Ανάλογα με το άθλημα, το σύστημα θα μπορούσε να το διαχειρίζεται η αρμόδια ευρωπαϊκή αθλητική οργάνωση ή τα εθνικά συστήματα ενημέρωσης και επαλήθευσης στα κράτη μέλη.

4.4 Μάνατζερ παικτών

Η δημιουργία μιας πραγματικά ευρωπαϊκής αγοράς παικτών και η άνοδος του επιπέδου των αμοιβών τους σε ορισμένα αθλήματα αύξησαν τις δραστηριότητες των μάνατζερ των παικτών. Σε ένα διαρκώς πιο περίπλοκο νομικό πλαίσιο, πολλοί παίκτες (αλλά και αθλητικά σωματεία) χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μάνατζερ για τη διαπραγμάτευση και την υπογραφή συμβολαίων.

Έχουν αναφερθεί κακές πρακτικές στις δραστηριότητες ορισμένων μάνατζερ, οι οποίες έφτασαν ακόμη και σε περιπτώσεις διαφθοράς, ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και εκμετάλλευσης ανήλικων παικτών. Αυτές οι πρακτικές ζημιώνουν τον αθλητισμό γενικά και εγείρουν σημαντικά ερωτήματα ως προς τη διαχείριση. Η υγεία και η ασφάλεια των παικτών, ιδίως των ανηλίκων, πρέπει να προστατεύεται και να καταπολεμούνται οι εγκληματικές δραστηριότητες.

Επιπλέον, οι μάνατζερ υπόκεινται σε διαφορετικούς κανονισμούς στο κάθε κράτος μέλος. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ειδική νομοθεσία για τους μάνατζερ παικτών, ενώ σε άλλα κράτη μέλη το ισχύον δίκαιο είναι

το γενικό νομικό πλαίσιο που διέπει τα γραφεία ευρέσεως εργασίας, αλλά με αναφορές στους μάνατζερ παικτών. Επιπροσθέτως, ορισμένες διεθνείς ομοσπονδίες (FIFA, FIBA) έχουν θεσπίσει δικούς τους κανονισμούς.

Για τους λόγους αυτούς, έχει ζητηθεί επανειλημμένα από την Ε.Ε. να ρυθμίσει, με νομοθετική πρωτοβουλία της, τη δραστηριότητα των μάνατζερ παικτών.

41) Η Επιτροπή θα διενεργήσει εκτίμηση αντίκτυπου με σκοπό τη σαφή επισκόπηση των δραστηριοτήτων των μάνατζερ παικτών στην Ε.Ε. και θα αξιολογήσει το κατά πόσον είναι αναγκαία η λήψη μέτρων σε επίπεδο Ε.Ε. Σε αυτό το πλαίσιο θα αναλυθούν και οι διάφορες πιθανές εναλλακτικές λύσεις.

4.5 Προστασία ανηλίκων

Η εκμετάλλευση νεαρών παικτών συνεχίζεται. Το σημαντικότερο πρόβλημα αφορά παιδιά που δεν επιλέγονται για αγώνες και εγκαταλείπονται σε μια ξένη χώρα. Με αυτόν τον τρόπο, περιέρχονται σε παράτυπη θέση, η οποία επιτείνει την περαιτέρω εκμετάλλευσή τους. Αν και, στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό το φαινόμενο δεν εμπίπτει στον νομικό ορισμό της εμπορίας ανθρώπων, είναι απαράδεκτο δεδομένων των θεμελιωδών αξιών που αναγνωρίζονται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της. Επίσης, αντίκειται στις αρχές του αθλητισμού. Τα μέτρα προστασίας για τους ασυνόδετους ανηλίκους στη νομοθεσία των κρατών μελών σχετικά με τη μετανάστευση πρέπει να εφαρμόζονται αυστηρά. Η σεξουαλική εκμετάλλευση και παρενόχληση ανηλίκων στο χώρο του αθλητισμού πρέπει επίσης να καταπολεμηθούν.

(42) Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ελέγχει την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, ιδίως της οδηγίας για την προστασία των νέων κατά την εργασία. Η Επιτροπή ξεκίνησε πρόσφατα μια μελέτη για την παιδική εργασία, συμπληρώνοντας έτσι την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας. Το ζήτημα των νεαρών παικτών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας θα ληφθεί υπόψη στη μελέτη.

(43) Η Επιτροπή θα προτείνει στα κράτη μέλη και στις αθλητικές οργανώσεις να συνεργαστούν για την προστασία της ηθικής και σωματικής ακεραιότητας των νέων με την ενημέρωση για την ισχύουσα νομοθεσία, την καθιέρωση ελάχιστων προτύπων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

4.6 Διαφθορά, ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και άλλες μορφές οικονομικού εγκλήματος

Η διαφθορά, το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και άλλες μορφές οικονομικού εγκλήματος επηρεάζουν τον αθλητισμό σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Δεδομένης της έντονης διεθνοποίησης του συγκεκριμένου χώρου, η διαφθορά στον αθλητισμό συνήθως έχει διασυνοριακές παραμέτρους. Τα προβλήματα διαφθοράς που έχουν ευρωπαϊκή διάσταση πρέπει να αντιμετωπιστούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι μηχανισμοί της Ε.Ε. για την πάταξη του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος θα πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματικά και στον τομέα του αθλητισμού.

(44) Η Επιτροπή θα στηρίξει συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα που είναι αντιπροσωπευτικές των αθλητικών συμφερόντων, καθώς και τις αρχές που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της διαφθοράς, οι οποίες θα εντοπίσουν τα ευάλωτα στη διαφθορά στοιχεία του τομέα του αθλητισμού και θα βοηθήσουν στην κατάρτιση αποτελεσματικών προληπτικών και κατασταλτικών στρατηγικών για την πάταξη αυτής της διαφθοράς.

(45) Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ελέγχει την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για την καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος στα κράτη μέλη όσον αφορά τον τομέα του αθλητισμού.

4.7 Συστήματα αδειοδότησης αθλητικών σωματείων

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη χρησιμότητα άριτων συστημάτων αδειοδότησης για επαγγελματικά αθλητικά σωματεία σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, ως εργαλείων για την προώθηση της χρηστής διαχείρισης στο χώρο του αθλητισμού. Κατά κανόνα, τα συστήματα αδειοδότησης επιδιώκουν να εξασφαλίσουν ότι όλα τα αθλητικά σωματεία σέβονται τους ίδιους βασικούς κανόνες χρηματοοικονομικής διαχείρισης και διαφάνειας, αλλά θα μπορούσαν επίσης να συμπεριλαμβάνουν διατάξεις για τις διακρίσεις, τη βία, την προστασία ανηλίκων και την κατάρτιση. Αυτά τα συστήματα πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις περί ανταγωνισμού και εσωτερικής αγοράς και δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη ενός θεμιτού στόχου όσον αφορά τη σωστή οργάνωση και λειτουργία του τομέα του αθλητισμού.

Οι προσπάθειες πρέπει να εστιαστούν στην εφαρμογή και τη βαθμιαία ενίσχυση των συστημάτων αδειοδότησης. Στην περίπτωση του ποδοσφαίρου, όπου σύντομα θα ισχύσει υποχρεωτικό σύστημα αδειοδότησης για τα

αθλητικά σωματεία που συμμετέχουν σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις, τα μέτρα πρέπει να επικεντρωθούν στην προώθηση και την ενθάρρυνση της χρήσης συστημάτων αδειοδότησης σε εθνικό επίπεδο.

(46) Η Επιτροπή θα προαγάγει το διάλογο με τις αθλητικές οργανώσεις προκειμένου να ρυθμίσει την εφαρμογή και την ενίσχυση αυτορρυθμιστικών συστημάτων αδειοδότησης.

(47) Αρχής γενομένης από το ποδόσφαιρο, η Επιτροπή σκοπεύει να διοργανώσει συνέδριο με την UEFA, την EPFL, τη Fifpro, τις εθνικές ενώσεις και τους εθνικούς φορείς διοργάνωσης των επαγγελματικών πρωταθλημάτων σχετικά με τα συστήματα αδειοδότησης και τις βέλτιστες πρακτικές στον συγκεκριμένο χώρο.

4.8 Μέσα ενημέρωσης

Τα ζητήματα που αφορούν τη σχέση μεταξύ του αθλητισμού και των αθλητικών μέσων ενημέρωσης (ιδίως της τηλεόρασης) έχουν αποκτήσει και-ρια σημασία, καθώς τα τηλεοπτικά δικαιώματα αποτελούν την κύρια πηγή εσόδων για τον επαγγελματικό αθλητισμό στην Ευρώπη. Και αντιστρόφως, τα δικαιώματα των αθλητικών μέσων ενημέρωσης είναι καθοριστική πηγή περιεχομένου για πολλούς ιδιοκτήτες μέσων ενημέρωσης.

Ο αθλητισμός υπήρξε η κινητήριος δύναμη που οδήγησε στην ανάδυση νέων μέσων ενημέρωσης και διαλογικών τηλεοπτικών υπηρεσιών. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να υποστηρίζει το δικαίωμα στην ενημέρωση και την ευρεία πρόσβαση των πολιτών σε μεταδόσεις αθλητικών διοργανώσεων, οι οποίες θεωρούνται υψηλού ενδιαφέροντος ή μεγάλης σημασίας για την κοινωνία.

Η εφαρμογή των διατάξεων περί ανταγωνισμού της συνθήκης ΕΚ στην πώληση των δικαιωμάτων οπτικοακουστικής μετάδοσης αθλητικών διοργανώσεων λαμβάνει υπόψη σειρά ειδικών χαρακτηριστικών αυτού του τομέα. Τα δικαιώματα των αθλητικών μέσων ενημέρωσης πωλούνται ενίοτε συλλογικά από μια αθλητική οργάνωση εξ ονόματος μεμονωμένων αθλητικών σωματείων (σε αντίθεση με τα αθλητικά σωματεία που εμπορεύονται μόνο τους αυτά τα δικαιώματα). Αν και η συλλογική πώληση των δικαιωμάτων των μέσων ενημέρωσης δημιουργεί προβληματισμούς ως προς τον ανταγωνισμό, η Επιτροπή την έκανε δεκτή με ορισμένες προϋποθέσεις. Η συλλογική πώληση μπορεί να είναι σημαντική για την αναδιανομή των εσόδων και, με τον τρόπο αυτό, μπορεί να είναι ένα μέσο για την επίτευξη μεγαλύτερης αλληλεγγύης μεταξύ αθλημάτων.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία μιας δίκαιης αναδιανομής των εσόδων μεταξύ αθλητικών σωματείων, ακόμη και των πιο μικρών, και μεταξύ του επαγγελματικού και του ερασιτεχνικού αθλητισμού.

(48) Η Επιτροπή συνιστά στις αθλητικές οργανώσεις να δώσουν τη δέουσα προσοχή στη δημιουργία και τη διατήρηση μηχανισμών αλληλεγγύης. Όσον αφορά τα δικαιώματα των μέσων ενημέρωσης, αυτοί οι μηχανισμοί μπορούν να προσλάβουν τη μορφή ενός συστήματος συλλογικής πώλησης των εν λόγω δικαιωμάτων ή, εναλλακτικά, ενός συστήματος μεμονωμένης πώλησής τους από τα αθλητικά σωματεία. Και στις δύο περιπτώσεις, τα συστήματα αυτά θα συνδέονται με ισχυρούς μηχανισμούς αλληλεγγύης.

5. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις πρωτοβουλίες που υπέβαλε στην παρούσα Λευκή Βίβλο με την πραγματοποίηση διαρθρωμένου διαλόγου με τους αθλητικούς παράγοντες, με τη συνεργασία των κρατών μελών και με την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου στον τομέα του αθλητισμού.

5.1 Διαρθρωμένος διάλογος

Ο ευρωπαϊκός αθλητισμός χαρακτηρίζεται από πληθώρα περίπλοκων και ποικίλων δομών, οι οποίες έχουν διαφορετικό νομικό καθεστώς και επίπεδο αυτονομίας στα κράτη μέλη. Σε αντίθεση με άλλους τομείς και λόγω της ίδιας της φύσης του οργανωμένου αθλητισμού, οι ευρωπαϊκές αθλητικές δομές είναι, κατά κανόνα, λιγότερο ανεπτυγμένες από τις αθλητικές δομές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, ο ευρωπαϊκός αθλητισμός είναι γενικά οργανωμένος σύμφωνα με ηπειρωτικές διαρθρώσεις και όχι σε επίπεδο ΕΕ-27.

Οι ενδιαφερόμενοι συμφωνούν ότι η Επιτροπή μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην ευρωπαϊκή συζήτηση για τον αθλητισμό, παρέχοντας μια πλατφόρμα διαλόγου με τους αθλητικούς παράγοντες. Η ευρεία διαβούλευση με τους «ενδιαφερομένους» είναι ένα από τα καθήκοντα της Επιτροπής σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Με δεδομένη την περίπλοκη και ποικίλη αθλητική νοοτροπία στην Ευρώπη, η Επιτροπή σκοπεύει να συμπεριλάβει σε μεγάλο βαθμό στο διαρθρωμένο διάλογο τους ακόλουθους παράγοντες:

- ευρωπαϊκές αθλητικές ομοσπονδίες·
- ευρωπαϊκές διακλαδικές αθλητικές οργανώσεις, κυρίως τις Ευρωπαϊκές Ολυμπιακές Επιτροπές, την Ευρωπαϊκή Παραολυμπιακή Επιτροπή (ΕΠΕ) και ευρωπαϊκές μη κυβερνητικές αθλητικές οργανώσεις·
- εθνικές διακλαδικές αθλητικές οργανώσεις και εθνικές ολυμπιακές και παραολυμπιακές επιτροπές·
- άλλους παράγοντες στον τομέα του αθλητισμού οι οποίοι εκπροσωπούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων·
- άλλες ευρωπαϊκές και διεθνείς οργανώσεις, ιδίως τις αθλητικές δομές του Συμβουλίου της Ευρώπης και φορείς του ΟΗΕ, όπως την UNESCO και την ΠΟΕ.

(49) Η Επιτροπή προτίθεται να οργανώσει τον διαρθρωμένο διάλογο με τον ακόλουθο τρόπο:

- ευρωπαϊκό φόρουμ για τον αθλητισμό: ετήσια συγκέντρωση όλων των αθλητικών παραγόντων·
- θεματικές συζητήσεις με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων.

(50) Η Επιτροπή θα επιδιώξει επίσης τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή προβολή κατά τη διάρκεια αθλητικών διοργανώσεων. Η Επιτροπή στηρίζει την περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβουλίας «Ευρωπαϊκές αθλητικές πρωτεύουσες».

5.2 Συνεργασία με τα κράτη μέλη

Η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για τον αθλητισμό σε επίπεδο Ε.Ε. πραγματοποιείται στο πλαίσιο άτυπων υπουργικών συνεδριάσεων, καθώς και σε διοικητικό επίπεδο από τους διευθυντές αθλητικών υπηρεσιών. Το 2004, οι υπουργοί Αθλητισμού της Ε.Ε. ενέκριναν ένα κυλιόμενο πρόγραμμα για τον αθλητισμό, προκειμένου να καθορίσουν θέματα προτεραιότητας για τις συνομιλίες που θα διεξαχθούν μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τον αθλητισμό.

51) Για να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα που παρουσιάζονται στην παρούσα Λευκή Βίβλο, η Επιτροπή προτείνει να ενισχυθεί η υφιστάμενη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής.

Τα κράτη μέλη, βάσει πρότασης της Επιτροπής, μπορούν να ενισχύσουν το μηχανισμό του κυλιόμενου προγράμματος, π.χ.:

- να καθορίζουν από κοινού προτεραιότητες για τη συνεργασία στο πλαίσιο της πολιτικής για τον αθλητισμό
- να υποβάλλουν τακτικά στοιχεία για τη συντελούμενη πρόοδο στους υπουργούς Αθλητισμού της Ε.Ε..

Η στενότερη συνεργασία θα απαιτεί τη διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων μεταξύ των υπουργών Αθλητισμού και των διευθυντών αθλητικών υπηρεσιών στο πλαίσιο κάθε Προεδρίας, κάτι που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη από τις μελλοντικές δεκαεπτάμηνες εναλλαγές της Προεδρίας.

(52) Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης «Pierre de Coubertin» μέσω του μηχανισμού του κυλιόμενου προγράμματος.

5.3 Κοινωνικός διάλογος

Δεδομένου του αυξανόμενου αριθμού των προκλήσεων με τις οποίες έρχεται αντιμέτωπη η αθλητική διαχείριση, ο κοινωνικός διάλογος σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να απαντήσει στις κοινές ανησυχίες των εργοδοτών και των αθλητών και να εξετάσει τις συμφωνίες για τις εργασιακές σχέσεις και τις συνθήκες εργασίας στον εν λόγω τομέα σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης ΕΚ.

Η Επιτροπή υποστηρίζει σχέδια για την παγίωση του κοινωνικού διαλόγου στον τομέα του αθλητισμού γενικά, καθώς και στον τομέα του ποδοσφαίρου. Αυτά τα σχέδια έχουν δημιουργήσει μια βάση κοινωνικού διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο και συνέβαλαν στην εδραίωση αθλητικών οργανώσεων ευρωπαϊκού επιπέδου. Μπορεί να δημιουργηθεί μια τομεακή επιτροπή κοινωνικού διαλόγου από την Επιτροπή βάσει κοινού αιτήματος των κοινωνικών εταίρων. Η Επιτροπή φρονεί ότι ο ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος στον τομέα του αθλητισμού ή στους επιμέρους τομείς του (π.χ. ποδόσφαιρο) είναι ένα μέσο που θα έδινε τη δυνατότητα στους κοινωνικούς εταίρους να συμβάλουν στη διαμόρφωση εργασιακών σχέσεων και συνθηκών εργασίας με ενεργό και συμμετοχικό τρόπο. Στον τομέα αυτό, αυτός ο κοινωνικός διάλογος μπορεί επίσης να οδηγήσει στον καθορισμό κοινά αποδεκτών κωδίκων δεοντολογίας ή χαρτών, που μπορούν να αφορούν θέματα όπως η κατάρτιση, οι συνθήκες εργασίας ή η προστασία των νέων.

(53) Η Επιτροπή ενθαρρύνει και επικροτεί κάθε προσπάθεια που κατατείνει στη δημιουργία ευρωπαϊκών επιτροπών κοινωνικού διαλόγου στον τομέα του αθλητισμού. Θα εξακολουθήσει να στηρίζει τόσο τους εργοδότες όσο και τους εργαζομένους του τομέα αυτού και θα συνεχίσει τον ανοικτό διάλογο που πραγματοποιεί με όλες τις αθλητικές οργανώσεις σχετικά με αυτό το ζήτημα.

Η στήριξη που θα πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ανάληψη κοινών ενεργειών των κοινωνικών εταίρων μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στις περιφέρειες σύγκλισης θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων στον αθλητικό τομέα.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η παρούσα Λευκή Βίβλος περιέχει σειρά ενεργειών που πρέπει να εφαρμοστούν ή να υποστηριχθούν από την Επιτροπή. Από κοινού, οι ενέργειες αυτές αποτελούν το σχέδιο δράσης «Pierre de Coubertin», το οποίο θα καθοδηγήσει την Επιτροπή στις συναφείς με τον αθλητισμό δραστηριότητές της κατά τα προσεχή έτη.

Η Λευκή Βίβλος αξιοποίησε πλήρως τις δυνατότητες που παρέχουν οι ισχύουσες Συνθήκες. Τα Ευρωπαϊκά Συμβούλιο του Ιουνίου 2007 όρισε την εντολή της διακυβερνητικής διάσκεψης, η οποία προβλέπει διάταξη της Συνθήκης σχετικά με τον αθλητισμό. Η Επιτροπή μπορεί, εφόσον είναι αναγκαίο, να επανέλθει στο θέμα αυτό και θα ορίσει περαιτέρω μέτρα στο πλαίσιο της νέας διάταξης της Συνθήκης.

Η Επιτροπή θα διοργανώσει συνέδριο για να παρουσιάσει τη Λευκή Βίβλο στους αθλητικούς παράγοντες το φθινόπωρο του 2007. Τα πορίσματά του θα διαβιβαστούν στους υπουργούς Αθλητισμού της Ε.Ε. έως το τέλος του 2007. Η Λευκή Βίβλος θα διαβιβαστεί επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

15

COM (2007) 279 final/30-5-2007

Λευκή Βίβλος - Λευκή Βίβλος για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη Διατροφή, το Υπερβολικό Βάρος και την Παχυσαρκία.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της παρούσας λευκής βίβλου είναι η παρουσίαση μιας ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής προσέγγισης με στόχο τη μείωση των προβλημάτων υγείας που οφείλονται στην κακή διατροφή, το υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία. Η βίβλος αυτή βασίζεται σε πρόσφατες πρωτοβουλίες της Επιτροπής, συγκεκριμένα στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα δράσης για τη διατροφή, τη σωματική άσκηση και την υγεία¹ και στην πράσινη βίβλο με τίτλο «*Προώθηση της υγιεινής διατροφής και της σωματικής άσκησης: μια ευρωπαϊκή διάσταση για την πρόληψη του υπερβολικού βάρους, της παχυσαρκίας και των χρόνιων παθήσεων*»².

Τις τρεις τελευταίες δεκαετίες το ποσοστό των υπέρβαρων και των παχυσάρκων³ του πληθυσμού της Ε.Ε. αυξήθηκε εντυπωσιακά. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα παιδιά καθώς ο εκτιμώμενος επιπολασμός του υπερβολικού βάρους έφθασε το 30% το 2006. Το γεγονός αυτό είναι ενδεικτικό μιας ολοένα και μεγαλύτερης τάσης για κακή διατροφή και ελλιπή σωματική άσκηση στον πληθυσμό της Ε.Ε., η οποία εύλογα αναμένεται να αυξήσει τα μελλοντικά ποσοστά ορισμένων χρόνιων παθήσεων, όπως οι καρδιοαγγειακές παθήσεις, η υπέρταση, ο διαβήτης τύπου 2, τα εγκεφαλικά, ορισμένες μορφές καρκίνου, οι μυοσκελετικές διαταραχές, ακόμη και ορισμένες ψυχικές παθήσεις. Μακροπρόθεσμα αυτό θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στο προσδόκιμο ζωής στην Ε.Ε. καθώς και στην ποιότητα ζωής ενός μεγάλου μέρους του πληθυσμού της.

¹ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/platform/platform_en.htm

² http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/green_paper/consultation_en.htm

³ Το πρόβλημα του υπερβολικού βάρους και της παχυσαρκίας μπορεί με απλά λόγια να εκφραστεί ως εξής: η υπερβολική πρόσληψη ενέργειας από τροφές και η χαμηλή ή ανεπαρκής δαπάνη ενέργειας ισοδυναμούν με πλεονάζουσα ενέργεια η οποία αποθηκεύεται με τη μορφή σωματικού λίπους.

Το Συμβούλιο ζήτησε επανειλημμένα⁴ από την Επιτροπή να αναλάβει ενέργειες στον τομέα της διατροφής και της σωματικής άσκησης, μεταξύ άλλων, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την παχυσαρκία, την προώθηση της καρδιαγγειακής υγείας και το διαβήτη.

Κατά τη διαβούλευση της πράσινης βίβλου υπήρξε εξαιρετικά ευρεία συναίνεση επί της άποψης ότι η Κοινότητα πρέπει να συμβάλει συνεργαζόμενη με διάφορους ενδιαφερόμενους παράγοντες σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο⁵. Οι ερωτώμενοι υπογράμμισαν την ανάγκη για συνέπεια και συνοχή των κοινοτικών πολιτικών καθώς και τη σημασία μιας πολυτομεακής προσέγγισης. Σημείωσαν με έμφαση τη σημασία της Ε.Ε. όσον αφορά το συντονισμό ενεργειών, όπως η συλλογή και διάδοση ορθών πρακτικών, καθώς και την ανάγκη να καταρτίσει η Ε.Ε. ένα σχέδιο δράσης και να απευθύνει ένα ισχυρό μήνυμα προς τους ενδιαφερόμενους παράγοντες. Μετά την πράσινη βίβλο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα με τίτλο «*Προώθηση της υγιεινής διατροφής και της σωματικής άσκησης: μια ευρωπαϊκή διάσταση για την πρόληψη του υπερβολικού βάρους, της παχυσαρκίας και των χρόνιων παθήσεων*», όπου έδωσε εκ νέου έμφαση στα μηνύματα αυτά.

Πριν από την ανάληψη οιασδήποτε δημόσιας δράσης, στον τομέα αυτό, συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως της κοινοτικής, είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη τρεις παράμετροι. Πρώτον, το άτομο φέρει την τελική ευθύνη του τρόπου ζωής του καθώς και του τρόπου ζωής των παιδιών του παρά το γεγονός ότι αναγνωρίζεται η σημασία και η επίδραση του περιβάλλοντος στη συμπεριφορά του. Δεύτερον, μόνον ένας σωστά ενημερωμένος καταναλωτής είναι σε θέση να προβεί σε ορθολογικές αποφάσεις. Τέλος, η καλύτερη αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού θα επιτευχθεί με την προώθηση τόσο της συμπληρωματικότητας όσο και της ένταξης διάφορων συναφών τομέων πολιτικής (οριζόντια προσέγγιση) καθώς και διαφορετικών επιπέδων δράσης (κάθετη προσέγγιση).

Σε πολλούς τομείς τα κύρια επίπεδα δράσης είναι εθνικά ή τοπικά. Η

⁴ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2002 για την παχυσαρκία (ΕΕ C11 της 17.1.2003, σ. 3)· της 2ας Δεκεμβρίου 2003 για τον υγιεινό τρόπο ζωής (ΕΕ C22 της 27.1.2004, σ. 1)· της 2ας Ιουνίου 2004 για την προώθηση της καρδιαγγειακής υγείας (δελτίο τύπου: 9507/04 (Presse 163)· της 6ης Ιουνίου 2005 για την παχυσαρκία, τη διατροφή και τη σωματική άσκηση (δελτίο τύπου: 8980/05 (Presse 117)· της 5ης Ιουνίου 2006 για την προώθηση του υγιεινού τρόπου ζωής και την πρόληψη του διαβήτη τύπου II (ΕΕ C147 της 23.6.2006, σ. 1).

⁵ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/green_paper/nutrition_gp_rep_en.pdf

δημόσια δράση της Ε.Ε. στους τομείς αυτούς αποσκοπεί είτε στη συμπλήρωση και τη βελτιστοποίηση των μέτρων που λαμβάνονται σε άλλα επίπεδα αποφάσεων, εθνικά ή περιφερειακά, είτε στην επίλυση ζητημάτων που αυτά καθαυτά υπάγονται σε κοινοτικές πολιτικές. Πράγματι, ορισμένες ενέργειες έχουν άμεση σχέση με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (όπως οι απαιτήσεις επισήμανσης, οι εγκρίσεις ισχυρισμών υγιεινών ιδιοτήτων και οι διαδικασίες ελέγχου τροφίμων) ενώ άλλες εντάσσονται σε πιο συγκεκριμένα πλαίσια, όπως η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΟΑ για τα φρούτα και τα λαχανικά), οι κοινοτικές πρωτοβουλίες στον τομέα της εκπαίδευσης, η περιφερειακή πολιτική (διαρθρωτικά ταμεία) καθώς και η πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα και στα μέσα επικοινωνίας. Ο ρόλος της Επιτροπής είναι επίσης σημαντικός όσον αφορά τη συλλογή τοπικών ή εθνικών πρωτοβουλιών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και την εδραίωση πανευρωπαϊκών μηχανισμών ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

Επιπροσθέτως, λόγω του ολοένα και μεγαλύτερου παγκόσμιου χαρακτήρα των περισσότερων βιομηχανικών κλάδων που δραστηριοποιούνται στους τομείς των τροφίμων και της διατροφής, και προκειμένου να αποφευχθεί η αύξηση του πρόσθετου διοικητικού φόρτου λόγω διαφορετικών και ίσως αντίθετων εθνικών κανόνων, καθώς και για να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα σε έναν νέο τομέα που βασίζεται στην καινοτομία και την έρευνα, οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί παράγοντες θεωρούν προτιμότερο ένα σύνολο συντονισμένων ενεργειών σε επίπεδο Ε.Ε. παρά πολυάριθμες μεμονωμένες ενέργειες σε επίπεδο κρατών μελών.

2. ΑΡΧΕΣ ΔΡΑΣΗΣ

Για την αντιμετώπιση αυτού του σημαντικού ζητήματος δημόσιας υγείας απαιτείται να συγχωνευθούν ευρύτερες πολιτικές· από τις πολιτικές για τα τρόφιμα και την προσασία των καταναλωτών έως τις πολιτικές για τον αθλητισμό, την εκπαίδευση και τις μεταφορές. Το ποσοστό των παχύσαρκων είναι μεγαλύτερο μεταξύ των ατόμων που προέρχονται από χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες, γεγονός που αποδεικνύει ότι η κοινωνική διάσταση του εν λόγω ζητήματος χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Υπάρχουν τέσσερις ουσιώδεις πτυχές των ενεργειών που παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο.

Οι ενέργειες πρέπει να αναληφθούν σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων, από το τοπικό έως το κοινοτικό επίπεδο. Όσον αφορά την κοινοτική δράση, οι ενέργειες θα προταθούν είτε μέσω της εφαρμογής όλων των συναφών

κοινοτικών πολιτικών και δραστηριοτήτων είτε θα συμπληρώσουν τις εθνικές πολιτικές στις περιπτώσεις που αυτό είναι απαραίτητο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 152 της συνθήκης ΕΚ.

Πρώτον, οι ενέργειες πρέπει να στοχεύουν στην αντιμετώπιση των βασικών αιτιών των κινδύνων για την υγεία. Ως εκ τούτου, οι ενέργειες που περιλαμβάνονται στη στρατηγική πρέπει να συμβάλουν στη μείωση όλων των κινδύνων που σχετίζονται με την κακή διατροφή και την ελλιπή σωματική άσκηση, συμπεριλαμβανομένου, αλλά όχι μόνον, του κινδύνου από το υπερβολικό βάρος.

Δεύτερον, οι ενέργειες που περιγράφονται αποσκοπούν στην ανάληψη δράσης σε ευρύ φάσμα τομέων κυβερνητικής πολιτικής και σε διαφορετικά επίπεδα διακυβέρνησης κάνοντας χρήση διαφόρων μέσων, όπως η νομοθεσία, η δικτύωση και η προσέγγιση δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, ενώ αποσκοπούν επίσης στην εξασφάλιση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών.

Τρίτον, προκειμένου να είναι αποτελεσματική, η στρατηγική απαιτεί την ανάληψη δράσης από ευρύ φάσμα ιδιωτικών παραγόντων, όπως η βιομηχανία τροφίμων και η κοινωνία των πολιτών, καθώς και τοπικών παραγόντων, όπως τα σχολεία και οι δημοτικές οργανώσεις.

Τέλος, η παρακολούθηση θα έχει ουσιαστική σημασία κατά τα επόμενα έτη. Αυτή η πτυχή είναι ίσως και η πιο σημαντική. Ο αριθμός των δραστηριοτήτων που έχουν ως στόχο τη βελτίωση της διατροφής και την αύξηση της σωματικής άσκησης είναι ήδη σημαντικός και αυξάνεται ανά έτος. Συχνά υπάρχει λίγη ή καθόλου παρακολούθηση με αποτέλεσμα να μην αξιολογούνται επαρκώς οι επιτυχείς ενέργειες ή οι ενέργειες που χρήζουν μικρής βελτίωσης ή ουσιαστικής τροποποίησης.

3. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ανάπτυξη αποτελεσματικών εταιρικών σχέσεων πρέπει να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της απάντησης της Ευρώπης όσον αφορά την αντιμετώπιση των ζητημάτων που σχετίζονται με τη διατροφή, το υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία καθώς και των προβλημάτων υγείας που σχετίζονται με τα ζητήματα αυτά.

Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων με σκοπό την ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Η ευρωπαϊκή πλατφόρμα για τη διατροφή, τη σωματική άσκηση και την

υγεία ξεκίνησε το Μάρτιο του 2005 προκειμένου να προσφέρει ένα κοινό φόρουμ σε όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες σε ευρωπαϊκό επίπεδο⁶.

Το φόρουμ αυτό έχει ως στόχο την πραγματοποίηση εθελοντικών ενεργειών για την καταπολέμηση της παχυσαρκίας συμπληρώνοντας και υποστηρίζοντας άλλες προσεγγίσεις.

Μεταξύ των μελών συγκαταλέγονται οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν τη βιομηχανία, τους ερευνητικούς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών στους τομείς της δημόσιας υγείας και των καταναλωτών. Τα μέλη έχουν δεσμευθεί, στο πλαίσιο των τομέων όπου δραστηριοποιούνται, να προβούν σε ενέργειες που μπορούν να καταπολεμήσουν την παχυσαρκία. Το Μάρτιο του 2007 η πλατφόρμα δημοσίευσε την τελευταία της έκθεση παρακολούθησης σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα έως σήμερα⁷.

Η Επιτροπή σκοπεύει να συνεχίσει και να αναπτύξει περαιτέρω τις δραστηριότητες της πλατφόρμας ως κύριο μέσο εφαρμογής της παρούσας στρατηγικής. Σε διάστημα δύο ετών τα μέλη ανέλαβαν περισσότερες από 200 πρωτοβουλίες σχετικά με τη διατροφή και τη σωματική άσκηση στην Ε.Ε.. Επιπροσθέτως, σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τον συμφωνηθέντα στόχο για ένα σαφές και αξιόπιστο σύστημα παρακολούθησης των δεσμεύσεων και την συμφωνηθείσα προσέγγιση ενίσχυσης της τοπικής διάστασης των ενεργειών (συμμετοχή εθνικών, περιφερειακών και κοινοτικών αρχών).

Ενίσχυση των τοπικών δικτύων δράσης

Η επίτευξη απτών αποτελεσμάτων είναι δυνατή μόνο μέσα από ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις και τη συμβολή των τοπικών ενδιαφερόμενων παραγόντων. Για το σκοπό αυτό και για την εφαρμογή μιας από κοινού προσέγγισης και την εδραίωση ενός από κοινού στόχου, είναι σημαντικό να καταρτισθεί ένα πλαίσιο δράσης καθώς και τα κατάλληλα φόρα που θα μπορούν να συνδέουν τους παράγοντες σε όλα τα επίπεδα. Η ευρωπαϊκή πλατφόρμα είναι ένα μοντέλο που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο μίμησης σε τοπικό επίπεδο.

Ως γενική αρχή, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τέτοιου είδους φόρα πρέπει να χαρακτηρίζονται από ευρεία συμμετοχή ενδιαφερόμενων παρα-

⁶ Χάρτης της πλατφόρμας, Μάρτιος 2005

^hhttp://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/platform/docs/platform_charter.pdf

⁷ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/platform/docs/eu_platform_2monframework_en.pdf

γόντων δίνοντας στη διοικητική αρχή συντονιστικό ρόλο έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι ενέργειες εμπίπτουν στο πλαίσιο της δημόσιας υγείας. Η Επιτροπή ανέπτυξε περαιτέρω τις σκέψεις της για το θέμα αυτό σε έγγραφο αναφοράς με τίτλο «Γενικεύοντας την ιδέα της εταιρικής σχέσης»⁸.

Τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των μέσων επικοινωνίας έτσι ώστε να αναπτύσσονται κοινά μηνύματα και εκστρατείες.

Η πλατφόρμα ήταν επιτυχής διότι είχε ως αποτέλεσμα την ανάληψη ενεργειών από ενδιαφερόμενους παράγοντες σε ένα ευρύ φάσμα τομέων· για το λόγο αυτό και προκειμένου να βελτιωθεί η σύνδεση με τις δημόσιες διοικήσεις καθώς και η αποτελεσματική ανταλλαγή πρακτικών, η Επιτροπή προτίθεται να συγκροτήσει μια ομάδα υψηλού επιπέδου για ζητήματα που έχουν σχέση με τη διατροφή και τη σωματική δραστηριότητα. Στόχος της ομάδας αυτής θα είναι η εξασφάλιση της ανταλλαγής ιδεών και πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών συμπεριλαμβάνοντας όλες τις κυβερνητικές πολιτικές. Η σύνδεση με την ευρωπαϊκή πλατφόρμα θα καταστήσει δυνατή την ταχεία επικοινωνία μεταξύ των τομέων, ενθαρρύνοντας την ταχεία ανταλλαγή και τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων δημόσιου- ιδιωτικού τομέα. Ο ρόλος του υφιστάμενου δικτύου για τη διατροφή και τη σωματική δραστηριότητα θα συνεχίσει να εξελίσσεται με στόχο την υποστήριξη και τη διευκόλυνση του έργου της ομάδας.

4. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η παρούσα λευκή βίβλος επικεντρώνεται σε ενέργειες που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε επίπεδο Ε.Ε. για την προώθηση ζητημάτων που αφορούν τη διατροφή και την υγεία. Ως εκ τούτου, επικεντρώνεται σε ενέργειες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Κοινότητας, όπως η θέσπιση νομοθετικών πράξεων ή η χρηματοδότηση σχετικών προγραμμάτων, ή σε ενέργειες η ευρωπαϊκή διάσταση των οποίων έχει προστιθέμενη αξία, όπως η διευκόλυνση του διαλόγου με ενδιαφερόμενους παράγοντες της βιομηχανίας τροφίμων που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο ή η κατάρτιση συγκριτικών δεικτών με στόχο την παρακολούθηση των κρατών μελών στο σύνολό τους.

Καλύτερα ενημερωμένοι καταναλωτές

Οι γνώσεις, οι προτιμήσεις και η συμπεριφορά ενός ατόμου, όσον αφορά

⁸ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/platform/docs/contacts2007_en.pdf

για παράδειγμα τον τρόπο ζωής και τις διατροφικές του συνήθειες, διαμορφώνονται από το περιβάλλον του. Αυτό έχει σχέση, από τη μία πλευρά, με την πρόσβαση σε σαφή, συνεπή και τεκμηριωμένη πληροφόρηση όταν το άτομο λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με το είδος των τροφίμων που πρόκειται να αγοράσει, και, από την άλλη, με το ευρύτερο περιβάλλον πληροφόρησης, το οποίο με τη σειρά του διαμορφώνεται από πολιτιστικούς παράγοντες, όπως η διαφήμιση και άλλα μέσα επικοινωνίας.

Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για την ανάπτυξη και των δύο αυτών τομέων. Η επισήμανση σχετικά με τις θρεπτικές ιδιότητες είναι ένας τρόπος με τον οποίο μπορούν να ενημερωθούν οι καταναλωτές και ο οποίος είναι δυνατόν να αξιοποιηθεί για την προώθηση ορθολογικών, από την άποψη της υγείας, αποφάσεων κατά την αγορά τροφίμων και ποτών. Η Επιτροπή επανεξετάζει επί του παρόντος τη νομοθεσία που διέπει την επισήμανση σχετικά με τις θρεπτικές ιδιότητες και σκοπεύει να προτείνει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την ενίσχυσή της έτσι ώστε να καταστεί μέσο ενημέρωσης των καταναλωτών. Σε συνέχεια της διαβούλευσης σχετικά με την επισήμανση, η οποία διεξάχθηκε την άνοιξη του 2006⁹, η Επιτροπή αναθεωρεί επί του παρόντος τις επιλογές επισήμανσης όσον αφορά τις θρεπτικές ιδιότητες. Μεταξύ των ζητημάτων που εξετάζονται είναι το κατά πόσον πρέπει να εισαχθεί η υποχρεωτική επισήμανση, ο αριθμός των θρεπτικών ουσιών που πρέπει να συμπεριληφθούν στην επισήμανση και η νομοθετική ρύθμιση για την επισήμανση που βρίσκεται στο εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας (δηλαδή η απλοποιημένη επισήμανση ή η καθοδήγηση/προειδοποιητική σήμανση).

Μια περαιτέρω πτυχή είναι η νομοθετική ρύθμιση όσον αφορά τους ισχυρισμούς των παραγωγών για τα προϊόντα τους. Ο κανονισμός αριθ. 1924/2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2007. Κύριος στόχος είναι να εξασφαλισθεί ότι οι ισχυρισμοί διατροφής και υγείας σε τρόφιμα βασίζονται σε αξιόπιστα επιστημονικά στοιχεία ώστε να αποφευχθεί η παραπλάνηση των καταναλωτών από ανακριβείς ή συγκεχυμένους ισχυρισμούς.

Η διαφήμιση και το μάρκετινγκ συνιστούν τομείς με ισχυρή επίδραση

⁹ Επισήμανση: ανταγωνιστικότητα, ενημέρωση καταναλωτών και βελτίωση της νομοθεσίας για την ΕΕ («Labelling: Competitiveness, Consumer Information and Better Regulation»). Συμβουλευτικό έγγραφο της ΓΔ SANCO. Φεβρουάριος 2006.

που στόχο τους έχουν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των καταναλωτών. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η διαφήμιση και το μάρκετινγκ τροφίμων επηρεάζουν τη διατροφή και ιδιαίτερα τη διατροφή των παιδιών. Από τον Οκτώβριο του 2005 έως το Μάρτιο του 2006 η Επιτροπή οργάνωσε μια στρογγυλή τράπεζα για τη διαφήμιση με σκοπό τη διερεύνηση προσεγγίσεων αυτορρύθμισης και του τρόπου αλληλεπίδρασης και αλληλοσυμπλήρωσης νομοθεσίας και αυτορρύθμισης. Το αποτέλεσμα ήταν η παρουσίαση στην έκθεση της ανωτέρω στρογγυλής τράπεζας ενός μοντέλου βέλτιστης πρακτικής (ή προτύπων διακυβέρνησης) αναφορικά με την αυτορρύθμιση¹⁰. Τα πρότυπα αυτά πρέπει να εφαρμόζονται στο συγκεκριμένο τομέα της διαφήμισης τροφίμων για παιδιά. Οι εθελοντικές προσπάθειες πρέπει να συμπληρώνουν τις υφιστάμενες και διαφορετικές προσεγγίσεις που ακολουθούν τα κράτη μέλη, όπως ο κώδικας PAOS της Ισπανίας και η πρόσφατη πρωτοβουλία του Γραφείου Επικοινωνίας του Ηνωμένου Βασιλείου. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπογραμμισθεί το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την εισαγωγή κώδικα συμπεριφοράς όσον αφορά τη διαφήμιση τροφίμων για παιδιά με μεγάλη περιεκτικότητα σε λιπαρά ή ζάχαρη κατά τη συζήτηση της τροποποίησης της οδηγίας για τις «υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων επικοινωνίας» (YOAME)¹¹. Η νέα οδηγία YOAME προβλέπει ότι οι παρέχοντες υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας πρέπει να ενθαρρύνονται από τα κράτη μέλη και από την Επιτροπή να αναπτύξουν κώδικες συμπεριφοράς για την εμπορική επικοινωνία όσον αφορά τα τρόφιμα και τα ποτά για παιδιά. Η Επιτροπή προτιμά, στο στάδιο αυτό, να διατηρήσει την υφιστάμενη εθελοντική προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ λόγω του ότι δίνει τη δυνατότητα ταχείας και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των αυξανόμενων ποσοστών υπέρβαρων και παχύσαρκων ατόμων. Το 2010 η Επιτροπή πρόκειται να αξιολογήσει την προσέγγιση αυτή καθώς και τα διάφορα μέτρα που λαμβάνει η βιομηχανία και να αποφασίσει για το εάν απαιτούνται νέες προσεγγίσεις.

Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους παράγοντες, η Επιτροπή θα καταρτίσει και θα υποστηρίξει ειδικές εκστρατείες ενημέρωσης και εκπαίδευσης με στόχο τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση για προβλήματα υγείας που οφείλονται στην κακή διατροφή, το υπερβολικό

¹⁰ http://ec.europa.eu/consumers/overview/report_advertising_en.htm

¹¹ Αποκαλούμενη στο παρελθόν ως οδηγία για την «τηλεόραση χωρίς σύνορα»

βάρος και την παχυσαρκία. Οι εκστρατείες αυτές θα επικεντρώνονται ιδιαίτερα σε ευάλωτες ομάδες όπως τα παιδιά.

Δυνατότητα υγιεινών επιλογών

Η υγιεινή διατροφή προϋποθέτει την εξασφάλιση της δυνατότητας υγιεινών επιλογών για τους καταναλωτές. Η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για την παραγωγή και προμήθεια τροφίμων στην Ευρώπη. Εξασφαλίζοντας τη διαθεσιμότητα των τροφίμων με τα οποία τρέφονται οι Ευρωπαίοι, μπορεί επίσης να συμβάλει στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής διατροφής και στην καταπολέμηση της παχυσαρκίας και του υπερβολικού βάρους. Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί, στο πλαίσιο της ΚΓΠ, να προωθήσει στόχους δημόσιας υγείας· το πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η αναθεώρηση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) για τα φρούτα και τα λαχανικά, η οποία απουσκοπεί στην προώθηση της κατανάλωσής τους σε συγκεκριμένους χώρους, όπως τα σχολεία.

Για παράδειγμα, ως μέρος της μεταρρύθμισης της ΚΟΑ για τα φρούτα και τα λαχανικά, η Επιτροπή θα εντάξει την κατανάλωση φρούτων και λαχανικών από παιδιά στις προτάσεις της για διανομή της πλεονάζουσας παραγωγής σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και σε κέντρα διακοπών για παιδιά. Η Επιτροπή προτείνει επίσης την αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης της Ε.Ε. σε 60% για τα σχέδια προώθησης που απευθύνονται σε καταναλωτές νεαρής ηλικίας (παιδιά ηλικίας κάτω των 18 ετών). Οι ενώσεις παραγωγών θα επικεντρωθούν σε καταναλωτές νεαρής ηλικίας στις υπό εξέλιξη εκστρατείες προώθησης που συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.. Στο ίδιο πλαίσιο, μια άλλη σημαντική παράμετρος που πρέπει να εξετασθεί είναι ο τρόπος εξασφάλισης μιας ικανοποιητικής ή μεγαλύτερης οικονομικής προσιτότητας των φρούτων και των λαχανικών ώστε να προωθηθεί η κατανάλωσή τους ιδιαίτερα από νεαρά άτομα. Η εφαρμογή ενός σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, το οποίο θα συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Το σχέδιο αυτό πρέπει να επικεντρώνεται στα παιδιά ηλικίας μεταξύ 4 και 12 ετών και να αποτελεί μέρος της αναθεώρησης της ΚΟΑ για τα φρούτα και τα λαχανικά.

Το ενδιαφέρον για τη σύσταση των μεταποιημένων τροφίμων και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο επαναπροσδιορισμός της σύστασής τους για

μια πιο υγιεινή διατροφή αυξάνεται ολοένα και περισσότερο. Η βιομηχανία έχει ήδη προβεί σε σημαντικές ενέργειες, αλλά αυτές δεν είχαν πάντοτε ενιαίο χαρακτήρα όσον αφορά τα προϊόντα και τα κράτη μέλη. Ορισμένα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τον επαναπροσδιορισμό της σύστασης των τροφίμων, για παράδειγμα από την άποψη της περιεκτικότητάς τους σε λιπαρά, κεκορεσμένα λίπη και trans- λιπαρά οξέα, αλάτι και ζάχαρη. Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε η CIAA¹² το 2006 στην Ε.Ε., μία στις τρεις εταιρείες δήλωσε ότι τροποποίησε τη σύσταση τουλάχιστον του 50% των προϊόντων της το 2005 και το 2006. Η τροποποίηση αυτή έγινε για μια ευρεία ποικιλία τροφίμων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα δημητριακά για πρωινό, τα ποτά, τα μπισκότα, τα προϊόντα ζαχαροπλαστικής, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, οι σάλτσες, οι σούπες, τα καρυκεύματα, τα έλαια, τα σνακ και τα τρόφιμα με μεγάλη περιεκτικότητα σε ζάχαρη.

Η Επιτροπή προτείνει την έναρξη μελέτης το 2008 για την εξέταση των δυνατοτήτων επαναπροσδιορισμού της σύστασης των τροφίμων προκειμένου να μειωθούν τα ποσοστά των θρεπτικών αυτών συστατικών δεδομένου του ρόλου που διαδραματίζουν για την εμφάνιση χρόνιων παθήσεων. Η εν λόγω μελέτη θα περιλαμβάνει την αξιολόγηση των ενεργειών που έχουν αναληφθεί έως σήμερα στο πλαίσιο τόσο νομοθετικών ρυθμίσεων όσο και εθελοντικών μέτρων, με σκοπό την παροχή μιας βάσης για την εκτίμηση της μελλοντικής προόδου.

Η Επιτροπή σκοπεύει να διευκολύνει, στο πλαίσιο εταιρικών σχέσεων, τη διεξαγωγή εκστρατειών για τον επαναπροσδιορισμό της σύστασης των τροφίμων με στόχο τη χαμηλή τους περιεκτικότητα σε αλάτι λόγω του ότι υπάρχουν σαφή στοιχεία που αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητά τους, καθώς και εκστρατειών που αποσκοπούν στη βελτίωση του θρεπτικού περιεχομένου των μεταποιημένων τροφίμων στην Ε.Ε. γενικότερα.

Προώθηση της σωματικής άσκησης

Η σωματική άσκηση περιλαμβάνει μια σειρά δραστηριοτήτων, από τα οργανωμένα αθλήματα έως την «ενεργό» μετακίνηση προς και από τον τόπο εργασίας¹³ ή τις δραστηριότητες στο ύπαιθρο. Η Επιτροπή πιστεύει ότι τα

¹² Συνομοσπονδία Βιομηχανιών Τροφίμων και Ποτών.

¹³ Η μετακίνηση προς και από τον τόπο εργασίας με τα πόδια, το ποδήλατο ή οποιοδήποτε άλλα σωματικά «ενεργό» τρόπο.

κράτη μέλη και η Ε.Ε. πρέπει να λάβουν προληπτικά μέτρα προκειμένου να αναστρέψουν τη μείωση των ποσοστών σωματικής άσκησης τις τελευταίες δεκαετίες, η οποία οφείλεται σε πολλούς λόγους.

Οι προσπάθειες που καταβάλλουν τα άτομα για την εύρεση τρόπων αύξησης της σωματικής άσκησης στην καθημερινή τους ζωή πρέπει να υποστηριχθούν μέσω της ανάπτυξης ενός ευνοϊκού για το σκοπό αυτό φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει επίσης τις βιώσιμες ενέργειες στον τομέα των αστικών μεταφορών μέσω της πολιτικής συνοχής, της πρωτοβουλίας CIVITAS και του προγράμματος «Ευφυής ενέργεια - Ευρώπη», που εισέρχεται σε νέα φάση το 2007. Τα σχέδια που προωθούν το περπάτημα και τις μετακινήσεις με ποδήλατο θεωρούνται σημαντικό μέρος των ενεργειών αυτών και ενθαρρύνεται η υποβολή σχετικών αιτήσεων από τοπικές αρχές. Η Επιτροπή επιθυμεί να διασφαλίσει ότι οι υφιστάμενες επιδοτήσεις για δημόσιες υποδομές αξιοποιούνται πλήρως για σκοπούς που άπτονται ενός υγιεινού τρόπου ζωής, όπως η «ενεργός» μετακίνηση από και προς τον τόπο εργασίας. Εντός του 2007 θα δημοσιεύσει έναν «αστικό οδηγό» για τις τοπικές αρχές προκειμένου να προωθήσει την ενημέρωση σχετικά με τις εν λόγω δυνατότητες χρηματοδότησης σε όλους τους τομείς.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δημοσιεύσει μια πράσινη βίβλο για τις αστικές μεταφορές το 2007 και στη συνέχεια ένα σχέδιο δράσης το 2008. Η Επιτροπή σκοπεύει επίσης να δημοσιεύσει οδηγίες όσον αφορά τα σχέδια βιώσιμων αστικών μεταφορών.

Η Επιτροπή θα υποβάλει επίσης μια λευκή βίβλο σχετικά με την άθληση προκειμένου να παρουσιάσει προτάσεις για την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής στην άθληση στην Ε.Ε. και για την επέκταση του κινήματος άθλησης, ώστε να περιλαμβάνει τη σωματική άσκηση γενικότερα.

Ομάδες και χώροι προτεραιότητας

Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, η παιδική παχυσαρκία αυξάνεται εντυπωσιακά στην Ευρώπη και επηρεάζει δυσανάλογα τα παιδιά που προέρχονται από χαμηλές κοινωνικοοικονομικές ομάδες. Δύο από τους στόχους της πολιτικής συνοχής της Ε.Ε. για την περίοδο 2007-13 είναι η αύξηση της συμβολής των αστικών κέντρων στην ανάπτυξη και την απασχόληση και η δι-

ατήρηση ενός υγιούς εργατικού δυναμικού¹⁴. Όσον αφορά τα προγράμματα που επικεντρώνονται στις αστικές περιοχές, τα μέτρα ανάπτυξης δημόσιων χώρων είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν υποδομές σε κοινωνικά ή οικονομικά μη προνομιούχες περιοχές και να παρέχουν, κατά συνέπεια, ελκυστικά μέρη για σωματική άσκηση. Παράλληλα, οι προτεραιότητες του προγράμματος που αφορούν ένα υγιές εργατικό δυναμικό αναμένεται να συμβάλουν στη «συρρίκνωση του χάσματος» όσον αφορά τις υγειονομικές υποδομές και τους κινδύνους για την υγεία. Οι ενέργειες που προωθούν τη σωματική άσκηση μπορούν να διαδραματίσουν εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο αυτών των προγραμματικών προτεραιοτήτων.

Η παιδική ηλικία είναι μια σημαντική περίοδος για την εδραίωση της προτίμησης προς υγιεινές συμπεριφορές, καθώς και για την εκμάθηση των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στην καθημερινή ζωή προκειμένου να διάγει κανείς έναν υγιεινό τρόπο ζωής¹⁵. Είναι σαφές ότι τα σχολεία παίζουν σημαντικό ρόλο από την άποψη αυτή. Πρόκειται επίσης για τομέα όπου υπάρχουν ήδη απτές αποδείξεις της αποτελεσματικότητας της παρέμβασης: οι μελέτες δείχνουν ότι ενέργειες που επικεντρώνονται σε τοπικό επίπεδο, σε εξαιρετικά ευρεία βάση, και στοχεύουν σε παιδιά ηλικίας 0-12 ετών έχουν μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητα όσον αφορά την αλλαγή της συμπεριφοράς. Οι εργασίες πρέπει να επικεντρώνονται στη διατροφική εκπαίδευση και τη σωματική άσκηση. Η εκπαίδευση όσον αφορά την υγεία και τη σωματική άσκηση συγκαταλέγονται μεταξύ των προτεραιοτήτων του νέου προγράμματος διά βίου μάθησης (2007-2013) και πιο συγκεκριμένα του υποπρογράμματος Comenius για τη σχολική εκπαίδευση. Υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής σχεδίων που αφορούν τη διατροφή και τη σωματική άσκηση δί-

¹⁴ Πολιτική της συνοχής για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας 2007-2013, απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2006.

¹⁵ Τα προγράμματα EPODE και «Tiger Kids» είναι δύο καινοτόμα παραδείγματα κοινοτικών σχεδίων προώθησης υγιεινών συμπεριφορών των παιδιών. Το EPODE, για παράδειγμα, φέρνει σε επαφή τους γονείς, τους δασκάλους, τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας και την τοπική επιχειρηματική κοινότητα σε πόλεις της Γαλλίας. Οι ενέργειες περιλαμβάνουν εκδηλώσεις, όπως οι ειδικές «εβδομάδες τροφίμων», κατά τις οποίες τα παιδιά εξοικειώνονται με την υγιεινή διατροφή, και οργάνωση και εποπτεία από τους γονείς «λεωφορείων πεζών» προς το σχολείο. Το πρόγραμμα «Tiger Kids» επικεντρώνεται σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας σε τέσσερις περιφέρειες της Γερμανίας και αποσκοπεί στην καθιέρωση ενός προτύπου ποιότητας για την πρόληψη της παχυσαρκίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, οι γονείς συμμετέχουν προωθώντας την υγιεινή διατροφή και τη σωματική άσκηση των παιδιών τόσο εντός όσο και εκτός του σχολείου.

νοντας έμφαση στην άθληση και ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των σχολείων, των φορέων κατάρτισης του εκπαιδευτικού προσωπικού, των τοπικών και εθνικών αρχών και των αθλητικών ενώσεων.

Το 2007 η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει μια μελέτη για τη σχέση μεταξύ της παχυσαρκίας και της κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης ώστε να εξετασθούν οι πιο αποτελεσματικές παρεμβάσεις όσον αφορά τις χαμηλές κοινωνικοοικονομικές ομάδες.

Δημιουργία βάσης στοιχείων με στόχο τη συμβολή τους στη χάραξη πολιτικών

Η Επιτροπή σκοπεύει να βασισθεί στα ισχυρά θεμέλια που έθεσαν τα προηγούμενα πλαίσια έρευνας στους τομείς της διατροφής, της παχυσαρκίας και των κύριων παθήσεων που προκαλούνται από μη υγιεινούς τρόπους ζωής, όπως ο καρκίνος, ο διαβήτης και οι αναπνευστικές παθήσεις. Η Επιτροπή έχει εντοπίσει την ανάγκη για περισσότερη ενημέρωση σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν καθοριστικά την επιλογή των τροφών και, στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού, θα ορίσει ως κύριους τομείς έρευνας τη συμπεριφορά των καταναλωτών, την επίδραση των τροφίμων και της διατροφής στην υγεία, τους παράγοντες πρόληψης της παχυσαρκίας σε ομάδες-στόχους, όπως τα βρέφη, τα παιδιά και οι έφηβοι, καθώς και τις αποτελεσματικές διαιτητικές παρεμβάσεις. Το πρόγραμμα θα εξετάζει επίσης τους παράγοντες που είναι καθοριστικοί για την κατάσταση της υγείας, την πρόληψη των ασθενειών και την προώθηση της υγείας ως μέρος του θέματος «Βελτιστοποίηση της φροντίδας υγείας των ευρωπαϊών πολιτών» (Optimising the delivery of healthcare to European citizens).

Από το 2006 η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EAAT) έχει το νέο καθήκον της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης προς την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για τη διατροφή και τους ισχυρισμούς υγιεινών ιδιοτήτων. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης όσον αφορά το θρεπτικό προφίλ τροφίμων για τα οποία προβάλλονται ισχυρισμοί υγιεινών ιδιοτήτων καθώς και την αξιολόγηση της επιστημονικής τεκμηρίωσης των ισχυρισμών αυτών. Επιπλέον παράδειγμα της συμβολής της EAAT στον τομέα της διατροφής είναι η επικαιροποίηση των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς όσον αφορά την ενέργεια και τα θρεπτικά στοιχεία για τον πληθυσμό της Ευρώπης.

Ανάπτυξη εθνικών συστημάτων παρακολούθησης

Δεν υπάρχει ευρεία εναρμόνιση του τρόπου συλλογής των εθνικών στοιχείων για τους δείκτες παχυσαρκίας και υπερβολικού βάρους, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη σύγκριση σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπροσθέτως, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για σημαντικούς τομείς, όπως η κατανάλωση τροφίμων.

Η Επιτροπή έχει εντοπίσει ότι υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης της παρακολούθησης σε τρία βασικά επίπεδα. Πρώτον, σε ευρύτερο επίπεδο για την εξασφάλιση συνεπών και συγκρίσιμων στοιχείων για τους δείκτες συνολικής προόδου -στο πλαίσιο των δεικτών υγείας για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ECHI)- όσον αφορά τη διατροφή και τη σωματική άσκηση, όπως ο επιπολασμός της παχυσαρκίας. Δεύτερον, για το συστηματικό προσδιορισμό των ενεργειών που αναλαμβάνονται από τα κράτη μέλη έτσι ώστε να υπάρχει παρακολούθηση και αξιολόγηση του αντίκτυπου τους. Τρίτον, σε σχέση με μεμονωμένα σχέδια και προγράμματα, δεδομένης της συμβολής τους ως θεμελιωδών στοιχείων μιας αποτελεσματικής αντίδρασης της κοινωνίας.

Για την ενίσχυση της παρακολούθησης σε ευρύτερο επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδίασε μια ευρωπαϊκή έρευνα για την υγεία με συνεντεύξεις (EHIS), η οποία θα είναι έτοιμη προς εφαρμογή το 2007 και θα εδραιώσει μια εναρμονισμένη προσέγγιση για την τακτική συλλογή μέσω του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος (ESS) στατιστικών δεδομένων σχετικά με το ύψος και το βάρος, την εκτέλεση σωματικής άσκησης και τη συχνότητα κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών βάσει ιδίας δήλωσης. Έως το 2010 η Επιτροπή αναμένει ότι θα εδραιώσει την ευρωπαϊκή έρευνα εξέτασης της υγείας (EHES) με σκοπό τη συγκέντρωση αντικειμενικών πληροφοριών για ένα φάσμα μέτρων που αφορούν τη διατροφή, συμπεριλαμβανομένων του ΔΜΣ, της χοληστερίνης και της υπέρτασης, σε τυχαίο δείγμα του πληθυσμού. Η EUROSTAT βρίσκεται επίσης στο στάδιο της δημιουργίας ενός πρώτου συνόλου δεικτών κατανάλωσης τροφίμων για την παρακολούθηση των διατροφικών συμπεριφορών και τάσεων. Σημείο εστίασης των ενεργειών αυτών στο πλαίσιο του ESS είναι η παροχή ποιοτικών δεδομένων και δεικτών σχετικά με την κατάσταση της υγείας (συμπεριλαμβανομένης της παχυσαρκίας) καθώς τον τρόπο ζωής (συμπεριλαμβανομένης της διατροφής και της σωματικής άσκησης).

Κύριοι στόχοι είναι ο καθορισμός του φάσματος πολιτικών και δράσεων στα κράτη μέλη και η ενίσχυση της παρακολούθησης και αξιολόγησης του

αντίκτυπου τους. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να υποστηρίζει τη λειτουργία της παρακολούθησης μέσω των σχεδίων της στο πλαίσιο του προγράμματος για τη δημόσια υγεία, τα οποία υποστηρίζουν ενέργειες δικτύωσης και ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τις ορθές πρακτικές στον τομέα της διατροφής και της σωματικής άσκησης καθώς και της πρόληψης της παχυσαρκίας.

5. ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Η Επιτροπή έχει καταρτίσει μια ολοκληρωμένη σειρά ενεργειών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της και οι οποίες πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή στο πλαίσιο διάφορων τομέων πολιτικής. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ωστόσο, το πρωταρχικό σημείο εστίασης πρέπει να είναι διάφορες ενέργειες των κρατών μελών που διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο για την αντιμετώπιση ζητημάτων που έχουν σχέση με τη διατροφή, το υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία. Το συνολικό φάσμα των ενεργειών της Επιτροπής που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της και αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διάφορων πολιτικών υποστηρίζουν ή συμπληρώνουν οι ενέργειες των κρατών μελών. Οι διαφορές στη διατροφή στα διάφορα κράτη μέλη και οι διαφορές όσον αφορά τις πολιτικές προσεγγίσεις είναι σημαντικές. Επιπλέον είναι σημαντικό να συνεχισθεί η ανάληψη ενεργειών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δηλαδή πιο κοντά στους πολίτες της Ε.Ε.. Οι παρεμβάσεις στα επίπεδα αυτά έχουν ζωτική σημασία για την προσαρμογή σχεδιασμένων και επικυρωμένων γενικών προσεγγίσεων σε συγκεκριμένα τοπικά περιβάλλοντα. Είναι επίσης απαραίτητη η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και η διαβούλευση σχετικά με τις ενέργειες αυτές. Η Επιτροπή θα συγκεντρώσει και, μαζί με την ομάδα υψηλού επιπέδου, θα αξιολογήσει αυτές τις εθνικές και περιφερειακές ενέργειες και στη συνέχεια θα τις δημοσιεύσει στον δικτυακό της τόπο¹⁶. Η Επιτροπή σκοπεύει να αξιοποιήσει την ομάδα υψηλού επιπέδου που αναφέρθηκε παραπάνω ώστε να προωθήσει τη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών και να παράσχει την υποστήριξη που θα μπορούσε ενδεχομένως να θεωρηθεί σκόπιμη σε κοινοτικό επίπεδο.

Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο όσον αφορά την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων για τοπικές ενέργειες που μπορούν να παράσχουν υποστήριξη σε εθελοντικές πρωτοβουλίες, όπως η προώθηση της υπεύθυνης διαφήμισης.

¹⁶ http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/publichealth_en.htm

6. ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΡΑΞΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Ο ρόλος των ιδιωτικών φορέων έχει μεγάλη σημασία για την προώθηση υγιεινών επιλογών για τους καταναλωτές καθώς και για την παροχή σε αυτούς της δυνατότητας να λαμβάνουν αποφάσεις που θα έχουν θετικό αντίκτυπο στην υγεία τους. Οι ενέργειες των ιδιωτικών φορέων στον τομέα αυτό μπορούν να συμπληρώσουν την κυβερνητική πολιτική και τις νομοθετικές πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Στις περιπτώσεις που ιδιωτικοί φορείς δραστηριοποιούνται σε διάφορα κράτη μέλη, όπως συμβαίνει στην περίπτωση ισχυρών βιομηχανικών παραγόντων, ένας περαιτέρω ευρύς τομέας δράσης είναι η ανάπτυξη μιας ενιαίας προσέγγισης για τους καταναλωτές στο σύνολο της Ε.Ε..

Παροχή υγιεινών επιλογών που είναι και οικονομικά προσιτές: Ο κλάδος των τροφίμων (από τους παραγωγούς έως τους λιανοπωλητές) θα μπορούσε να πραγματοποιήσει εμφανείς βελτιώσεις σε τομείς όπως ο επαναπροσδιορισμός της σύστασης των τροφίμων όσον αφορά την περιεκτικότητά τους σε αλάτι, λιπαρά, ιδιαίτερα κεκορεσμένα λιπαρά και trans-λιπαρά οξέα, και ζάχαρη για τους καταναλωτές στην Ε.Ε. και να εξετάσει τρόπους προώθησης της αποδοχής από τους καταναλωτές αυτών των νέων προϊόντων. Υπάρχουν επίσης στοιχεία ότι ορθές πρακτικές που εφαρμόζουν λιανοπωλητές σε κράτη μέλη και οι οποίες συνίστανται στην προώθηση σε τακτική βάση υγιεινών προϊόντων, όπως φρούτα και λαχανικά, σε φθηνές τιμές, είχαν θετικά αποτελέσματα για τη διατροφή.

Ενημέρωση των καταναλωτών: Οι λιανοπωλητές και οι εταιρείες τροφίμων θα μπορούσαν να συμβάλουν στις υφιστάμενες εθελοντικές εθνικές πρωτοβουλίες.

Η Επιτροπή εργάζεται για την προώθηση καλύτερων κανόνων όσον αφορά τη διαφήμιση και το μάρκετινγκ, εξασφαλίζοντας ότι τηρούνται τουλάχιστον τα κριτήρια αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης Διαφημιστικών Προτύπων (ΕΕΔΠ) σε όλα τα κράτη μέλη. Από την άποψη αυτή, στην οδηγία ΥΟΑΜΕ υπάρχει μια νέα διάταξη που προβλέπει ότι τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν συστήματα ρύθμισης από κοινού και αυτορρύθμισης σε εθνικό επίπεδο, όταν τυγχάνουν της αποδοχής των ενδιαφερομένων παραγόντων.

Η Επιτροπή χαιρετίζει περαιτέρω πρωτοβουλίες εταιρειών με ηγετική θέση στην αγορά, που αποσκοπούν στην επίτευξη του στόχου αυτού.

Η επιτυχής αυτορρύθμιση συνίσταται στη λειτουργία συστημάτων για την παρακολούθηση της εξέλιξης και της τήρησης των συμφωνηθέντων κανόνων. Επί του παρόντος, παρουσιάζονται διαφοροποιήσεις στην ΕΕ όσον αφορά την ικανότητα πραγματοποίησης του στόχου αυτού. Κατά συνέπεια, υπάρχει στα κράτη μέλη ανάγκη ενίσχυσης των συστημάτων αυτορρύθμισης και προσανατολισμού τους προς το μοντέλο βέλτιστης πρακτικής της Επιτροπής. Η πλατφόρμα είναι επίσης σημαντικό φόρουμ για την υψηλού επιπέδου παρακολούθηση της προσέγγισης σε εθνικό και υποεθνικό επίπεδο, από τους παραγωγούς τροφίμων έως τους λιανοπωλητές και τον τομέα εμπορικής επικοινωνίας.

Προώθηση της σωματικής άσκησης: (1) Οι αθλητικές ενώσεις μπορούν να συνεργασθούν με τις ομάδες για τη δημόσια υγεία για τη διεξαγωγή εκστρατειών διαφήμισης και μάρκετινγκ σε όλη την Ευρώπη με σκοπό την προώθηση της σωματικής άσκησης ιδιαίτερα στους πληθυσμούς-στόχους, όπως είναι τα νεαρά άτομα ή τα άτομα που ανήκουν σε χαμηλές κοινωνικοοικονομικές ομάδες. Η επικείμενη λευκή βίβλος για την άθληση θα αναπτύξει το ρόλο των δικτύων αυτών. (2) Οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς πρέπει να αναλάβουν προληπτική δράση σε συνεργασία με τις τοπικές διοικητικές αρχές με σκοπό την εξέταση στόχων δημόσιας υγείας όσον αφορά το σχεδιασμό κτιρίων, αστικών χώρων, όπως χώρων παιχνιδιού για παιδιά, και συστημάτων μεταφοράς.

Ομάδες και χώροι προτεραιότητας: Τα σχολεία φέρουν μεγάλη ευθύνη όσον αφορά όχι μόνον την κατανόηση από μέρους των παιδιών της σημασίας της υγιεινής διατροφής και της σωματικής άσκησης, αλλά και της ουσιαστικής τους αξιοποίησης. Για το σκοπό αυτό μπορούν να λάβουν υποστήριξη μέσω της δημιουργίας κατάλληλων εταιρικών σχέσεων με ιδιωτικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικής κοινότητας. Τα σχολεία πρέπει να αποτελούν ένα προστατευμένο περιβάλλον και οι εν λόγω εταιρικές σχέσεις πρέπει να δημιουργούνται κατά τρόπο διαφανή και μη εμπορικό.

Οι επιχειρήσεις μπορούν επίσης να προαγάγουν την υιοθέτηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής στο χώρο εργασίας. Σε συνεργασία με τις ενώσεις εργαζομένων, θα πρέπει επίσης να παρουσιάσουν προτάσεις/οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που εταιρείες διαφορετικού μεγέθους δύνανται να εισαγάγουν απλά, οικονομικώς προσιτά μέτρα για την προώθηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής για τους εργαζομένους.

Ευρωπαϊκοί και εθνικοί φορείς επαγγελματιών στον τομέα της υγείας θα

πρέπει να συντάξουν προτάσεις για την ενίσχυση της κατάρτισης των εν λόγω επαγγελματιών όσον αφορά τους παράγοντες κινδύνου για την υγεία που σχετίζονται με τη διατροφή και τη σωματική άσκηση (όπως το υπερβολικό βάρος και η παχυσαρκία, η υπέρταση, η ελλιπής σωματική άσκηση) δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη και το ρόλο των παραγόντων που επηρεάζουν τον τρόπο ζωής.

Σκιαγράφηση της εικόνας των ορθών και των βέλτιστων πρακτικών: Οι ενώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ιδιαίτερα όσες δραστηριοποιούνται στους τομείς της δημόσιας υγείας, της νεολαίας και του αθλητισμού, μπορούν να παράσχουν στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο των πολιτικών και των ενεργειών σε όλα τα επίπεδα.

7. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η Επιτροπή θα συνεργασθεί με τον ΠΟΥ προκειμένου να καταρτίσει ένα σύστημα επιτήρησης της διατροφής και της σωματικής άσκησης για την ΕΕ27 στο πλαίσιο της μεταπαρακολούθησης του Ευρωπαϊκού Χάρτη για την Καταπολέμηση της Παχυσαρκίας που εκδόθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 16 Νοεμβρίου 2006. Το 2007 ο ΠΟΥ σκοπεύει να εγκρίνει το δεύτερο σχέδιο δράσης για τα τρόφιμα και τη διατροφή για την Ευρώπη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της γι' αυτό το επικαιροποιημένο πλαίσιο δημόσιας υγείας, στο οποίο πρόκειται να ενταχθούν οι μελλοντικές ενέργειες, και έχει δεσμευθεί ως προς την ενεργό συμμετοχή της στη διαδικασία αυτή.

Όσον αφορά τη διμερή συνεργασία, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με χώρες που έχουν αναπτύξει τη δική τους στρατηγική προκειμένου να αξιοποιήσουν από κοινού τις εμπειρίες τους, πράγμα που πράττει με τις Η.Π.Α. ήδη από το Μάιο του 2006.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Ο επιπολασμός της παχυσαρκίας θα είναι ένας από τους κύριους δείκτες μέτρησης της προόδου της παρούσας στρατηγικής στην ΕΕ. Εγκρίνοντας τον Χάρτη του ΠΟΥ, τα κράτη μέλη της ΕΕ δήλωσαν ότι πρέπει να επιτευχθεί εμφανής πρόοδος ιδιαίτερα όσον αφορά τα παιδιά και τους εφήβους στις περισσότερες χώρες τα επόμενα 4-5 έτη και ότι πρέπει να καταστεί δυνατή η αναστροφή της τάσης έως το 2015 το αργότερο.

Η Επιτροπή θα επανεξετάσει το 2010 την πρόοδο που σημειώθηκε προκειμένου να μελετήσει την κατάσταση όσον αφορά την παχυσαρκία, το βαθμό στον οποίο οι πολιτικές της ευθυγραμμίσθηκαν με τους στόχους του εν λόγω Χάρτη καθώς και το βαθμό στον οποίο οι φορείς σε όλη την Ε.Ε. συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων αυτών. Στις περιπτώσεις που ένας τομέας έχει υποβάλει προτάσεις ή κατευθυντήριες γραμμές για παρεμβάσεις, η επανεξέταση που θα πραγματοποιηθεί το 2010 θα επιτρέψει να γίνει εμφανής η πρόοδος σε συγκεκριμένους τομείς. Όσον αφορά την ιδιαίτερη περίπτωση των μέτρων αυτορρύθμισης που έχει λάβει η βιομηχανία, η επανεξέταση θα πρέπει να δείξει κατά πόσον αυτά εφαρμόστηκαν ικανοποιητικά καθώς και τον αντίκτυπο που έχουν.

16**RIK LAMORAL**

Δημοσιογράφος - Πρόεδρος της Ένωσης Επαγγελματιών Αθλητικογράφων Βελγίου

Ολυμπιακοί Αγώνες και Πολιτική: Ένα αταίριαστο ζευγάρι

(Εισήγηση στο πρώτο θερινό σχολείο Αθλητικών Συντακτών της UEPS και του ΠΣΑΤ, Αρχαία Ολυμπία 24-31/5/2007)

Α. Ο Jesse Owens, οι Smith & Carlos και το μακελειό των Ισραηλινών έχουν μείνει στην ιστορία

Που ενώνεται ο κόσμος; Στη Νέα Υόρκη, στα Ηνωμένα Έθνη με τα 192 μέλη. Σίγουρα. Και μετά; Κάπου αλλού στην πολιτική, την οικονομία, τον πολιτισμό ή στη διασκέδαση τύπου Μις Κόσμος ή Κύριος Παγκόσμιος; Μόνο στους Ολυμπιακούς Αγώνες με δισεκατομμύρια τηλεθεατές και εκατομμύρια θεατές και εκπροσώπους 203 χωρών στην Κίνα για τους Αγώνες στο Πεκίνο το 2008.

Τα Ηνωμένα Έθνη και οι Ολυμπιακοί Αγώνες: Δύο χώροι με τη φιλοδοξία να θεμελιώσουν την ειρήνη και την αρμονία παγκοσμίως. Οι Ολυμπιακοί δημιουργήθηκαν για να προάγουν το πνεύμα της αλληλεγγύης μεταξύ των εθνών μέσω της ευγενούς άμιλλας του αθλητισμού. Αλλά ήταν και είναι, ένα τόσο προκλητικό και ελκυστικό θέαμα στον κόσμο, ώστε από την αρχή της δημιουργίας τους, οι Αγώνες δυστυχώς έχουν άκρως πολιτικοποιηθεί και με διάφορους τρόπους έχουν γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης.

Παρ' όλα αυτά, σύμφωνα με την Ολυμπιακή Χάρτα, ένας από τους αντικειμενικούς σκοπούς της ΔΟΕ είναι να αντιτίθεται σε οποιαδήποτε πολιτική κατάχρηση του αθλητισμού και των αθλητών. Όμως μέσα στη ιστορία του μοντέρνου Ολυμπιακού κινήματος, είναι δύσκολο να βρεις μια διοργάνωση των Αγώνων που να μην είναι με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο επηρεασμένη από την πολιτική.

Ακόμη και οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες είχαν δημιουργηθεί από την πολιτική εκείνου του καιρού και σχεδιάστηκαν, για να φέρουν μαζί τις ανταγωνιστικές ή εμπόλεμες πόλεις της Αρχαίας Ελλάδας.

Το ίδιο και οι μοντέρνοι Ολυμπιακοί, έχουν αποτελέσει το πεδίο ή το αντικείμενο, πολέμων, μποϊκοτάζ, διαμαρτυριών, τρομοκρατικών επιθέσεων, τα οποία ήταν υπό τον ολοφάνερο έλεγχο της πολιτικής.

Συγκέντρωσα τα περισσότερα από τα σημαντικά γεγονότα κατά χρονολογική σειρά. Μακροσκελείς σελίδες. Πολύ περισσότερο και σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι πιστεύουν ή φαντάζονται οι περισσότεροι άνθρωποι, το πολιτικό δίκτυ που αιχμαλωτίζει τους Αγώνες είναι εμφανές.

Δεν ισχύει ότι οι Ολυμπιακοί του 1936 στο Βερολίνο χρησιμοποιήθηκαν από τον Χίτλερ σαν ένα θέαμα για τους Ναζί στη Γερμανία;

Δεν υπήρξαν οι ασπρόμαυρες διαμάχες με τον γνωστό χαιρετισμό της Μαύρης Δύναμης στο Μεξικό το 1968 και η Αφρικανική εισβολή στο Μόναχο το 1972 και στο Μόντρεαλ το 1976;

Στο Μόναχο το 1972, όταν Παλαιστίνιοι τρομοκράτες σκότωσαν Ισραηλίτες δεν εμφανίστηκε το πρόσωπο του τρόμου στους Ολυμπιακούς Αγώνες;

Το 1980 οι Αγώνες στη Μόσχα, δεν χτυπήθηκαν από ένα δυτικό μποϊκοτάζ των Ηνωμένων Πολιτειών ως διαμαρτυρία για τη σοβιετική επέμβαση στο Αφγανιστάν που έγινε ένα χρόνο πριν; Και τέσσερα χρόνια αργότερα, ως απάντηση στον Ψυχρό πόλεμο, η Σοβιετική Ένωση δεν έκανε μποϊκοτάζ στους Ολυμπιακούς του Λος Άντζελες το 1984;

Σίγουρα τα παραπάνω είναι μόνο επικεφαλίδες σε αυτό που μπορούμε να πούμε ότι απλώνεται ως ένα μεγάλο πολιτικό δίκτυ πάνω στους Ολυμπιακούς. Αλλά γιατί θυμόμαστε ειδικά αυτά;

Πρώτον: Γιατί σίγουρα ήταν θεαματικό. Ιδιαίτερα όταν οι Ολυμπιακοί έγιναν τηλεοπτικό γεγονός. Το μακελειό του Μονάχου και το μποϊκοτάζ-πάλι της Μόσχας ήταν κύριο θέμα στην τηλεόραση και σε έκτακτα γεγονότα.

Δεύτερος παράγοντας που έδωσε βάρος σε αυτά τα σημαντικά γεγονότα πολιτικής παρέμβασης: αποτελούσαν συνταρακτικές ειδήσεις, «λαβράκια», πρωτόγνωρα γεγονότα ως προς την έμπνευση ή τη φύση της πράξης τους. Όλοι ξεκίνησαν να μιλάνε για ένα καινούργιο θέμα, εποχή ή στυλ.

Το 1936 ο Αδόλφος Χίτλερ είδε τους Αγώνες του Βερολίνου σαν το ιδανικό χώρο να επιδείξει την ανωτερότητα της Γερμανικής φυλής. Άρειοι (Übermenschen) εναντίον κατωτέρων φυλών (untermenschen). Και πολύ περισσότερο από ότι στην αθλητική αρένα, εκφράστηκε αυτή η άποψη από ευάριθμα και πολύ συγκινητικά προσωπικά δράματα.

Στο Μεξικό το 1968 μέχρι και στο Μόντρεαλ το 1976 έδειξαν τον αυξανόμενο πόνο και την αφύπνιση της απογοητευμένης από τις φυλετικές διακρίσεις, και γι' αυτό επιθετικής, ακόμα και βίαιης, Αφρικανικής και παγκόσμιας μαύρης κοινότητας.

Στο Μόναχο το 1972 με τους Ισραηλίτες που πιάστηκαν όμηροι ή σκοτώθηκαν από τους Παλαιστίνιους τρομοκράτες, έφεραν τον κόσμο αντιμέτωπο με τον πολιτικό τρόπο καθώς και με το πρόβλημα των Παλαιστινίων. Δραματικές καταστάσεις πρωτοφανούς προσωπικού δράματος του κάθε θύματος συγκλόνισαν τον κόσμο.

Το μποϊκοτάζ στη Μόσχα το 1980 με την απάντηση στους Αγώνες του 1984 στο Λος Άντζελες, εισήγαγε τις τάσεις του Ψυχρού Πολέμου σε μεγαλύτερη κλίμακα από ποτέ άλλοτε. Μια διαμάχη μεταξύ δύο πολιτικών συστημάτων. Περισσότερο μια αντιπαράθεση μεταξύ ιδεών και δυνάμεων παρά μεταξύ προσώπων, με εξαίρεση πιθανώς τους ηγέτες Πρόεδρο Jimmy Carter και Leonid Brezhnev.

Και ο τρίτος λόγος για να θυμόμαστε αυτές τις πράξεις: είχαν άμεσο αντίκτυπο στη διοργάνωση, στους αθλητές και τις αθλήτριες που έλαβαν μέρος ή ήθελαν να λάβουν μέρος σε αυτούς τους αγώνες.

Τα μποϊκοτάζ από τους Αφρικανούς στο Μόναχο το 1972 και στο Μόντρεαλ το 1976 και τα μποϊκοτάζ των υπερδυνάμεων της Μόσχας το 1980 και του Λος Άντζελες το 1984, είχαν μια μαθηματικά αρκετά σημαντική επίδραση στην παγκόσμια ποιότητα του αθλητισμού σε αυτούς τους Αγώνες. Το ίδιο είχε συμβεί με την απόρριψη και αποδοκιμασία για τις «κακές χώρες» στην μεταπολεμική εποχή μετά τον Πρώτο και Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο στην Αμβέρσα το 1920 και στο Λονδίνο το 1948. Αλλά δεν είχαν ποτέ το συγκλονιστικό συναισθηματικό φορτίο της παγκόσμιας προσοχής όπως «Οι Ναζιστικοί Αγώνες μίσους κατά των Εβραίων και Μαύρων του Βερολίνου το 1936», «Η δράση προβολής της Μαύρης Δύναμης» στο Μεξικό το 1968 και «Το μακελειό του μαύρου Σεπτέμβρη» στο Μόναχο το 1972. Τα γεγονότα σε αυτούς τους τρεις τελευταίους Αγώνες ήταν πολύ περισσότερο εξατομικευμένα, με ονόματα, πρόσωπα, σάρκα και αίμα που άρπαζαν την παγκόσμια προσοχή.

- Ας ρίξουμε λοιπόν μια ματιά προς τα πίσω -

Καθώς είστε πολύ νέοι και οι περισσότεροι από εσάς δεν είχατε ακόμα

γεννηθεί όταν συνέβησαν όλα αυτά, είναι ωφέλιμο να υπογραμμίσουμε αυτές τις καταθέσεις με μια γρήγορη αναδρομή στο παρελθόν.

Βερολίνο 1936:

Οι Αγώνες που ακόμα ζουν στις μνήμες μας με τον Αδόλφο Χίτλερ και τον Τζες Όουενς σε δυναμικά συμβολικές στιγμές. Δράπτοντας την ευκαιρία να αναδείξει το «Τρίτο Ράιχ», ο Χίτλερ εξύψωσε τη διοργάνωση των Αγώνων. Μέχρι τότε οι Αγώνες εθεωρούντο μέτριο θέμα, μικρό σε θεαματικότητα και ιεροτελεστία. Οι Αγώνες του Βερολίνου ήταν πολύ διαφορετικοί. Το πρώτο χαρακτηριστικό ήταν μία πλουσιοπάροχη τελετή έναρξης με παρελάσεις που επιδείκνυαν τον Χίτλερ να αναβιώνει την Γερμανία. Ήταν επίσης οι πρώτοι Αγώνες που παρουσίασαν τη μεταβίβαση της δάδας από τα ερείπια της Ολυμπίας στην Ελλάδα στην φιλοξενούσα πόλη, κλπ. «Αγώνες μεγάλης επίδειξης»

Παρ' όλα αυτά οι προσπάθειες του Χίτλερ να χρησιμοποιήσει τους Αγώνες σαν μια εκδήλωση της ανωτερότητας της «Άρειας» φυλής, απέτυχαν λόγω του μαύρου Αμερικανού αθλητή Τζες Όουενς.

Κατέκτησε μια σειρά από χρυσά μετάλλια στα 100μ., τα 200μ., στο άλμα εις μήκος και στα 4X100μ. σκυταλοδρομίας. Ο κόσμος χειροκρότησε τον Όουενς. Ήταν το θέμα για μέρες και έτσι δημιουργήθηκε ο (λαθεμένος) μύθος με τον Χίτλερ να τρέχει έξω από το στάδιο για να αποφύγει τα συγχαρητήρια στον Όουενς.

Σε αυτούς τους Ολυμπιακούς, ο Γερμανός Λουζ Λονγκ, που βοήθησε τον Τζες Όουενς να κερδίσει στο άλμα εις μήκος εις βάρος του δικού του ασημένιου μεταλλίου, έδειξε το αληθινό Ολυμπιακό πνεύμα.

Η θεαματική παρουσία του Τζες Όουενς στους Ολυμπιακούς του Βερολίνου το 1936 ταπείνωσε τους Ναζί στην έδρα τους τρία χρόνια πριν ο Χίτλερ κηρύξει τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Μεξικό 1968:

Τους Αγώνες στην πόλη του Μεξικού το 1968 θα τους θυμόμαστε πάντα για τον «Χαιρετισμό της Μαύρης Δύναμης» από δύο Αμερικανούς αθλητές του κλασσικού αθλητισμού, τον Τόμμυ Σμιθ (χρυσό) και τον Τζων Κάρλος (χάλκινο). Μετά τα 200μ περπάτησαν, με κάλτσες και με τα αθλητικά παπούτσια με τα καρφιά στα χέρια στο βάθρο της νίκης. Εκεί παρουσίασαν με τις μαύρες τους κάλτσες και με ελαφρά υπόγκλιση, τον «Χαιρετισμό της Μαύρης

Δύναμης» με μαύρα γάντια και στεκούμενοι με ελαφρά υπόκλιση του κεφαλιού κατά τη διάρκεια του εθνικού ύμνου των Ηνωμένων Πολιτειών. Με αυτόν τον τρόπο διαμαρτυρήθηκαν για την φτώχεια και την φυλετική διάκριση των μαύρων στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στο γενικότερο πλαίσιο εκείνης της εποχής, αυτό ήταν ένα μεγάλο πολιτικό συμβάν στις ήδη πολυτάραχες στιγμές της ιστορίας: ο πόλεμος στο Βιετνάμ, η μαζική διαμαρτυρία των φοιτητών στα πανεπιστήμια των Η.Π.Α., η βίαιη καταστολή της «Άνοιξης της Πράγας» στην πρώην Τσεχοσλοβακία, ο πόλεμος και λιμός στη Μπιάφρα...

Σε αυτή την ατμόσφαιρα κρίσης, ο αυτοκρατορικός πρόεδρος της ΔΟΕ, Άβερι Μπρούντατζ ζήτησε από την Ολυμπιακή Επιτροπή των Η.Π.Α. είτε να στείλει τους δύο αθλητές σπίτι τους ή να αποσύρει όλη την ομάδα κλασσικού αθλητισμού. Η Ε.Ο.Ε. των Η.Π.Α τάχθηκε υπέρ του δευτέρου. Αλλά στις Η.Π.Α η διαμάχη συνεχίστηκε για πολύ καιρό.

Μόναχο 1972:

Νωρίς το πρωί στις 5 Σεπτεμβρίου, ένοπλοι Παλαιστίνιοι από την πολεμική οργάνωση «Μαύρος Σεπτέμβρης», μεταμφιεσμένοι ως αθλητές, επιτέθηκαν στο Ισραηλινό αρχηγείο του Ολυμπιακού χωριού. Σκότωσαν δύο Ισραηλινούς αμέσως και πήραν άλλους 9 όμηρους.

Οι ένοπλοι ζήτησαν την απελευθέρωση 200 Αράβων αιχμαλώτων από τις Ισραηλινές φυλακές και να μεταφερθούν ασφαλείς αυτοί και οι αιχμάλωτοι έξω από την Γερμανία.

Στις 11:00 π.μ την ίδια ημέρα και οι 11 Ισραηλίτες όμηροι, πέντε από τους ένοπλους και ένας Γερμανός αστυνομικός, σκοτώθηκαν, σαν αποτέλεσμα της αποτυχημένης προσπάθειας διαφυγής. Πραγματικό δράμα, το οποίο ακόμα και σήμερα κρατεί τα συναισθήματα και τη διαμάχη ζωντανά. Μαζί με την επιτυχία του Τζέζ Όουενς στο Βερολίνο το 1936, ήταν η πιο έντονη ανάμνηση, της πάνω από αιώνα Ολυμπιακής ιστορίας μέχρι σήμερα.

Β. Ολυμπιακοί Αγώνες και Πολιτική: Η Γραμμή του Χρόνου

1896 Αθήνα:

- Ο Πιερ ντε Κουμπερτέν έψαχνε για μια απάντηση στον Φραγκο-Πρωσικό Πόλεμο (1870-1871), στον οποίο η Γερμανία νίκησε τη Γαλλία. Σκέφτηκε

ότι ο λόγος ήταν ότι οι Γάλλοι δεν είχαν λάβει την κατάλληλη φυσική αγωγή. Προσπάθησε να το επιβάλει εμπνευσμένος από το Βρετανικό εκπαιδευτικό σύστημα. Ο Κουμπερτέν επίσης είδε τους Ολυμπιακούς ως ένα τρόπο να φέρει πιο κοντά τα έθνη με τους νέους του κόσμου να αγωνίζονται στον αθλητισμό παρά να μάχονται στους πολέμους.

1904 Σεντ Λούις:

- Πικρός διαγωνισμός μεταξύ του Σικάγο που παραχώρησε τους Αγώνες και του Σεντ Λούις που θα χρησιμοποιούσε τους Ολυμπιακούς για να προσελκύσει την Παγκόσμια Έκθεση. Ο πρόεδρος Τεοντόρ Ρουζεβέλτ πήρε την τελική απόφαση υπέρ του Σεντ Λούις.

1908 Λονδίνο:

- Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ανατέθηκαν στη Ρώμη, αλλά όταν ο Βεζούβιος ξέσπασε το 1906, η ιταλική κυβέρνηση αποφάσισε να χρησιμοποιήσει όλες τις οικονομικές πηγές για να επανιδρύσει τη Νάπολη. Έτσι οι Αγώνες ανατέθηκαν στο Λονδίνο.

- Μεγάλη φιλονικία μεταξύ της Αγγλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών. Στο στάδιο Σέφαρντ Μπους από όλες τις σημαίες η Αμερικάνικη και η Σουηδική σημαία έλειπαν. Κατά την τελετή έναρξης ο Αμερικανός σημαιοφόρος αρνήθηκε να χαμηλώσει τη σημαία του για να τιμήσει τον Βρετανό Βασιλιά καθώς περνούσε από μπροστά του.

1912 Στοκχόλμη:

- Η Βιέννη και το Σέντ Πίτερσμπουργκ διαμαρτυρήθηκαν ενάντια στις ομάδες της Ουγγαρίας, της Βοημίας και της Φινλανδίας (υπό τον Ρώσο Τσάρο) που συμμετείχαν ως ίδια ομάδα με την ίδια σημαία. Κατά τις τελετές απονομής ενός χρυσού μεταλλίου της Φινλανδίας, η Ρώσικη σημαία έπρεπε τελικά να υψωθεί μαζί με ένα μικρό Φινλανδικό πανό.

1916 Ακυρώθηκαν:

- Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Βερολίνου ακυρώθηκαν λόγω του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου.

1920 Άντβερπ:

- Οι Αγώνες ανατέθηκαν στο Άντβερπ για να τιμήσουν τους Βέλγους που υπέφεραν στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

- Στα «επιθετικά έθνη» Γερμανία, Ουγγαρία, Αυστρία, Βουλγαρία και Τουρκία δεν τους επιτράπηκε να συμμετέχουν.

1924 Παρίσι:

- Μεγάλες ενοχλήσεις και συμβάντα μεταξύ των Γάλλων και των Αμερικάνων αντιδρώντας στην κριτική από την κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών για την Γαλλική κατοχή του Ruhr.

1928 Άμστερνταμ:

- Η Γερμανία επανεμφανίστηκε στην Ολυμπιακή σκηνή.
- Η Ολλανδική κυβέρνηση αντιτάχθηκε στους Αγώνες και αρνήθηκε τη χρηματοδότηση λόγω θρησκευτικών αντιρρήσεων για την συμμετοχή στους αθλητικούς αγώνες την Κυριακή καθώς και την συμμετοχή των γυναικών.

1932 Λός Άντζελες:

- Η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών ανέστειλε προσωρινά την απαγόρευση αλκοολούχων ποτών ώστε να επιτραπεί στους Γάλλους, στους Ιταλούς και σε άλλους αθλητές να εισάγουν και να πιουν κρασί.

1936 Βερολίνο:

- Ο Αδόλφος Χίτλερ και το Κόμμα των Ναζί αύξησαν τη δύναμή τους στις 30 Ιανουαρίου 1933, δύο χρόνια μετά το 1931 που ανατέθηκαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες στο Βερολίνο.

- Μια πρόταση των Ηνωμένων Πολιτειών γιαμποϊκοτάξ απορρίφθηκε.

- Ο Αμερικανός Έρνεστ Λι Τζάνκι, μέλος της ΔΟΕ που ήταν το μόνο άτομο στο συμβούλιο της ΔΟΕ που αντιτάχθηκε ενάντια στη Γερμανική συμπεριφορά προς τους Εβραίους, εκδιώχθηκε από την ΔΟΕ γιατί «πλήγωσε την Ολυμπιακή κίνηση».

- Η σύνθεση της Γερμανικής ομάδας αντιπροσώπευε την πολιτική των Ναζί απέναντι στους Εβραίους.

- Σχέδια για εναλλακτικούς Ολυμπιακούς Λαϊκούς Αγώνες στην Βαρκελώνη ακυρώθηκαν την τελευταία στιγμή, όταν ξέσπασε Εμφύλιος Πόλεμος στην Ισπανία μια μέρα πριν ξεκινήσουν οι αγώνες.

- Ο θρύλος λέει ότι ο Αδόλφος Χίτλερ για να αποφύγει τον εξευτελισμό άφησε το Ολυμπιακό Στάδιο μετά τη νίκη στα 100μ. τον μαύρου Αμερικανού

Τζέσε Όουενς, ο οποίος με τα τέσσερα χρυσά του μετάλλια, ανέτρεψε τις ρατσιστικές θεωρίες των Ναζί.

- Αυτοί οι Αγώνες επίσης προκάλεσαν την παραγωγή της πρώτης αξιοσημείωτης επίσημης ταινίας «Ολυμπία» με παραγωγό τον Leni Riefenstahl. Η ταινία «Ολυμπία» σκόπευε να είναι το εργαλείο για την Προπαγάνδα των Ναζί αλλά κατέληξε να γίνει ένας εορτασμός του ανθρώπινου πνεύματος, καθώς και να γίνει μια ταινία εποχής.

- Η ατμόσφαιρα εντάθηκε λόγω των επερχόμενων φασιστικών καθεστώτων της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ιταλίας και της στρατοκρατικής συμπεριφοράς της Ιαπωνίας.

Προ του πολέμου (Antebellum)

- Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1940 ανατέθηκαν στην Ιαπωνία: Οι Θερινοί Αγώνες στο Τόκιο και οι Χειμερινοί στο Σαπόρο. Αλλά όταν η Ιαπωνία εισέβαλε στην Κίνα μετά από μια μεγάλη διαμάχη, οι Αγώνες επανατέθηκαν. Οι Θερινοί Αγώνες πήγαν στο Ελσίνκι και οι Χειμερινοί Αγώνες προς έκπληξη στο ήδη Ναζιστικού προφίλ Germisch-Partenkirchen.

- Αλλά οι Ολυμπιακοί του 1940 αργότερα ακυρώθηκαν όλοι μαζί αφού τα Σοβιετικά στρατεύματα εισέβαλαν στη Φιλανδία και τα Γερμανικά εισέβαλαν στην Πολωνία.

- Το ίδιο συνέβηκε στους Ολυμπιακούς του 1944 που είχαν προγραμματιστεί για το Λονδίνο.

1948 Λονδίνο:

- Στους υπαίτιους του πολέμου Γερμανία και Ιαπωνία απαγορεύτηκε να συμμετέχουν.

- Αυτοί ήταν οι τελευταίοι Αγώνες χωρίς τη Σοβιετική Ένωση που δεν είχε συμμετάσχει από το 1912 στη Στοκχόλμη.

- Στο Ισραήλ που θεωρήθηκε από την ΔΟΕ ως μέρος της Παλαιστίνης, απαγορεύτηκε να έχει αυτόνομη αποστολή από φόβο για Αραβικό μποϊκοτάζ.

1952 Ελσίνκι:

- Η Σοβιετική Ένωση μπήκε στους Ολυμπιακούς για πρώτη φορά μετά από το 1912 στους Ολυμπιακούς Αγώνες στη Στοκχόλμη και την επανάσταση των Μπολσεβίκων το 1917.

- Οι Σοβιετικοί αθλητές αρνήθηκαν να φιλοξενηθούν στο Ολυμπιακό Χωριό εξαιτίας του Ψυχρού Πολέμου που έφερε αντιμετώπιες τις δύο παγκόσμιες δυνάμεις των Ηνωμένων Πολιτειών και της Σοβιετικής Ένωσης.

- Η ελεγχόμενη από τους Σοβιετικούς Ανατολική Γερμανία αρνήθηκε να συμμετέχει σε μια ενιαία Γερμανική ομάδα.

- Μια... τρίτη Γερμανική Ολυμπιακή Επιτροπή συμμετείχε ανεξάρτητα ως «Saarland».

1956 Μελβούρνη:

- Χτυπήθηκε από δύο μποϊκοτάζ:

Η Αίγυπτος, ο Λίβανος, το Ιράκ και η Καμπότζη αποχώρησαν για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στην Ισραηλινή εισβολή στο Κανάλι του Σουέζ.

Η Ισπανία, το Ιράκ, η Ολλανδία (και αρχικά και η Ελβετία) έκαναν μποϊκοτάζ για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στην Σοβιετική εισβολή στην Ουγγαρία.

- Η Δυτική και η Ανατολική Γερμανία μπήκε ως κοινή ομάδα.

- Ένα μήνα μετά τη Σοβιετική εισβολή στην Ουγγαρία, ο τελικός του πόλο Ουγγαρία - Σοβιετική Ένωση ξέπεσε σε ένα καυγά πριν σταματήσει ο αγώνας. Η Ουγγαρία κέρδιζε 4-0.

- 45 μέλη την Ουγγρικής αποστολής αρνήθηκαν να επιστρέψουν στην υπό κατοχή χώρα τους.

- Παρόμοιο πρόβλημα όπως με τις δύο Γερμανικές ομάδες, ανέκυψε για την ΔΟΕ και με το αίτημα των δύο Κινεζικών ομάδων (Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας/Πεκίνο και Φορμόζα/Ταιπέι). Τελικά μόνο η Κίνα/Πεκίνο συμμετείχε.

1960 Ρώμη:

- Εξαιτίας του ρατσιστικού καθεστώτος πολιτικών και φυλετικών διακρίσεων, απαγορεύτηκε να συμμετέχει στους Αγώνες η Νότια Αφρική (μέχρι την Βαρκελώνη το 1992).

- Η κομμουνιστική Κίνα που μέχρι το 1958 δεν ήταν μέλος της ΔΟΕ, άφησε ανοικτό το δρόμο για τη μικρότερη εθνικιστική Κίνα η οποία συμμετείχε ως Φορμόζα.

- Οι δύο Γερμανικές ομάδες είχαν μακρές συζητήσεις για τη σημαία της κοινής τους ομάδας.

- Μετά τις συζητήσεις των δύο Γερμανικών και των δύο Κινεζικών ομάδων, ακολούθησαν συζητήσεις από τις δύο Κορεάτικες για να έχουν μια κοινή ομάδα αλλά δεν καρποφόρησαν και έτσι η Βόρεια Κορέα δεν συμμετείχε.

1964 Τόκιο:

- Έγινε μια σημαντική δήλωση για ειρήνη και αποκατάσταση μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο: επέλεξαν να αναθέσουν στον Ysohinori Sakai να μεταφέρει τελευταίος τη δάδα. Ο Sakai γεννήθηκε στη Χιροσίμα την ημέρα που η πόλη καταστράφηκε από την Αμερικάνικη ατομική βόμβα.

- Η Βόρεια Αφρική δεν συμμετείχε εξαιτίας της πολιτικής ρατσιστικών και φυλετικών διακρίσεων της κυβέρνησης.

- Η ομάδα της Ινδονησίας αποχώρησε, όπως έκανε και η Βόρεια Κορέα, αφού η ΔΟΕ ακύρωσε την πρόσκληση να συμμετέχουν, γιατί η Ινδονησία δεν επέτρεψε στους αθλητές από το Ισραήλ και την Ταϊβάν να συμμετέχουν το 1962 στους Ασιατικούς Αγώνες στη Τζακάρτα.

1968 Μεξικό:

- Δέκα ημέρες πριν την Τελετή Έναρξης, τα κυβερνητικά στρατεύματα του Μεξικού πυροβόλησαν ένα πλήθος άοπλων διαδηλωτών, κυρίως μαθητών και σκοτώθηκαν πάνω από 250 άτομα. Η ΔΟΕ αρνήθηκε να πάρει θέση γιατί το θεώρησε «εσωτερική υπόθεση».

- Δύο Αμερικανοί αθλητές κλασικού αθλητισμού, ο Τόμν Σμιθ (χρυσό) και Τζων Κάρλος (χάλκινο), παρουσίασαν με τις μαύρες τους κάλτσες, τα μαύρα γάντια και τα κεφάλια κατεβασμένα, τον μη - βίαιο «χαιρετισμό της Μαύρης Δύναμης» στο βάθρο της νίκης για τον αγώνα των 200 μέτρων. Αυτή η «Μαύρη διαμαρτυρία» ήταν μια διαδήλωση ενάντια στη φτώχεια και τις διακρίσεις κατά των Μαύρων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ως απάντηση, η ΔΟΕ πίεσε την Ολυμπιακή Επιτροπή των Ηνωμένων Πολιτειών να αναγκάσουν τον Σμιθ και τον Κάρλος να εγκαταλείψουν το Ολυμπιακό Χωριό και την χώρα.

- Μετά τη Σοβιετική εισβολή στην Τσεχοσλοβακία δύο μήνες πριν τους Αγώνες, η γυμνάστρια Βέρα Κασλάβσκα κρύφτηκε για τρεις εβδομάδες. Πήρε τέσσερα χρυσά μετάλλια και δύο ασημένια και παντρεύτηκε τον δρομέα Josef Odlozil κατά τη διάρκεια των Αγώνων στην πόλη του Μεξικού.

- Η Δυτική και η Ανατολική Γερμανία συμμετείχαν με χωριστές ομάδες.

1972 Μόναχο:

- 27 Αφρικανικές χώρες απείλησαν την ΔΟΕ με μποϊκοτάζ για να την αναγκάσουν να αποκλείσει την Ροδεσία.

- Νωρίς το πρωί της 5^{ης} Σεπτεμβρίου, οκτώ Παλαιστίνιοι τρομοκράτες

μπήκαν στο Ολυμπιακό Χωριό και πήγαν στα δωμάτια της Ισραηλινής ομάδας. Δύο μέλη της ομάδας του Ισραήλ σκοτώθηκαν αμέσως και εννέα από αυτούς τους πήραν όμηρους. Η τρομοκρατική ομάδα της Παλαιστίνης «Μαύρος Σεπτέμβρης» απαίτησε να απελευθερωθούν 200 κρατούμενοι από τις φυλακές του Ισραήλ και να μεταφερθούν με ασφάλεια έξω από την Γερμανία. Φτάσανε μέχρι το στρατιωτικό αεροδρόμιο Furstenfelbruck 40 χλμ έξω από το Μόναχο. Σκοπευτές της Δυτικής Γερμανίας ματαίωσαν την απόπειρα απελευθέρωσης. Σκοτώθηκαν και οι εννιά Ισραηλίτες όμηροι, πέντε από τους τρομοκράτες και ένας αστυνομικός.

- Οι Αγώνες ανεστάλησαν για μια εκδήλωση μνήμης στο κεντρικό Ολυμπιακό Στάδιο. Ο πρόεδρος της ΔΟΕ Avery Brundage, σε πείσμα των τρομοκρατών, δήλωσε μετά από ένα διάλειμμα 34 ωρών ότι «οι Αγώνες πρέπει να συνεχιστούν»

1976 Μόντρεαλ:

- Υπό την πίεση του Τανζανού δικτάτορα Julius Nyerere, τα Αφρικανικά έθνη απείλησαν την ΔΟΕ με μποϊκοτάζ για να την αναγκάσουν να μην επιτρέψει τη συμμετοχή της Νότιας Αφρικής, της Ροδεσίας και της Νέας Ζηλανδίας. Η ΔΟΕ το αποδέχτηκε για τις δύο πρώτες περιπτώσεις το 1972, αλλά το αρνήθηκε το 1976 γιατί το μποϊκοτάζ προκλήθηκε από μια περιοδεία της ένωσης ράγκμπι της Νέας Ζηλανδίας στη Νότια Αφρική και το ράγκμπι δεν ήταν Ολυμπιακό άθλημα.

- Τελικά 22 Αφρικανικές χώρες και το Νοτιοαμερικάνικο έθνος της Γουινέα απέσυραν τις χώρες τους αφού είχαν ξεκινήσει οι Αγώνες. Κάποιοι Αφρικανοί αθλητές είχαν ήδη αγωνιστεί.

- Υπήρχε μεγάλη κατανόηση για τους αθλητές που αναγκάστηκαν από τις κυβερνήσεις τους να αφήσουν το Ολυμπιακό χωριό. Επίσης ο Γουιανός δρομέας ταχύτητας ζήτησε την άδεια να του επιτραπεί η συμμετοχή αγωνιζόμενος ως ανεξάρτητος αλλά η ΔΟΕ απέρριψε το αίτημά του.

- Το 1976, λόγω της πίεσης από την Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, ο Καναδάς ανακοίνωσε στην ομάδα της Δημοκρατίας της Κίνας (Ταιβάν) ότι δεν μπορεί να συμμετέχει με το όνομα «Δημοκρατία της Κίνας», εκτός αν δεχόταν τον συμβιβασμό να χρησιμοποιήσει την σημαία και τον ύμνο της «Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας». Η Ταϊβάν αρνήθηκε με αποτέλεσμα να μην συμμετέχει μέχρι το 1984 όταν επέστρεψε με την ονομασία «Chinese Taipei» και χρησιμοποίησε ειδική σημαία.

- Η κυβέρνηση του Καναδά αρνήθηκε την πρόσβαση της ομάδας της Ταϊβάν στον Καναδά λόγω μιας οικονομικής διαμάχης σιτηρών.

1980 Μόσχα:

- Κατά τη διάρκεια του ψυχρού πολέμου, οι Ηνωμένες Πολιτείες καθώς και άλλα 64 έθνη αρνήθηκαν να αγωνιστούν εξαιτίας της Σοβιετικής εισβολής στο Αφγανιστάν τον Δεκέμβριο του 1979. Αγωνίστηκαν όμως άλλα 16 έθνη της Δύσης συμπεριλαμβανομένων των αθλητών της Μεγάλης Βρετανίας και της Αυστραλίας. Οι κυβερνήσεις τους υποστήριξαν το μποϊκοτάζ αλλά επέτρεψαν στους αθλητές να αποφασίσουν μόνοι τους αν πάνε ή όχι στη Μόσχα.

Τέτοιου είδους ελευθερία δεν δόθηκε στους αθλητές των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο Πρόεδρος Jimmy Carter, σκεφτόμενος την επερχόμενη προεδρική εκλογή, απείλησε να ακυρώσει τα διαβατήρια οποιουδήποτε αθλητή προσπαθήσει να ταξιδέψει στην Σοβιετική Ένωση.

Στο τέλος 65 έθνη απέρριψαν την πρόσκληση για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, εξ' αυτών πιθανώς 45 με 50 το έκαναν εξαιτίας του μποϊκοτάζ των Ηνωμένων Πολιτειών.

Το μποϊκοτάζ μείωσε τον αριθμό των εθνών που συμμετείχαν. Περίπου 80 έθνη συμμετείχαν, ο χαμηλότερος αριθμός συμμετεχόντων από το 1956 στη Μελβούρνη.

1984 Λος Άντζελες:

- Η Σοβιετική Ένωση και άλλοι 14 εταίροι του Ανατολικού Μπλοκ (εκτός της Ρουμανίας) ανταπέδωσαν το Δυτικό μποϊκοτάζ στους αγώνες της Μόσχας το 1980 μη συμμετέχοντας στους Ολυμπιακούς του Λος Άντζελες το 1984. Ισχυρίστηκαν ότι η ασφάλεια των αθλητών δεν μπορούσε να διασφαλιστεί εκεί και ότι δημιουργήθηκαν «σοβινιστικά αισθήματα και αντισοβιετική υστερία» στις Ηνωμένες Πολιτείες.

- Το 1984 οι χώρες που έκαναν μποϊκοτάζ διοργάνωσαν τους δικούς τους Φιλικούς Αγώνες τον Ιούλιο-Αύγουστο.

- Η Nawal El Moutawaki από το Μαρόκο (στα 400 μετ' εμποδίων) ήταν η πρώτη γυναίκα Ολυμπιονίκης του Ισλαμικού έθνους.

1988 Σεούλ:

- Μόνο η Βόρεια Κορέα που είχε επίσημα πόλεμο με την διοργανώτρια

χώρα της Νότιας Κορέας έκανεμποϊκοτάξ, στο οποίο ακολούθησαν η Κούβα, η Αλβανία, η Αιθιοπία, τα νησιά Σεϋχέλλες και η Νικαράγουα.

- Την Ολυμπιακή δάδα στο στάδιο μετέφερε ο 76χρονος Sohn Kee-chung, νικητής στον μαραθώνιο του Βερολίνου το 1936. Τότε τον είχαν αναγκάσει να συμμετάσχει χρησιμοποιώντας Ιαπωνικό όνομα γιατί η Κορέα ήταν υπό την κατοχή της Ιαπωνίας.

- Οι αστυνομικές δυνάμεις απάντησαν βίαια σε διαδηλωτές - φοιτητές.

1992 Βαρκελώνη:

- Τα Ισπανικά και τα Καταλανικά ήταν επίσημες γλώσσες στους Αγώνες. Αλλά λόγω της πολιτικής αντιπαλότητας σχετικά με τη χρήση των Καταλανικών, τα έθνη μπήκαν με αλφαβητική σειρά στα γαλλικά.

- Τέλος της πολιτικής των φυλετικών διακρίσεων και επιστροφή της Νότιας Αφρικής για πρώτη φορά από το 1960 στη Ρώμη.

Ο μαύρος μαραθωνοδρόμος Jan Tau κράτησε τη σημαία της Νότιας Αφρικής.

- Καμία χώρα δεν έκανεμποϊκοτάξ σε αυτούς τους Αγώνες.

- Το Τοίχος του Βερολίνου έπεσε και η Δυτική και Ανατολική Γερμανία ενώθηκαν σε μια ομάδα, όπως η Βόρεια και η Νότια Υεμένη.

- Η Σοβιετική Ένωση χωρίστηκε σε 15 χώρες. Ανεξάρτητες ομάδες από τη Λετονία και την Εσθονία κατέβηκαν για πρώτη φορά από το 1928 στο Άμστερνταμ.

Οι εναπομείνουσες δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης αγωνίστηκαν ως μια «Ενοποιημένη Ομάδα». Οι νικητές τιμήθηκαν υψώνοντας της σημαία της δημοκρατίας τους.

- Η Γιουγκοσλαβία, εξαιτίας της επίθεσης στην Κροατία και την Βοσνία-Ερζεγοβίνη, υποβλήθηκε σε κυρώσεις από τον Ο.Η.Ε.. Αλλά μεμονωμένοι Γιουγκοσλάβοι αθλητές μπορούσαν να αγωνιστούν ως «ανεξάρτητοι Ολυμπιακοί συμμετέχοντες».

1996 Ατλάντα:

- Νωρίς το πρωί της 27^{ης} Ιουλίου, εξερράγη μια βόμβα στο «Κεντρικό Ολυμπιακό Πάρκο» σκοτώνοντας δύο ανθρώπους και τραυματίζοντας άλλους 111. Ο Eric Robert Rudolph, ο Αμερικάνος τρομοκράτης που έχει τεθεί σε ισόβια κάθειρξη στο Supermax στο Κολοράντο, τοποθέτησε τη βόμβα.

- Συμμετείχαν και οι 197 χώρες-μέλη της ΔΟΕ.

2000 Σύδνευ:

- Η αθλήτρια των 400μέτρων Cathy Freeman από ιθαγενή - μειονότητα, άναψε την Ολυμπιακή φλόγα.

2004 Αθήνα:

- Η κυβέρνηση της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν διέταξε ειδικά τους αθλητές της να μην αγωνιστούν σε κανένα Ολυμπιακό προημιτελικό, ημιτελικό ή τελικό, όπου συμμετείχαν Ισραηλινοί αθλητές. Στους Ολυμπιακούς του 2004, ένας Ιρανός παλαιστής του τζούντο αρνήθηκε να αγωνιστεί στον προημιτελικό με τον Ισραηλινό αντίπαλό του. Αλλά το έκανε με έναν τρόπο, ο οποίος κάλυπτε το Ιράν ώστε να μην βγει από τους αγώνες για πολιτική ίντριγκα. Ο αθλητής σκόπιμα πήρε βάρος. Ο αθλητής επέστρεψε στην πατρίδα του έχοντας μια υποδοχή ήρωα.

- Αν και το Ιράκ ήταν σε πόλεμο συμμετείχε με μια μικρή αποστολή.

- Το σύνολο του προσωπικού ασφαλείας ήταν 45.000 και υπερέβη το συνολικό αριθμό των Ολυμπιακών αθλητών 10.500, των επισήμων 5.500 και των μελών των ΜΜΕ 21.500.

2008 Πεκίνο:

- Οργανώσεις για την ανεξαρτησία του Θιβέτ ξεκίνησαν μια εκστρατεία για να διαμαρτυρηθούν υπέρ της ανεξαρτησίας του Θιβέτ και για τη χρήση της Θιβετιανής αντιλόπης από την κυβέρνηση της Κίνας ως ένα από τις πέντε μασκώτ των Αγώνων.

- Υπάρχει παγκόσμια ανησυχία για τα εκτεταμένα βασανιστήρια, την κράτηση χωρίς δίκη, την πολιτική καταστολή, την εκτέλεση με συνοπτικές διαδικασίες και άλλες αποστερήσεις των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα.

- Οι οργανώσεις ελευθερίας του τύπου εκφράζουν την ανησυχία τους για την ελευθερία του τύπου, για την πρόσβαση στο Ίντερνετ χωρίς λογοκρισία και γενικότερα περί της ελευθερίας του λόγου.

- Οι ακτιβιστές ζητούν να ασκηθεί πίεση στην Κίνα για την οικονομική και διπλωματική υποστήριξη στον Omar al-Bashir και στην στρατιωτική δράση της κυβέρνησης του Σουδάν με τη επερχόμενη βία στο Darfur.

- Εκτός από τον συνήθη πανικό για τα κυκλοφοριακά προβλήματα, αυτό τον καιρό η οικολογική συνειδητοποίηση είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα.

Η μόλυνση της ατμόσφαιρας είναι 2 με 3 φορές υψηλότερη από τα επίπεδα ασφαλείας σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

Γ. Συμπεράσματα

Ποια ήταν η έκβαση, το όφελος από εκείνα τα σημαντικά θέματα σχετικά με την πολιτική εισβολή στους Ολυμπιακούς; Άξιζε τον κόπο;

Υπάρχουν διάφορες απαντήσεις και φυσικά είναι απίθανο να μετρηθούν ακριβώς.

Όμως κάποια γεγονότα μπορεί να μας κάνουν να σκεφτούμε.

Ο μαύρος Αμερικανός ήρωας Jesse Owens αντιμετώπισε την σκληρή πραγματικότητα όταν επέστρεψε στο σπίτι του: φυλετικό διαχωρισμό και εθνικότητα δεύτερης τάξης... Χρειάστηκαν 30 χρόνια για να εδραιωθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα των μαύρων.

Η μαύρη Αφρική ακόμη ψάχνει και αγωνίζεται με πολλούς τρόπους για την πλήρη συμμετοχή και ισότητα σε όλες τις ευκαιρίες και τα οφέλη που τόσοι άλλοι απολαμβάνουν.

Το Αφγανιστάν είναι ακόμη επικίνδυνη πολεμική ζώνη.

Η ένταση ακόμη υπάρχει μεταξύ των Ισραηλιτών και των Παλαιστινίων.

Μαζί με όλα τα άλλα συμπεράσματα, είναι εμφανές ότι η πολιτική δράση κατά την διάρκεια των Αγώνων με κανέναν τρόπο δεν λύνει προβλήματα ούτε καν επιταχύνει την αρχή μιας λύσης.

Προς την αντίθετη κατεύθυνση το αποτέλεσμα είναι απολύτως πιο ικανοποιητικό. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου αντί για διαμαρτυρία, οι Αγώνες χρησιμοποιήθηκαν για να στείλουν ένα μήνυμα πολιτικής ελπίδας για το μέλλον.

Παρά τις εντάσεις, είναι ιστορικά αποδεκτό ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν δράσει ως ένα σύνδεσμος μεταξύ των εθνών και έχουν συνεισφέρει πολύ τόσο διεθνώς όσο και στην εγχώρια πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανέλιξη. Η Βαρκελώνη το 1992 και το Σίδνεϋ το 2000 απέδειξαν ότι οι Αγώνες ωφέλησαν ολόκληρο τον πληθυσμό.

Όμως το κύριο όφελος μέσα από τα κακά που ανεδείχθησαν, είναι ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες ποτέ δεν θα χάσουν τον πολιτικό συμβολισμό τους. Οι Θερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες στο Πεκίνο το 2008, τρεις μήνες πριν τις επόμενες προεδρικές εκλογές στις Ηνωμένες Πολιτείες, είναι ένα πρωταρχικό παράδειγμα γιατί.

Φυσικά πολλά εξαρτώνται από το τι οι άνθρωποι θεωρούν ως πολιτική.

Ως προς το ευαίσθητο θέμα των πολιτικών δικαιωμάτων, στο οποίο οι περισσότεροι κριτικοί των Αγώνων στο Πεκίνο έχουν εστιάσει την προσοχή τους, η ηγεσία των Κινέζων απλώς ισχυρίζεται ότι αυτό το θέμα δεν είναι πολιτικό. Αντί για αυτό λένε ότι υπάρχει μια διαφορά στην κουλτούρα η οποία παρουσιάζεται ως πολιτικό πρόβλημα και χρησιμοποιείται σαν πρόφαση σε μια κρίση βίαιης επίθεσης κατά της Κίνας.

Η πολιτική και ο αθλητισμός μπορεί να είναι αταίριαστο ζευγάρι αλλά αν βασισοτούμε σε προηγούμενες εμπειρίες φαίνεται ότι είναι αχώριστο... Δεν απειλεί όμως απόλυτα, όπως συνέβαινε στο παρελθόν. Μεγαλύτερα προβλήματα από ότι τα πολιτικά θέματα, περιπλέκουν και θέτουν σε κίνδυνο τους Ολυμπιακούς Αγώνες: η ασφάλεια ενάντια σε όλες τις πηγές της τρομοκρατίας, η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οικολογία, ο γιγαντισμός, το κόστος των Ολυμπιακών, η επίδραση των χορηγών και της τηλεόρασης και φυσικά το ντόπινγκ.

Αλλά το αν οι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες δρουν ως μια ευκαιρία για τα έθνη να μάθει το ένα για το άλλο και να συνεργαστούν ή απλά σαν μια ευκαιρία για τους ανθρώπους να εμπλέκονται σε εχθρικούς ανταγωνισμούς, μόνο οι ιστορικοί του μέλλοντος θα είναι ικανοί να το αξιολογήσουν με βεβαιότητα.

